BARTHOLOM. CASTELLI
Lexicon Medicum
1644
Guliel. Johnson
Lexicon Chym
1652.

15t
4fl
7002/A
2/20/65 ark
A I n 17
Anfrelmmi: Johnson
vorgebunden: Castelli
K
DR. ERNST DARMSTAEDTER
No. 333,761
COLLECTION

4. 5. 17.

A. E. M. Schleiser.

70264(1)

BARTHOLOMÆI CASTELLI
MESSANENSIS

LEXICON MEDICVM
GRÆCO-LATINUM

EX HIPPOCRATE, ET GALENO
DESUMPTUM.

Editio poſtrema, ſedulò recognita, & quamplurimis mendis expurgata.

ROTTERODAMI,

Sumptibus ARNOLDI LEERS.
ANNO M DC XXXXIV.

WELLCOME HISTORICAL MEDICAL LIBRARY

PERILLUSTRI,

& Excellentiſs: viro

DOMINO D.

POMPEIO CAIMO

Equiti ſplendidiſſimo,

Et in Academia Patavina Medico Theorico primario.

QUUM ea ſit ſapientiæ pariter ac dominatus in humanis animis inſerta neſcio an innata cupiditas, ut nihil magis, quàm omnia ſcire, cunctiſque præeſſe, nemo deſideret; Sapientia propterea inter homines eminere, ſingularique comitate ſibi volũtates hominum maximè conciliare, duo ſimul factu difficillima, & ferè ἀδύνατα *rectiſſimè ſtatuunt quicumque prudentia pollent. Iure itaque virum, quem alta ſapientia non inflat, ſuſpiciunt omnes; quem verò ſapientem gravitate condita comitas decorare cernitur, næ illum meritiſſimo ſinguli colunt, & admirantur. Porro Te virum doctiſſimum & eruditiſſimum ſtudioſi quique venerantur* (Pompei Caime) *cujus doctrina, & eloquentia dudum apud Romanos plurimùm emicuit, & nunc*

in Antenoreo Lyceo luculentiſſimè nitet; Romæ quidem, ubi ſupra duplicem annorum Enneadem tum Philoſophorum, & medicorum principum oracula de primario ſuggeſtu non obſtrepentibus, ſed opſtupentibus frequentiſſimis Auditoribus explicaviſti; tum etiam Archiater Principibus, Cardinalibus, maximiſque Pontificibus Medicinam præclariſſimè feciſti: Patavinarum autem in Athenarum Peripato, ubi Medicinæ Theoriam de prima ſede celeberrimum docens nationum omnium conventum Hippocratis abditiora ſenſa mira ſubtilitate penetras, mira facilitate pandis; Galenique non raro impugnata dogmata ſolidiſſimæ ſcientiæ clypeo ſarta tecta tueris: Quin & nuper in Urbe Veneta, prudentum litteratorumque theatro, tuam πολυμαθῆαν *& incomparabilem comitatem viri cum in litteraria, tum etiam in civili Republica primarii ſatis experti mirificè laudaverunt. Sed ut omnes ad unum, quibus livor mentis aciem non perſtrinxit, Heroicas virtutes tuas & animo proſequuntur, & ore ſummis laudibus extollunt; ita ego, vir omniſcie idemque benigniſſime, Te, quem extra omnem invidiæ aleam poſitum optimi quique*

que

que diligunt, & reverentur Philoſephiæ, rectæque Medicinæ decus & ornamentum, Patavinæque ſcholæ jubar clariſſimum, ſumma benignitate amabiliſſimum intima quadam animi mei obſervantia ſemper excolui: Quem in præcordiis latentem affectum jamdudum aliquo non vulgari ſigno Tibi, & mundo palam facere geſtiens, moræ omnis impatiens, undecumque propoſiti mihi occaſionem arripiendam cenſui; nec paßus ſum hanc e manibus elabi. Quare diu expetitum, & a quamplurimis efflagitatum Lexicon Medicum *recudens, opus Græcarum vocum Medicis uſitatarum ſignificationem ex Hippocrate Galenoque deducens, Tibi primario Medicorum, græcarum litterarum callentiſſimo, & Hippocraticæ, Galenicæque doctrinæ peritiſſimo, perennis obſervantiæ monumentum dicare volui. Vale vir egregie, meque Tui ſtudioſiſſimum inter eos numera, qui Te toto pectore venerantur.*

Patavij vj. Kal. Ian. MDCXXV.

Perill. & Excell. Dominat. Tuæ

Addictiſs. deditiſſimuſque Cliens

FRANCISCUS BOLZETA.

AVTOR LECTORI MEDICÆ

rei ſtudioſo.

NIHIL arduum, aut laborioſum unquam exiſtimavi, quod è re tua foret, ſtudioſe Lector, cum nihil mihi jucundius à primœva ętate viſum fuerit, quàm cæteris prodeſſe; non enim nobis ſolis naſcimur, ſed poſteris, juxta illud, Homo homini Deus; Cùm igitur experimento comprobaverim, eos qui rem medicam ſectantur, non tàm ſapientię, quàm lucri ſtudio, cum primùm humaniores literas ſuperarint, vixque è primis Grammaticę rudimentis emerſerint, in altum Philoſophiæ, & Medicinæ pelagus, ſe ipſos ſponte inſinuare, ignoratis utriuſque ſcientiæ vocibus, quę prima elementa cenſentur; & cęco ductore, in vaſtiſſimum ſcientiarum campum, & inextricabilem labyrinthum, citra Ariadnę filum, (quo remeare poſſent) ingredi, Gręcaſque literas, unde omnis ſcientiæ, tum prę-

prȩſertim medicȩ rei cognitio, & rerum, & vocum proprietas ortum duxerat, à primo certè limine inſalutatas deſerere; quo fit ut neceſſe illis ſit, in reliquo medicinæ curriculo, cȩcutire; Propterea tantæ temporis calamitati conſulens, nullique meo labori parcens, annis ſuperioribus id oneris aſſumpſi, ut ſcholares meæ fidei, & doctrinȩ commiſſos, primùm medicinȩ elementa, rudimenta, principia, & voces edocerem, tum demum ad ſupremum ejuſdem facultatis apicem virtute connixos deducerem, ut hinc & medicorum vocum, & univerſȩ artis cognitio illis facilè pateret, nec eſſet quod in rei xigua,ac vocum ſignificatione illis immorandum eſſet, ſed ultro ad altiora,ejuſdem facultatis axiomata, cognitis vocibus, poſſint aſſurgere, quamvis Græcarum literarum eſſent prorſus ignari. Nec ignoro, id laboris à Doctiſſimo Manardo, Ioanne Gorræa, cæteriſque aſſumptum fuiſſe; ab illo tamen intempeſta morte intermedia,inexpletum; ab hoc completum quidem, ſed literis Græ-

 cis

cis ſcatens; non omnibus, aditum adapertum derelictum, niſi Græci idiomatis peritiſſimis, qui non niſi pauciſſimi reperiuntur, intelligo. Neuter adhuc ex Galeni Hippocratiſque autoritatibus (ut mei inſtituti eſt) vocum ſignificationem hauſtam, adduxit, ſed ſua ſponte, ut quiſque interpretatur, intellexit. Nec in eorum ego ſum genere, qui ne olus quidem in foro empturi ſunt citra definitionem, nec alicujus vocis ſignificationem admittunt, quin illius eſſentiam, quidditativa (ut vocant) definitione perſcrutati fuerint; Mihi ſolùm ſatis ſuperque fuit, etymon, & vocis cujuſque ſignificatum ex Hippocrate, vel Galeno deſumptum, ſuccincto ſermone explicare, ut ii qui acutiùs vocis intelligentiam introſpicere voluerint, ex ijſdem autoribus, ad quos Lectorem remittimus, eam facilè conſequantur. Monitum adhuc te cupio Lector (ne quid in hoc opuſculo deſiderari exiſtimes) me hic ſimplicium, & ſponte naſcentium è terra corporum, ſignificationem non allaturum cum eorum omnium, ab exercitatiſſimo

Mat-

Matthiolo, juxta ſingularum nationum voces ſingulares, quę in uſu apud eas ſunt, in ſuo de Simplicibus volumine maximo, nomina recenſita, & declarata fuerint. Quin & fortè invidiæ ſtimulis actus, ad hoc opus elaborandū deductus ſum, cum ſuarum propriarum vocum, & terminorum, (quos Logici vocant) ſignificationes, ſuo quęque ſcientia Lexicon profiteatur, ut hinc Lexicon Juris, hinc Lexicon Theologicum, in utraque facultate celebratiſſima habeantur; æqua igitur ratione & Lexicon Medicum inſtitui fas erat, ne tanto bono ars medica ſpoliaretur. Noſtro igitur labore, in tuam gratiam ſuſcepto, ſtudioſe Lector, utere. Vale.

In

IN CASTELLIANUM LEXICON

N. Antonini Coloſſi Carmen.

DEdalus haud tantum fert nominis, implicuiſſe;
Stamine quàm cæcas explicuiſſe domos.
Non laus Acetæ ſervaſſe penatibus aurum
Phryxeum; Æſonidæ, ſed retuliſſe datur.
Atlas Heſperidum vigili pomaria clauſit
Angue, ſed Alcides *aurea mala tulit.*
Ille quidem ſummo me judice dignus honore eſt;
Qui, quid habent uſus optima quæque, docet.
Scilicet inventum primus qui cuderit aurum:
Murice qui tinxit vellera purpureo:
Quique in Erythæo projectis littore baccis,
Inſtituit torques excoluiſſe nurus.
Quantum igitur laudis dives CASTELLE, *mereris,*
Qui tot primus opes, tot bona prima doces?
Non etenim herbarum, & lapidum, quod munus, & uſus,
Sed quæ verborum eſt vis ratioque doces.
Dedaleos nexus filo, ambageſque reſolvis,
Auratos villos, aurea poma refers.
Dædalus, Alcides, tibi cedant, cedat Iaſon:
Te magis his etenim laus diuturna manet.

Ad Lectorem.

Tranſtulit in Zanclem veteres CASTELLVS *Athænas,*
Lector habes Phrygiam hic Pergamon, atque Rhodon.

AN-

ANNIBALIS BUFAL

Art. Med. Doct. ad Lectorem Carmen.

QVæ Galenus habet, quæcunque vocabula magnus.
Continet Hippocrates & bene noſſe juvat.
Nomina morborum, ſymptomata, multaque lucem
Quę prę ſtant medicis non ſine fruge libris.
Hæc tibi CASTELLI ingenium doctuſque libellus
Edocet, & cuivis commoda multa parit.
Cui ſtudioſa cohors pro tanto munere grates
Reddat, ut impreſſis nobiliora paret.

MUTII FERRARA

Art. Med. Doct. Epigramma.

HIppocrati debet, debet Medicina Galeno,
Vni CASTELLO debet at illa magis.
Nam veluti Alcidem ducentia fila ſequutum
Fama eſt ambiguas, iſse, rediſſe vias.
Sic dubiæ is Veterum, perplexaque dogmata ſervans,
Explicat hæc, claris nominibuſque refert.
Cæcas ambages, labyrinthos arte reſolvit,
Et verum ex vero verius ipſe legit.
Quantum quiſque potens medicari, debeat iſti,
Si noſſet, meritum proſequeretur opus.
Continuò edocuit, dignatus Apollinis artes
Altior humana mente, honor unde ſibi eſt.

LE-

LEXICON MEDICUM

HIPPOCRATIS, GALENI, ET AVICENNÆ.

Authore

BARTHOLOMÆO CASTELLO
Theologo, Philoſopho, & Medico Meſſanenſi,

A

ABAPTISTA, terebella eſt, qua in fractũris capitis quæ uſque ad Cerebri membranam pervenerunt, quando id quod contuſum eſt, excidi debet, utimur, Cui terebellæ, nedum Medici eam audacius tractantes duram membranam, quæ oſſi ſubſternitur, violent, ſupra ejus acutam cuſpidem, circulum quendam, ſive labrum, ſive ſupercilium, parum extans efformant, quem ab argumento abaptiſtam vocant, 6. meth. c. 6.

Abarticulatio, idem eſt quod dearticulatio, id eſt ea naturalis oſſium conjunctio, quæ evidentem motum habet, ſicut coarticulatio, eſt ea naturalis oſſium commiſſio, quæ exiguum, & obſcurum aliquãdo, aliquando nullum motũ præ ſe fert, 2. de artic. 8.

Abdomen, ſunt duo muſculi recti, & carnoſi,

qui à pectore, ad ipſa pubis oſſa perveniunt, qui ſibi cohærent, coaleſcuntque & quod conflatum ex ipſis eſt, Græci Epigaſtrion, id eſt abdomen nominarunt, 6. meth. 4. c. quod & Hypogaſtrion vocant, 6. de uſu par. c. 4. eſtque commune omnium viſcerum operimentum, 1. de ſemine, cap. 15. quod abdomen his tribus partibus conſtat, hypochundriis locis ad umbilicum attinentibus, & imo ventre, 2. aphor. 35.

Abdunctiones, quæ & abruptiones, apagmata, & apoclaſmata dicuntur, fracturæ ſunt, quæ propè articulum, per totam oſſium craſſitudinem fiunt, ita ut à ſe plurimum diſtent, quas recentiores paulatim factas fracturas nuncupant, com. 3. in lib. Hipp. de his quæ in medicativa fiunt, 31.

Ablatio totum illud tempus paroxiſmi febrilis eſt, quod poſt ſtatum eſt, qualicumque natura præditum ſive id ad integritatem veniat, ſive non, quod & remiſſio, intervallum, declinatio, & ſubmiſſio dici ſolet, lib. de morb. tempor. c.6.

Abluentia, & abſtergentia medicamenta ſunt, quæ ſuccum mordicationem facientem, leniendo evacuant, 1. de ſimpl. med. fac. cap. 37. & lib. 2. cap. 14.

Abolitionem pulſus vocamus, cum elevatis, & mox applicatis digitis invenimus in ſingulis applicationibus motum deficientem, longè enim abeſt pulſus abolitio, à pulſu deficiente, illa enim eſt velut defectus, ut ſenſus quidem indicat totius functionis, hic dimidiatæ amiſſio, 2. de cauſ. pulſ. cap. 3.

Abortus eſt imperfecta fætuum emiſſio, utcunque facta fuerit, quam Hipp. nunc amblosin, nunc perditionem, nunc apophthoram vocat & medicamenta id præſtantia amblotica id eſt abortiva com. 1. in 6. de morb. vulg. 2.

Abraſa ſunt quæ apoſyrmata Græci vocant ſunt-

ſuntque ulcera quæ mollem, & ſuſpenſam habent cuticulam, 1. de com. poſ. med.per gen. cap. 12.

. Abraſio inteſtinorum, eſt ulceratio partium,quæ in ſuperficie inteſtinorum conſtat, qua earundem partium elici ramenta ſolent, 3. de ratione vict. in morb. acut. 33.

Abruptio, vide Abductio.

Abſcedentia corpora, ſive quæ abſceſſerunt, vocat Hipp.omnia quæ cum corpus ſecundum naturam ſeſe habet, vel unita aliquibus aliis partibus ſunt, vel eas attingunt, cum præter naturam affectum eſt, unionem vel contactum non amplius ſervant. Expanſa autem vocat, quæ plurimo intervallo inter ſe diſtant, id quod duobus modis fit, vel in toto, vel in labris tantum, 2. de his quæ in medic. fiunt, 25. vide apoſraſis.

Abceſſio apud Hippoc. id eſt, quod ego ſoleo continuitatis ſolutionem appellare, & membra quæ ita affecta ſunt abſcedentia vocat, tametſi una quædam ſpecies hujus generis ſit, quam propriè abſceſſionem, & abſceſſum, id eſt; apoſtaſin, & apoſtema nuncupant,lib.de his qua in medic. fiunt in argumento operis.

Abſceſſus,tumor eſt præter naturam ſuppuratus, non conſueto, & bono pure, ſed in corruptionem quandam aliam tendente, lib.de tumor.c.3.aliquãdo Hipp. non eos ſolos abſceſſus vocat, qui per effluxionem fiunt, ſed etiam cum alius tranſit morbus in alium, comm. 2. in 1. de morb. vulg. 21. Abſceſſus eſt corporum ex phlegmone in pus tranſmutatio, li.finit. med. fol. 97. Abſceſſus etiam appellat Hippoc.qui excretione noxiorum humorum ſunt facti, ne dum qui decubitu. com. 1. in 3. de morb. vulg. 4. vide Sinus.

Abſciſſio quæ & Apocope dicitur, ſive morbus ex abſciſſione, eſt qui citra declinationem ſolvitur.

& terminatur vel propter ægrogantium imbellicitatem, vel propter morborum fortitudinem, tandem cum morbus ſupra vires exiſtit, quæ mortalium morborum eſt proprium, de totius morb. tempor. c. 1. & 5.

Abſtergentia, vide Abluentia.

Abvacuatio, evacuatio eſt, aut corpori plus æquo plethorico conveniens, quæ hypercriſis ſeu ſupervacuatio dici ſolet, aut quæ perpatientem particulam fit. In arte parva, c. 95.

Acamatos media eſt omnium ſimpliciter membrorum figura, quaſi ſine fatigatione dixeris, 2. de motu muſcul. c. 1.

Acantha eſt ſpina ſeu ſpinæ apex, quem natura in ſpondylis dorſi eſt machinata, ex mediis partibus poſtremis, quæ eſſet velut vallum quoddum ante ſpinam totam oppoſitum, quod prius ipſum contunderetur, ac comminueretur, modiſque omnibus afficeretur quam ad ullum ſpondylum noxa perveniret, 12. de uſupar. cap. 15.

Acceſſio eſt deterius tempus totius circuitus, quod eſt à primo inſultu morbi, uſque ad tempus conſiſtendi, ſive per tertium, ſive per quartum, ſive quotidie fiat, 1.ap. 12. quæ & paroxiſmus dicitur.

Accidens aliquando paſſionem ſignificat, ideſt ipſam operationis læſionem, de different. morb. c. 7. quæ conſtitutionem unde actio naſcitur, neceſſario ſequuntur, ſanis quidem nobis accidentia, ægrotantibus ſymptomata dicunt, 1. meth. c. 9. Non accidentia veró vocant recentiores Medici ea quæ non exiſtunt, ut dolore vacare, & hujuſmodi, com. 1. prognoſt. 27.

Accommodatum in corpore dicitur, id quod quando unicuique rei ſervatur, juſte quodlibet ſe habet ac diſponitur. 1. de fractur. 2.

Acerbum id omne dicitur, quod linguæ noſtræ ad

admotum, valde deſiccat contrahit, & in multam profunditatem uſque, illam exaſperat, ſicut pyra ſylveſtria immatura, ab auſteris ſola intentione dumtaxat, diverſum. 1. de ſimplic. med. fac. cap. 37.

Acetabulum, eſt illud cavum oſſis extremi quod capita alterius oſſis altius excipit, quod & Cotyle dicitur, lib. de oſſibus in prooemio, Acetabula adhuc ſunt, vaſorum & venarum quæ ad matrices perveniunt orificia, quæ & Cotylidones dicuntur, quibus fœtus matrici alligatur, per quæ vælut per truncos quoſdam fœtus ex matrice trahit ſpiritum & ſanguinem, 15. de uſu par. cap. 5. non ſecus ac Polypi acetabulis quidquid attigerint; corpora enim vaſorum ſunt polyporum acetabulis perquam ſimilia, ut nomine etiam non alio appellentur, lib. de Semin. cap. 7. per quæ etiam vaſa ſingulis quibuſque menſibus excrementitius ſanguis in vulvam derivatur, ibidem; quamvis nonnulli homines vulvam acetabulis carere dicant, lib. de vulvæ diſſect. cap. 10. plerumque profundos ſinus, magnis ſuperciliis circumdatos, tum Hippoc. tum alii, acetabula nuncupare conſueverunt, 1. de artic. 21.

Acetabulares vulvæ eminentiæ, ſunt tumores vaſorum uteri, quos prægnationis tempore adnatos habet, quales etiam recto inteſtino eſſe in hæmorrhoidibus ſolent, lib. de vulvæ diſſect. cap 10.

Achineſia eſt media quies, quæ inter ſyſtolem & diaſtolem pulſus, intercedit. 1. de differ. pulſ. c. 7

Achlys eſt circa totum nigrum oculi à ſuperficiaria ulceratione cicatricula tenuiſſima, aëri caliginoſo aſſimilis, lib. Introd. cap. 5.

Achores ſunt manantia ulcera cutis capitis, tenuiſſimis foraminibus cutem perforantia, ex quibus glutinoſa effluit ſanies; huic morbo affinis eſt

Favus, ſeu Cerion, in quo foramina ſunt quam in illis majora, melleum humorem continentia, lib. de remed. parat. facil. cap. 5. lib. de tumoribus, cap. 15. 1. de comp. med. loc. cap. 8. quę vulgus vocat Tigna, Arabes ſahafati.

Achrous, 1. decolores homines, 4. de ratione vict. 115.

Aciam vocat Hipp. filum per foramen acus trajectum, quo vel partes corporis diſſectas inter ſe committere, vel caput faſciæ ſabjectis partibus, aſſuere conſuevimus; Nodum verò vinctionem, quę ex faſciis inter ſe connexis fit, com. 2. in lib. de his quæ in medic. fiunt 7.

Acida bilis, quid ſit, exemplo oſtendit Galenus, vinum quidem dulce (inquit) quod nondum ab uvis ſit expreſſum, fervens & alteraſcens ex eo quem in ſe habet, calore, intelligimus, ex cujus mutatione duo proveniunt excrementa, alterum levius, magiſque aëreum, quod florem, alterum gravius ac magis terreum, quod fecem vocant: horum alteri flavam bilem, alteri nigram aſſimilamus, quando non eandem habent ſucci ſpeciem, cujus animans naturę opera regitur, qualem cum pręter naturam ſe habet, ſępe exhibent, quippe flava quę eſt, efficitur vitellina, ita enim nominant, quoniam ovorum vitellis tum colore, tum craſſitudine ſit aſſimilis, nigra verò longè malignior, ea quoque quę ſimilis ei, quæ naturalis eſt, redditur: nomen tali ſucco nullum eſtinſitum, niſi quod aliqui vel radentem eum, vel acidum appellarunt, quoniam acris in morem aceti ſit, & corpus animalis radit, & terram ſi ſupra eam ſit effuſus, quandamque cum bullis, veluti fermentationem, ebullitionemque excitat, ubi adventitia putredo nigro illi ſucco naturaliter ſe habenti acceſſit; plerique autem id quod è tali ſucco naturaliter ſe habet, quod & infra

ſra dejicitur, & ſæpè ſupra fluitat, atrum vocant ſuccum, non atram bilem, quod vero exuſtione quapiam in acidam migravit qualitatem, id atram nuncupant bilem, 2. de nat, facult. c. 9.

Acida pituita eſt, quę omnino cruda eſt, omnimoda autem cruditas intelligenda eſt, quæ in ea concoctione incidit, quę in venis agitur; non autem in ea, quę prima eſt quæque in ventriculo, perficitur, 2. de nat. facult. c. 9.

Acinoſa tunica oculi, vide Rhagois tunica.

Acinus, vide Staphyle.

Acmaſtica febris eſt, quę continuo creſcendo procedit, ut Epacmaſtica quę decreſcendo. Homotena veró quæ ſimilem ſervando calorem ad finem uſque terminatur, 9. meth. 4.

Acmem, i. maximam exercitationis & motuum intentionem Græci vocant, 2. de ſan. tuenda, c. 2. ſic eſt ætatem integram, & ſummum corporis robur ſignificat; inde tranſlata eſt vox tum ad alia omnia, tum ad morbos. ſic. n. medici tertium totius morbi tempus appellant, in quo ſummum habent vigorem, 1.c.13. quam mediam ætatem Leonicenus vocat eod. eph. Conſtitutam, alij conſtantem, alij ſubſiſtentem, quæ media eſt inter ſenes, & juvenes, 1. de ſan. tuen. c. 2. & 6. de ſan tuen. c. 6.

Acopa medicamenta, quæ copon. i. laſſitudinem ex multo vehementique motu corporibus vel toti, vel particulis obortam tollunt, appellamns; Ceterum poſtea à medicis in uſu fuit, etſi non ad laſſitudines medicamen ab ipſis ſit compoſitum, ſed vel ad dolorem diuturnum in alto corporis latentem, vel motum difficilem, vel ſenſum ſtupidum, vel particulæ duritiem, vel tenſionem, vel tumorem ſcirrhoſum, appellare ſimiliter Acopa, modo humidam conſiſtentiam Acopis ſimilem habeant, 7. de compoſ. med. per gen. c. 11. etiam ſi gratia vehemen-

ter calefaciendi aſſumantur, 7. de compoſ. med. local. c. i.

Acor eſt ructus quidam acidus ex præſentia ciborum corruptorum in ventriculo. 5. de uſu part. c. 4.

Acordius homo, id eſt, ſecors, quod apud eos duntaxat intelligas qui principatum animæ in corde ſtatuunt, 3. de placit. Hippocr. & Plat cap. 4.

Acoſmia, vide Ataxia.

Acriſiæ vocabulum ab Hippocr. duplicitur uſurpatur vel cum omnino judicium nullum futurum ſit, aut pravum. com. 2. in 1. de morb. vulg. 46.

Acrochordon verrucarum genus dolens, eſtque exortus orbicularis, anguſtam obtinens baſim lib. introd. folio 97. quam vocat penſilem verrucam, 2. meth. 2.

Acromion ea eſt compactio, qua os ſcapulæ à ſpina tenue inchoatum, paulatimque plenius effectum, ad Acromi locum pervenit, ibique jugulo connectitur. Alii præter hæc ambo quæ conjunguntur tertium os eſſe inquiunt, quod in hominibus ſolum deprehenditur, idque Cataclida & Acromion appellant, lib. de oſſibus, cap. 14. quod etiam ſummum humerum vocat, 13. de uſu part. cap. 10.

Actiones priſci omnes activos motus nominant, ſicuti omnes qui naturaliter ſe habent, niſi activi ſint pathemata, id eſt paſſiones Græci vocant. 2. meth. cap. 3.

Actu aliquid tale eſſe, ex adverſo ei quod eſt facultate, vel potentia, 1. de ſimpl. med. facult. c. 9. at quod energia ſive actu calidorum, frigidorum, humidorum, ſiccorum. unumquodque tale eſſe, dicitur, vel quod ſummam habet ejuſmodi qualitatem, vel vincit in eo id genus qualitatem aliqua, vel quod ad cognati generis mediocre aliquid, vel

quod ad unum quodlibet à nobis eſt collatum, 3.de temp. cap. 5.

Acuta exercitatio eſt, cujus celeres motus ſunt, 5. de ſan. tuen. cap. 3.

Acutus morbus eſt qui ob ſui magnitudinem, & caſuum vehementiam, ad ſummum vigorem celeriter properat, 2. aph. 23.

Acutus ſimplicitur morbus eſt, qui intra quartumdecimum diem integrè judicatur; Acutus vero ex decidentia, uſque ad quadrageſimum terminatur, 2.aph.23. Peracutus verò morbus, qui ad ſeptimum uſque diem extenditur, qui longius procedit, ſimpliciter acutus. Extractè peracutus eſt, qui quartum diem attingit, non exactè qui ſeptimum; Exactè acutus, qui decimumquartum, non exactè, qui vigeſimum, quod autem ex delapſu acutum ad quadrageſimum, 2. de dieb. decret. c. 12. quem acutum ex delapſu, ſive ex decidentia vocat Hipp.acutum adauctum, & acutum ex converſione, 3. progn. 25. acutas etiam ſimpliciter vocat eas febres, quæ maxima ex parte continuæ ſunt, 2. de criſ. 12.

Acutus ex decidentia, vide Acutus ſimpliciter.

Acutus adauctus, vide Acutus ſimpliciter.

Acutus ex converſione, vide Acutus ſimpliciter.

Acuta febris, vide Acutus ſimpliciter.

Ad dentes, i. phagedenæ, lib. de aër. aq. & loc. c. 2. vide Phagedenæ.

Aden, i. glandula, convolutio quædam eſt ſicca, & carnoſa, vel carnoſa conglomeratio. lib.finit.medic. fol. 97. eundem adenem corpus carniforme vocat, quod utique velut cuneus quidam, vaſorum diviſionibus incubans, fulcimentum ipſis tutum ſuggerit, ut à nullo violento caſu afficiantur, 4. de uſu part. ca. 20. quem adenem Thymum vocat, 6. de uſu part. cap. 4. adhuc & adenam, ſeu glandulas

vocat

vocat carnoſas partes raras, & ſpongioſas, quæ in alis, inguine, & collo ſunt. 13. meth. c. 5.

Adeps, qui & axungia dicitur, differt à pinguedine, quod ille craſſior ſit, animantibuſque totam naturam terroſiorem habentibus provenit, velut humidioribus pinguedo; At tu ſi voles oleoſam & pinguem in animalibus ſubſtantiam omnem, adipem appellato, ut plerique medici, ſed & pinguedinem appellare totum hoc genus licet, 11. de ſimpl. med. fa.

Adiapneuſtia, i. impedita perſpiratio, 11. meth. 10.

Adjunctio, vide Appoſitio.

Adjutorii os, id eſt, os humeri, quod maximum omnium eſt, femore excepto, lib. de oſſib. c. 16.

Adnata tunica, quæ & agnata, vide Rhagois.

Adſtringens, vide Attrahens.

Aegilops, ſive Anchilops; Arabibus algaras, abſceſſus quidam eſt ad angulum oculi, qui naribus propior eſt, pus continens quod erumpens aut os exedit aut ad angulum, vel uſque ad nares deſtillat, lib. qui introd. dicitur, c. 15. & 5. de compoſ. medic. loc. c. 2. & lib. de reme. paratu facil. cap. 12. quod ulcus ſi neglectum fuerit, in fiſtulam deſinit, lib. de oculis, cap. 9.

Aequalis ad pondus temperatura eſt in omnibus animalibus. & ſtirp. ea quæ ex pari elementorum commixtorum ſpectatur mole, nõ quæ tum animalis, tum ſtirpis naturæ convenit, convenit. n. alijs ut humidum ſicco, & frigidum calido præponderet, ſicq; æqualis temperatura ad iuſtitiam eſt, non quæ pondere, & menſura: ſed quæ eo quod pro dignitate convenit, æqualitatem explorat; animalia. n. & ſtirpes optimam, mediamque habere in ſuo genere temperiem dicemus, non utique abſoluto ſermone cum paritas exacta contrariorum in ijs non ſit: ſed cum ea mediocritas, quæ ad poteſtatem refertur, his apſit, 5. de temp. cap. 6.

Aequalis inæqualitas dicitur, non in pulſibus

modo, ſed alijs prope omnibus, quæ priſtinam naturam immutantia, ſive magnitudine, ſive qualitate æqualia, vel inæqualia capiunt incrementa: nam quatenus æqualitatem commutant vocentur inæqualia, ſed quatenus æquam ſemper mutationem aſſequuntur æqualiter dicantur mutari, ſed quæ ut priſtino conſtant ſtatu, nec accipiunt parem mutationem, hæc ſemel inæqualia vocantur, 1. de differ. pulſ. c. 11.

Aequalis morbus eſt qui æquales habet motus, cum non ut inæquales morbi aliquot diebus vehementiores fuerint, poſtea ſine aliqua ſignificatione torpuerunt, deinde rurſus adaucti continuitatem acceperunt, ſed perpetuò ſibi conſtant; quo argumento ab Hippocr. dictum eſt continuorum morborum & inæqualium acutiem non poſſe ultra diem decimnm quartum protendi, 2. aph. 23.

Aequalis pulſus eſt, cum omnes ictus æqualem interſe ſervant proportionem, ita ut ſecundus reſpondeat primo, & tertius ſecundo, è contra dicitur inæqualis, 1. de diff. pulſ. c. 10.

Aequivoca ſunt quæ non ſunt unius generis, quæcumque enim nomina unam ſpeciem in multis ſingularibus ſignificant, univocè de ipſis dicuntur, quæ veró de multis diverſis ſpecie ea æquivocè nuncupantur, & res quæ ipſis ſubjiciuntur, ab ipſiſque ſignificantur æquivoca ſunt, com. 3. in lib. de his quæ in medic. fiunt 24.

Aërosis quaſi Aëratio, vel ſanguinis attenuatio, vel inhalitum ſolutio, eſt cuſtodia vel conſervatio, vel reſtauratio ſpiritus deperditi ex reſpiratione, & tranſpiratione, & qui ſanguine attollitur, vapore, 11, metho. 3.

Arueginoſa bilis, quæ æruginis ſimilatur, vide Bilis

Aethiologica ſive pathologica medicinæ pars pall.

eſt, in qua ea quæ præter naturam ſunt, inquirimus morborum cauſas, accidentium concurſus, affectuum ſtatum, lib. introd. c. 7.

Affectio ſanguiflua eſt, in qua vehementer multum ſanguinis profunditur, com. 2. in 6. de morb. vulg. 14.

Affectus præcordialis, vide Affectus flatuoſus.

Affectus Melancholicus, vide Affectus flatuoſus.

Affectus gravis dicitur, aut propter præcellentiam partis, aut propter affectus magnitudinem, aut propter ipſius cacoëthiam. 4. meth. c. 6. ſpectatur autem affectus magnitudo tripliciter; ex læſæ actionis præſtantia, ex propria affectus eſſentia; & ex facultate quæ læſum corpus gubernat. 7. metho. cap. 12.

Affectus flatuoſus præcordialis, & melancholicus eſt, quo iis qui inclinante ætate plurima Venere utuntur, inflatur, & tumeſcit venter, com. 3. in 6. de morb. vulg. 12.

Affectus implicatus eſt, in quo multæ ſunt affectæ partes, nam poteſt idem homo non ſolum laborare ex thorace, ſed etiam ex pulmone, ex capite, ex imo ventre, & ex jecinore, comm. 2. in 3. de morb. vulga. in argum.

Affectus qui & ſcheſis dicitur, eſt dubia & non certa, aut firma corporis diſpoſitio, is veró qui firmus & certus eſt, & quaſi habitus, Exis dicitur, 8. metho. c. 3.

Affectus quos Græci pathemata vocant, paſſiones omnes ſunt quæ in corporibus noſtris fiunt præter naturam, com. 2. in 1. de morbo. vulg. 23. affectus vero ſive affectionis vocabulum, ab afficiendo dictum, de multis effertur rebus, ſed nunc receſſus in ſtatum præter naturam ſignificatur qualeſcumque ii fuerint affectus, ſive affectiones, lib. de cur. rat. per ſang. miſſionem, cap. 3.

Affe-

Affectus puerilis, vide Comitialis morbus.

Affuſio quæGræcè parenchyma,nutrimenti dicitur, lib. introd.c.9 vide Parenchyma.

Agathon ſignificat apud Hippocr. idem quod idoneum, certum, ſtabile, verum, & perpetuum, ut auctor eſt Gal.com.2. in lib.de fract. idem veró teſtatum relinquit in com. lib. 2. de artic. Agathon apud veteres id omne dici ſolere, quod in ſuo genere primum eſt.

Agerafia, i.inſeneſcentia, lib. de marcore, c.2.

Agglutinatio, vide Proſtheſis.

Agitatio, vide Vibratio.

Agnata tunica, ſive adnata, vide Opthalmia.

Agnea, vide Fatuitas.

Agonia eſt inæqualis motus ex timore & ira compoſitus, timore intro & ad principium tum ſanguinem, tum ſpiritum unà cum refrigeratione eorum quæ in ſummo corpore ſunt abducente, & contrahente: ira verò foras agente, & fundente calorem, 2. deſympt. cau. c. 5.

Agreſtis lichene, ideſt, impetigo, 6. de compoſ. medic. per genera, c. 2. vide Impetigo.

Agrypnia, id eſt vigilia, 2. meth. 2.

Aipathia, perpetua paſſibilitas,lib. art. med.c.8.

Alæ narium ſunt tenuia chartilagineaque corpuſcula utrique naſi lateri à parte inferiori adnata, lib. de oſſibus, cap. 4. quæ etiam pinnulas vocant, lib. introd. cap. 10. vocant adhuc & pinnas, 2. de loc. affect. c. 2.

Alæ aurium,videAures;vide etiam l.Introd.c.10.

Alaria oſſa, vide Sphenois.

Ala quid ſit hinc patet, brachium appellatur, quod inter duas juncturas humeri, & cubiti intercedit, totius brachii pars, ſuperhumeralis vero ideſt ἐπωμὶς ſuperior humeri pars quæ ad collum vergit, nam humerus totum id, quod in dearticu-

latione

latione hac apparet, vocatur, nam quod non apparet à poſteriori parte eſt os ſcapulæ, ab inferiore eſt id quod dum totum brachium attollitur, manifeſtum fit, quæ ala nuncupatur, 1. de artic. 4.

Alba vitiligo, vide Leuce, & Vitiliginum.

Albam pituitam conſuevere medici, quandam aquæ inter cutem ſpeciem, leucophlegmatiam, id eſt, albam pituitam nominare, vel quod ſit & aliqua pituita livida, vel quod ſibi quidem ratione ſit ſemper alba, ſed propter mixtionem quorundam aliorum humorum, verum mutet colorem, aph. 29.

Albaras, vide Aegilops.

Albugineus oculi humor, ſimilis albumini ovi, oppoſita parte vitrei humoris exterius, ante cryſtallinum poſitus, non concretus, ut alii humores, ſed liquidus, in foramine tunicæ uveæ collocatus, ſuperfluitas eſt cryſtallini humoris, ad ipſum defendendum ſua humiditate, lib. de anat. vivor. vide Hyaloides, & Cryſtallinus.

Albugo cicatrix eſt craſſa, & profunda, ulceri inducta, lib. finit. med. non quacunque corporis parte, ſed ſolum in Iride oculi, lib. Introd. cap. 17.

Albula, vocant aquas aluminoſas, 8. meth. 2.

Alexipharmaca medicamenta ſunt, quæ deleteria, id eſt, læthalia venena intus aſſumpta evacuant, 5. de ſimpl. med. fac. c. 18. & 1. de ſemin. cap. 16.

Alexiteria medicamenta ſunt, quæ venenatarum beſtiarum ictus, aut venenoſa. ant 5. de ſimpl. med. fac. c. 18.

Alhacab eſt illud ligamentum, quod ad muſculum non extenditur, ſed continuatur inter duo extrema oſſium, aut inter alia duo membra, annectendo unum alteri, firmiter ab oſſe natum, lib. de anat. vivor.

Alica ex genere tritici eſt. 1. de alimen. fac. c. 6.

Alie-

Alienam caliditatem vocat Ariſtoteles, extremam, non inſitam, neque natiuam in quocunque rerum genere, nam hæc coquere apta eſt, extrema autem corrumpere, quod eſt putrefacere, 2. de differ. febr. c. 9.

Allantoides, vide Chorion.

Alopecia, capillorum defluvium eſt, propter vitiatos humores, ſic appellata, quod vulpibus frequenter accidit, 1. de comp. med. loc. c. 2. qua locus affectus apparet colore prorſus exangui. de remed. par. facult. cap. 6. quam etiam areas vocant, 2. meth. c. 2.

Alphi, id eſt, vitiligines, & humorum vitioſitate, quæ in cute ſunt, quemadmodum etiam de Lepra planum eſt, oriumtur, lib. de humor. com. 3. vide Vitiliginum.

Alteratio eſt alimenti concoctio, uſque quo in ſimilitudinem partis quæ nutritur, tranſmutatur, 8. de comp. med. loc. cap. 6.

Alteratrix, vide Attractrix.

Altus pulſus, vide Pulſus latus.

Alveoli, vide Pathnia.

Alvus liquida appellatur, in qua liquida dejiciuntur, com. 2. in 1. prorrh. 3.

Amarabilis, ea & pallida, & flava dicitur, 2. de differ. feb,. cap. 1. vide Bilis pallida, & Picra.

Amauroſis eſt totius in oculo lucis impedimentum, acutis morbis accidens quæ eſt imbecillis facultatis animalis ſignum, com. 2. in 1. prorrhet. 11. 20.

Ambas, vide Ambonæ.

Amplotica medicamenta, vide Abortus.

Amblyopia eſt viſus hebetudo, in qua oculi nec phlegmone tenentur, nec influxu torquentur, nec ulcerati ſunt, nec aliud quidvis mali perpeſſi. 5. de ſimpl. med fac. c. 23.

cialia

Ambonæ ſunt margines, ſive labra, ſive ſupercilia cotylarum, & cavitatum, 2. de uſu par. c. 17. quas quidam maſculino, quidam feminino, ambas appellant, 1. de artic. 10.

Ambuſta ſunt, quæ igne vel ardenti aqua comburuntur,. ita ut bullas aliquando excitent, 9. de ſimplic. med. facult. quæ etiam ambuſtiones vocantur, 11. de ſimplic. medic.fac. conſtat autem ſi quis in aqua ferventi uſtus fuerit, hunc etiam affectum Pyricauton, i. ambuſtum igne, nominari, 1 de com. med. per gen. c. 4.

Amentia, vide Anæa.

Ametria eſt a juſta temperie receſſus, 2. meth. c. 4.

Amniclum, vide Chorion.

Ammata, faſcias Græci vocant, quibus venter, pectus, coſtæ, lumbique alligantur, 3. de ſanit. tuen. c. 2.

Amnium, vide Chorion.

Amolynta, id eſt, non inquinantia medicamenta, ſimilia his quæ propriè epithemata dicuntur. 7. de comp. med. per gen. cap 11.

Amphibleſtroide ſeu retiformis, id eſt, verrucalis tunica, quæ à cerebro ad oculos profecta, vitreum, & criſtallinum humorem ambit, cujus tunicæ figura in latum diffuſi, atque expanſi nervi verriculo ſimilis apparet, ad placit. ca. 5. vocant ipſum nonnulli propriè tunicam retiformem, quod figura quidem reti ſit ſimilis, cæterum nullo pacto eſt tunica, neque colore, neque ſubſtantia, ſed ſi exemptum ipſum repoſueris, in unum acervum conjiciens, tibi plane videbere videre Cerebri portionem quandam exemtam, 10. de uſu par. cap.2. vide Choroide.

Amphimerina febris eſt, quæ ſingulis diebus accenditur, atque intermiſſione finitur, idem enim eſt ac

eſt ac quotidiana ſimpliciter, nulla alia ſermoni adjectione facta : eam verò quæ intermiſſionem non habet, non Cathemerinam,ut quidam,ſed quotidianam continuam voco, 2. de differ. feb. c. 7.

Amphiſmela, eſt inſtrumenti genus, quo anatomici ſecant corpora, 6. de anat. adm. cap. 10.

Amuleta medicamenta quæ Græci Periatta vocant, ſic appellantur, quod de collo ſuſpendantur aut alicui corporis parti alligentur, lib. de remed. par. fac. c. 1. quæ qualitatis familiaritate attrahunt, id eſt, totius eſſentiæ ſimilitudine 5. de ſimpl. cap. 17.

Amygdalæ, vide Pariſthmia.

Amilum, ex tritico cibus, 1. de alim. fac. cap. 8.

Anabatica, vide Continua, & Epacmaſtica.

Anabroſis quæ & Diabroſis dicitur, eſt ſolutio continuitatis in oſſe, vel in vaſe aliquo ex eroſione. 5. loc. aff. vide Diabroſis.

Anacollemata medicamenta ſunt reſtringentia fluxiones oculorum, de remed. par. fac. c. 10. quæ fronti, & temporibus imponuntur, 11. de ſimpl. med. fac.

Anadiploſis, eſt acceſſionum reduplicatio lib. de Typis. c. 4.

Anadoſis, eſt nutrimenti per venas tranſitus, quod idem eſt ac digeſtio, ſeu diſtributio, differens a Diadoſi, quod ſit tranſlatio, traditio, vel porrectio in ſingula ſimplicium, & inviſibilium nervorum, & arteriarum, nutrimento à laterib. illorum vaſorum attracto, & tranſlato, 2. de nat. fac. 6.

Anœa, ſive amentia, eſt ratiocinatricis functionis veluti paralyſis. lib. de ſympt. differ cap. 3.

Analeptice, eſt renutritoria refectoriaque vocata, victus ratio 7. meth. 6. inde analepſis, id eſt reſumptio, li. de marcore, cap. 9.

Analogiſmus, eſt comparatio, & perceptio cauſarum juvantium per ſimilitudines, ad Thraſib. c. 11. ſive Analogiſmus eſt ratio, quæ ab evidenti auſpicatur, rei obſcuræ facies cognitionem, 1. prognoſt. 6.

Anaplerotica medicamenta ſunt, quæ cicatrices craſſant, quæ alta vulnera complent, & lympidant, lib. de Dynamid.

Anaſarca, quæ, & Cataſarca, Hypoſarcidium, & Epiſarcidium dicitur, Hydropis ſpecies eſt, in qua humidi ſubſtantia tenuis copia, in tota inferiore thoracis regione acervatur, habituſque totus pituitæ plenus redditur, 4. de rat. vict. 111. diciturque anaſarca, quod per carnem ille humor fluat. lib. finit.

Anaſtoechioſis, quod relementationem dixeris, eſt colliquatio ſeu reſolutio, ſeu diſſolutio, aliquando totius corporis, aliquando ſuccorum, qui in venis ſunt, duntaxat: quod autem ex ea colliquatione provenit, aliàs ad ventrem confluit, aliàs ad urinas, aliàs ad ſudores pellitur: 3. de ſympt. cauſ. c. 2.

Anaſtomatica, ideſt, aperientia medicamenta, quæcunque vaſorum oſcula aperire apta ſunt, extergendo, incidendo, obſtructiones tollendo, & dividendo: differuntque à rarefacientibus, quæ cutis tantum mæatus reſerant. 5. de ſimplic. med. fac. c. 14.

Anaſtomoſis, vide Oculorum apertio.

Anataſis, vide Catataſis.

Anatome eſt humani corporis, abditarumque ejus partium diſſectio, & ſpeculatio, lib. finit. med.

Anatrypſin. i. refrictionem veteres Græci ſolent appellare, non eam frictionem, quæ ab inferiori parte ſurſum ducitur, ſicut compoſitio videtur ſignifi-

nificare, ſed abſolute omnem quomodocumque factam. Nos autem Trypſim frictionem, ſeu fricationem vocamus, com. 3. lib. de his quæ in medic. 25.

Anchylops, vide Aegilops.

Anchoralis proceſſus, vide Ancyroides.

Anchyle, vide Ancyle.

Ancon, eſt gibbi cubitus, vel gibberi medium cui innitimur, diciturque Ancon, alterum majus oſſium cubiti, quod & Olecranon vocat Hippo. 2. de uſu par. c. 2. vide Brachium.

Ancos ſive Galianconas, eos vocat Hipp. quibus cum augerentur eorum corpora, ex luxatione brachii in alam, os brachii brevius evaſit. 3. de artic. 88.

Ancyle ſeu poplites ſunt partes retrorſum poſt genua ſpectantes, lib. introd. cap. 10. unde ancylas, ſive ancyllas vocat difficiles artuum motus, & ligationem nervorum, & articulorum contractiones, 7. de compoſ. med. per gen. cap. 6. vide Poples.

Ancyroides, proceſſus acutus exiguuſque eſt in interiori parte oſſis cervicis ſcapulæ, qui cum anchoræ, vel corvini roſtri ſimilitudinem referat, Ancyroides, à nonnullis, Coracoides ab aliis nuncupatur, quandoquidem extrema ejus pars uti Corniculæ roſtrum exterius inclinat, lib. de oſſibus, cap. 14. quem etiam Anchoralem, & cornicularem nominant, 1. de artic. 2.

Ancuriſma eſt affectio, qua os in arteria fit, vulnerata ea cum ad cicatricem pervenerit, quæ ei adjacet cuti, manente verò arteriæ ulcere, ea neque conglutinata, neque ad cicatricem ſimul perducta, neque à carne obſtructa; quo fit ut arteria ſanguinem jaculetur, qui contineri non poteſt, lib de tumor. cap. 11.

Angina ſive Synanche, eſt phlegmone aliis extra

collum, ut partes tumeſcant, aliis intra tonſillas, ut ſimul partes quoque afficiantur reſpirationis, & ægra ſpiratio ſequatur, lib. finit. vel brevius,. eſt abſceſſus ad venas jugulares ſive a glutinoſa, frigidaque fluxione, quam pituitoſam vocant, ſive à calida & acri, quam picrocholam bilioſamque, appellaveris, quæ & Cynanche dicitur, 4. de rat. vict. 30. Tandem Hipp. omnes affectus gutturi accidentes, ſi ſpirationem quoquo modo reddant deteriorem Synanchen vocat, aliis paracynanche, aliis paraſynanche dicitur, 4. loc. aff. 3.

Angor eſt nativi caloris cordis contractio, ad quam ſequitur ejuſdem cordis dolor, & palpitatio, & triſtitia, peſſimumque eſt ſignum ſi in principio acutarum febrium advenerit, lib. de humor. com. 1. 4. de differ. pulſ. c. 3. & com. 2. in 1. de morb. vulg. 75.

Anguli oculi ſunt interioris oculi termini, ubi palpebræ coaleſcunt alter juxta naſum, juxta tempora alter, hic parvus, ille magnus dicitur, uterque autem Canthus, dicitur, i. angulus. lib. introd. ca. 10. dicuntur & Hirquæ oculorum, lib. de venæ ſect. contra Eraſiſtratum, c. 6.

Anguſtus pulſus, vide pulſus latus.

Anheloſi ſunt qui denſum ſpiritum habent, & ſimul thoracem multum diſtendunt, quod contingit in affectionibus, multa inſpiratione indigentibus, ut a curſu, aut vehementi exercitatione, & ardentibus febribus, 3. de diffic, reſpir. c. 11. nec etiam anhelationes aſthmata vocat, 8. de ſimpl. Clarius autem inquit, qui citra febrem denſe reſpirant, qualiter faciunt qui velociter cucurrerunt, ab acceſſione hac medicis Græcis Aſthmatici, Latinis anheloſi appellantur; eoſdem etiam ab alia acceſſione, orthopnoicos vocant, quod thoracis corpus rectum habere coguntur ob timorem ſuffoca-

tionis

tionis, quin, & ſtratum circa ſupernas partes, ad quas thorax reclinatur, ſibiipſis erectius faciunt, ne dormientes ſtrangulentur, 7. de comp. medic. loc. cap. 6. & 3. aph. 26. & com. 2. in 3. de morb. vulg. 4.

Anima (apud Galenum) aut temperamentum activarum qualitatum eſt, aut ab ipſarum temperamento alteratur, 3. loc. aff. 7. & com. 5. in 6. de morb. vulg. 5. vide calor nativus.

Animalis motus eſt, qui animantium corporibus cum ſana ſunt arbitrio, voluntate, ac impetu nervorum, muſculorumque miniſterio fit, quem medici voluntariam actionem, ſive animalem appellare ſolent, lib. de trem. & palp. c. 2.

Animalis virtus eſt, quæ ex Cerebro originem ducit, quæque ex motuum voluntariorum imbecillitate deprehenditur, ut virtus, quam ex corde prodeuntem agnoſcimus, quam vitalem nuncupamus, ex pulſuum debilitate, atque ex hepate oritur, ac naturalis dicitur, ex ſanguineis egeſtionibus ab initio aquoſis, atque tenuibus, poſtmodum verò craſſis ad modum fæcis, 1. ad Glauc. 14.

Annotatio, quam Epiſemaſiam vocant, eſt acceſſionis principium, 2. aph. 1. dicitur etiam annotatio, ſive ſignificatio, ſive ſimioſis, morborum dignotio ex ſimilium ac diſſimilium conſideratione, ante alia artis opera, 1. de his quæ in medic. fiunt 1.

Annotatio incompreſſa quæ hecticarum febrium proprium eſt indicium, eſt, cum pulſus major ſtatim, ac velocior à cibo efficitur, ſine aliquo horrore dormitatione, pigritia. frigefactione extremorum, inæqualitate pulſus, aut frigiditatis, aut caliditatis, 1. de differ. feb. c. 9. vide Febris ſignificatio.

Annotina medicamenta ſunt, quæ ad ſedandos dolores ſenſum ſtupefaciendo parantur. 12. meth. 1.

Anodyna, ideſt, Sopientia medicamenta, 12. meth. 1. eadem anodyna dicuntur, id eſt, indolentia quoniam dolores ſedantur, non tamen diſpoſitiones penitus ſanant, ſed vim ſentiendi obtorpeſcere faciunt, 2. ad Glauc. 6. ſed rectius anodyna dolorem ſedantia ſunt, ſed facultas anodyna alia re vera eſt, alia tantum dicitur, tanquam ſi quiſpiam hominem mortuum dicat anodynon, quia dolore vacet, cæterum vera anodyna facultas eſt eorum quæ primo ordine calefaciunt, ſi utique in eſſentia tenui contineantur; at facultas eorum quæ dicuntur anodyna, ſed non ſunt, frigidorum eſt, quæ abſoluto utentia frigore partem obſtupefaciunt, unde, & Narcotica, i. ſtupefacientia dicuntur, 5. de ſimpl. med. fac. c. 9.

Anomæomeres membrum eſt, quod ex diſſimilibus partibus eſt conflatum. 7. meth. 6.

Anorexia, i. inappetentia idem ſignificat quod Apoſitia, id eſt abſtinentia à cibo, 4. aph. 17. vide Apoſitia.

Antecedens, vide Antegreſſa.

Antegreſſa cauſa quæ & procatarchon dicitur, eſt quæ extra corpus poſita quidquam in corpore alterat, quæ & procatartica anticipans, & antecedens dicitur, quod eas quæ in corpore diſpoſitiones ſunt antegrediatur, 5. de cauſ. pulſ. cap. 1. quaſcunque diſpoſitiones, vel motus in ipſo animali præter naturam, morborum præcedentes cauſas nominant, quæ verò extrinſecus adveniunt, & alterant corpus, atque naturam vehementer tranſmutant, præincipientes appellant. in lib. de cauſ. morb. ca. 2. eadem primitiva, & initiatrix dicitur, 6. de loc. affect. 4. eadem prophaſis & occaſio dicitur com. 3. in 1. de morb. vulg. 19.

Antheridæ, ideſt, floridæ appellatæ compoſitiones, 5. de comp. med. loc.

Antiade

Antiadæ ſunt glandulæ quæ ſibi ex adverſo in oris termino utrinque jacent, cum ex fluxione in tumorem attoluntur, 3. de cauſ. ſympt. cap. 4.

Anticardion, ſic dicitur cavum illud quod ſub pectore carneum molleque ad os ventris, vocatur etiam ſphage, Rufus verò cavitatem eam pectoris eſt ad claviculas, tradit ab Homero dici Leucaricon, à medicis verò Anticardion & ſphagen.

Anticipans morbus eſt, qui cum diverſis horis ſemper accedat, & remittat, prævenit quidem continuò citiuſque horas perſolvit, unde anticipans dicitur, ſive prolepticus: qui verò tardat hyſtericus ſive poſterius veniens nuncupatur, lib. de Typis, c. 3.

Anticipans, vide anteregreſſa.

Anticnemion, vide Gaſtrocnemion, & Sura & Tibia.

Antichir eſt magnus digitus manus, qui & pollex & promanus dicitur, lib. de muſcul. diſſect. c. 22.

Antidixis, & endixis, ſunt contradictiones indicationum, & indicationes, quæ ſunt auxiliorum inventiones, 9. meth. c. 7. vide Endixis.

Antidotus, medicamentum eſt, quod non extrinſecus impoſitum, ſed intus aſſumptum corporis affectiones ſanat, 1. de antidotis, cap. 1. mos eſt junioribus medicis, antidotos appellare, non modo quæ adverſus mortifera medicamenta quæque ad morſus ictuſque venenoſos exhibent, ſed etiam quæ contra malas corporis affectiones præſertimque diutivas valent ex aliquo ulcere, aut abſceſſu conſurgentes, 2. de antid. cap. 6.

Antiſpaſis, i. ad contrarium revulſio, avertitur. n. ſanguis, atque ad alia membra convertitur, tum ad proxima derivatus, tum ad contraria revulſus illud Parocheteuſin hoc Antiſpaſin Græci vocant,

 5.meth.

5. meth. c. 3. vide revulſio.

Antiſpatichon, id eſt, auxilium in diverſa revellens, 13. meth. 11.

Anthrax.i. carbo, ſeu ulcus eſcaroſum, cui adjungitur multum partium circunſtantium inflamem 6. aph. 45.

Antitaſis eſt, cum quæ diſſident oſſa ad hoc ut è directo admoveantur, prius retrorſum trahuntur, hæc ad oppoſitũ tractio antitaſis dicitur, 6.meth. 5.

Anulus eſt recti inteſtini orificium per ſedem prodiens, quo excretionem cum lubet retinemus, ſic dictus à figura, ab officio vero ſtrictor dicitur, lib. introd. cap. 10.

Anus ſeu vetula, vide umbilicus dicitur etiam anus inferior corporis pars qua excrementa redduntur, 3. de uſu part.

Apagma medicorum appellatio propria eſt, quoties oſſis finis qua parte maximè cum alio committatur, abruptus eſt 6. meth. 5. vide abductiones.

Apanthiſmos eſt ſubtiliſſima linea, quæ ægrè videri poteſt, quaſi tu exoleſcentem lineolam diceres, cui ſimillimæ ſunt venarum quædam propagines filorum araneæ, aut capillorum modo anguſtæ, & extenſæ, quæ venæ capillares dicuntur, lib. de diſſect. venarum, & arter. c. 8.

Aparachyton vinum, i. originale cui marina aqua non eſt admixta, 4. de comp. med. per genera, c. 7.

Apechema, diremptio eſt oſſis ſuperficiaria, vel etiam profunda in partibus ictui oppoſitis, lib. finit. medic.

Apepſia, ideſt cruditas, 2.me.2. vide Concoctio.

Apeptaphymata ſolitus eſt Hippoc. nominare cruda tubera, ſeu tumores præter naturam nervoſa corpora vertebris ipſis, atque ſpinali medullæ inſita extendentes, 4. de loc. aff. cap. 3.

Aperientia, vide Anaſtomatica.

Aperi-

Aperiſtaron, ideſt cavum ulcus apertum, 2. de compoſ. med. per gen. c. 1.

Aphonia, id eſt, vocis carentia, quæ ægris ſolet accidere læſis duntaxat iis quæ voci efformandæ ſubſerviunt inſtrumentis, vel etiam iis quæ reſpirationi deputavit natura, vel ob recentem quandam exolutionem, & afflictionem virtutis. 4. de ratione vict. 23.

Aphoriſmus eſt oratio, quæ omnes rei proprieates breviſſimis verbis circumſcribit, 1. aph. 1. quin & aphoriſmos definitiones appellat, 3. de his quæ in medic. 32,

Aphtæ ſunt ulcera puerorum, ſummam oris partem occupantia, ob mollitiem maximè facta inſtrumentorum, quæ neque tactum neque qualitatem lactis ſuſtinent, quod non parvam in ſe ſeroſam contineant partem, 3. aphor. 24. ex quo habent aliquid igneæ caliditatis, vel adhuc quod infans lac non probè concoxerit, 6. de compoſ. medic. loc. c. 4. & com. 3. in. 3. de morb. vulg. 12.

Apices matricis ſunt proceſſus quidam mammillares utrinque ad latera matricis ad ilia inclinantes, à Græcis cornua matricis appellantur, per quæ cornua ſemen à propriis teſticulis vulva attrahit, ut virile per collum, lib. de conſect. vulvæ, & 2. de ſemi.

Apios, cibus eſt omnis qualitatis quæ ſenſu deprehendi poteſt, expers, qui neque adſtrictionem, neque acrimoniam, aut aliam inſignem facultatem obtinet, qualis inter humidas ſubſtantias eſt aqua, 1. de aliment. facult. 8.

Apnœa, id eſt, ablata ſpiratio, 2. de rat. vict. 43.

Apoclaſmata, vide abductiones.

Apocope, vide abſciſſio.

Apocruſtica, i. reprimentia & repellentia medicamenta quæ adſtringendi vim obtinent, 11. meth. 15.

Apodacrytica, id eſt, delacrymativa, & repercuſſoria lacrymarum, 4. de comp. med. loc. c. 5.

Apomeli, mellis decoctum intelligo, quod nos conficimus aceto cum melle commiſto, tantiſper tamen ſimul decocto, quo ad utrorumque qualitates inter ſe uniantur, & aceti vis recondatur, 3. fract. 49.

Aponeuroſis, ſunt tendones quos maſculi generant, qui ad artuum fines pertinent, 3. de aliment. facult. 5. dicuntur autem aponeuroſis quaſi denervationes, & nerveę muſculorum tenuitates, 1. de anat. adm. cap. 5. quoniam muſculi in eos deſinunt, 1. de motu muſc. cap. 1. vide Nervus, Tendones, Denervationes.

Apophlegmatiſmus; medicamenta quæ ore colluuntur, aut dentibus manduntur, omnia una nomenclatura comprehendentes apophlegmatizonta nominant, ac eorum facultates, apophlegmaticas, 5. de ſimplic, 20. rectius autem apophlegmatiſmus eſt medicamentum quod pituitam per os educit, 6. de ſanit, tuen. c. 10.

Apophthora, vide aborſus.

Apophyſis eſt extranea oſſis pars, ſeu adnata appendix, lib. de oſſib. in prœmio.

Apoplexia eſt ablatio ſenſus, & motus in toto animalis corpore, 3. de loc. affect. 10. & 2. aphor. 42. vide Caros, & Paraphlegia.

Apopleticæ venæ, quo & Sphagitides, & Jugulares externæ, ſeu ſuperficiariæ Arabibus Guidez manifeſtè vocantur, ſunt quæ infernè ad aures utrinque ſingulæ feruntur, à quibus ſuperficiariæ omnes tum colli tum capitis partes nutriuntur, 6. de uſu par. & initio ſecundi de rat. vict.

Apoſcemata, id eſt decubitus vocantur, illæ diſpoſitiones, cum qui prius unum membrum infeſtant humores, eo relicto ad alterum tranſeunt, 2. ad Glauc.

Apo-

Apoſceparniſmus abſciſſio eſt oſſis, cum ejus pars decuſſa vulnerando fuerit, fracturæ ſpecies, lib. finit.

Apoſiti, more antiquorum Græcorum, ii appellantur, qui appetentia carent, com. 3. in 3. de morb. vulg. 72.

Apoſitia, vide anorexia.

Apoſpaſmata, avulſa omnia nominantur, de conſtit. art. cap. 6. quæ verò continui ſolutiones, apoſpaſmata, i. avulſiones vocantur, inſtrumentariorum tantummodo partium propriæ ſunt paſſiones, de differ. morb. c. 11. vide Rhegma.

Apoſphagma, vide Unionis ſolutio.

Apoſtaſis fracturæ ſpecies eſt, quæ ſub generalem affectionem ſubjicitur, quæ eſt continuitatis diſſolutio, ita. n. ego totum hoc genus ſoleo appellare, at Hipp. abſcendentia corpora, quæ ita affecta ſunt, vocat, ut & affectio ipſa abſceſſio merito nominetur, tametſi una quædam ſpecies generis hujus ſit, quam proprie abſceſſionem, & abſceſſum, i. apoſtaſin & apoſtema nuncupent, 3. de his quæ in medic. initio.

Apoſtaſis, & Metaſtaſis differunt, quod apoſtaſis, i. abſceſſus, judicationem infert, ægrumque à moleſtijs omnibus liberat; Metaſtaſis autem id eſt commutatio aliarum habet principium acceſſionum, ut & aliud exigat tempus ad coctionem mali, corporis locus ad quem infeſtantium humorum facta ſit commutatio, 4. de rat. vict. 68.

Apoſtema, vide apoſtaſis, & Sinus.

Apoſyrmata, vide abraſa.

Apotherapia, nunc pro poſtrema parte omnis probe peractæ exercitationis ſumitur, nunc pro ea medicinæ parte, quæ laſſitudinem ex immodico exercitio ſuccedentem, ſubmovet, 3. de ſanit. tuen. c. 2.

Apothermus, Sapa, Siræon, Hepſema, nomina Sy-

na Synonima ſunt, ſignificantia muſtum plurimum coctum, 1. de ali. fac. c. 13. de attenuante vict. r. 12.

Appetitus caninus, vehemens eſt comedendi deſiderium, quo & plurima edunt, & maximè gravati paulo poſt revomunt, 7. de comp. med. loc. c. 2. & 1. de ſympt. cauſ. c. 7.

Appoſitio, quæ & adjunctio & Proſtheſis dicitur, finis eſt actionis quæ ab attrahente vi perficitur, attractum. n. & adductum nutrimentum ſingulis partibus apponit aſſimilandum. 3. de nat. fac. c. 1. vide Proſtheſis.

Apſychia. i. animi deliquium, com. 2. in 1. prorrhet. 20. & 1. aph. 23.

Aptiſtus, id eſt, morbus ſine ſputo, præſertim morbus lateralis cum pars dolens exquiſitè anguſta fuerit, & veluti alligans in ſeipſa, univerſum fluxum cohibuerit, 2. criſ. cap. 10.

Aqua inter cutem, id eſt, hydrops, vel hyderos, 5. de loc. aff. 7. 4. aph. 11.

Aquaticulus, qui & Pubes dicitur, & Epiſion, eſt ea pectoris pars in quem Thòrax finit, ubi & maſculorum pudenda conſtituta ſunt, tum feminarum, ad femoris utriuſque exortum, ut ſub hoc occultentur, lib. introd. c. 10.

Aqueus humor, qui & albugineus, vide Cryſtallinus.

Aquoſa urina, quæ & cruda dicitur, eſt ea quæ alba & tenuis, 1. de criſ. cap. 5.

Aquoſus humor, hydropis ſpecies ea eſt, quam aſciten vocant, cujus proxima cauſa aquoſus humor eſt partim à jecinore manans, partim à tota carne corporis veluti in aquam reſoluta a quo aquoſo humore totum abdomen diſtenditur, qui colligitur inter Peritonæum & inteſtina, veluti in utre quodam, unde illi nomen dedit, oppoſita alteri hydropis ſpeciei, quam Hipp. vocat ſiccum hydropem, qui & Tympa-

Tympanias dicitur, vide aſcites, hydrops.

Aquula, vide Hydatis.

Arachnoides pulſus, araneæ ſpeciem referens, ſive aranealis parvus eſt, ac brevis auræ agitatu movetur, lib. finit. med.

Aræotica, id eſt rarefacientia, 5. ſimpl. c. 14. vide anaſtomatica, & rarefacientia.

Aranea tela, eſt oculi tunica, quæ cum Rhetina perfectam ſphæram efficit, circundantem cryſtallinum humorem, diciturque aranea, quia ad modum telæ araneæ ſubtilis eſt, ne impediat lumen ingrediens ad cryſtallinum, & albugineum, lib. de anatom. viv. vide Rhagois.

Arcuatus morbus, vide arquatus.

Ardens febris, vide Synocha.

Areæ, vide alopecia.

Argemon, eſt ulceratio, quæ in nigro oculi albæ apparet, in albo autem ſubrubra, lib. finit. med.

Argyrite terra eſt, quæ metallis ſumpta, pluribus parvis terræ particulis, plures parvas argenti miſtas habet particulas 9. ſimpl.

Ariditas eſt ſummorum pilorum lanuginoſa ſuperficies, pulvere conſperſis adſimilis, lib. finit. med.

Arithena, vide aritænoide.

Aritenoide eſt cartilago laryngis, tum ordine, tum poſitione, tum magnitudine tertia, in ſuprema innominatæ cartilaginis parte ſita, gutturniis, infundibuliſque, quas arithænas appellant, non abſimilis, lib. vocal. inſtr. diſſ. cap. 4. unde aliqui eam aritænam vocant, 7. de uſu par. 11. vide Cricoide.

Armatura conceptus; ab Arabibus Abgas, tunica eſt poſtrema tenuis toti fœtui undique circumjecta, ipſius velut ſudorem excipiens; quaſi agninum à mollitie deducto nomine Amnion Græcis appellata, 15. de uſu par.

Arqua-

Arquatus morbus qui & Regius & Icteros & Auriginoſus, & Arcuatus dicitur, eſt bilis in ſummam cutim redundantia, interim cum febre acuta, interim ſine illa, cum interiorum aduſtione, & ſtomachi vitio, lib. Introd. 5. loc. aff. 7. Clarius, Flava bilis, quando ſui ſervans naturam, una cum ſanguine per totum corpus defertur, morbum facit, qui Icteros, i. Regius appellatur: ſola verò quando ſecreta eſt, & in aliquo membro conſiſtit, herpes, 2. ad Glauc. 1.

Arteria, eſt membrum ortum habens à Corde, concavum, ut per ejus concavitatem ſpiritus vitalis ad omnes corporis partes deferatur, lib. de anat. viv. differt autem à vena, quod vena ſit vas ſanguinem continens, non pulſans, ſed arteria vas eſt pulſans, lib. de cauſ. morb. c. 3. quondam non dum eas quæ ſimiliter ut Cor, pulſant, arterias nominabant (in ſolam eam quæ ex pulmone in laryngem emergit arteriam, arteriæ nomen inferentes) venas appellabant in totum velut alias quæ non pulſant, ſic etiam pulſantes, poſtea verò conſuetudine obtinente, arteriæ appellationem in pulſantibus dici propter æquivocationem aſperæ nomen apponentes, eam quæ ex larynge in pulmonem deſcendit arteriam, aſperam arteriam appellarunt, unà cum hoc, quod ipſam etiam Bronchum vocant, quoniam chartilaginoſa corpuſcula, quæ plurima ejus pars ſunt, bronchia appellant, 7. de com. med. 1. loc. cap. 1. Aſperæ autem arteriæ dicuntur, quæ in pulmones diviſæ ſunt quæ vero toto inſunt corpore, quæque ex aſperis arteriis contracto Corde, ſpititum tranſumunt, læves, 7. de anat. ad. 4. & 7. de uſup. c. 9. vide Aſpera arteria.

Arteria craſſa, vide Arteria aorta.

Arteria magna, vide Arteria aorta.

Arteria aorta, magna, maxima, craſſa, homonyma

ma ſunt, ſignificantia unum omnium ipſarum arteriarum tanquam caudicem, a ſiniſtro Cordis ventriculo propagatum, quæ omnes tum ſibi invicem, tum eorum pulſandi modo reſpondent, 7. de anat. adm. cap. 1.

Arteria venoſa eſt vas a ſiniſtro Cordis ventriculo ad pulmonem procedens, ut arteria vocetur, qui pulſat, venoſa autem quia venæ tunica veſtitur; quæ verò ex dextro Cordis ventriculo eſt, vena arterioſa dicitur, vena quidem ab uſu, arterioſa autem quoniam arteriæ corpus eſt duplici tectum tunica, 7. de anat. adm. 4.

Arteriæ emulgentes, ſunt duæ propagines magnæ, a maxima arteria quæ ſpinę incumbit, profectæ non aliter quam duæ venæ magnæ quæ in renes inſeruntur, quibus renes urinam a ſanguine ſecernunt & trahunt, qua ratione venæ & arteriæ emulgentes appellantur, lib. de diſſect. ven. 5. 14. & 16. de uſu p.

Arteria aſpera, vide Arteria.

Arteriæ leves, vide Arteria.

Arteriæ carotides, quæ & ſoporariæ & apoplecticæ & ſubjectæ dicuntur, ſunt quæ inferne a Corde ad jugulum rectà tendunt, atque ad partes collo ſuperiores diſtribuuntur, de diſſect. art. & 16. de uſu part.

Arteriam conjugem vocant, non eam arteriam quæ venæ eſt per membranas conjuncta, aut quæ ſe tangant, ſed eam quæ cum alteri adjuncta ſit, ad eundem uſum extiterit, 16. de uſu p. cap. 13. nuſquam enim vena ab arteria relinquitur ſed ubi vas arterioſum videris, ibi neceſſe eſt venam etiam eſſe, 16. de uſu p. cap. 14.

Arteriæ, & Venæ Umbilicales ſunt, quæ acetabulis uteri adhæreſcunt, quibus fætus in utero alligatur, & alimentum trahit, 14. & 15. de uſu p.

Arte-

Arteriacæ, Mos eſt recentioribus medicis arteriæ pharmaca arteriacas appellare, non apponentibus, num antidotos dicant an juxta aliud ſignificatum, quidam verò Electa nominant ipſa, non apponentes pharmaca, at quidam penitus nullum diſcrimen ipſis adſcripſerunt; aliqui verò raro addiderunt, alii ad vocem interceptam, alii adhuc generalius ad vocem læſam, ſunt qui & ad exaſperatam arteriam, & ad exulceratam ſcripſerunt. 7. de comp. med. loc. c. 1.

Arteria trachea, vide Aſpera arteria.

Arteria coronalis, vide Stephanicea.

Arterioſa vena, vide Arteria venoſa.

Arthritis, ſive morbus articularis, & artuum vitium, 11. meth. 20. ſunt & ex genere Arthritidis, Iſchias, & Podagra, quod enim in omnibus articulis Arthritis eſt, hoc in uno, juxta coxendicum quidem Iſchiada, hoc eſt coxendicum morbum appellant, juxta pedem autem podagram, 10. de comp. med. loc. c. 2. Unde Arthriticos vocant, qui hoc articulari vitio laborant, 11. meth. 20.

Arthrodia, per ſui oppoſitam Enarthroſin, clarius intelligitur, utraque enim eſt ſpecies Diarthroſeos, id eſt dearticulationis; ſed Enarthroſis eſt cum excipiens cavum admodum altum eſt, caputq; quod in id inſeritur, oblongum, arthrodia verò, quæ cavum leviter, & in ſuperficie, & capitulum etiam depreſſum habet lib. de oſſibus in procemio.

Articulus eſt naturalis oſſium compoſitio vel per diartroſin, ideſt, dearticulationem quæ eſt oſſium ſtructura, quorum motus eſt evidens, vel per Synarthroſin, quæ eſt oſſium manifeſtum motum non habentium compoſitio, li. de oſſibus in procemio. Sed rectius. Articulus eſt, cum duo oſſa, ita invicem coëunt, ut alterum

rum quidem ipſorum ſit quod movetur, alterum velut ſedes quædam ei quod movetur, & firmamentum, ut oſtiorum cardinibus apparet, unde manenti cavitas, glene, id eſt, pupilla, & Cotyle, ei quod movetur convexitas, & condylus dicitur, ineſt, 1. de motu muſcul. cap. 9.

Articularis morbus, vide Arthritis.

Artomel. 1. juſculum ex pane, & melle, 10. meth. 6.

Artus, extremæ corporis partes ſunt, crura ſcilicet, & manus.

Arythmus pulſus eſt, non is qui abſolutam abolitionem ſignificat, omnique rythmo orbatus eſt, ſed is, qui nativo ryhtmo caret, cui opponitur pulſus, qui Euryhtmus dicitur, 1. de differ. pulſ. cap. 9.

Aſaphya eſt vocis obſcuritas, vel propter vocem explanantium organorum offenſam, quam ex nervorum vitio contraxerunt, vel propter mentis læſionem, com. 2. in 1. porrhet. 3.

Aſcarides, & Elminthes ſunt tenues lumbrici, in parte præcipuè inferiore craſſi inteſtini progeniti, rotundi verò ſive teretes lumbrici ſunt, vermes qui in ſuperioribus magis inteſtinis generantur, adeo quod ad ipſum quoque ventriculum quandoque aſcendunt; latus eſt, qui & longiſſimus eſt, & per tota ſæpe extenditur inteſtina, 3. aph. 26.

Aſcenſus morbi, augmentum, incrementum, ſynonyma ſunt, ſignificantia totius morbi, ſive paroxiſmi, ſecundum tempus. 1. criſ. 3. ubicunque accenditur, atque augetur caliditas præter naturam, iſtuc ab aliis partibus ſanguinem ſolere confluere, quo verò tempore confluit, illas quidem refrigerari privatas ſanguine eſt neceſſarium; quod vero patitur membrum gravari, ac diſtendi, ac ſanguinem ipſum confluentem alterari, tum

quia aliis quæ jam putruerunt ſuperfluitatibus permiſcetur, tum quia intruſum difflari non poteſt, atque hoc tempus acceſſionis principium nuncupatur. Cum verò jam caliditas materiam convicerit, tunc hoc tempus, & aſcenſus & augmentum vocatur; in hoc verò uſque adeò calor augetur, ut non modo locum exurat, qui eſt quodammodo putredinis focus, ſed etiam continuatim per totum corpus diſpergatur, ac cum jam ad ſummum fervoris devenerint humores accenſi, id acceſſionis tempus conſiſtentia appellatur, tunc verò univerſum laborantis corpus igneum videtur, extenſa per totum æqualiter caliditate, 2. de differ. Feb. 11.

Aſcia eſt revolutio faſciæ, quæ cum parum à recto declinet, in obliquum non dum evadit; à fabrorum aſcia, quæ paululum à recto abiens, in ſummitate decurvatur, dicta 3. de fract. 21.

Aſcites hydropis ſpecies eſt, in qua in membrana abdominis interiore peritonæo Græcè dicta, humor veluti in utre quodam continetur, unde eam vocat Hipp. aquoſum hydropem. Contra Tympanias quam ſiccum hydropem vocat, in qua abdomen percuſſum talem ſonum edit qualem timpana, quoniam in illis per cutem extentam ſubjectus aër percutitur, quemadmodum aër in hoc morbi genere qui in profundo locatur, 4. aphor. 11. quem etiam utricularium hydropem vocant lib. finit.

Aſſellos, vide Axes.

Aſema, criſis eſt quæcunque à nullo dierum indicantium antea fuerit indicata, unde ſine ſigno dicitur, 3. de Criſ. 10.

Aſitia, id eſt, ciborum abſtinentia, aliquando etiam vaſorum inanitio aſitia dicitur, tanquam nomine generis in ſpeciem uti liceat, 2. de rat. victus, 47.

Aſpera

Aſpera arteria eſt particula ſimplex in animalis corpore, quæ aliarum omnium eſt duriſſima ſolo oſſe mollior, quam Græci Chondron, id eſt, Cartilaginem vocant, quam totam in exactam natura circuli circumferentiam contorſit, circulorum multa ſerie continua in longitudine interiore compoſitorum, à pharynge ad pulmonem uſque pertingens, ſanguine vacua, 7. de uſu part. cap. 3. eademque prout corpus eſt ex chartilaginibus ut inſtrumentis vocis, & ex vinculis membranoſis, ut inſtrumentis reſpirationis compoſitum trachea arteria dicitur, ibidem cap. 6. quam bronchon nominant, ibid. cap 11.

Aſperæ arteriæ dicuntur cum everſæ ſanguinolentiores apparent, & magis aſperæ carnoſæque & fici acinis ſimiles, lib. Introd. cap. 15.

Aſphyxia, id eſt, pulſus privatio, cum non percipitur noſtro tactui motus, atque hoc per totum animal accidat ut nulla uſquam arteria moveri videatur, quæ ſi ad veritatem exigas in corpus vivum nunquam cadit, 1. de præſag. ex pulſ. c. 3. quam Hip. vocat ſpirituum interceptionem, 4. de rat. victus, 26.

Aſpredo oculi eſt duritia & aſperitas inæqualis, quæ intra genas oritur, lib. finit.

Aſſa, id eſt, ſtomachi faſtidium, 4. de ſanit. tuen. cap. 4.

Aſſidentia ſigna, quæ & mox apparentia dicuntur, diſtinguuntur à pathognomicis, ſeu paſſionis ſignificativis ſignis, exemplo morbi lateralis in quo acuta febris, ſpirandi difficultas, tuſſis, pungens dolor lateris, paſſionis ſignificativa ſunt, quod autem dolor ad hypochondrium, aut ad clavim perveniat, aut quod facilius in latus patiens quam in alterum æger decumbat aſſidentia ſigna ſunt, 1. aphor. 12.

Aſſimilatio, & aſſimilatrix facultas eſt, quæ ab actione ipſa generaliter alteratrix, membratim aſſimilatrix dicitur, qua id quod nutritur alteratur, & ei quod nutritur ſimile fit, 3. de natur. facult. cap. 1. naturalium actionum prima, ac propemodum maximè neceſſaria nutritio eſt, quæ alteratricis actionis quædam eſt ſpecies, eſt enim & concoctio, quæ in ventre agitur, alteratio, non ſecus autem, & quæ in venis, quibus accedit ea, quæ in quaque eſt particula, poſtquam quarta eſt, quam aſſimilationem vocant, nomine quidem á nutritione diſſidens, re autem non diſſidens, 3. de cauſ. ſympt. c. 2.

Aſſiſtentes, ſive aſtites glanduloſi, vide Glanduloſi.

Aſthma, ideſt, anhelatio, affectus eſt in quo propter anguſtiam organorum ſpiritus, apparet ſummum moveri uſque ad operta ſcoptula thoracem, etiam citra febrem, quam etiam ii, qui velociter cucurrerunt habent, quique reſpirando pinnas narium movent, quas in ſpirando contrahunt, expirando dilatant, com. 2. in 3. de morb. vulg. 4. vide Anheloſi.

Aſtites, vide Glanduloſi aſſiſtentes & Paraſtatæ.

Aſtragalus, id eſt, talus (os balliſtæ vulgo) 3. de uſu par. cap. 6. eſt principaliſſimum oſſium, quæ ad pedes movendos pertinent, in circumferentias quaſdam deſinens, magnum quidem & maximis ſupernis oſſibus dearticulatum, in medio tibiæ, & calcanæi locatum, ibidem, cap. 8. eſt Aſtragalus fruticellus exiguus. 6. de ſimpl. med. facult.

Aſtrictio eſt denſitas, & neceſſariorum excrementorum ſuppreſſio, ad Traſibulum, cap. 27.

Ataxia, & Acoſmia eſt ordo decretorius dierum febrilium, 3. progn. 7.

Ater ſuccus eſt quartus naturalis humor in ordine frigidus, & ſiccus, (cui humori nullum aliud pro-

proprium nomem eſt inditum) ſanguinis fex, qui humor cum ex uſtione quapiam, ac putreſcentia in acidam migravit qualitatem, id atram bilem nuncupant, ſive radentem, 2. de natur. facult. cap. 9. vide Acidabilis, & melancholicus humor.

Atheromata, Steatomata, & melicerides, alii quidem inter abſceſſus reponunt, alii veró ad aliud genus referunt; omnes tamen tumores præter naturam ſunt, quorum natura ex ipſis nominibus patet, pulticulæ enim aliquid ſimile ipſis atheromatis invenitur, melli vero in ipſis meliceridib. ſævo autem in ipſis ſteatomitis.lib.de tun.ca.5.ipſum vero atheroma Græci atheran vocant 14. meth.c.14.

Athera, vide Atheromata.

Athymia,i.animi dejectio,6. de loc.affect.cap.1.

Atra bilis vide Acida bilis,& Ater ſuccus.

Athroos, eſt' ſecretio in ipſo dividentium genere, videturque in omnibus ſenſibus commune, infeſtantem paſſionem ex ſecretione, ac diviſione continui, unitique corporis tum excitari, cum ea vel univerſa, vel magnis portionibus, & celeriter quod Græcè Athroos voco, incidit, 1. de ſympt. cauſ. cap. 6.

Atrophia eſt, cum particula aliqua corporis, vel diminutè alimentum attrahat, vel non trahat, vel perperam trahat,unde corpus nutritur, ſive id quidem quod nutriet, & quantum & quale eſſe oportet, ſuppeditatur, cæterum ſymptoma aliquod in retentrice facultate incidit, ſimile his quæ in ventre ſunt, dicta, atrophia ſic quoque tentabitur, excretricis quoque vitio id accidit, cum plus quam opus eſt vacuat, de ſympt.differ.cap.4.& 1. meth.9. Eſt adhuc atrophia in oculo, cum ex longa imbecillitate, vel alia quadam latente cauſa, paululum quaſi propulſus deinde cavatus ad radicem cum dolore minor evadit, obſcureque aut nihil omnino videt, lib. Introd. cap.15.

Atrophuſæ, i. corporis particulæ, quæ ex nutrimento fructum non ſentiunt, 2. meth. c. 7.

Attonitus morbus, i. Apoplexia 2. aph. 19. quem & morbum ſtupidum vocant, 8. de placit. c. 6.

Attractrix virtus eſt quæ peculiares parti ſuccos, alendi ipſam gratia, & appetere & attrahere poteſt; altera quæ generatim alteratrix dicitur qua ſuccus attractus ſimilis evadit parti, quæ alitur, quæ membratim in hepate, ſanguificativa dicitur. Retentrix qua pars attractum ſuccum coquit, donec in ſuam ipſius naturam eum mutaverit, Expultrix quæ à Coctione quod inutile eſt ſecernit, idque excrementum vocatur, 5. de loc. aff. c. 7.

Attrahens, ſive Attractoria, ſive Epiſpaſtica facultas eſt, quę ex alto vehementius attrahit propter eſſentiam calidam, & tenuium partium ſive talis eſſentia ſponte nata ſit, ſive ex putrefactione aceſcente generationem ſortita, directè oppoſita repercutienti, & adſtringenti virtuti, quæ in altum occurrentes ſibi ſuccos repellit, 5. de ſimpl. c. 17.

Auditorius meatus, eſt rotundum foramen, quod ad aures pertinens non ſolum uſq; ad Cerebri membranam pertinet, ſed etiam nervum contingit, qui in ipſum à Cerebro deſcendit, 6. meth. 6. quod & cœcum foramen dicitur. lib. de nervor. diſſect. 6. Græce τυφλὸν τρῆμα, vide Aures.

Auditus gravitas vide Obauditus.

Augmentum morbi, vide Aſcenſus.

Aures, qua frons ad tempora porrigitur, in ipſius terminis ſitæ ſunt; quarum pars aperta Ala dicitur, refracta ab interiori in poſterius ipſis ſummitatibus inflexis Cubi formis ſub qua ſemicirculus rotundus in mucronem exurgens, Græce Xyſter appellatur, hujus acumini concavum quod ſubjacet, Conchula, in cujus medio rotundum foramen, meatus auditorius nuncupatur, lib. Introd. cap. 10.

Aures

Aures Cordis, ſunt duo ſinus Cordis concavi, nigriores,nervoſiores & magis cuticulares Corde, utraque Cordis parte, ſiniſtra & dextera collocatæ ad ſimilitudinem aurium ſitæ, 7. de anatom.adm. cap.9. nominatæ autem porrò ita ſunt,non ab utilitate, aut actione aliqua, ſed à parva ſimilitudine, quod utrinque Cordi ipſi, ut animalis capiti, aures adjaceant 6. de uſu. per. cap. 15.

Aurigo, & Auriginoſus, vide Arquatus.

Autopſia, eſt eorum obſervatio & memoria, quæ proprio intuitu unuſquiſque inſpexit, de part. art. med. cap. 2.

Autopyrus,qui & Syngomiſtus dicitur, panis genus eſt, quod ex farina univerſa comportata,non diſcuſſis furfuribus conſtat, lib.de ren. aff.dignot, cap. 6. Syncomiſtum panem vocant, qui medius eſt inter exquiſitè purum, & furfuraceum; vocant autem nonnulli eundem panem Autopyrum, quoniam in puro farinam, non qualis natura eſt, talem ad conficiendum panem aſſumunt:ſed prius purgantes furfur excernunt: contra autem in furfuraceo prius adimunt eam farinæ partem, quæ puriſſima eſt; panis autem qui Autopyrus appellatur, qualem habet ex natura farinam, triticum talem etiam ſervat. 2. ad Glauc. 7.

Avulſa, vide Avulſio & Apoſpaſmata.

Avulſio eſt cum oſſa, quæ membrum colligant, divulſa dicuntur, com. 3. in lib. Hipp. de his quæ in medicat. 31. vide Unionis ſolutio.

Axes ipſas, Aſinos appellare conſuevit Hippocrates, & parvos axes, Aſellos, quas etiam ſucculas vocant, 2. de fract.48.

Axillaris vena eſt, quæ per axillam percurrens, major humerali per totum brachium in ramos ſcinditur,diciturque hepatica, 3.de anat. adm. cap. 5, eademque ſubalaris, baſilica, vena cubiti interna ap-

appellatur, lib. de anat. vir. & contra Eraſiſtratum. c. 6.

Axiomata propoſitiones indemonſtrabiles vocant, 1. meth. 4.

Axungiam, omnes ſoliti ſunt vocare adipem ſuillum veterem, 1. de comp. med. per. gen. cap. 4. vide Adeps.

Azygos vena, eſt propago una ex venæ cavæ ſuperioris trunco exoriens, parte dextra, & octo coſtis inferioribus inſerta, quam ſub corde oriri ſemper à ſe obſervatum fuiſſe teſtatur Gal. 5. de loc. aff. 2. & initio ſecundi de vict. rat. & 2. de uſup. in iis videlicet corporibus, in quibus thorax longior erat: noſtro verò ſeculo propter thoracis brevitatem, ſupra Cor, & pericardium exoritur, ad quintam plerumque thoracis vertebram.

Azymus panis, ideſt fermenti expers, 1. de aliment. facul. cap. 2.

B

BALLISTAE os, vide Aſtragalus.

Barycoia, ſive Obauditus, ſive Obauditio, eſt auditus, gravitas, & difficultas, proportione reſpondens Amblyopiæ; quæ eſt viſus hebetudo, ſive diminutè videre, 1. de cauſ. ſymp. cap. 4.

Baſilare os, quod & os palati, os Cunei, os Sphenois dicitur, eſt os quod toti Calvariæ ſubſternitur, quod à nonnullis inter Capitis, ab aliis inter Maxillæ ſuperioris oſſa, cum inter utrumque ſit medium, numeratur, cap. 1. lib. de oſſib. & in fine, 11. de uſu p.

Baſilica vena, vide Axillaris.

Baſis Cordis, quam alii caput viſceris appellant eſt vertex Cordis figura turbinatus, quæ & circulus eſt. 7. de anat. adm. c. 3. quam & mucronem appellant, 2. de placit. c. 4.

Bath-

Bathmides ſunt brachii concavitates quas extendentib. totam manum, & flectentibus, Cubiti ipſius Coronæ ingrediuntur, 2. de uſu. p. cap. 15.

Bechica medicamenta ſunt, quæ tuſſim ſedant, vel cient, 1. de ſimpl. cap 1.

Belenoides os, vide Graphoides, & Lithoides.

Beneolentia dicuntur, quorum vapores à corporibus defluentes ambienti permiſti, ac deinde per narium inſpirationem in Cerebrum delati familiares ſunt Cerebri ſpiritui, pro portione quadam ad ea, quæ linguæ ſunt dulcia, è contra graveolentia, 4. de ſimp. 22.

Berenicium, quod eſt nitrum, vel ſpuma nitri, 6. de compoſ. med. loc. cap. 1.

Bilis ſimpliciter ſi proferatur, ſive bilioſus humor, audimus pallidam & amaram, non acidam et nigram: hanc. n. ſemper cum adjectione nominamus, appellationi humoris colorem adjungentes, lib. de tumor. c. 9. bilis, ſine adjectione flavam & amaram ſignificat, ſed cum adjectione bilis atra, humorem melancholicum. 7. aph. 32. & 1. de nat. hum. 27. & com. 5. in 6. de morb. vulg. 14.

Bilis acida, vide Acida bilis.

Bilis æruginoſa, vide Bilis pallida.

Bilis amara, vide Bilis ſimpliciter.

Bilis atra, vide Bilis ſimpliciter.

Bilis flava, vide Bilis pallida.

Bilis iſatodes, vide Bilis pallida.

Bilis nigra, vide Nigra bilis.

Bilis pallida eſt, quæ ex bili ſyncera, & tenui aquoſa, ſeroſaque humiditate, quibus vrina ſudorq; provenit, conſtat, Flava verò quæ & Vitellina dicitur colore pallidior, tenui humiditate conſtans, ſed craſſiori quam pallida, crudo vitello ovorum & colore & conſiſtentia ſimilis, in vaſis genita. Porracea verò in ventriculo genita, porrorum colori ſimilis,

ſimilis, Aeruginoſa, quæ ærugini aſſimilatur. Iſatodes autem bilis, quæ ab Iſatide cæſium colorem referente, dicta eſt; ſic etiam & rubram nonnulli bilem nominarunt, quæ conſiſtentia ad tenuem ſanguinem proximè accedit, ſed quoniam non concreſcit, idcirco bilem eam nominant, lib. de atra bile, cap. 2.

Bilis porracea, vide Bilis pallida.

Bilis radens, vide Acida bilis.

Bilis rubra, vide Bilis pallida.

Bilis vitellina, vide Bilis pallida.

Bis feriens pulſus, vide Dicrotus pulſus.

Blæſum corpus eſt, cujus pectus pronum in partem anteriorem redditur, Rhæbum autem cum poſteriores partes, quæ ad ſpinam pertinent, gibbæ redduntur, lib. de cauſ. morb. cap. 7.

Blena, ſive mucus, eſt humor per palatum, & nares defluens, cum concoctus eſt, veluti cum craſſior minus acris, & modicus deſcendit, propterea & craſſior pituita ab Hipp. vocatur, lib. de totius morb. temp. cap. 3. & 2. de ſem. c. 6. vide phlegma.

Boriborgmos, eſt ſonus, vel murmur, in craſſis inteſtinis factum, cum excrementorum ſunt vacua, humidum excrementum denuncians, 3. de ſympt. cauſ. cap. 2. vide Phyſis.

Bothor, vide Exanthemata.

Bothrion, eſt ulcus cavum oculi, parum anguſtum, puncturis rotundis ſimile, ulcuſculo altius, lib. Introd. cap. 15.

Bothria, vide Phathnia.

Brachiale, quod Græci Carpon dicunt, Arabici Raſcetta, eſt prima pars palmæ manus octo conſtans oſſibus, in ſuperficie leniter gibbis ſinuatis intrinſecus, lib. de oſſibus, cap. 18. cujus inferior pars quattuor ipſis oſſibus, quæ quaſi poſtbrachiale, vel metacarpium dixeris, colligatur, ibid. capit 16.

Bra-

Brachichonius, vide Polychronius.

Brachium, totius manus pars maxima, cujus termini infernè ſunt articulus, qui in curvatura cubiti eſt, quem, Anchona, ſive Cubitum cui innitimur, vocamus; ſupernè autem rurſus, humeri articulus, lib. 2. de motu muſc. cap. 2. Brachium appellatur, quod inter duas jnnċturas humeri, & cubiti intercedit, totius brachii pars: ſuperhumeralis verò, ideſt Epomis, ſuperior humeri pars, quæ ad collum vergit: nam humerus totum id, quod in dearticulatione hac apparet, vocatur: nam quod non apparet à poſteriori parte eſt os ſcapulæ, ab inferiori eſt id quod dum totum brachium attollitur, manifeſtum fit, quæ ala nominatur, 1. de artic. 4.

Bradypepſia, vide Concoctio.

Branchos, quos raucedines, deſtillationes, & Coryzas nominant, 5. de ſanit. tuen. cap. 8. Qualis in ventre, diarrhæa paſſio ex mala concoctione fit, tale eſt in Cerebro Catarrhus, & Coryza, Catarrhum, ſcilicet nominātibus nobis, quod cum ſupervacuum eſt in os diffluit, Corizam cum in nares, Branchos autem, ſive raucitas catarrhis ſuperveniens, faucibus ſcilicet humore imbutis, quod ſi in Gargarionem fluxio procumbit, aut quam ex ſimilitudine Græci Staphylem ideſt acinum vocant in ea gignit, aut aliàs eam in tumorem attollit: at ſi in glandulas quæ ſibi ex adverſo in oris termino utrinque jacent, antiadas: ſi autem in ea quæ iis proxima ſunt pariſtmia, 3. de ſymt. cauſ. cap. 4.

Bregmata Latini ſinciput, ſunt duo ſyncipitis oſſa utrinque quatuor rectis lineis circumſcripta, una quidem per ſuturam in longum porrectam, utrique oſſi communem, poſterius autem lambdoidis ſuturæ lateribus, anterius verò coronariæ vocatæ, utraque autem parte, ſquamoſis commiſſu-

ris

ris com.3. in 6. de morb.vulg. 1. quæ vulgo parietalia appellantur, vide Bregmatis oſſa.

Brevis pulſus, vide pulſus latus.

Bronchia, ſunt aſperæ arteriæ chartilagines, Sigma literæ figuram referentes, 4. loc. affect. cap. 8. vide Arteria.

Bronchocele, ideſt gutturis tumor, 2. de comp. med. loc. cap. 17.

Bronchon, ideſt, trachea arteria, 7. de uſu par. cap. 11. vide Aſpera arteria.

Bubo eſt tumor, præter naturam, in collo, & ſecus aures, vel inguina, iis quibus in collo, capite, vel aliqua vicina parte, vel prope magnam arteriam aut venam ulcus eſt natum, ortus, 13.meth. cap.5. vide Struma.

Bubonecele, eſt tumor mollis in inguine factus, peritonæo vulnerato, aut rupto, & poſtea non conglutinato, diciturque ramex in inguine, quod ſi Umbilico hoc accidat, dicitur Exomphalos, lib. de tumor. c. 16.

Bulimos eſt vehemens eſuritio, ex indigentia ſimul, imbecillitate, & refrigeratione oris ventriculi, orta, 1. de cauſ. ſympt. c. 7. Differt autem Bulimos à canina appetentia, quod ille ſit caſus potentiæ ex frigiditate exteriore, qui à fame quidem inchoavit, ſed non habeat eam amplius adjunctam, Caninus autem appetitus fieri conſuevit, vel propter ſolam intemperaturam firgidiorem, vel propter humores acidos, quos exorbuit os ventriculi, 2. aph. 21.

Bulla, i. puſtula oculis nata, 9. de ſimplic. med. fac.

Burſa teſtium, eſt communis tunicarum, utrumque teſtem cooperientium rugoſus ſinus, utrique teſticulo circundatus, Oſcheon Græcis, Latinis Scortum, aliis Scrotum dicitur, lib. de confect. vulvæ, & Introd.

C

CACHEXIA, pravus corporis habitus eſt, 1. meth. 9. in Cachecticus, ideſt, mali habitus homo, libr. de cur. rat. per ſang. c. 19. vide habitus.

Cacochymia, vitioſus ſuccus, vide Plethora.

Cacoëthe ulcera ex dyſepulotis clarius intelliguntur, quæ enim ex humorum confluxu, vel multorum vel acrium oriuntur, ſine eo quod locus affectus hanc diſpoſitionem habuerit, undelicet bonum ſit, quod tamen ipſum corrumpat, Dyſepulota nomino, quæ verò dictam diſpoſitionem jam obtinent, præcipuo vocabulo cacoëthe, id eſt maligna, appello, 1. de compoſ. med. per gen. cap. 18. ſed generalius, quæ ulcera omnibus ritè decenterque factis non ſanantur, ea medici cacoëthe, ideſt maligna, contumacia, rebelliaque dicimus, 4. meth. 5. Adhuc generalius. Cacoëthes morbos, id eſt malignos appellamus, quicunque periculum minantes ſpem ſalutis non adimunt, nam quod ſummè pernicioſum exiſtit ſymptoma, non cacoëthe, ſed mortiferum dicitur, co. 1. in 1. prorrhet. 14.

Cacophonia, id eſt vitiata vox, de ſympt. diff. c. 3.

Cacoſphyxia, id eſt vitioſus ſuccus, ibid. cap. 4.

Cacotrophia, id eſt, vitioſa nutritio, ibidem.

Calchoidea oſſa, ſunt tria oſſa parva circa calcaneum poſita, quæ certis nominibus carent, inferiori naviformis parti per ſynarthroſin copulata, cum quibus etiam exteriore ex parte Cyboides pariter porrigitur, 3, de uſu par. & de oſſib. cap. 24.

Calcaneus ſeu os Calcis quod Græci Pterim vocant, maximum, & principaliſſimum eſt pedis os quæ ad firmationem pertinent quod Aſtragalo ſubeſt, 3. de uſu p. & de oſſibus, cap. 24.

Calcis os, vide Calcaneus.

Calcu-

Calculus ſive Calculoſus morbus eſt,ubi in renibus collecta cum proportionali febre craſſorum humorum copia à qua ſuperaſſati ad calculi generationem tranſeunt,lib. finit.

Caleſcere & Calefactum eſſe non parum refert dicere exemplo lebetis, & aquæ calidæ : fervens enim in frigidum lebetem injecta, vel fervens lebes aquam frigidam excipiens, illic aqua calefacta eſt, lebes calefit, juxta Typum putridarum febrium, hic lebes calefactus, aqua calefit, ad morem febrium hecticarum, 1. de diff. feb. cap. 1.

Calicreon, ſive Pancreon, caro glanduloſa eſt, ſubſtrata arteriis, veniſque quæ ea parte in ramos capillare ſinduntur lib. de ven. & art. diſſect. cap. 1. vide Pancreas.

Calidum hoc ipſum verbum aliquando tranſferimus ad qualitatem, cujus proprium nomen eſt caliditas,aliquando denominativè totum corpus dicimus calidum à caliditate, eſtque hic modus loquendi plurimus in omni vita, 1. aph. 14. Sæpe etiam Hipp. à qualitatibus nominat elementa, calidum quidem appellans, neque ſolam qualitatem, neque quod ab ejus exuperantia dicitur,ſed corpus quod ſummam participat qualitatem, ut ignem 1. de elem. cap. 8.

Calloſum corpus,id eſt,calli naturam referens,regio quędam in Cerebro eſt,in qua naturalis concavitas eſſe videtur, quæ ex ſuperjacentibus, & circundatis corporibus, portionem alimenti non perfectè elaborati, peritoma, ſive recrementum vocant,recipit 9. de anatom. adm.ca. 3. quod recrementum ab Ariſt.excrementum dicitur, libr.de inſtrum. odor.

Callus,idem quod Cladus Græcè Pylus, 6.ſimpl. diciturque etiam Tophus, ex crudo humore qui craſſus eſt ad ſimilitudinem puris craſſioris, 10. de comp.

comp.med. loc. ca. 2. vide Myrmeciæ, & Tyloſis.

Calvaria, ſive cranium, os capitis appellatur, lib. de oſſib.cap. 1.vide Cranium.

Calvata,feramentà appellat Hippoc.quæ rotunditatem quandam levem in extremis partibus habent, cujuſmodi ſunt ſpecillorum capitula, & quæ Mucleata appellantur, & ſpatularia. Oblonga verò his contraria nuncupat,quorum extrema minimè ſunt rotunda, ſed mucronata ad ſuffuſionem interpunctiones accommodatis inſtrumentis quodammodo ſimilia, 1. de artic. 43.

Calvities eſt capillorum defluvium, propter humorum ex quibus nutriri conſueverunt, inopiam; ſi verò propter eorundem humorum vitium, corrumpantur, & cadant, non calvities, ſed Alopecia, & Ophiaſis dicitur, 1.de comp.medic.loc. cap. 2. vide Madaroſis.Capitis ſane cutis, pueris mulieribus & Eunuchis humida eſt:ſed Calvis immodicè arida. Cerebrum quidem in juvenibus molle cum ſit atque humidum. Calvariam tangere, omnemque interiorem inanitiem complere, in Senibus verò ſicceſcens ſubſidenſq; ab ea diſtare ſępius in animalium diſſectionibus conſpexiſtis: in quib.calveſcentibus ſyncipitis oſſa, fiſtuloſiora aliis, & molliora ac ſuperincumbentia ob Cerebri defectus exareſcunt, cum ad ipſa uſque non pertineat, neque ea attingere poſſit: ſubſidet enim, in ſuamque, ac ipſius baſim depreſſum cadit: conſequenter igitur,oſſibus iſtis reſiccatis,& ipſis obtentæ cutis inareſcit, atque ipſi ſenſui valde ſicca in Calvis apparet,ut rationali demonſtratione non egeat,com. 3. in 6. de morb. vulg. 2.

Calx eſt totius pedis poſterior pars, lib. Introd. cap. 10. Clarius, Calx eſt os pedis maximum, oſſi ſcaphoidi ſubjectum, quod & rotundas ex talo partes recipit, & geminos quos habet exceſſus in

ſinum

ſinum ejus inſerit, parte, qua ingredimur leviter rotunda, & latiuſcula, lib. de oſſib. 24.

Camerion ſive Pſallioides corpus eſt, pars cerebri, quæ ſupra communem cavitatem eſt (qua Cerebrum Cerebello ſua perforatione committitur) velut domus tectum quoddam in ſphæræ ſuperficiem concavam circumacta, ad ſimilitudinem teſtudinum,& cornicum, quibus Architectores utuntur, 8. de uſu p. c. 11. vide Fornices.

Camaroſis, eſt oſſis perruptio, cum ex alterutra refractum parte ſimilem Cameræ figuram acceperit, lib. finit. unde recentiorum nonnulli vehementiſſimas fracturas Camaromata,& Engoſamata quidem, quæ in medio ſui membranæ innituntur, Camaromata vero, quæ eandem ipſam partem exaltatam habent; Cæterum, qua primum ab integris fracturæ partibus deduci ægra cepit, intro magis recedunt,ac membranæ innitũtur,6. meth.6.

Camiſia fœtus, vide Chorion.

Campylon, vide Heloſis.

Cancer, eſt tumor præter naturam fuſci, & lividi coloris, in quo venulæ quædam exaltatæ primó occultæ (quando, & Cancrum latentem vocant,lib. de atrab cap. 4.) deinde manifeſtæ a craſſo, & nigriore ſanguine feci vini aſſimiles ſunt, 11. meth. 9.

Canina cupiditas, eſt prava qualitas oris ventriculi multa impetuosè ingerentis, nec potentis devoratorum pondus ſuſtinere, quare ea ſupernè, vel infernè excernere cogitur, ita in renibus quoque, & diabetica paſſione accedit, ſeroſæ humiditatis cupiditas, una cum virium imbecillitate, unde & humiditatem affatim attrahere, ac eam deinde in veſicam impellere coguntur, 6. loc. aff. cap. 3. vide Bulimos.

Canini dentes, quos Græci Cynodontes vocant, ſunt

ſunt duo utrinque mandibulæ ſuperiori, & inferiori hærentes dentes, qui Cavum dentibus quam ſimillimi ſunt inferiore baſi, lati, parte ſuperna acuti quibus ſingulæ quoque radices longiſſimæ inſunt, ut ſi quid propter duritiem ab inciſoribus dentibus ſcindi minus potuit, id frangere poſſint, lib. de oſſib. cap. 5. vide dentes.

Canities, eſt pilorum ante legitimam ætatem in album commutatio. lib. finit.

Canthus oculi, vide Anguli oculi.

Capillaris vena, vide Apanthiſmus.

Capillitium, vide Trichiaſis.

Capiſtratio, vide Phymoſis.

Capitis vena, & Cephalica, & humeraria, & externa dicitur, eſt quæ ex jugularibus externis jam divaricatis, quibuſcum radicem habet communem, utrinque extra thoracem aſcendit, & per humerum in externam brachii regionem declivis excurrit; initio ſecundi de ration. vict.

Capreolaris, ſive hederarius anfractus, eſt arteriarum, & venarum ad utrunque teſtium deſcendentium non recto itinere inſtar Capreoli, aut hederæ variis modis involutarum, connexus, 1. de ſemin. c. 12. vide Glanduloſi aſſiſtentes.

Caprizans pulſus eſt, ubi motum arteria interpellat quapiam in parte, ita ut motus à quiete alter celerior primo, & vehementior ſit, 1. de differ. pulſ. c. 29.

Capſula cordis, id eſt Pericardium, vide Membrana Pericardios.

Caput, eſt ea corporis pars, quam nonnulli ventrem ſuperiorem nominant, collo terminatur, & partes animales continet.

Caput cordis, eſt ampla, & orbicularis ſuperna ejus baſis, 6. de uſu p. cap. 7.

Caput oſſis, eſt extrema tenuis proceſſus oſſium

pars craſſior, & orbiculata, lib.de oſſib. in proœm.

Caput-purgia ſunt medicamenta omnia,quæ capitis purgandi gratia infunduntur, ſive naribus, & dicuntur Errhinna, ſive ori, ut colluendo, vel mandendo per ſputum caput purgent,& vocantur apophlegmatizonta, 5. de ſimpl. cap. 20.

Carbo (qui Carbunculus) dicitur, cum melancholicus humor in cutem decumbens ſimul cum febre,exanthemata per cutem craſſeſcentem, ſicceſcentemque oriri facit,aſſatum ſanguinem indicans, lib. de atra bi.c. 4. Carbunculus ulcus eſt, cruſtam cito cum inflammatione totius partis circundatæ valida,faciens,ut & febres vehementes,& extrema pericula inferat, 5. de comp. med. per gen. c.15. cujus cruſta nigra eſt, & cinerulenta, aliter quam quæ ſanguine ſuffuſa ſunt, aut quæ algore frigent: non .n. vehementer lividus, ut in illis tumor eſt,ſed habet aliquid ſplendens, ut bitumen & pix, talis autem eſt exactè atra bilis, lib.de tum. c.6.

Carbunculus, vide Carbo.

Carcharaconta, dicuntur animalia, quæ ſerratis ſunt dentibus, ut Urſus, Leo. 9. de anatom. adm. cap. 1.

Carcinoma in utero eſt tumor ſine ulceratione inæqualis, & verrucoſus, lib. finit. quem etiam à Cancro animali Carcinon vocant, ibidem.

Carcinos, vide Carcinoma.

Cardia hoc eſt cor, quod non ſolum ei viſceri, quod ſui natura palpitat, nomen fuit apud antiquos, ſed etiam ori ventriculi, pro confeſſo habetur apud omnes, 4. aph. 65.

Cardiaca diſpoſitio eſt innati roboris labefactatio,& languor,fit plerumque conflictante ore ventriculi & ſtomacho cum ſudorum immodica vi; ſunt qui Cardia, id eſt,Corde phlegmone laborante fieri affectum putaverint, atque ab hac virium ex-

ſolu-

ſolutione, quod evenit malum, cardiacan, vel diſpoſitionem, vel ſyncopen nominarint, 1. de cauſ. ſympt. cap. 7. & lib. finit.

Cardiacus morbus, vide Cardialgia.

Cardialgia, id eſt, cordis, ſeu oris ventriculi dolor, & morſus, qui & Cardiogmos dicitur; à forti ventriculi æſtu, flava bile in ipſius tunicis ebulliente, genitus, 5.aph.65, dicitur etiam Cardiacus morbus lib. Introd.cap.13. & 8. de comp. med.loc.cap.1.

Cardiogmos, vide Cardialgia.

Carnoſa cutis, vide Muſculus cuticuloſus.

Caro vocatur tantum ea, quæ in muſculo eſt, reliquarum nullam homines carnem vocant, præterquam admodum pauci, ſed quæ in viſceribus, ceu jecore, renibus, liene, pulmone viſuntur, eas parenchymata, quaſi effuſiones dixeris, Græci vocant quæ in inteſtinis, ventriculo, ſtomacho, & utero ſunt, ſine nomine relinquunt, 11.meth. 11. Parenchymata autem eas partes vocant, non carnes, propterea quod ex venis effuſus ſanguis circum vaſa omnia concreſcat, 11. de ſimpl. in initio.

Caros ſive Sopor, eſt deperditio ſenſus, & motus in toto animalis corpore, illæſa manente ſpirandi facultate, læſa autem anteriore Cerebri parte, & temporum muſculis; ſi verò ſpirationem adeó vehementer opprimat, ut quis vel magno conatu vix ſpirare poſſit, eorum exmplo qui per gravem ſomnum ſtertere ſolent, Apoplexia nominatur, 4.loc. aff. cap. 2. & 13. meth. 21. & com. 2. in 1. prorrhet. 29.

Carotides, id eſt ſoporariæ arteriæ ſunt, duæ illæ quæ ab arteria magna, à ſiniſtro Cordis ventriculo emergentes, rectà ad caput feruntur, tanquam vaſorum propagines, omnibus, quæ ſunt ſupra Cor, partibus diſtributæ, 16. de uſu par. c. 12. & 1. de placit. ca. 7. ſed has non rectè Carotidas, &

Soporarias, & eſſe & dici cenſendum eſt, ſed jam obtinet nomen ex multa omnium, qui poſt Hippocratem fuerunt Philoſophorum, & Medicorum ignoratione, cenſentium, Soporem affectionem eſſe, dictarum arteriarum, 1.de plac.c.7.vide Soporariæ.

Carpon, & Carpos, vide Brachiale.

Carunculæ, nunc partes ſunt ſubſtantiæ inteſtinorum, quæ in difficultate inteſtinorum excernuntur adeò magnæ,ut poſſimus eas carnes nominare, 4.aphor. 26. nunc veró carnoſam quandam particulam, in ſummo ore pendentem, quam & Columellam vocant, ſignificant, 6. de comp. med. loc. cap.3. vide Gargareon, & difficultas inteſtinorum.

Caſus, qui & ſigna, & ſymptomata mox apparentia dicuntur. 1. aph. 12. vide Judicatoria ſigna.

Cataclida, ſive Subclavium dixeris, primam Thoracis coſtam parvam ſignificat lib. de muſc. diſſect. cap. 12.

Catagma, id eſt oſſis fractura, 2. meth. c. 2.

Catagmatica emplaſtra, quæ & Cephalica vocant,ſunt quæ Calvariæ fracturis accommodantur, habentque abſtergendi,digerendi,& ſiccandi poteſtatem, 2. de comp. med. per gen. cap.16. Dicuntur,& Catagmatica ligamenta,quæ faſciarum inſtar oſſis repturæ deligantur, 1. de comp. med. per gen. cap. 4. vide Cephalica emplaſtra.

Catalepſis, eſt deperditio ſenſus viſus, apertis palpebris, ſervata tamen ſecundum naturam ſpiratione,in qua poſterioraCerebri potius afficiuntur,4. loc. aff. cap. 2. licet alibi Catalepſim dicat eſſe ſpiritus cohibitionem, lib. de muſc. diſſ. cap. 26. & alibi dicat Catalepſim fieri refrigerata prima parte ſenſitiva, id eſt, Cerebro ipſo,quæ refrigeratio cum fortis fuerit miſta humiditati, facit lethargicas paſſiones,cum ſiccitate veró eas, quæ a Græcis Catalepſisdicuntur, i. Deprehenſiones,2. apho.3.eundem

dem affectum Catoche, & Catochon vocant, 4. de cauſ. pulſ. c. 16. vide Catoche.

Catalotica medicamenta ſunt, quæ cicatrices groſſas, comedendo æquant, & limpidant, lib. de Dynamid.

Cataphora, id eſt, veternoſa ad ſummum delatio, prorrhet. 1. qua ægris ſopori gravi ſimile quid obvenit, fiuntque tum omnis ſenſus, tum vocis expertes, 1. de diebus decret. cap. 4.

Cataplaſma, compoſitio eſt ex aliquo farinæ genere, & aliquo humido, ſive unctuoſo, 3. de comp, medic. per gen. cap. 2.

Catapotia, i. pilulæ, de remed. par. fac. c. 6. vide pilulæ.

Cataptoſis morbus non eſt, ſed ſymptoma comitialium, attonitam concidentiam ſine temporis ſpatio factam, ſignificans, lib. de tot. morb. temp. c. 4.

Cataracta, ſive ſuffuſio, eſt aqua inter venam, & cryſtallinum humorem coagulata, prohibens ſpiritum viſibilem ab oculo exire, lib. de ocul. par. 4. cap. 12. vel ſuffuſio eſt, cum cernendi facultas, vel in partem deperditur, apparente, ſive non apparente in oculis malo aliquo, propriaque affectione non moleſtatis, ſed aut oris ventriculi, aut cerebri cognatione, 4. loc. aff. c. 2. quam vocant Græci Hypochyma, 10. de uſu p. c. 1.

Cataſarca, vide Anaſarca.

Cataſcheſis, diſpoſitio eſt, quæ facile diſcutitur, quæ opponitur hecticæ diſpoſitioni, id eſt illi, quæ tenaciter inhæret, 3. loc. aff. cap. 2.

Cataſtaſis, vide Conſtitutio.

Catataſis, eſt ad inferna loca corporum tractus, quæ obitur partim principiis quæ tentionis cauſæ ſunt, è regione oppoſitis, partim tranſumptione in contrarium nempe tranſmiſſis per rotulas principiis, quæ tentionem moliuntur, ac ſuperius adnex-

is. Oppoſita huic eſt Anataſis, quæ eſt tentio ad loca ſuperna per traductionem, libr. finit. vide Anataſis.

Catharrus ſeu defluxus, eſt multorum humorum delatio per palatí foramina & nares, quæ in exitu una cum flatu egrediente, ſtrepitum quendam faciunt lib. finit. vide Coryza.

Cathartica, ſeu purgans facultas vel medicamenta, duo ſignificant, alterum commune omnium, quæ quovis modo animalis excrementa expurgant; alterum quod per excellentiam de iis tantum dicitur, quæ aut per vomitum, aut per ventris dejectionem purgant, neque quod ejuſdem eſt generis, tum ea quæ fit per nares, tum ea quæ vulvæ admota, expurgant 5. de ſimpl. med. fac. cap. 20.

Cathemerina febris, id eſt quotidiana: ita enim conſueverunt vocare eam febrem, quæ ſingulis diebus accenditur; neque ullam habet intermiſſionem; ego verò ſolitus ſum eandem febrem Amphimerinam continuam appellare; nam Cathemerinon vocabulum, nuſquam apud Græcos ſcriptum invenitur: omnem verò rem, quæ quotidie eodem modo fit, amphimerinam vocant: vocetur itaque, quæ ſingulis diebus accenditur, & finitur Amphimerina, id eſt, quotidiana ſimpliciter, quæ verò non intermittit, quotidiana continua, 2. de diff. feb. cap. 7.

Catheretica medicamenta ſunt, quæ excreſcentiam carnis ulceribus detrahunt, 5. de ſimplic. cap. 2. eiſdemque cicatricem inducunt, ibid. cap. 15. vide Septa.

Catheter, eſt fiſtula urinaria, cujus extremum aliquo cataplaſmate illinimus, ad removendam urinæ ſuppreſſionem, & virgæ immittimus; ad Thraſib. cap. 23. vide Syphones.

Cat' ixin, ſeu ſecundum rectitudinem, eruptio ſanguinis eſt, cum ſanguis è directo loci affecti, effluit, vel mittitur, lib. de cur. rat. per. ſang. miſſ. 15.

Catoche, qui & Catochus, vigilans ſopor eſt, 3. loc. aff. cap. 5. eſtque ſolius Cerebri affectus, veluti & per totum corpus convulſiones, co. 3. in 1. prorrh. 69. eſt quoque Catochus faſcia longior, quæ in orbem faciëi & capiti circumdatur, ut operculum comprehendat, lib. de faſciis, vide Catalepſis.

Catotherica medicamenta, quæ & Hypelata Græcè dicuntur, ſunt medicamenta dejectoria, quibus renes, veſica, & gibba hepatis cum multo vitioſo ſucco ſunt referta, expurgantur, ut Cava jocinoris & inteſtina, dejectione, 7. meth. 13.

Cava vena (ſic appellata, quod venarum omnium quæ per corpus animalis diſſeminantur, latiſſima ſit 4. rat. vict. 27.) eſt vena magna á gibbis hepatis orta libr. de ven. & arte. diſſ. cap. 2. per quam hepar ex particulis quæ ad ventriculum attinent, attractum alimentum, & in ipſa hepatis ſubſtantia elaboratum, in omnes ſuperiores corporis partes diſtribuit, 4. de uſu p. cap. 13. quæ à convexis jecoris partibus orſa, tum cava propter ſui magnitudinem, tum jecoraria, à viſcere unde egreditur nominatur, 8. de placit. cap. 1. Nec ſolum hæc vena quæ à gibbis hepatis egreditur, ſed alia etiam quæ à ſimis & concava ipſius parte, quam portas vocant (unde, & vena porta appellatur) promanat. Cava dicitur quæ fertur obliqua deorſum atque in ventrem & inteſtina propagatur, tamquam truncus venarum omnium, quæ corpore inferiore ſparguntur, per quam hepar ex particulis, quæ ad ventriculum attinent, alimentum attrahit, 4. de uſu. par. c. 13.

Cauda, vide Coccyx.

Cavernoſa oſſa foraminulenta, Ithmoidea, & ſpongioſa, ſeu ſpongoidea, ſunt oſſa quædam parva ante meningas in meatu olfactorio poſita à Cribri vel ſpongiæ ſimilitudine ſic dicta, 8. de uſu par. c. 7. vide Oſſa Ithmoidea.

Cavernoſum nervum appellant Penis colem, à quo & Penem, & ipſum totum nervoſum dicunt. Celos enim in marium genitalibus, & uteri cervix quoniam extendi,& in ſeipſas rurſus retrahi,& ſubſidere videntur, nervoſos dicunt, com. 1. in 6. de morb. vulg. 2. diciturque flatuoſus, & fiſtuloſus,6. de loc. aff. 6.

Cauledon, eſt curatio fracti oſſis,quæ per tranſverſum fit, in qua fracti oſſis partes ita à ſe diſſidẽt, ut è directo non jaceant,6.meth. 5.vide ſchidacedõ.

Caulos, i. pudendum virile, 14. de uſu par c.12.

Cauſa morbi, eſt id quo tangente afficimur, & quo ſeparato ſtatim ceſſat affectus, 1.de loc.aff.c.2.

Cauſæ præincipientes, vide Febres putridæ.

Cauſæ præcedentes, vide Febres putridæ.

Cauſodes febres, i. incendentes, 1. aphor. 12. quas etiam Cauſon, vocat,id eſt febres ardentes, 1. de criſ. cap. 4. vide Continua febris.

Cauſon, vide Cauſodes, Continua, & Synocha.

Cauſon legitimus, qui ex redundante flava bile fit, nothus verò qui ex putreſcente craſſa pituita, 4. de rat. vict. 13.

Cauſtica,hoc eſt urentia medicamenta ſunt,quæ & vehementer calida ſunt, & conſiſtentia craſſa, quæque ignis inſtar corpus colliquant, & ſæpe eſcharas hoc eſt cruſtas, ritu cauterii efficiunt. 5.de ſimpl.cap.15. inde, & affectiones cauſticæ, & cauſtica excrementa,id eſt urentia appellantur,quarum virtus eſt morbum & acutum & periculoſum,& velocis judicationis reddere,com.2.in 1.prorrhet. 60.

Cedmata vocat Hipp.fluxiones in crura decumbentes, & ex ipſis eas maximè, quæ primum articulum, ubi coxendix, occupant, com. 5. in 6. de morb. vulg. 22.

Celas,Hernias,Ramices, Circocelas medicorum juniorum nomina ſunt, ſignificantia omnes teſticu-

lorum

lorum tumores, lib. de tumor. cap. 15. barbaram ſectantes medicinam, Rupturam vocant; hæc variis fit modis, perque adjectiones rerum opplentium, varias etiam appellationes accipit; ſi enim peritonæo rupto inteſtina in ſcrotum deſcendunt, Enterocele Græcis, Ramex inteſtinorum Latinis appellatur: ubi verò inteſtina ſupra in inguinibus hærent, Bubonocele, hoc eſt Ramex inguinalis vocatur, ſi humor aliquis lentus in Scrotum colligitur Hydrocele, id eſt Ramex aquoſus nuncupatur. Quum autem caro dura intra teſtium tunicas increſcit, Sarcocele, hoc eſt Ramex carnoſus dicitur. In ſumma nomen ſemper à rebus opplentibus, accipiunt. Proinde ſi Omentum in Scrotum devolvatur, Epiplocele hoc eſt Ramex Omenti nominatur; ſic ubi venę ultra modũ repletæ, ac dilatatæ glomerantur, Circocele, i. varicoſus Ramex vocatur, vide Hernias.

Celer pulſus eſt, qui cum modico tempore arteria diſtenditur, fit. 1. de diff. pulſ. cap. 7.

Cenchria, alterum eſt herpetum genus, quod á ſimilitudine quam habet cum milio Cenchriam vocant, miſtæ ſimul facultatis bilem ſcilicet, & pituitam continens, quæ non protinus ulcus faciunt, quemadmodum alter, ſed admodum exiguas puſtulas ad ſpeciem milii, quæ ipſæ interpoſito ſpacio, in ulcus tranſeunt, diciturque etiam herpes miliaris, 14. meth. 17. vide Herpes.

Ceneangia proprié & primum vaſorum inanitionem ſignificat, atque ob id Aſitia, id eſt ciborum abſtinentia, Keneangia, id eſt, vaſorum inanitio ſæpius dicitur, tanquam nomine generis etiam in ſpecie homines omnes uti conſueverunt, 2. rat. vict. 47.

Ceneon, vide Ile.

Cephalœa Cerebri morbus, eſt Capitis diuturnus dolor, difficulter ſolubilis, qui á parva occaſione vehementes habet acceſſiones, ut neque voces aut motum

motum tolerare poſſit infirmus, ſed tranquillitatem, obſcurumque cubiculum quærat, ob doloris vehementiam, cum nonnulli veluti malleo ſe percuti, alii caput ſibi contundi diſtendique ſentiant, non paucis ad oculorum radices dolor extendatur, ſuis intermiſſionibus circumacti, non ſecus ac qui Cephalalgia laborant, ſed in Cephalæa affectæ partes redduntur multo debiliores quam in Cephalalgia, 3. loc. aff. cap. 9.

Cephalalgia, vide Cephalæa, 2. de comp. med. loc. c. 2.

Cephalica vena, quæ & Humeralis, ſive humeraria dicitur, ramus eſt venæ cavæ ad jugulum aſcendentis, ibique ad furculas diviſa, altera pars humero ſuperpoſita ad manum tendit, unde & Cephalica dicitur, lib. de anatom. viv. vide Humeraria.

Cephalica emplaſtra capitis fracturarum ſunt quæ uſque ad craſſę meningis duplicaturam pervenerunt, quorum virtus eſt, ut oſſium ſquamam ſurſum attrahant, & in priſtinum locum revocent, & fragmenta tum in Capite, tum in aliis corporis oſſibus, educant; Nonnulli communi genere hæc etiam vocant Catagmatica, propriè vero nuncupata fortiora ſunt, ſi quidem ex alto ſuperficiem extimam non oſſa modo, ſed his multo quoque magis, humorem aliquem craſſum, & viſcoſum, vel omnino depravatum ſua acrimonia attrahũt, 2. de comp. med. per gen. c. 18. Similiter adhuc medicamentum ſiccum, quod carnem producat, Cephalicon vocant, meth. 2.

Cerææ, mulieres ſunt, quarum uterus propriis morbis, tum qui in proceſſibus ejus ſupernis, & lateribus conſiſtunt (Ceræas Græci vocant) tum qui in collo, tum etiam qui in toto ejus tergore, laborãs, aliquando quidem vel plura quàm prius, vel pauciora, vel nulla, vel mala emittat menſtrua, 3. de ſymp. cauſ. cap. 4.

Cera-

Ceratoide, cornea, ſeu corniformis tunica oculi eſt,à dura meninge orſa (tunicam choroidem complectens) craſſa admodum,ſed parte ejus media tenuiſſima,& dẽſiſſima,ſplendida ad ſplendorem recipiendum,& tranſmittendum,cornibus admodum extenuatis ſimilis; unde eam a cornu ſimilitudine Ceratoidem, Corneam & Corniformen appellant, 10. de uſu par. cap. 3. vide Rhagois tunica.

Ceratomalagmata, nonnulli medicorum, nomine a ſola conſiſtentia deſumpto,vocant medicamẽta,quæ corpori imponuntur, non etiam quidem humida, duritiem veró tantam nec dum conſequuta, quantam emplaſtra poſſidẽt,7.de com.med.l.c.11.

Cerchis, vide Cubitus.

Cerchinos eſt exiguus quidam ad tuſſiendum impetus,non tuſſis, ſed veluti nauſeæ vomitiones præcedunt,ita tuſſim hoc ſymptoma; Atque ut nonnulli nauſearunt quidem,non tamen vomuerunt,ita nõnullis Cerchnós incidit, nec tamen tuſſis propter cauſæ parvitatem eſt ſecuta,2. de ſympt. cauſ. c.4.

Cerelarium appellatio, in toto eorum genere eſt uſitatior,quod legumina vocant, lib. de attenuan. vic. rat. cap. 6.

Cerebellum, poſterior eſt Cerebri pars, quæ a nõnullis Encranion, vel Parencephalis vel poſterius Cerebrum dicitur, 9. de anat. adm.c.2. eſtque ſpinalis medullæ principium, & ejus ratione nervorum omnium, qui in toto animali ſunt activi, lib. tegn. cap. 11. vide Parencephalis.

Cerebrum,quòd Græci à ſitu Encephalon appellant(nam nominatur ita,quod ἐν τῇ κεφαλῇ hoc eſt in capite ſitum habet) animæ ratiocinatricis eſt domicilium,nervorum,& ſenſus omnis,motuſque voluntarii principium, ſubſtantiâ nervis ſimillimum, niſi quod mollius; nam id illi conveniebat,ut quod ſenſus quidem omnes recipit,omnes autem imaginationes,

ones,atque intellectus complectitur, 9. meth.& 8. de uſu par. Subſtantia ipſius alba veluti è ſpuma quadam concreta, & humida,lib. finit.

Cerelœon, compoſitio eſt ex cera,& oleo, 7. de compoſ. med. per. gen. cap. 2.

Cerion, id eſt Favus, ulcus parvum in capite eſt cum tumore,ex cujus foraminibus craſſior ſanies, & quaſi mellitus humor profluit,lib.de tumor. cap. 15.& 1. de compoſ. med. loc. c.8.vide Helmintes.

Certatoria,hoc eſt agoniſtica aqua frigida uti,dicere ſolent quidam, cum ea & affatim & frigidiſſima exhibetur, lib. de marcore, cap. 8.

Cervix,vide Spina,dicitur, & Cervix tenuis oſſium proceſſus,lib.de oſſib. in prooem.

Chalaſtica,id eſt,relaxantia, ſeu remittentia vocamus,quæ modicè calefaciunt, quorum uſus eſt, ut conniventia corporis laxet, flatuoſum ſpiritum tenuet,& quod phlegmonis jam conflatum eſt, digerat,13.meth.5.Medicamina igitur induratorum corporum,quę ipſorum ſolvunt duritiem,Malactica hoc eſt emollientia dicuntur:quæ autem tenſioni medentur,Chalaſtica.7.de comp.med.per. gen. cap. 9. vide relaxantia.

Chalazia, id eſt tubercula inſtar grandinis in palpebris,quæque Poſthias Gręci,4.de comp.med. loc.cap.7.eſtque morbus ex vitiis, quæ oculos infeſtant, unum, cum toto genere á natura, alienum ſit, 14. meth. 19.

Chartilago, quam Græci Chondron vocant,eſt particula ſimplex in animalis corpore, quæ aliarum quidem omnium eſt duriſſima, toto autem oſſe eſt mollior, 7. de uſu par. capit. 3.

Chartilago enſiformis, eſt extrema ora oſſis medii pectoris, quæ eſt propter os ventriculi, cui alligatur,Græcè dicitur Chondros Xiphoides,6. de uſu par.cap.3.eadem dicitur mucronata,lib.de ven. &

& art. diſſ. cap 5. aliqui ſunt qui enſiformen chartilaginem dicunt eſſe, totam pectoralis oſſis figuram (non eam tantum, quæ in imo ejus eſt) quia gladii ſimilitudinem repræſentat, lib. de oſſib. cap. 13. vulgus malum punicum, ſeu granatum vocat.

Chartilago innominata, eſt ſecunda laryngis chartilago, quę nomine caret, internis partibus, quà Oeſophagus eſt, poſitionem habens, 7. de uſu. par.

Chartilago peltalis eſt imperfectus circulus in principio aſperæ arteriæ collocatus, ad modum peltæ cujus gibboſitas extra apparet in gutture, ejus vero defectus eſt verſus gulam, unde chartilago peltalis dicitur; cujus defectum ſupplet quædam chartilago ſuppoſita iſti inferius, faciens etiam circulum imperfectum, ſed contrario ſitu cum ſuperiori, quia ejus gibboſitas interius eſt verſus gulam, defectus exterius verſus guttur, diciturq; Chartilago Cymbalaris, vel Coopertoria. Eſtq; ibidem tertia Chartilago nomẽ non habens, cũ modo verſus partem exteriorem, nunc verſus interiorem collocetur, nunc cũ cibus deglutitur, ut os tracheæ arterię, nunc cũ vox formatur, ut os gulæ tegat, libr. de anat. viv.

Chemoſis morbus oculi eſt, quando album oculi tumefactum ſuperat circulum Iridis, ut & nigrum oculi concavum videatur, lib. de anat. ocul. alibi, Chemoſis ex vehementi inflammatione, utraſque palpebras in exteriorem partem detorquet, ne totum oculum contegant, lib. Introd. cap. 15.

Chenicidas, iuſtrumenta quædam vocant, quibus in Calvariæ fracturis utimur, 6. meth. 6.

Cheros, i, tempus, ſeu ætas morborum, quæ temporũ viciſſitudine immutatur, lib. de morb. tem. c. 1.

Chion. vide Cion, & Staphyle.

Chironia, & Telephia, ſpecies ulcerum ſunt malignorum, lib. de tumor. cap. 13. Tria tantum ulcera propriam habuere appellationem, Anthrax, Phage-

dæna,

dæna, Herpes, cætera omnia ipſa per ſe ipſa ſolebant antiqui ulcera tantum nominare, quæ in longum tempus protrahuntur, cum non poſt multum tempus fuerint ad cicatricem producta, rurſuſque influente Ichore, ex oſſe corrupto, in parte penitiore inflammantur, & pus generatur, à quo cicatrix eroditur, & caro exulceratur, 6. aph. 45. Inveterata ulcera, & dyſepulota; hoc eſt cicatricem ægrè ducentia, chironia nominant, 4. de comp. med. per gen. in ultimis verbis; Dicuntur autem Chironia ab eo qui primum ea ſanavit, partim ab ipſis, qui iiſdem ſunt affecti, ut Telephium, 2. meth. 2.

Chirurgia, i. manualis operatio, 6. meth. 6. Inde Chirurgica ea eſt medicinæ pars, quæ manu medetur, 3. de comp. med. per gen. cap. 2.

Chloron. i. Pallidus, & æruginoſus color, 2. progn. 20.

Choana, Infundibulum, Scypho, Pelvis, Pyelos idem ſunt, ſignificantia cavitatem quandam, in quam meatus cerebrum expurgantes in palatum deſinunt, uſque ad adenis ventriculum. 9. de uſu par c. 3. quæ vulgo lacuna dicitur.

Chęras.i. Struma: ſæpe enim propter ulcus quod in manus, aut pedis digito fit, glandulæ in inguinibus, & alis, tum intumeſcunt, tum phlegmone occupantur, quin etiam in collo, & ſecus aures, ſæpe glandulæ iis quibus in collo, capite, vel aliqua vicina parte ulcus eſt natum, intumeſcunt, nominant autem ipſos adenas, cum ſic intumuerunt Bubones. quæ ſi ſchirroſior earum partium phlegmone aliquando fuerit, hæc & ægrè ſanabilis redditur, & Chæras, id eſt, Struma dicitur, 13. meth. 5.

Cholagoga. i. bilis eductiva medicamenta, 4. aph. 2.

Choledocos, id eſt veſica bilis receptiva, quam etiam Iecoris veſicam nominant, lib. 6. de anatom.

adm.

adm. cap. 2. quam etiam Cyſtim bilis, id eſt, Veſicam bilis ſuſceptricem vocant, 4. de uſu par. cap. 12. eandem vocant fellis folliculum, 5. de loc. aff. cap. 7.

Cholera, i. biliaris, 1. prog. 25. eſt acutus affectus, cum vomitibus bilioſis multis, alvique dejectionibus, Suris quoque ſe contrahentibus, ac frigeſcentibus extremitatibus, fiuntque in his ægris pulſus minores, & obſcuriores. Cholera duplex eſt apud Hippocratem, altera humida, in qua, ut omnes norunt, vehemens eſt excretio bilis ſupra infraque erumpentis, inteſtina graviter torquentur, accedunt convulſiones, ſæpe etiam crurum ſuræ contrahuntur, alteram ſiccam choleram vocat Hipp. ab eadem provenientem cauſa, ac circa eadem conſiſtentem, at citra ventris fluorem, & vomitum, lib. finit.

Chondros, 1. Chartilago, 7. de uſu par. cap. 3.

Chondroſyndeſmus, i. chartilagineum ligamentum, 1. de temp. cap. 9.

Choræ, id eſt regiones oculorum, ſeu cavitates, quæ ſuperciliis ſubjacent, 8. de uſu par. c. 6.

Chorion, id eſt, ſecundina, eſt membrana vulvæ prægnantis mulieris adhærens, multarum venarum, & arteriarum contextu, intervalla membranis obducta habens, cui duæ aliæ membranæ interius adnaſcuntur: altera quæ Amnium, id eſt, Amiculum dicitur, toti fœtui circumjecta: altera quæ Allantoides, id eſt Inteſtinalis eminentibus tantum partibus, capiti, natibus, pedibus, duplex ſuperjecta, libr. de vulvæ diff. cap. 10. quæ Arabicis Abgas, Camiſia fœtus, & profundatio ſudoris dicitur, lib. de anatom. viv.

Choroides plexus (qui & Retiformes, & Reticulares, dicuntur, vide plexus retiformis) ſunt convolutiones membranarum cerebri, ex multis venis, & arteriis, ſecundarum inſtar effigiatę, nomine a Cho-
riis

riis,id eſt membranis deducto, quæ fœtus extrinſecus in orbem ambiunt. 9. de anat. adm. cap 3. Conſtituitur autem prope medium cerebri ventriculum, 9. de uſu par. cap. 7. Dicitur adhuc & tenuis cerebri membrana Choroides id eſt, ſecundiformis meninx, 8. de uſu par. cap. 9. Dicitur, & Choroides oculi tunica, corpus quoddam retiforme quaſi tunica, (Amphibleſtroide dicta) humorem vitreum oculi ambiens, quod ex portione cerebri ſupernè deſcendente, atque amplificata, eſt conflatum reti ſimile, quod retiforme corpus à Choroide, id eſt tenui tunica cerebri, quæ illi ſupernè dimittitur, continetur, unde tunica oculi Choroide dicitur, 10. de uſu par. cap. 2.

Chorda eſt membrum, ab extremitatibus muſculi ortum habens, ad ſimilitudinem chordæ arcus effecta, eſt autem Chorda idem quod Tendo, non quod ligamentum, 6. aphor. 46. & lib. de, anat. viv.

Chordapſus,Ileos,ſeu Volvulus eſt, tumor eminens, in tenuium inteſtinorum parte, ut videatur inteſtinum ad ſimilitudinem chordæ obvolutum, vel ab inflammatione, vel obſtructione aridi ſtercoris,graviter ægros vomitionibus crucians, adeo, ut nonnulli ſtercus quoque evomere conſpiciantur,6.de loc.aff.vide Ileos.

Chronicæ ægritudines, 1. longæ, de part. art. med. c.7. vide Polychronius.

Chryſite terra eſt aurea,in qua parvis terræ particulis immiſtæ ſunt parvæ auri partes, 5. de ſimpl.

Chylus, eſt cibi liquamen, quæ ex ventriculo, atque inteſtinis in jecur tranſmittitur, partim tennioribus portionibus,partim craſſioribus conſiſtens, lib. de atra bile, cap.3.

Chymethla, i. Pernionis, 6. ſimpl. vide Perniones.

Chy-

Chymoſis,(quæ & Chemoſis) eſt utriuſque palpebræ diſtortio, ex inflammatione oborta, 4. de comp.med.loc. c.4. Eſt item Chymoſis,rubra,carnoſaque corneæ oculi pelliculæ inflammatio, lib. de rem.par,fac.vide Chemoſis.

Chymus eſt nutrimentum, ſeu humor ad nutrimentum animalis in hepate præparatum, depoſitis excrementis. 4. de uſu par. Atqui antiqui ſaporem vocaverunt chymum,id eſt, liquorem,lib.de ocul. par. 2. cap. 1. chymi autem appellatio apud. Hipp. ſemper humoribus corporis deſtinata eſt, ex quibus nos conſtituimur,ſanguine inquam pituita, & duplicibile flava & nigra; Apud Platonem verò, & Ariſtotelem, guſtabilis qualitas quævis nobis inſita, chymus, i. Sapor,nominatur,lib. finit.

Chyphoſis, id eſt, gibboroſitas, (quam etiam chyrtoſin,id eſt incurrvationem dicunt)eſt diſtortio ſpinæ in poſteriorem partem, prout in anteriorem Lordoſis, id eſt ſicca frictio, vel ſolis manibus vel cum manica, vel ſolo linteo adminiſtrata, citra omne pingue vel cum eo planè exiguo, 3. de ſanit. tuen.c.13.

Chyrtoſis,vide Chyphoſis.

Cicatrix ab Hipp. nunc ſumitur pro ipſis ulceribus,nunc pro inductione conſolidationis ulcerum, 1. de artic. 56. Particulatim autem cicatrix oculi appellatur; ubi nigro oculi ex alto ulcere, membranę craſſities ſupervenit,& color albior apparet, quæ cicatrix ſi ſit & major & craſſior ex ulcere Iridis nata, dicitur Albugo,lib.Introd.capit. 15. vide Albugo.

Cila extremę illæ palpebrarum partes ſunt,quæ in ſomnis clauſis oculis ſimul committuntur, quæ & Tarſi nominantur, & qua ratione pilos procreant,Cilia,lib. Intro.

Cingentes membranæ ſimplices quædam tunicę ſunr, telæ araneorum ſimiles,quæ totam utramque thoracis regionem internam ſubcingunt, vocanturque in coſtis cingentes, Græcè Hypezochotes, ubi verò rectæ ad jugulum perferuntur,Intercipientes, Græcè diaphrattontes, ubi pulmoni circumhæreſcunt, hujus operimentum ſunt; quarum baſis ſupernis partibus ſepti objicitur; inferioribus autem, alia quædam membrana, huic perſimilis ſubſtrata, quæ Peritonæi vertex, jure optimo nuncupatur, 6. de anat. adm. cap. 8.

Cinumenus morbus eſt, qui diverſis horis ſemper accedit, ac remittit, cujus ille qui prævenit, citiuſque horas perſolvit prolepticus,ſive Anticipans dicitur, qui tardat Hyſtericus, i. poſterius invadens, lib. de Typis cap. 3.

Cion, vide Gargareon, & Staphyle.

Cionides, vide Staphyle.

Circuitus,ſive Periodus eſt tempus intentionum & remiſſionum in morbis factum,ut Typus eſt ordo earundem intentionum & remiſſionum, lib. de Typis, ca. 3. vel circuitus, ſive periodus, eſt ſimilis ad idem reditus, 1. aph. 12.

Circumciſio vel circumſectio, vel ablatio cutis glandem contegentis virilis pudendi, quæ præputium dicitur, lib. finit.

Circumnuens, vide Innuens.

Circumocularis tunica oculi eſt, quæ à craſſa meninge orta, toti oculo ſubſternitur, circumtangens, & ciruminduens os, ut oculus non applicetur nudis cavitatibus, lib. de anatom. viv.

Circumoſſalis membrana eſt,quaſi oſſium involucrum dixeris, quæ ſingulis oſſibus in longitudine inditur, 1. de ſem. cap. 10. quam in capite, Pericranion dicimus,libr. de anat. ocul. In coſtis autem Perioſtion, 8. de anatom. adm. cap. 10.

Cirros,

Citros, vide Cornua vulvæ.

Cirſocele, vide Celas.

Cirſos, ideſt, varices, alias quoque venas omnes dilatatas Antiqui ſic nominabant, lib. de tum, cap. 16. vide Varices.

Cittæ, vide Cittoſa.

Cittoſa, id eſt, vitioſi cibi appetentia, qualis gravidis contingit, 6. de ſanit. tuen. cap. 9. dicitur etiam Citta, Pica, & Picatio, 1. de ſympt. cauſ. c. 3. & c. 7.

Claves, ſive Iugulum ſunt duæ primæ coſtæ propè guttur, inter os pectoris, ac ſpinæ finem, quæ ad ſcapulas eſt, à natura conſtitutæ, 13. de uſu p. cap. 11. Claviculas etiam vocat, libr. de muſc. diſſ. c. 12. quæ vulgo furcula ſuperior, ut Diaphragma furcula inferior nuncupatur. Recentioribus autem, elatior finis anteriori parte Claves exiſtunt, ſic dictæ quód ſterno, Omoplatas, id eſt, humerum firment; is autem finis vulgo, furcula ſuperior dicitur, Cavitates ſub his Clavibus, appellantur Sphage id eſt, juguli, ut ſint duæ claves, & juguli totidem dexter, & ſiniſter.

Clavus, ſive Gomphos eſt oculi morbus, cum Uvea locum ſuum egrediens, pelliculas ſuperficie tenus operit, unde ejus forma fit quaſi Clavus, lib. de ocul. cap. 11. vide Gomphos, & Myrmeciæ.

Clunes vide Coxa.

Clydones, Symptoma eſt retentricis facultatis ventriculi, cibos, vel non complectentis, vel diminutæ, vel vitioſæ, unde flatulentiæ, & fluctuationes cum ſonitu ſuccedunt; flatulentiæ quidem, ubi & cibi flatuoſi ſunt, & ventriculus non admodum frigidus; fluctuationes cum ſonitu, cum vel nihil in eo continetur, quod verti in flatum poſſit vel valenter ſit refrigeratus, 3. de ſymp. cauſ. cap. 2.

Clyſter κλυστὴς Latinis idem eſt quod lavamen ſeu ablutio, à verbo κλύζειν quod & lavare ſignificat; Alio nomine Græcis ἐνίημα dicitur, quæ vox Latinis injectionem ſignificat. Medici hujus temporis, Clyſteris, & Enematis Græcis vocibus quàm Latinis malunt uti. Dicitur adhuc, & Clyſma, unde Diaclyſma, i. lavatio ad ulcera, & dentes titubantes, infirmoſque. Dicitur adhuc & Clyſmus de medic. fac. par. cap. 16.

Cnimi, id eſt, Tibia, ſeu alterum ex duobus oſſibus tibiæ eodem cum toto membro nomine, alterum verò Perone, ſeu Fibula dicitur, 3. de uſu p. c. 9.

Coadjutrix cauſa eſt, quæ ſua virtute morbum efficere non poteſt, ſed alteri auxiliatur, ut libido articularem morbum promovet, & ſanguinis eruptionem remigatio, libr. Introd. cap. 8.

Coarticulatio, vide Abarticulatio, & Dearticulatio.

Coccyx (vulgo Cauda) i. Cuculus, eſt os quod ſubeſt in imo lati oſſis, lib. de oſſib. cap. 12. & 3. pe artic. 104.

Coctio, quid ſit hinc noſces, cum facultates quatuor ſint atque inter eas non minimè valeat alteratrix, per quam diſpenſatis ab ea corporibus, natura alimentum aſſimilat, coctio nuncupatur nutritivæ ſubſtantiæ permutatio, ſecundùm qualitatem exiſtens, 4. rat. vict. 44. Perfecta Urinæ coctio eſt, quando in vrinis ſubſederit aliquid album, & leve & æquale & continuum; Debilis autem coctio eſt, quando ex aquoſa mediocriter ſubpallida facta fuerit, & quidem ſi turbulenta apparuerit, & talis permanſerit, hæc quoq; occultæ, & dibilis coctionis eſt ſignum, & rufa etiam ac tenuis, ex eodem genere eſt 1. de criſ. cap. 27.

Coctionis ſigna ſunt quæ hominis ſalutem, non tamen per criſim, futuram oſtendunt; quo diſtinguun-

guuntur à Decretoriis quæ ſalutem hominis futuram, per criſim oſtendunt. Coctionis autem quæ inſpirandi ſit inſtrumentis, ſputa; cujus quæ in venis, vrinas; illius, quæ in ventre, alvi excrementa ſtatuere oportet; in febribus (quoniam venoſi generis ſunt paſſiones, nam & arterias in hoc genere comprehendimus) ad urinas præcipuè attendere oportet, 1. de criſ. cap. 7.

Cæcum foramen, eſt anguſtius illud foramen s quod ex duobus inæqualibus foraminibus, quibu, quinta nervorum conjugatio a Cerebro excipitur - propè aures eſt collocatum cui ſubditur labyrinthus quidam, quem natura effecit, muſculis temporalibus conſulens, nervum eis durum, & labiis im. mittens 9. de uſu p. cap. 13. vide Meatus auditorius

Cœcum inteſtinum ſive Orbum, ſive Monoculum, eſt quartum inteſtinum in ordine, primum locum inter craſſa obtinens, libr. de anat. viv. Quidam illud ſaccum nominant.

Cæli ſtatus, id eſt, ambientis nos aëris temperies, 9. met. 5.

Cœlia apud Græcos, ſine adjectione omnem ventrem ſignificat, 6. apho. 20. Apud Ariſtotelem tamen dicitur Cœlia, illa tantùm corporis partis cavitas, in quam cibus devoratur, & prima concoctio peragitur, ſed apud Hippocr. nunc cum adjectione ſuperior, & inferior venter ſignificantur, ut ſuperior ſit ventriculus, inferior, omne quod ſub diaphragmate eſt ſpatium latius.

Cæliaca, id eſt, Ventralis diſpoſitio, communis morbus eſt ventriculo, & inteſtinis, in quo materiæ, non mordaces, inteſtinorum imbecillitatem ſequuntur, quæ retinere contenta, ne exiguo quidem tempore poſſunt, ſed ea illicò excernũt, perinde ac ſi grave aliquod onus deponerent, haud ſecus quam in ſtranguria, in qua ob acrimoniam & vellicatio-

 nem

nem veſica jugiter, quicquid ad eam pervenerit, ſecernit, modò ob id quod molem ipſius vel exiguam ſuſtinere nequit, 6. loc. aff. cap 2. vide Lienteria.

Cælomata ſunt rotunda, & cava ulcera, bothriis latiora, quæ in oculis circa Irim naſcuntur, lib. Introd. c. 15.

Cælum more vulgi, appellat Hippocrat. aërem, 1. de morb. vulg. 1. qui ſupra nos eſt, uſque ad nubium regionem. comm. 1. in 1. de morb. vulg. 4. quamquam eo nomine cavitas omnis deſignari poteſt, tamen ſpecialiter Cælum vocatur ſuperioris palpebræ ſuperficies, ſicut Hypocælum pars inferior, quæ ei reſpondet, illud tum in aqua inter cutem, tum in alterius generis malo habitu, tum in diuturnis hæmorrhoidibus, longis mulierum profluviis, atque inchoantibus ophthalmiis intumeſcit. Sunt qui cælum oculorum interpretantur cavitates quæ ſub oculis, utraque naſi parte cernuntur, quæ tamen Canthus dicuntur.

Cœrulea oculi tunica eadem eſt cum Rhagoide, Uvea, & Uviformi, 10. de uſu p. c. 4. vide Rhagois.

Coincidentia, ſive Intercidentia, quam Paremptoſim Græci vocant, eſt cum aliunde in aliud vas humor fluit, 7. de anat. adm. cap 16. In oculo autem coincidentia eſt, ubi in meatum qui á baſi Cerebri veniens, oculo videndi facultatem tribuit, humor adaperto, vel rupto vaſe incidit, obturatque eum, unde cum dolore viſus offenditur, libr. Introd. c. 15.

Coindicantia ſunt, quæ præter proprias cujuſque morbi indicationes, adhuc virtutem, naturam, ætatem, anni tempus, regionem & conſuetudinem, & ſi quæ ſunt id genus alia, conſiderant, 13. met. 16.

Cωla, dicuntur in homine longiora, majoraque membra á Thorace ſeparata, & quaſi dependentia; ut brachia & manus, Latinis dicuntur artus, 3. de

uſu

uſu p.c.1.Dicuntur & Cola, oſſa narium, vide Ithmoidea.

Colatoria oſſa ſunt narium foraminulenta & cavernoſa oſſa,quæ à cribri ſimilitudine Ithmoidea, vel á ſpongia Spongoidea appellantur: varia enim habent foramina, quo modo,& ſpongiæ; neque ea habent recta ut cribra, quòd inde ſuperflua Cerebri excrementa tranſcolent,8.de uſu p.

Coles eſt particula quædam corporis inſignis,ad extremum collum veſicæ ſita, qua mares fæminas exuperant, quam Græci Caulon περίναιον, Latini penem,Colem,mentulam, virgam, & pudendum virile nominant,5. de uſu p. cap. 15.

Colica diſpoſitio eſt,conſtitutio plenioris inteſtini Colon diuturna, in qua ſpaciis temporis interjectis,cruciatus intolerabiles,difficultates ſpirandi,ſudores, perfrictionesque ſuborituntur, lib. finit. Suntque Colicus & Volvulus inteſtinorum inflammationes, quorum alter tenuioris inteſtini affectus eſt,alter plenioris, quare dejectiones includuntur, & flatus inteſtinis involuti, eò quòd exitum non habeant,dolores vehementes,& tormina concitant, lib. Introd. cap. 13. & 2.de loc.aff 5. Inde Colica medicamenta ſunt, quæ ad ſedandum Coli dolorem ſunt comparata, quæ quidem etſi anodyna ſunt,á communi tamen anodynorum forma, differunt, quòd quæ propriè Colica appellantur, aromatis odoratis,ac vrinam cientibus ſeminib. permiſcentur,& quanquam Colica vocentur, non tamen ad Colicos tantum, ſed ad omnem dolorem in quacumque corporis parte factum, ſedandum admoventur,quo factum eſt,inquit Gal. initio libri ſexti de locis affectis, ut antidotos omnes dolorem ſedantes, veteres Colicos nuncupaverint, vide Narcotica.

Collectiva medicamenti facultas eſt, quæ ulce-

ra, & vulnera, glutinat, 5. de ſimplic. cap. 2.

Collectiva inæqualitas pulſuum, quæ ex inæqalitate plurium pulſuum eſt conflata, 1. de differ. pulſ. cap. 30. quæ & Syſtematica dicitur, vide Syſtematica. Colliculum idem eſt quod Nympha caruncula eſt, ad fiſſuram colli matricis exorta, quæ dum virgo defloratur ſcinditur, quam quòd multò promineat. Ægyptii in Virginibus excidere conſueverunt, lib. Introd. cap. 10. Atqui plures ex antiquis Anatomicis, tum præſertim Avicenna, dicunt iis quæ nondum venerem ſunt expertæ circa medium colli uteri, panniculum virginalem dictum, eſſe, qui hymen, aliis hymenæon vocatur, &, ut ajunt in prima coitione erumpitur; quod veriſimile non videtur, nam i. diſſectione virginum non apparet, nec uſquam quod legerim meminit Galenus, ſed potius credendum eſt, collum ipſum, quod muſculoſum ſit, & nervoſum, ex ipſa textura tantummodo connivere, & anguſtum eſſe. Nympha veró eſt adnata Epiphyſis, & appendix cutacea, lata intra pudendum muliebre ſupra alarum commiſſuram, ad urinarium meatum ſita; gemina autem eſt, utrinque ſcilicet una, data eſt a natura tum ornamenti cauſa, (nam quod peni virili præputium eſt & Uva Pharingi, id Nympha utero) tum etiam, ut Uterum à pulvere, frigore, & aliis externis injuriis tueatur, 15. de uſu p.

Colliquatio, vide Anaſtæchioſis.

Colliſio, & Contuſio eſt, cum exterior ſuperficies percuſſi corporis continuitatem ſervat, multæ verò exiguæ diviſiones in profundo apparuerint; at cum cavitas aliqua apparet, quam rei colliſæ percuſſor impreſſerit, tunc Illiſio dicitur, lib. de ſympt. cauſ. cap. 11. quæ Græcè θλάσμα Thlaſma dicitur.

Collum uteri, ſive os uteri, eſt illud quod intus

tus eſt, ubi uterus deſinit, collum verò incipit; quod magis propriè os uteri diceretur; nam altera colli extremitas, quæ mulieris pudendis conjungitur, non uteri, ſed ipſius colli os non ſine ratione diceretur, 5. aph. 46.

Collum, vide Spina.

Collyria Latinis medicamenta vocantur, quæ oculis admoventur, Græci Κολλύρια nominant, hæc verò duûm generum ſunt; quædam enim liquida ſunt & paſſim collyria nominantur; quædam arida & hæc barbara voce dicuntur. ſief, Græci hæc vocant ξηροκολλύρια; illa verò ὑγροκολλύρια 9. ſimpl. & 4. de comp. med. loc. cap. 5.

Collobomata Græci vocant partes, quæ in labiis aut narium aliis, aut aure deficiunt, & decurtantur, 14. met. cap. 16. quæ propriè curta vocantur.

Colon inteſtinum quintum in ordine, ſecundum autem in craſſis, 6. de anat. adm. cap. 9. Dicitur verò Colon, id eſt Laxius inteſtinum, quod excrementa ex diſtributione ſegregata ſuſcipit, lib. Introd. cap. 11. quod & pingue inteſtinum appellat Galenus, 2. de ſympt. cau. cap. 5. Unde propter ſui latitudinem, ipſum ſolum quidam ventrem inferiorem appellant, 4. rat. vict. 112.

Columella Κίων, Κιονὶς, & Columna ſive Gargareon, caruncula eſt à faucibus dependens, vocis inſtrumentum, lib. fin. vide Gargareon, & Staphyle.

Coma, id eſt, Sopor, ſive propenſio & delatio in ſomnum, eſt, cum vigilare ægri nequeant non apertos habentes oculos, ſed conniventes, vel altis ſomnis, vel tenuibus, vel vigiliis detineantur, com. 1, in 3. de morb. vulg. 7. Vide Caros. Hippocrates verò Cataphoram, omnem ad ſomnum propenſionem Coma appellat; eſt enim in ſomnum delatio, nequentibus infirmis vigilantium munia obire, ſed cum palpebras claudere

cupientibus, tum dormire ſperantibus; cum autem ægri clauſis palpebris dormire nequeunt, ſed plurimum vigilant, Coma non ſomniculoſum vocat, com. 1. in 1. prorrhet. 1. Aliquando Coma pro marcore ſumitur, 4. ſanit. tuen. cap. 4. Marcere enim torpere ſignificat, atque languore & inertia teneri, præſertim cum Celſus de Lethargo, in hoc (dicat) marcor eſt inexpugnabilis dormiendi neceſſitas, & comatoſos, ſomnolentos, & inertes appellet, vide Sopor.

Comitialis morbus, eſt omnium corporis partium, ex temporum intervallis facta convulſio, cum mentis ac ſenſuum oblæſione; qui & Epilepſia dicitur, 3. loc. aff. 7. & de differ. morb. cap. 5. Qui adhuc morbus magnus, morbus ſacer, affectus puerilis, & Herculeus dicitur. Puerilis quidem, quóniam pueritiæ tempore abundat, Herculeus, non quod Hercules eo vexaretur, ſed quidam morbi ſævitiem exprimere volentes, nomen hoc magnitudinem ſignificans Herculeam, effinxerunt, comm. 6. in 6. de morb. vulg. 7. Dicitur adhuc puerilis, ut qui à pueritia incipiens, ferè ſemper conſeneſcat, Latini Comitialem dixerunt, quód in Comitiis, & hominum frequentia maximè ægros corripiat.

Commiſſura, quæ & Sutura dicitur, Synarthroſis ſpecies eſt, & oſſium compoſitio, ad conſuturam rerum ſimilitudinem, quæ & ſerrata dicitur, cum ſerræ modo, contrario occurſu congrediuntur, ubi dentatæ alterius partes in alterius ſinus committuntur, lib de oſſib. in prooemio.

Communis morbus, ſive univerſalis eſt, qui multos in communi invadit, cui oppoſitus eſt morbus, qui diſperſus, ſive Sporas dicitur, qui aliquos ſeparatim tantum. Inter communes alii ſunt publici quos vocant Endemos, in quo genere peſtis eſt, ali

alii vulgares, ſeu publicè graſſantes, quos Epidemos ſeu Epidemios vocant, qui morbus ſi alicujus ſit civitatis, vel loci proprius, dicitur Vernaculus, com. 1. in 1. de mor. vulg. in argumento, vide fuſiùs, verbo Pandemus, & Epidemus.

Communis, ſive media Cubiti vena eſt; quæ fertur communis ei, quæ humeralis nominatur, ei quæ per axillan ad manum, 2. de loc. aff. ca. 7. quæ, & mediana & corporalis, & purpurea & nigra dicitur, lib. de anatom. viv. vide Media.

Compages, Capitis ſunt ſuturæ, qua parte oſſa capitis inter ſe mutuo compacta coaptantur; ſuturę veró ex tranſlatione dici conſueverunt; Calvariæ enim oſſa adeò exquiſitè inter ſe conjunguntur, & coaptantur, ut ipſorum conjunctio per Harmoniam id eſt, ex compage, & coaptatione facta meritò ſutura ex pannorum qui conſuuntur ſimilitudine, dicatur, com. 3. in lib. de iis quæ in med. fiunt. 36.

Complexio febrium eſt, quando duæ febres horis differentibus invaſerunt: confuſio autem quando eodem tempore incœperint, 2 de differ. feb. cap. 8.

Compoſitus morbus eſt, qui ex pluribus acceſſionibus, & remiſſionibus, ſive ejuſdem generis ut duarum vel plurium tertianarum, quotidianarum, vel quartanarum, ſive diverſi, ut unius tertianæ cum quotidiana, vel cum quartana, conſtat; cui oppoſitus eſt morbus ſimplex, unam genere intenſionem, & remiſſionem faciens, lib. de Typis cap. 3.

Compreſſio, eſt laterum cujuſque vaſis aſtrictio, & anguſtatio per coalitum, 1. de cauſ. ſympt. ca. 5. differens ab obſtructione (quæ & oppilatio dicitur, 2. de cauſ. pulſ. cap. 1.) quæ eſt meatuum noſtri corporis interclusio, ex aliquo tumore, vel corpore interpoſito, non per coalitum, lib. de differ. morb. c 7. Siquidem compreſſo extrinſecus nervo, anguſtia meatui ejus contingit, 1. de ſympt. cauſ. c. 5. & de differ. morb. cap. 5.

Co-

Compunctio, eſt perforatio, quæ acu fit ſuffuſis, 10.de uſu p. cap.6.

Conarium, vide Conoides.

Concava vena, eſt vena porta, 5. loc.affect.capit. 3. vide Vena porta.

Concauſa, vide Continentes.

Conceptio, id eſt ſeminis comprehenſio, motus eſt quidam vellicationis, & contractionis Uteri dum ſemen in ſeipſum ejaculatum amplectitur, lib. an animal ſit id quod, c.2.

Conchula Κόγχη, vide Aures.

Concoctio eſt ciborum a ventriculo, in convenientem animali qualitatem alteratio, quæ concoctio ſi tarda, & ægrè longiorique tempore fiat, Bradypepſia; ſi autem in alteram qualitatem, non in eam quę ſit ſecundùm naturam, fiat mutatio, Dyſpepſia: ſi verò nulla fiat alteratio ſed quales ſunt aſſumpti cibi, tales in omni qualitate manent, & dejiciuntur, dicitur Apepſia. 1 lib. de ſympt.differ.cap. 4. Alteratio ipſa, uſque quò alimentum in ſimilitudinem partis quæ nutritur, tranſmutatur, concoctio, ubi verò jam parti apponitur, nutritio dicitur, 8. de compoſit. medicam. loc. cap.6. Concoctio eorum quæ præter naturam ſunt, eſt ipſa maturatio morbi; at ipſa concoctio in coquentis ſubſtantiam deductio quædam eſt ejus quod concoquitur, com.2. in 1. de morb.vul.44.

Condenſantia medicamenta omnia frigida ſunt, & aquea, quare poros tenues in unoquoq; corpore condenſant, & contrahunt: Cæterùm inſtrumentum undiq; totum conſtringere nequeunt, unde & Pycnotica dicuntur, differuntq; à ſiccantibus, quod frigida & ſicca ſint, ab obſtruentibus quod frigida & craſſę ſint ſubſtantię, 5.de ſimp.c.14.videObſtruẽtia.

Condyloma, quaſi dicas Nodus, eſt extuberatio, quæ cum phlegmone in rugoſa contrahentique ſe

ani

ani parte,conſurgit,lib.finit.quæ & Tymus dicitur, 14.meth.6.3.Eſt adhuc carnis excreſcentia calloſa in digitis manuum & pedum,in ſede item ac uteriore coaleſcens,ſic dicitur,quod prominet in modum articuli quem Condylon appellant, ſed hic affectus in ſede pæcipuè, oritur, ruga aliqua corporum in ano reduplicatorum inſurgente,ac præter naturam intumeſcente.Quum enim ſinuoſus ſit anus, rugas coagmentatas habet, ubi verò amplius intumuerit tunc fit Condyloma & aliquando citra inflammationem fit & molle eſt, quandoque verò cum inflammatione, tumque durum eſt,& dolorificum.

Condylus,id eſt tuberculum,ſeu Nodus,eſt gibba oſſium explantatio Radii,& Cubiti,quæ Carpo dearticulantur,ob id etiam aliquando capita dicuntur,& Apophyſis, 2. de uſu p. cap. 2. Dicuntur & Epiphyſes, 1.artuum capita,ubi enim os medullam habet, ejus finibus utrinque caput inſtar operculi cujuſdam,ut plurimùm vides adnaſci, 10. de uſu p. cap.18.vide Nodi,& Articulus.

Confuſio febrium,vide Complexio.

Congelationes,paſſiones omnes dicuntur, quæ à cauſa frigida, & vehementibus algoribus ortum duxerunt,libr. de differ.morb.cap.5.

Conia ſtacte,id eſt, Lixivium deſtillatum, 1. ad Glau.c. 3.

Conjectura artificioſa eſt, quæ prope ad veritatem accedit, 1. de criſ.cap.9.

Conjunctiva oculi tunica,vide Rhagois.

Conjunctiva cauſa, vide Continens.

Conoides corpus ſive Turbinatum,quod & Conarium dicitur,Cerebri particula eſt, veluti firmamentum quoddam venis, á magna declivis propagatis adjacens,lib.9.de anat.adm.cap. 3. cujus ſubſtantia glandula eſt, figura autem Cono perquam ſimilis. Unde ei nomen quoque eſt impoſitum

tum, utilitatem autem ei eandem eſſe exiſtimant aliqui, quæ eſt Pyloro ventriculi, nam ut hunc confirmant eſſe glandulam, prohibereque ex ventriculo cibum prius, quam is coctus ſit, in tenue inteſtinum tranſumi, ad eundem modum, & hanc glandulam Conarion in principio meatus conſtitutam, qui meatus ſpiritum ex medio ventriculo in Parencephalidis ventriculum tranſmittit, cuſtodem quendam eſſe ajunt, & velut Oeconomum, quantum ſpiritus mitti oporeat. 8. de uſu par. capit. 14.

Connutritus morbus eſt, qui longinquo tempore hominum corpora infeſtat, co. 5. in 6. de morb. vulg. 6.

Conſiſtentia vrinæ, id eſt tenuitas, & craſſitudo, 9. meth. 4. quam Arabes vocant vrinæ ſubſtantiam.

Conſiſtentia, ſeu ſtatus Paroxyſmi, eſt illud tempus acceſſionis febrilis, cum jam caliditas materiam convicerit, atque uſque adeo calor augetur, ut non modò locum exurat, qui eſt quodammodo putredinis focus, ſed etiam continuatim per totum corpus diſpergatur; ac cum jam ad ſummum fervoris devenerint humores accenſi, id acceſſionis tempus conſiſtentia appellatur, tunc verò univerſum laborantis corpus igneum redditur, extenſa per totum animalis corpus æqualiter caliditate, 2. de differ. feb. cap. 11.

Conſtiſtutio, Κατάστασις eſt in propriam ſedem alicujus luxati corporis collocatio, reſtitutio, & repoſitio, 4. de fra, 38.

Conſiſtentia, vel ſtatus paroxyſmi, ἀκμὴ vide Aſcenſus morbi.

Contenta, ἰχόμενα vide Continentia.

Contentiva cauſa, vide Continens.

Contentus pulſus, idem ac vehemens 3. de diff. pulſ. c. 5.

Con-

Continentes cauſæ(quæ continuæ,& conjunctæ dicuntur)ſunt,quæ cum præſentes ſunt,morbi quoque adſunt,cum tolluntur, morbi etiam diſcedunt; ut ſpina, telum; opponuntur evidentibus, ſeu procatarcticis,& antegreſſis cauſis, quæ dum adverſam valetudinem crearunt ſeparantur; ut, labor, ſolis uſtio, cruditas. Concauſæ ſunt,quæ affectum ſua vi generare poſſunt, generant etiam, & alteri cohærentes, unde Synœtia dicuntur, ut lapis in veſica, & inflammatio; nam ambæ vrinæ ſuppreſſionis cauſa ſunt, & ſi per ſe utraque illam generare poſſit. Coadjutrices cauſarum partes, quæ ſua virtute morbum efficere non poſſunt, ſed alteri auxiliantur, ut libido articularem morbum promovet.Præcedens ſive interna, quae ab evidentibus,vel praeparantur,vel coadjuvantur,ut ſanguinis abundantia nutrimenti ſoboles eſt.Introd.cap.8.

Continens febris, vide Synocha.

Continentia, Ι῎σχοντα vocat Hippocrat. ſolida corporis membra, ut quæ comprehendant, regantque humida,contenta autem humores, ut qui à ſolidis comprehendantur, quae impetu feruntur ſpiritus; ſiquidem in omnem corporis partem momento temporis, & facilè & citra impedimentum perveniunt, lib. de trem.palp. cap. 5.Continentes autem partes erunt,ut, corpus ſolidum Cordis, arteriarum, & aliarum partium cavarum, atque aliquid ſuo ſinu concludentium, quae ſunt baſes, radices,& fundamenta aliarum: in ipſis enim ſingulis triplex adeſt ſubſtantia, verè ipſa ſolida, circumfuſa alia carnoſa muniens, & fovens, & per utranque ſparſa ſpirituoſa.

Continua febris Συνεχὴς πυρετὸς eſt quae ad infebricitationem, antequam ex toto ſolvatur,non deſinit, & ſi declinatio aliqua ſenſibilis appareat; Cum verò declinatio aliqua ſenſibilis non fiat, ſem-

emper verò à primo principio febris uſque ad criſim ſimilis perſeveraverit, erit febris deurens, ardens, Cauſon, à continuis ſola acutie differens (quæ enim idem cum genere nomen ſortiuntur, atque in pluribus particularibus acceſſionibus continentur, continuæ appellantur) quæ & Synocha appellatur, hæc quidenEpacmaſtica, ſive increſcens ſive Anabatica, illa homotena ſive acmaſtica, in eodem ſemper vigore & tenore perſeverans, ultima paracmaſtica, ſive decreſcens, 2. de criſ. 6. & 2. de differ cap. 2. Bifariam veteres uti continui nomine, & intermittentis videntur; nam continuas vocant febres, quandoque omnes, quæ nullum tempus liberum habent acceſſione, quandoque non omnes, quæ omnes, quæ acceſſione nunquam vacant, ſed ſolas præcipuè illas, quæ omni carent, uſque ad judicium mutatione. Ita intermittentes interdum appellant illas ſolas, quæ acceſſionem perpetuam non habent, interdum eas quarum non recedit acceſſio, ſed inſignes faciunt mutationes ſingularium acceſſionum, in initium, incrementum, vigorem, & remiſſionem; At medici quidam juniores, quæ non magnam mutationem habent, non continuas autem has ſolas, quæ non veniunt ad integritatem, & intermittunt ſingulis acceſſionibus, has vocant antiqui, interim continuas, interim intermittentes; nam ſunt rectè inter continuas, & deſinentes in integritatem, mediæ. Proinde rectè ubi cum ſynochis conferuntur, intermittentes appellantur, cum ad integritatem venientib. continuæ, co. 3. in 1. de mor. vul. 2.

Continui ſolutio, ἀποσπάσμα, vide unionis ſolutio.

Contractiones, vide Ganglia.

Contraindicare, vide Endixis.

Contraria apud Hippoc. & medicos ſunt, non in cor-

in corporum modò qualitate, ut calidum frigido humidum ſicco; ſed in quantitate etiam ut magnum parvo, laxum denſo, plenum vacuo, quę Ariſt. oppoſita vocat, quo ſenſu dicunt Medici, curationem fieri per contraria, 11. meth. cap. 12.

Conturbatio ſeu Perturbatio, τάραξις, vide Taraxis.

Contuſio, θλάσμα eſt, cum grave aliquid ſupra corpus incidit, ac collidit; ita ut carnea pars diſrumpatur; cum verò caro contuſa, in locum ſub cute cruorem contraxerit ſine ulla cutis diviſione, exuccatio, ſugillatio, effuſio, nigror, & nigritia dicitur, venas tamen exiguas, ſimul cum carne rumpi, ac diſcindi in hujuſmodi ſugillationibus, eſt perſpicuum, 3. de his quæ in med. 30. lib. de tumor. cap. 105. de compoſ. med. per gen. cap. 3. vide Colliſio, & Unionis ſolutio.

Convexa Hepatis, vide Sima.

Convulſio, σπασμὸς; Cum omnes arbitrarii motus muſculis obeantur, quando ad ſua ipſorum capita retracti, unamquamque particulam, cui inſeruntur, ſimul attraxerint, ſi affectus aliquis in tenſionem ipſos ducens, acciderit, hunc motus ſequitur, ſimilis quidem naturali, ſed citra voluntatem, & vocatur affectus convulſio, lib. de Trem. palp. cap. 8. quam Celſus lib. 2. c. 1. vocat nervorum diſtentionem; quæ convulſio, vel univerſalis eſt, ut cum totum corpus curvatur, aut in priora, & dicitur ἐμπροσθότονος, aut in poſteriora, ὀπισθότονος, aut in utramque partem æqualiter τέτανος, quib. additur & ἐπιληψία, vel particularis, aut in muſculis oculorum, & dicitur στραβισμὸς, aut mandibulæ τρυσμὸς, aut oris Κυνικὸς σπασμὸς, aut penis σατυριασις, vide Rhegma, & Unionis ſolutio.

Convulſio canina, σπασμὸς κυνικὸς, eſt affectio

muſculorum maxillarium, per quam os, naſus, oculus, labrum, atque adeo dimidia faciëi pars in obliquum torquetur, quæ affectio nonnunquam dicitur, convulſio, interdum, paralyſis, ad muſculum latum pertinens affectio eſt, quam quidam vocant oris torturam, 4. loc. aff. c. 2. verſus finem.

Convulſio comitialis, quæ laboranti Epileptico affectu accidit. 5. loc. aff. 5. & 3. loc. aff. 7.

Convulſivum affectum vocat Galenus, qui ante mortem neceſſariò convulſionis habet ſymptoma, 1. de præſag. ex pul. c. 4. & co. 3. in 1. prorrhet. 69.

Convulſivus & Vibratus pulſus ſunt, qui naturali ſede relicta, unum locum non tenent, ſed ſurſum atque deorſum agitantur. In vibratis, arteriæ quædam partes quaſi jacula ſuperiora petere, quædam demitti, uno eodemque tempore conſpiciantur, quæ diſtentio parva eſt in convulſivis. 1. de diff. pul. c. 28.

Convulſivus pulſus eſt, in quo ad utrumque terminum tenditur arteria, quem convulſio ſequi ſolet, 2. de cauſ. pulſ. c. 12.

Coopertoria chartilago, vide Cricoide.

Cophoſis Κώφωσις, id eſt ſurditas, eſt abolita auditûs actio, inducta vel ab iis, quæ ipſam audiendi facultatem, ejuſq; primarium inſtrumentum, quod eſt animalis ſpiritus in aures affluens, aut ipſius organa quæ natura ad audiendum comparavit, lædunt.

Copos, id eſt, laſſitudines, Græci hominis vocant affectus, ex multo vehementive motu corporibus, vel totis, vel particulis, quæ amplius laborarunt, obor ientes: unde Acopa medicamenta, quæ talem laſſitudinem tollunt, 7. de comp. med. per gen. c. 11.

Copula Συνδεσμός, terminus muſculi eſt, ſenſu omni carens, durior & craſſior Nervo & Tendone, uſum eum quem vel nomine ipſo præ ſe fert,

fert,exhibens;differens à Nervo,& Tendone,quòd Nervus à Cerebro,vel ſpinali medulla exorſus,ſenſum, aut motum membris inducit: Tendo verò finis muſculi nervoſus eſt,ex Copula, & Nervo procreatus, 1. de placit.cap. 9.quam quidam homines Nervum nuncupant, com 1. in 6. de morb. vulg. 2. vide Nervum.

Cor Καρδία, eſt viſcus,carne durâ,fibrosâ, cavâ conſtans, principium vitalis facultatis: ſunt qui muſculum eſſe definierint, verùm & minùs rubet quàm Muſculus & longè durius, ſpiſſius, ſolidiuſque eſt, multoque aliter fibris intertextum; fibris namque validis, & rectis caro ejus circumfuſa eſt. Unde & Parenchyma, nomine quoque aliis viſceribus communi, appellatur, à baſi ipſius in mucronem tendentibus,Arteriarum, & caloris nativi, quo animal regitur, quaſi fons & domicilium, in medio omninò Thorace ſitum, præſertim ſuâ baſi, quam caput ejus nominant. 6. de uſu. par. & 7. de anatom. adm. Vocant adhuc & Cor, veteres omnes,os ventriculi, propter affinitatem maximam,quæ illi eſt cum Corde, & mutuum conſenſum, ut oſtendit Gal. 2. de placit. & 5. loc. aff. 6.

Coracoide,vide Ancyroide,& Acromion.

Coryphe, vide Vertex.

Cornea, ſive Corniformis (Κερατοειδὴς χιτὼν ἢ ὑμὴν oculi tunica eſt, tenuis, dura, & denſa; quæ à dura Cerebri meninge proficiſcitur, & tenuem oculi tunicam choroidem in orbem amplectitur, quæ & Ceratoide dicitur, 10. de uſu par. c. 3. quæ & Cærulea dicitur, eſtque tunica ſecunda oculi, hoc eſt proximè ſubjecta adnatæ tunicæ, quam ἐπιπεφυκότα appellant, vide Cærulea, & Ceratoide.

Cornicularis proceſſus,vide Ancyroide.

Corniformis,vide Cornea,& Ceratoide.

Cornua, Κέρατα, numerantur inter affectus

præter naturam ; ſunt autem duæ eminentiæ oſſeæ, quæ prope tempora naſcuntur;dicuntur,& Dionyſiſci;ſunt & cornua vulvæ, ſive ſinus, duo proceſſus mamillares,à lateribus vulvæ ad utraque ilia, quos alii vocant Cirros,lib. de vulvæ diſſ. c. 3. vide Apices matricis.

Corona oculi, vide Iris, & Stephanos, Ἶρις, Στεφάνη.

Coronale os, ut Coronalis ſutura Στεφανιαῖα ῥαφὴ, Στεφανιαῖον ὀςοῦν ſunt,ſutura anterior Cranii ab uno temporum oſſe ad alterum tranſverſim perveniens: ſic etiam os frontis coronale dicitur, quoniam ea capitis parte ubi ſunt coronæ geſtari ſoleant,vel quod in orbem frontem cingant, 9. de uſu par. 2. de oſſib. c.1.6. de anatom.adm.cap. 1. Inde, & Coronalis vena, Στεφανιαῖα φλέψ, propago eſt veniens à magno trunco venæ cavæ ſurſum aſcendentis, cingens cordis baſim in modum coronæ; Eſt & alia venæ cavæ propago, quæ Coronalis ſtòmachica Στεφανιαῖα ςομαχικὴ appellatur, quæ à ramo ſplenico venæ cavæ proficiſcitur, & ad ſtomachum effertur, ibique bipartito ramo, majore ceu corona ſtomachum totum cingit; minore ad pilωron deſcendit. Quemadmodum autem à vena cava, coronalis hæc vena proficiſcitur,ſic, à magna arteria ſtatim ubi à corde orta eſt, arteriæ duæ coronatoriæ prodeunt, major ſub valvula dextra,minor ſub poſtica,quæ in cordis ſuperficiem,& ejus partem craſſiorem,perinde ac venæ, diſtribuuntur, 7. de anat.adm.

Coronæ ſive Coronon,eſt extremum oſſis, quod in mucronem deſinit, lib. de oſſib. proœmio ; unde omnes apophyſes rotundas appellant coronas, vel coronos, Κορώνη, κορώνον: : ſic autem dicitur, quia τῆς Κορώνης, hoc eſt cornicis roſtro ſimilis ſit: quæ autem Apophyſis in caput craſſum & ro-

rotundum definit, non Corone, ſed Auche Græcè αὐχὴ, nominatur,2. de uſu par.c. 14.

Corporalis vena,vide Communis.

Corrugatio pupillæ,vide Tabes oculi.

Coryza,gravedo, κόρυζα, tenuis, & incoctus humor eſt, qui per nares ſecernitur, quaſi gravedinem dixeris; quemadmodum talis defluxio, cum per palatum fit, dicitur catharrus, 2. progn. 49. Eſt autem hic humor, non qui propriè ὠμὸς ſive crudus dicitur,ſed qui ἄπεπτος, hoc eſt liquidus, & tenuis. Celſus autem author eſt, & deſtilationem, & gravedinem κορύζας Hippocratem appellaſſe. Catarrhum appellamus, cum quod ſupervacuum eſt in cerebro, in os diffluit; Coryzan cum in nares: Bronchos autem ſive raucitas catarrhis ſupervenit, faucibus ſcilicet humore imbutis, quòd ſi in Gargareonem fluxio procumbit, quam ex ſimilitudine Græci ſtaphilen,id eſt,acinum vocant, in ea gignit, aut aliàs eam in tumorem attolit; at ſi glandulas, antiadas; ſi in eas, quæ iis proximæ ſunt Pariſthmia, 3. de ſympt. cauſ. c. 4.

Coſta extrema eſt, non parva illa revera ſpuria, quæ ab aliis diſcedit, & carnoſæ parti ſepti tranſverſi obducta eſt, ſed ipſi proxima, cui manifeſta jam membrana tenuis intùs ſubtenditur,ei continua, quæ omnes coſtas ſubcingit.5.de anatom.adm.c.3.

Coſtæ,oſſa pectoris ſunt, quæ a collo toto ad ilia uſque ex anteriore parte, ad utrumque latus protenduntur, lib. Introd. cap. 10. & 3. de artic. 37. Duodecim ut plurimum numero ſunt, ex quibus ſuperiores ſeptem ſimpliciter πλευραὶ dicuntur,quinque verò reliquæ coctæ inferiores νόθαι dicuntur, hoc eſt ſpuriæ,& illegitimæ,quia imperfectæ ſunt.

Cotyle κοτύλη, vide Articulus, & Acetabulum.

Cotyledones κοτυληδόνες, vide Acetabulum.

Coxa, quæ & Iſchion, magnum femoris oſſis caput eſt, Græcè ἰσχίον id eſt Coxa appellatur, veluti cavitas ejus, acetabulum dicitur, 2. de fract. 70. unde affectus fit, qui Iſchias & Coxendix appellatur; inde Iſchiadici, & Coxarii, id eſt, coxæ morbo laborantes, 7. de comp. med. per gen. cap. 16. Iſchion aliquando ſignificat ligamentum ipſum, quo femur coxendicis acetabulo colligatur; interdum verò ipſum articulum; ſed & Iſchia ἰσχία dicuntur à quibuſdam partes carnoſæ ex utroque ſacri oſſis latere, quæ & σχαφία à Græcis, à Latinis Clunes appellantur. Os autem Coxendicis, eſt apophyſis oſſis ſacri, ad coxendicis acetabulum undique pertinens. Os enim ſacrum, qua parte femoris caput ei inſeritur, Iſchion vocatum eſt.

Cranium, Calva, Calvaria Κρανίον eſt os capitis craſſum, rarum, rotundum, oſſibus ſeptem compactum, ſuturiſque diſtinctum, Cerebrum continens, atque utramque meningem ambiens, quod quaſi Κράνος, id eſt, galea cerebro adjaceat, 8. de uſu par. cap. 9.

Craſis, Græcè Κρᾶσις & Κρῆσις temperiem ſignificat, 1. de natur. hum. 12.

Craſſa membrana, vide Membrana dura.

Craſſa vena, i. humeralis, 1. de artic. 53.

Craſſus pulſus, vide Gracilis.

Crea, vide Tibia.

Creber pulſus eſt, cujus intermediæ quietis eſt breve tempus, rarus, cum longum; 4. de pulſ. ad Tyron. c. 4.

Cremaſteres, vide Teſtes.

Cremor idem eſt ac Chymus χυμὸς 3. de natur. facul. capit. 4.

Cremor ptiſanæ eſt, ubi à decoctione quis ptiſanam colaverit, deinde cremorem ſeparaverit, hæc ptiſana non dicetur, ſed ptiſanæ cremor. 1. acut. 26.

Cri-

Cricoides chartilago, eſt laryngis chartilago, baſim annuli figuram repræſentantem efficiẽs; Tribus enim chartilaginibus conſtat larynx, quarum prima maxima ex internis partibus collacatur, cujus convexum extrà prominet, concavum intus, quæ dimidium totius capacitatis laryngis comprehendit, ad formam ſcuti, à quo Anatomici Thyroidem, id eſt ſcutiformem, alii peltalem, quod peltæ formam agat, nominant, poſterior quæ baſim Cricoidèm, id eſt annuli figuram imitantem efficit, poſtremæ ipſius aſperæ arteriæ chartilagini, ſigmæ literam imitanti, incumbit; Scutiformi veró in priori ſui ipſius parte ſubjacet, (quæ & Cricoides, Cymbalaris, & Coopertoria dicitur) Reliqua ab his Chartilago, quæ tum poſitione, cum magnitudine tertia eſt, in ſuprema Cricoidiș, (quæ, & innominata dicitur) Cartilaginis parte ſita eſt, gutturniis, infundibuliſque quas Arytænes vocant ſimilis; unde & Arytænoides dicitur. Quæ autem à radice linguæ exoritur, quam Epiglottida, quaſi ſuperlingulam dixeris, non eſt bronchi propria, lib. de vocal. inſt. diſſ. cap. 4. & 7. de uſu part. cap. 11. & lib. de anat. viv.

Crimnoides urina Κριμνώδης cujus ſedimenta crimnoidea ſunt, ideſt, quæ ſpeciem furfuris, vel ſpumæ referunt, ſignificantque ſanguinis cremationem, ſi rubea ſedimenta ſunt; vel ſolidorum nimiam liquationem, ſi alba, li. de urinis, cap. 29. vide Hypoſtaſis.

Criſis, ſive Iudicium, ſive Iudicatio Κρίσις apud aliquos eſt ſubita in morbo mutatio, apud alios eſt ea, quæ antecedit agitatio, apud alios integra totius morbi ſolutio; apud alios illa tantùm morbi ſolutio, quæ ad bonum fit, 1. de criſ. cap. 1. Sed ea, quæ repente fit, per excellentiam Criſis dicitur, quæ natura, quæ præter naturam ſunt, ſu-

 perante,

perante, exquiſitè perficitur, 3. de criſ. capit. 1. Judicatio per morbos, de foro tranſlatitia appellatione dicta eſt, ſignificans præcipitem in morbo mutationem, cum quadam evidenti evacuatione, vel abſceſſu, quæ quadrifariam exiſtit; aut enim ſtatim vindicantur a morbis, aut magnam obtinent in melius mutationem, aut ſtatim moriuntur, aut multò deteriores evadunt. Itaque duas primas judicationes proximas duas magna ex parte cum adjectione, malam, aut pravam judicationem, quandoque verò ſine adjectione ſimpliciter, 3. prognoſt. 1. Utitur item Hipp. Criſi pro λύσει id eſt ſolutione morbi, ut in progn. optimam eam dicit eſſe urinam, in qua per totum morbi curriculum, donec ipſe judicatus ſit, ſubſidet album, læve, & æquale. Tertia adhuc eſt ejuſdem Κρίσεως ſignificatio ad motum vehementem naturæ pro cujuslibet rei moleſtæ depulſione, ſecundum quam non modò morbi, ſed & conceptiones & abortiones, & partus, & omnino quæcunque magno conatu naturæ indigent, dicuntur Judicari, lib. de ſympt. par.

Criſis aſima, quæ a nullo dierum judicantium fuerit judicata, 3. de criſ. 10. Periculoſa, quæ cum gravibus ſymptomatis accidit; Infida ſeu incerta cum morbi recidiva contingit; Obſcura, quæ citrá excretionem, vel abſceſſum evidentem evenit; Abſoluta, quæ in morbo nihil facit reliqui, 1. die. decr. cap. 2.

Criſis imperfecta quæ non omnino à morbo liberat. 3. de criſ. 7. ſed ex morbo quippiam relinquit, 1. die. decr. cap. 2.

Criſima ſigna, i. decernentia, & judicantia, 1. aph. 12.

Crithe, i. Hordeum, ſive Hordeolum, ſive Poſthia, & oculorum tuberculum, de remed. par. fac. cap. 10. vide Hordeolus, Poſthia, Chalazia.

Crota-

Crotaphite Κροτα-φοῖται,id eſt, temporales muſculi, qui maxillam inferiorem movent, & ſurſum trahunt, & intra os ſiti ſunt, lib. de muſc. diſſ. c. 6. vide Manducatorii.

Cruda urina, vide Aquoſa.

Cruditas ὠμότης eſt, cum Ventriculus, vel proprio morbo, vel vitioſis humoribus in ipſo accumulatis, vel prava alimentorum qualitate, ut nidoroſa, acida, fœtori, aut putredini, aut corruptioni obnoxia, aut ex præparationis modo, ad hujuſmodi aliquam diſpoſitionem deducta, ea non amplectitur,ſed in ipſo corrumpuntur.Differens ab incoctione, quæ eſt rerum, quæ non poſſunt concoqui, ut acinorum, & omnium, quæ omnino imputria, & immutata dejiciuntur, 1. de loc. aff. cap. 3.

Crudus humor ὠμὸς χυμὸς eſt, cum alimentum ſuam naturam, in ventriculo, hepate, & inteſtinis, quàm diutiſſimè ſervat, nulla alteratione ex particula, quæ ad ipſum concoquendum,eſt deſtinata, ſuſcepta; vel cum tranſmutatio fit, ſed in peregrinam qualitatem, 8. de comp.med. loc.cap. 6. Humor crudus,pituita craſſior eſt,ac minùs flatulenta, qualis in urinis ſubſidet,iis præſertim quæ ex edacitate ſedimentum multum fabaceæ pulticulæ ſimile obtinenti:quin & corporibus iis,quæ ab exercitatione abſtinuere,cibis verò quàm plurimis,ac balneis poſt ſumptos cibos utebantur; ſæpe ejuſmodi humor confertim per alvum deſcendit,ſed & unà cum hoc humore, perinde ac cum pituita, decolor quædam in toto corpore ſubeſt albedo, qui crudus humor inappetentes homines efficit.lib.de mul.c.11.

Crura κνῆμαι dicuntur extremæ corporis partes, quæ thoracem medium, & imum ventrem prætergrediuntur, ut quicquid prominet ultra os ſacrum, & carnoſos muſculos ibi ſubjectos infernè, uſque ad pedes, & id quod supernè ultra thoracem,

 & ſca-

& ſcapulos uſque ad manus, id crura dicantur, lib. Introd. cap. 10.

Cryſorchis, Κρυσορχεῖς eſt teſticuli, aut teſticulorum occultatio, vel receſſio. lib. finit.

Cryſtallinus humor Κρυσαλλοειδὲς ὑγρὸν, & cryſtalloidis (qui glacialis adhuc dicitur, quòd concretam glaciem imitetur 7. de placit. cap. 5.) eſt humor albus ſplendidus, lucidus, non omnino rotundus, ſed aliquantulum planus, in medio oculorum ſitus, in quo fit viſio, primumque videndi inſtrumentum, qui per Diadoſin, id eſt, tranſumptionem (non per venam quidem, quæ nulla ineſt, vitreo humore nutritur. Cui adhæret vitreus oculi humor, qui & Hyeloides dicitur, quique quantò craſſior, & albior eſt ſanguine, tanto à cryſtallino humore, humiditate, atque albedine relinquitur; ſubeſt huic Albugineus, albo ovi ſimilis, quem Hydatoidem, quòd aquæ ſit ſimilis, vocant, 10. de uſu par. cap. 1. lib. de ocul. cap. 2. & Introd. cap. 11.

Ctir, κλεῖρ, muliebris pudendi ſinus, pilis decoratus, appellatur: quæ ſinum ambiunt, πτερυγύματα, id eſt, alæ vocantur, 15. de uſu par. c. 3.

Cubitus, (πῆχυς ἀγκὼν ἀγοσός, ὀλέκρανον, πῆχυς, ὠλένη) eſt os, quod inter Humerum, & Carpon, quod brachiale dicitur, ſitum eſt; ejuſdemque partis os grandius. Cubitus item dicitur, qui alteri ſubeſt oſſi, quod Radium nominant, lib. de oſſib. capit. 17. quem cubitum Pechyn, id eſt, ulnam dicunt, 2. de uſu par. 2. clarius: Cubitus Pechys πῆχυς, ſeu ulna Arabibus focile majus, eſt ea pars totius brachii, quæ ſupernè terminatur, qua brachio quidem continua eſt, per articulum, qui in curvatura cubiti eſt, cui innitimur; infernè autem qua Carpo manus; quo ſpatio, duo oſſa recipiuntur, alterum magnum, & rotundum, nominatum eodem nomine quo pars, id eſt, cubitus, alterum

terum quod Cerchis, Arabibus focile minus, id eſt Radius appellatur, 2. de motu muſcul. cap. 2. & 1. de fract. 18.

Cubiforme os, quod Κυβοειδὲς ὀστοῦν ſive os cubiti dicitur, eſt os quod ab externis pedis partibus firmum in terra ſtatuitur, externiſque Tarſi partibus, eſt locatum & dearticulatur cavitati calcanei ad finem adjacenti, 3. de uſu par. 7. Eſt enim os unum, ex quatuor tarſi oſſibus, ſolum nomine donatum, cum reliqua tria careant nominibus; eſt autem os, ut reliqua Tarſi oſſa, intus cavum, foris gibbum; eſt autem os cubo ſimile, quòd latera ſex habeat cubo communia.

Cuculus, vide Coccyx.

Cucurbitulæ leves, quæ citra ſcarificationem adaptantur, 3. de loc. aff. cap. 4.

Cunei os, quod & ὀστοῦν σφηνοειδὲς, os baſilare, & os palati appellant, medium inter ſuperiora, & inferiora totius capitis oſſa, de oſſib. cap. 1.

Cunnus, inanitas ea eſt, quæ inter oſſa pubis penetrat, extrinſecus pelliculam quandam habens, virorum præputio correſpondentem, lib. de vulvæ diff. cap. 2.

Curatoria, θεραπευτικὴ medicinæ pars, eſt, quæ tum factum morbum tollit, ut Hecticam, & Ephemeram febrem, tum, quæ fit ut putridam, tum quæ imminet; aut qui futurus timetur, quòd eſt proprium προφυλακτικῆς, quæ hac ratione ſub Therapeuticam cadit; cujus tres ſunt partes ad curationem neceſſariæ Διαιτητικὴ, Φαρμακευτικὴ, χειρουργικὴ, quarum prima victus rationem inſtituit, altera medicamenta propinat, poſtrema manum adjutricem admovet, de part. art. med. cap. 1.

Curta, κολοβώματα, i. mutila & curta: id autem dicitur à Græcis Coloboma quod in labiis, aut narium alis, aut aure deficit; hujus generis ſunt &

quas

quas in majore angulo Rhæadas vocant,eo utique, vel impenſiùs extenuato, minoreve facto, vel prorſus abolito, vide Colobomata.

Cuticula, vide Cutis ſuprema.

Cuticularis membrana, vide membrana dura.

Cuticuloſus muſculus eſt, qui extrema ſedis ora cuti commixtus obtinet,ut vel cuticuloſus muſculus, vel carnoſa cutis dici poſſit. lib. de muſc. diff. c. 30.

Cutis ſuprema δερμὶς, & δέρμα, quæ & Derma dicitur, quaſi Corium dixeris, quia excoriari poteſt, cujus exterior pars,Epidermis, ſive ſumma cutis corporis, ſive cuticula eſt, & toti ſuperextenſa, ſenſuq; deſtituta, & quæ ſæpè citra dolorem facilè ab ea ſeparatur,2. de uſu par.c. 6. & 3. meth.4.

Cyboides, vide Cubiforme.

Cycliſcus ſunt cava exciſoria ſcalpra, 6.meth.6.

Cyllum, Κυλλὸν dicitur apud Hipp. crus varum. i. in exteriorem partem luxatum, vel converſum, adeo ut Suræ proceſſus, qui talem exterius complectitur, ſine ullo ſtabilimento ſuſpenſus relinquatur,quamvis propriè mutilum, & imperfectum ſignificet, ut ſcribit Gal. 3.de diebus criticis, ubi in ea ſignificatione menſem Κυλλὸν appellari inquit, qui diebus viginti novem cõſtet; alios autem perfectos qui triginta. Unde Cylloſim κύλλωσιν diſtortionem cruris in exteriorem partem vocat Gal. 4. de artic. Idem tamen com. 3. dicit nonnullos de omni longorum membrorum diſtortione Κύλλωσιν intelligendam cenſere generaleque ei tribuere ſignificatum; alios verò eo nomine diſtortionem ſolùm intelligere,in qua in interiorem partem membrum inclinatur.

Cyema, κύημα, fœtus eſt cum nondum menſes duos in utero abſolverit, quo tempore Embryon dici nequit, ſed Cyema.i.uteri geſtatio, & conceptus,

tus, & genitura, 1. de ſympt. cauſ. c. 7.

Cymbalaris, vide Cricoides.

Cynanche, eſt inflammatio extra guttur exiſtens, quæ & Paracynanche dicitur; ſi autem ſit inflammatio adjacentium muſculorum faucibus adveniens, dicitur Synanche, vel Paraſynanche, 4. aph. 34. Propriè loquendo Angina Græcis eſt inflammatio, quæ in gutture, & faucibus advenit; Hyppocrates verò & alii Veteres omnes paſſiones in iis locis advenientes, quas ſpirandi difficultas comitatur, Anginæ nomine vocant, nullo exiſtente in pectore, vel pulmone vitio; qua in re differt Anginæ concurſus à Peripneumonia, & laterali morbo, atque ex eo, quòd anguſtiæ ſenſus in gutture eſt, ſuntque ejuſdem, exquiſitè loquendo, quatuor differentiæ. Una ubi fauces inflammantur. Altera ubi neque reliquæ oris partes, neque etiam externarum partium ulla inflammata videtur, æger tamen ſuffocationis periculum in gutture perſentit. Tertia quando gutturis partes, tum externæ, tum internæ ſimiliter inflammantur. Quarta ubi ad anteriorem regionem, cervicis vertebræ luxantur, & inde cavus apparet locus, doloremque quando tangitur, æger ſentit. Recentiores Græci quidam ut eſt Paulus, lib. 3. cap. 27. & noſtræ ætatis Medici non pauci, inter Cynanchen, & Synanchen, inter Paracynanchen, & Paraſynanchen diſcrimen faciunt, quod tamen Galenus, lib. 4. de loc. aff. cap. 5. & 3. progn. 20. reprehendit. Inflammationem itaque, quæ i[n] interioribus faucium muſculis oritur, Συνάγχην nominant; eam verò, quæ in exterioribus eorundem muſculis fit, Παρασυνάγχην; Inflammationem item, quæ in interioribus muſculis gutturis accidit, vocant κυνάγχην; eam autem, quæ in exterioribus ejuſdem muſculis oritur, Παρακυνάγχην, vide Angina.

Cyno

Cynodontes, vide Canini dentes.

Cyphoſis κύφωσις gibboſitas, ſeu gibboroſitas, vitium ſpinæ eſt, quod a caſu, ictu, & tuberculis duris, anteriorem thoracis partem diſtendentibus pulmonemque prementibus, aliquando contingit, ut docet Gal. eo aph. quo ſcribit Hipp. gibbos ex aſthmate, aut tuſſi factos, ante pubertatem mori, vide Gibboroſitas; Dicitur eadem, Κύρτωσις, ut annotavit Gal. 8. de artric. Oppoſita huic Contorſio, dicitur Lordoſis. λόρδωσις ſpinæ vertebris in anteriorem partem converſis, vide Lordoſis.

Cyrtoſis, vide Cyphoſis.

Cyrtoma, κύρτωμα tuberculum in Iliis appellavit Hip. quod & œdema ab eodem appellari ſolet, 2. progn. 25.

Cyſſaros, κύσσαρος, eſt ultimum inteſtinum in ordine, quod & rectum dicitur, & podex eſt, lib. quod animal ſit, id, cap. 5. vide Rectum.

Cyſtis, κύςις veſica, eſt pars membranoſa, vrinam à renibus excipiens, & foras excernens, exanguis, quæ etſi ex nullo nervoſo corpore originem ducat, quia tamen latiſſimè diſtendi, & arctiſſimè contrahi poteſt, ut reliqua omnia alba, & exanguia, ex quadam ſimilitudine nervoſa dicta eſt, licet in eam nervuli quidam inſerantur; In quam renes, tanquam in lagenam, urinam deponunt per meatus veteres dictos, qui à renibus prodeuntes, obliquo itinere delati inter ipſius tunicas, paulo ſupra ipſius os, inſeruntur, Cujus veſicæ cervicem muſculus ambit, tranſverſis conſtans fibris, quibus undequaque conſtrictis, veſicam claudit, ne urina effluat.

Cyſtis choledochos, quæ, & veſica fellis, & veſica bilis ſuſceptiva, Græcè autem κύςις χοληδόχος dicitur, veſica eſt, ad Hepar ſita, in cavis ipſius, inter venæ portæ & cavæ radices, bilem ex jeci-

nore

nore attrahens, quam rectis fibris, trahit ex hepate, obliquis retinet, tranſverſis verò expellit, quæ & ob id, fellis folliculus appellatur, 4. de uſu par. cap. 12. & 2. de natural. fac. cap. 9. & 9. de anatom. adm. cap. 2.

D

DACTYLION, πρωκτὸς καὶ ἡ ἕδρα id eſt podex, 1. de comp. med. loc. c. 15. ſunt autem qui rectum inteſtinum eo nomine intelligant.

Darſis, id eſt, excoriatio, qua cutis, à ſubjectis partibus ſcalpello deciditur, 3. de anat. adm. cap. 2.

Dartos, una eſt è quatuor membranis, quæ teſtes involvunt; earum prima & intima Epididymis, poſt eam Erythroides, id eſt vaginalis; tertia Dartos carnoſa, Erythroide multò valentior; quarta & extima Scrotum eſt. Introd. cap. 11. Mulierum autem teſtes, penitius in vulva latentes, unica tantùm tunica contenti ſunt, quæ Darta appellatur, proportione reſpondens tertiæ teſtium marium tunicæ, cæteris autem carent. de diſſect. vulvæ, cap. 9.

Daſymma, oculi vitium, idem quod Trachωma, ut ſcribit Aëtius, lib. 7.

Dearticulatio, ea eſt oſſium naturalis conjunctio, quæ evidentem motum habent, ut coarticulatio naturalis oſſium eſt commiſſio, quæ exiguum & obſcurum aliquando, aliquamdo nullum motum præ ſe ferunt, 2. de artic. 8. & 1. de artic. 1.

Declinatio eſt illa paroxyſmi pars, quæ ſtatum ipſum ſubſequitur, uſque ad ſecundæ acceſſionis principium. 1. cri. 3. vide Principium.

Decreſcens febris, vide Continua.

Decretorius, ſive Judicatorius dies eſt, in quem plurimum judicii tempus incidit, 1. de diebus decret. cap. 3. Eſt adhuc alius dies Judicatorius inci-

incidens, in quo imperfectæ ſolent fieri judicationes,ut tertia, quinta,ſexta, nona , 3. progn. 1. Decretoria autem ſigna ſunt, quæ ſalutem ægri, per criſim futuram oſtendunt, 1. criſ.cap. 7. Incidentes verò, ſive Intercidentes dies differunt a Judicatoriis, & Decretoriis,cum eorum naturâ,tum uſu. Naturâ quidem, quòd naturæ ſuæ ratione Iudicatorii perfecti ſunt,omnibus ſiquidem ritè factis ſola natura ſponte agente,in iis criſes fiunt, hi autem dies ſunt, qui quaternario,& ſeptenario dividuntur ; Intercidentes autem minùs perfecti ſunt,& in eos non niſi aliquo errore interveniente , criſes incidunt , unde non vi naturæ,ſed morbi malitia, aut aliquo extraneo impellente , in iis criſis accidit. Atque hinc eſt ut à nonnullis,dies provocatorii nominentur, quòd in his natura ad pugnam irritata,inſurgat. Uſu adhuc differunt , quòd ad futuri vigoris & judicii cognitionem,quaternariorum circuitus ſufficiunt , ad criſim verò jam factam diſcernendam,num ſcilicet fida,aut infida ſit,intercidentium cognitio conducit.

Deficiens pulſus eſt qui admoventi digitos, videtur exſolutus, & tenenti applicatos paulatim prorſus deſinit, 2. de cauſ. pulſ. c. 3.

Deficiens decurtatus Μυουρίζων σφυγμὸς pulſus eſt,qui & mutilus,& decreſcens pulſus dicitur , qui perpetuò diminuitur, nec minui deſiſtit, ad quietem denique prorſus recidit, motuque deficit ; qui pulſus ſi iterum redit , & de integro augetur , decurtatus reciprocus dicitur , 1. de differ. pulſ. cap. 11. quòd ſi in eo nulla ſervetur æqualitas , motuque ipſo frequenter deficiat , deficiens inæqualis appellatur , 2. de cauſ. pulſ. c. 12: nomen autem Græci à figuris , quæ in acutum deſinunt, & a Cauda tranſtulerunt : hujuſmodi autem pulſuum inæqualitas, ſyſtematica , id eſt collectiva dicitur.

De-

Deglutitio, καζάποσις, eſt cibi, potioniſque ab ore in ventriculum deſcenſus, larynge ſimul ſublata, ſurſumque in tantum currente, quantum gula deorſum trahitur.

Dejectiones, & ſubductiones ſolet Hippoc. vocare, excrementa per alvum exeuntia, 7. apho. 64. Syncera autem dejectio eſt, quæ unum tantum humorem, cæteris impermiſtum habet, 2. prorrhet. 5.

Deleterium, quod & Phtharticum, & Phthoropæum dicitur, lethale venenum eſt, quod ubi in animalis corpus impreſſum fuerit, totum id momento temporis immutat, ſibique ſimili affectione alterat, 1. de ſem. cap. 16. Quod ſi etiam alexipharmacum medicamentum ultra modum exhibitum nos interficiat, vel parum aſſumptum ſanet, non ob id deleterium cenſendum eſt, quod quocumque tempopore, loco, & quantitate ſumptum aptum eſt interficere: com. 6. in 6. de morb. vulg. 5.

Delirium, deſipientia, παραφρόσυνη, mentis alienatio duobus modis dicitur, generaliter & ſpeciatim; generaliter eſt motus errans, & depravatus facultatis imaginatricis, aut ratiocinatricis, plerumque in utraque facultate conſiſtit delirium, tum parùm probè imaginando, tum parùm aptè ratiocinando; aliquando verò in altera tantùm facultate, ut exemplo illuſtrat Gal. libr. de ſympt. diff. cap. 3. atque tum maximè ſine febre eſt, 1. prorrhet. 1. & 4. Inſanire omnes dicunt eos, qui citra febrem deſipiunt; & ſubdit omnes, qui mente læſi continuò fuerint. Phrenetici vocantur, ſola febre ab iis qui deliri appellantur, diſcrepantes. Speciatim verò ſignificat mentis alienationem cum febre, à phrenitide differens, quòd hæc fiat Cerebro primario affectu laborante, cum ſymptomatum magnitudine & vehementia, Delirium

um autem ejuſdem febris ſymptoma eſt, atque ex ſubjectis cerebro partib. originem ducit, ſublato in caput acri, & ferventi bilioſi ſanguinis vapore, neque impetus tantos habet quantos Phrenitis, 5. de loc. aff. 4. vide Phrenitis, & Paraphroſyne.

Deltoides, quaſi deltæ literæ figuram imitans, muſculus eſt, qui ſuperiorem humeri partem, quâ brachii caput eſt, tegit, qui etiam totius manus initium eſt, 3. de anat. adm. cap. 3. Græcè Δελτοειδὴς ſic dicitur, quod triangularis videatur, ut in Δ ſimilitudinem efformatus.

Denervationes (ἀπονευρώσεις Græci vocant) ſunt nerveæ muſculorum tenuitates, in quas muſculi deſinunt, & Tendones dicuntur, 1. de motu muſc. cap. 1. & 1. de anat. adm. cap. 3. vide Tendones.

Dentem, ſæpe Hipp. ſecundam colli vertebram vocat; propterea hunc proceſſum à dentis ſimilitudine, odontoidem, id eſt, dentiformem appellat, lib. de oſſ. ca. 8. Alii Pyrinoidem productionem à nuclei ſimilitudine nominant, 12. de uſu par. cap. 7.

Dentes in oſſium numero reponuntur, mollium Cerebri nervorum participes, ob idque ſoli ſentiendi vim habent evidentem, lib. de oſſ. cap. 5. priores quaterni, quia ſecant, Tomi, id eſt, Inciſorii ad cultri ſimilitudinem ad eos cibos incidendos, qui mollitiem in ſe habent; utrinque Canini adjacent, quod Canum dentibus ſint quàm ſimillimi ad dura cibaria non ſecanda, ſed admodum confringenda. Ultra hos, mamillares, & molares ab utroque latere, quòd iis cibi (veluti molis cereales, fruges) tenuantur, & atteruntur, ibidem.

Dentes genuini, qui omnium noviſſimi naſcuntur Σωφρονιστῆρες ut plurimum ab anno duodevigeſimo, uſque ad annum vigeſimum ſextum;

viſi

viſi aliquando ſunt etiam anno octogeſimo naſci, utrobiq; ſingulares, penitiſſima oris parte oriuntur; ideoq; ita nominantur, quòd naſcantur, cum homo ſapere incipit; ſunt autem è genere dentiũ molariũ.

Dentifricium medicamentum eſt, quo utimur ad dentes confricandos, & gingivarum circumſitarum contactum, quando humore fuerint prægnantes, 5. de loc. aff.

Dentitio, ὀδοντίασις, eſt dentis jam concreti, extra gingivam eruptio, ſeu dentium ortus, 8. de placit. c. 6.

Depaſcens ulcus, idem eſt ac Phagedena, vide Herpes, Phagedæna.

Deperditio, vide Aborſus.

Deprehenſiones, vide Catalepſis.

Depreſſum, & oblongum eſt oſſis caput, ad cervicem in ipſum cui adnaſcitur, referentes, lib. de oſſib. in proæmio.

Derivationem appellare conſuevit Hipp. quando ſuccus aliquis evacuatione indiget, neque per convenientem regionem ferri inceperit, neque tamen valdè procul à convenienti, neque ad remotiſſimum locum; ut ſi per lotii vias exire cæperit, vitiatâ veſicâ, aut renibus; tunc enim per alvum derivare ſatius fuerit; veluti ſi per ventrem vitiatis inteſtinis ferri tentaverit; Contrà enim in iſtis ſuccum evacuandum ad urinarios meatus dirigemus: In mulieribus verò nonnunquam ad uterum, aut e contrario, interdum uteri profluvium, ad urinæ vias, ac ventrem derivabimus. At ſi in aliqua id genus evacuatione vomitum citaverimus, revulſionem hanc nominant; ut ſi vomitus etiam retraxerimus, ad uterum, aut veſicam, aut ſedem incitantes, com. 2. in 6. de morb. vulg. 7. Derivatio Græcis παροχέτευσις ejuſdem eſt generis, cum evacuatione facta per particulam, quæ fluxionem ſuſcipit; fit

fit autem per aliquam vicinarum partium; Rivare igitur eſt per rivos ducere, derivare autem eſt, à rivis ad latera divertere. Ex Oribaſ.lib.de Cucurbitulis, vide Purgatio.

Derma, vide Cutis ſuprema.

Deſipientia eſt, cum ægri nihil rationi conſentaneum dicunt, 7. aph. 14.

Deſipientia ferina eſt in qua ægri calcitrant, pedibus feriunt, mordicus impetunt, & excandeſcunt, eos qui ingrediuntur, tanquam hoſtes reputantes, com. 1. in 1. prorrhet. 25.

Deſiccatio oculi, eſt idem ac ſpaſmus oculi, lib. de ocul. c. 13.

Deſperata ulcera ſunt, quorum curationem plerique aggreſſi non abſolverunt, ſed tamquam ab inſanabilibus deſtitere, 4. de comp. med. per. gen. cap. 5.

Deſtillatio, id eſt fluxio quælibet, quæ per venas a Capite ad partes inferiores fertur, 3. aph. 12.

Deſudatio ab Hipp. ſumitur, vel pro ſudore circa Thoracem, & caput apparente, vel pro eo qui toto manat corpore, ubi tum paucus, tum nihil conferens, fuerit, com. 3. in 1. prorrhet. 33. quæ & Sudamina dicuntur, vide Sudamen.

Detritio, vide Rhacoſis.

Deürens febris, vide Continua, & Synocha.

Diabetes eſt urinæ profluvium, hydrops matellæ, Dipſacos, Hydrops in vas urinale, Diarthæa in urina Διαβήτης : ὕδερος εἰς ἀμίδα : εἰς οὖρα διάρροια; διψακὸς; Synonyna ſunt quæ ſignificant, cum exhuberanter per urinam redditur, id quod bibitur, eo à ſua qualitate non mutato, 6. de loc. aff. c. 3. de ſympt. diff. cap. 6. Paſſio hæc talis eſt, qualis circa alvum lævitas inteſtinorum extinctio, ut diceret quiſpiam utriuſque virtutis, & retentricis & alteratricis, 1. de criſ. 12.

Dia-

Diabotanum emplaſtrum, id eſt ex herbis factum, 6. de comp. med. per gen. cap. 2.

Diabroſis ſive Anabroſis, Διάϐρωσις, καὶ Ανάϐρωσις eroſio; eſt oris alicujus vaſis apertio, 5. de loc. aff. 5. à re acri, & mordaci facta, ſive intrinſecus à vitioſo ſucco, ſive extrinſecus à valentioribus medicamentis, aut igne.

Diachylon Διαχυλῶν, emplaſtrum, quod ex ſuccis eſt compoſitum, 7. de comp. med. per gen. c. 9.

Diacodion, confectio eſt, ex capitibus papaveris, 7. de comp. med. loc. 2.

Diadoſis Διάδοσις, digeſtio, ſeu diſtributio alimenti eſt, cum per venas majores in minimas, ipſumque in corporis habitum tranſit, vide Anadoſis.

Diæta victus ratio, eſt certa victus inſtitutio, & norma, non in ſolo cibo, & potione conſiſtens, verùm in omnibus aliis, otio, exercitatione, Venere, ſomno, vigiliis, repletione, inanitione, animi affectibus, atque aliis cibis, quæ quovis modo fiunt in humano corpore, ad Thraſibul. cap. 35. Inde diſciplina quæ hanc inſtituit diætetica διαιτητικὴ, dicta eſt, pars artis medicæ curativæ, tum quæ ſanis ad imminentes arcendos morbos, tum quæ ægris ad præſentes profligandos debetur, 11. meth. c. 15.

Diagnoſtica ſigna ſunt præſentium rerum, & morborum declarativa, lib. de opt. ſec. emp. c. 5. vide Prognoſtica.

Dialemma, eſt illud intervallum, quo febris ad infebricitationem venit, antequam ſequens annotatio adveniat, lib. de morb. temp. cap. 3.

Diapedeſis Διαπήδησις, eſt exiguorum vaſorum apertio, vel ſeri non ſanguinis excernendi ſpecies, 3. de cauſ. ſympt. cap. 2. Fit autem ex tunica rarefacta, ſanguine verò tenuato, & ex gracilium vaſorum ore adaperto; unde tranſcolatur ſanguis ſive ſudoris aut roris more tranſmittitur 5. meth. c. 2.

Differt ab Anaſtomoſi, in qua tum majorum venarum, arteriarumque ora aperiuntur, tum ſanguis impetu,& copia erumpit.

Diaphanes Græcè, Latinè dicitur Lapis ſpecularis, ex iis eſt, quæ leniter, ac ſine morſu exiccant qui uſtus ulceribus ægrè cicatricem admittentibus, non item malignis,ac rebellibus, conducit, 4. de comp.med.per gen. cap.1.

Diaphoreſis Διαφόρησις, Latinè digeſtionem ſeu evaporationem dixeris, eſt quæ humorem qui in phlegmone obſeſſa parte continetur,per meatus inſenſibiles educit, 13. metho. capite 16. & medicamenta, quæ id præſtant, Διαφορητικὰ, hoc eſt diſcuſſoria,& per halitum digerentia,appellantur, duplici ratione aut humores ebibentia, cum poris quibuſdam inſunt,aut totam alterantia partem, 5.de ſimplic. med. fac. c. 5.

Diaphratontes membranæ, διαφράττοντες ὑμένες dicuntur membranæ illæ, quæ totum thoracis ſpatium,à jugulo ad ſeptum uſque in duos ſinus, dextrum, ſiniſtrunque dividunt; vulgò mediaſtinum, vocatur;vide Hypezochotes,Cingentes.

Diaphragma, ſeptum tranſverſum eſt, quod & Phrenas id eſt mentem appellarunt antiqui; quia (ut aliqui putant,) eo inflammatione affecto mens lædatur: nam multi quidem varios ob morbos delirare ſolent, ſed quæ eo affecto incidunt deliria, non multum diſtant à Phrenitide; nulla enim pars Cerebro ſubdita præter ſeptum tranſverſum, perpetuum delirium excitat;itaque maximus illi videtur eſſe cum mente conſenſus. A Platone Diaphragma vocari cœpit, id eſt ſeptum tranſverſum; eſt enim muſculus rotundus, obliquus, membranoſus, & carnoſus, medius inter partes alimento ſervientes,(quas Peritonæum continet,)& inter ſpiritus organa, (quæ tunica ſuccingente concluduntur:)

tur:) eamque ob rem diaphragma nominatur, quòd eas partes διαφράττει, id eſt, dividat quaſi ſeptum quoddam medium: quâ ratione Ariſtoteles illud ſuccincturam appellat, 5. de loc.aff. 4. Majores noſtri præcordia nominarunt, Com. 1. in 1. progn. 24.

Diaphthora eſt corruptio ciborum in ventriculo, 2. de loc. affect. 1.

Diapyemata, vide Empyemata.

Diaria febris ἐφήμερος πυρετὸς, Ephemera febris eſt, quæ unica acceſſione, unoque plurimùm die, ex ipſius ſaltem natura circumſcribitur, à cauſa manifeſta orta, 9. meth. 1. In ſpiritibus accenſa, quam excitant cauſę, aliis febribus communes (præter ſpirationem, & putredinem) ira, dolor, vigilia, cura, æſtivus ſol, fatigatio, Bubo, pertinax ſtudium, cruditas.

Diarrhœa διάρροια, id eſt profluvium, copiſior eſt alvi fluor, ſine phlegmone, & ulceratione aliqua, lib. finit; quo vel pituita, vel bilis altera, ſyncera, aut invicem miſta vacuatur, ab humoris copia, vel cruditate, quæ aut in toto corpore, aut in certa quadam parte ſedem habet, exorſum; Ventriculus enim multitudine gravatus quam vel ipſe colligit, vel ex aliis ſeſe in eum exonerantibus ſuſcipit, aut prava aliqua qualitate irritatus, quam cruditas (quæ propriè δυσπεψία dicitur,) invexit, τῇ διαρροίᾳ infeſtatur, præſertim ſi ejus orificium, ſupernæque partes valentes ſint, infernæ autem languidæ: nam ſi contrá acciderit, vomitiones pro diarrhæa ſuccedent, ut docet Gal. 3. de natur. facul.

Diarrhœa in Urina, vide Diabetes, & Canina cupiditas.

Diarthroſis, vide Articulus.

Diaſpermaton medicamentum, id eſt ex ſeminib. conſtans, 7. de comp.med. per gen. 7.

Diaſpoleticum medicamentum eſt, cujus compoſitionem, cuminum, piper, ruta ingrediuntur, 4. de ſanit. tuen. c, 5.

Diaſtole eſt motus dilatationis, & elevationis arteriæ, ad ſubſtantiam quandam exteriùs attrahendam, quo nativus totius animalis calor, per immiſſum ſpiritum refrigeretur; quemadmodum Syſtole eſt arteriæ ſubmiſſio, & contractio, ut id, quod ex humorum deuſtione in toto animali contractum, veluti fumida ſuperfluitas eſt, expellatur, lib. de uſu pulſuum, cap. 3. Ut eundem uſum præſtet Diaſtole, & Syſtole, totius animalis calori, quem inſpiratio, & exſpiratio, particulatim calori Cordis, ibidem.

Diateſſeron, emplaſtrum, quod ex quatuor rebus conſtat, Chalcitide, Miſy, Diphyrge, Chalcanto; 5. de compoſ. med. per gen. cap. 14. διατέσσαρον Græcè.

Diatrion pipereon, id eſt, medicamentum, triplici piperis genere conſtans, 4. de ſanit. tuen. cap. 5.

Diatrion, id eſt tridui inedia, ut Diatritarii, qui triduanam inediam præcipiunt, 4. meth. cap. 4. cujus primus autor Theſſalus, Διάτριτον Græcis.

Dichophyia, pilorum defectus eſt, quando bifurcantur, lib. finit.

Dichroma, (δίχρωμον Græcè) emplaſtra ſunt, quæ & Gilva dicuntur, coloris ambigui, 2. de compoſ, medic. per gen. cap. 1. Sunt enim quædam medicamenta, quæ fulva vocant, quibus ubi ſtatim reponuntur, quædam extrinſecùs ſupereminentia fuſca concreſcit, ſub qua pars medicamenti profundior, pluſquam ab initio fulva videtur, propterea dichroma vocant, id eſt bicolora: quidam verò eadem vocant, Diproſopa διπρόσωπα, id eſt bifacia, 2. ad Glauc. 8.

Dicrotus pulſus, δίκροτος σφυγμὸς, ſeu bis feriens, eſt cum receſſio, quæ creditur arteriæ, non per-

fecta obitur, ſed cunctatur, idque pro ſubdictionis, aut inhibiti ſpiritus quantitate, deinde repetitio perfecta, debitæ fit contractionis, lib. finit. Eſtque unus pulſus, non duo (contra Archigenem) qui ſimulatque omnem diſtentionem effecit, ſe pauliſper ſubducit, ac mox pulſat iterum, ut intermittentium quies media ictus intercipiat, cujus dicroti contractio, congreſſus, vel reditus dicitur, 1. de differ. pulſ. ca. 17. qui poſt abſolutam diaſtolen, antequam perfectè contrahatur, ſecundò tactum ferit, ut ex malleis incudem percutientibus, & poſtea reſilientibus, apparet.

Didymi, id eſt teſtes ipſi, 14. de uſu part. capit. 14. Δίδυμοι, dicuntur propriè fratres uno partu editi, dicuntur & teſtes, honeſtiore vocabulo, ut ait Galenus; dicuntur & δίδυμοι in Cerebro, de quibus vide Glutia.

Dies in hoc ſignificatu apud Medicos accipitur, ut non ſolùm lucem, ſed etiam noctem complectatur; non id tempus tantùm, quo Sol ſupra terram fertur, appellantes diem, ſed etiam illi tempora noctis adjacentia, 2. de criſ. cap. 2.

Difficultas inteſtinorum, quæ & Δυσεντερία dicitur, 2. de facult. nat. capit. 9. propriè ulcus inteſtinorum eſt, ex mordaci bile, quam ſequitur interaneorum abraſio, cum quibus paulum cruoris ſecernitur, 6. de loc. aff. cap. 2. In quibus difficultatibus inteſtinorum, cum adhuc conſtituuntur, quędam corpora pinguia excernuntur; poſt hæc autem niſi finiri anticipaverint, quædam ramenta inteſtinorum, ablata ipſarum ſuperficie interiore, quæ membranoſa exiſtit, & denſa, illi quæ cutem exteriùs contegit, Epidermidi, id eſt cuticulæ appellatæ, proportionalis: poſt hæc autem aliquid ex ipſa abraditur ſubſtantia inteſtinorum, ſed jam conpletam dicimus; excernuntur enim partes magnæ

inteſtinorum, quas & carnes, & carunculas vocare poſſumus, 4. aph. 26. Talis quippe propriè dicta Dyſenteria eſt, nomen habens à læſa particula, quam ſolam plerique dyſenteriam nominandam cenſent: etſi Hipp. atque alii, non ipſam modò inteſtinorum exulcerationem, verùm omnem cruoris per inteſtina vacuationem, Dyſenteriam nominent, nomen morbi, ſymptomati tribuentes 4. de art. 40.

Difficultas urinæ, vide Iſchuria.

Diffiatio, & difflatus. Quicunque in Hipp. placitis legitimè verſatus fuerit, is demum didicit ejus quam medici omnes uſitato vocabulo, ſenſum latentem tranſpirationem appellant, qua difflantur corpora, aliam quidem talem eſſe qualis vapor eſt, alias autem qualis aër ſiccus, atque aliud eſſe, cum quæ videri poſſunt, exeunt humiditates. Adverſus Lycum, c. 2. quæ Græcis Λόγῳ θεωρήτης διαπνοὴ, & ἄδηλος αἰσθητὴ διαπνοὴ, hoc eſt perſpiratio, & difflatus, qui ratione comprehenditur, & tranſpiratio ſenſu imperceptibilis appellatur, quæ calidioribus temporibus, regionibus, ætatibus, naturis, diætis communis et familiaris eſt, non parva ſubſtantiæ noſtræ portione, per διαπνοὴν, exhalante, ut contrà in frigidioribus paucâ, propter cutis adſtrictionem; vide Inſpiratio.

Digiti, Δάκτυλοι, quinque ſunt in omni manu. Primus Pollex, quòd oppoſitus cæteris quatuor digitis æquipolleat, ἀντίχειρα, hoc eſt promanum, tamquam pro tota manu eſſet, vocarunt; Hippoc. μέγαν hoc eſt magnum nominat, quamvis parvus ſit, quia cæteri ſine eo ferè inutiles ſunt, apud Ariſt. 4. de part. animal. capit. 10. Magnus Galeno dicitur, non ſolùm viribus, ſed & magnitudine; nam principium pollicis, ut ait, propè radium eſt; adeo ut cum ferè attingat. Celſo, & Ariſtoteli, viribus tantùm

tùm magnus dicitur. Secundus λιχανὸς, Index. Tertius μέσος, medius. Quartus παράμεσος, annularis. Medicus à Medicis appellatur. Quintus μικρὸς, minimus, auricularis, omnibus aliis corpore, & viribus inferior; Singuli terna oſſa continent (præter pollicem) mutuò ſibi colligata, & ordine ſibi ſuccedentia, veluti in acie, unde & φάλαγγες à Græcis appellantur, ab aliis autem Σκυτάλιδες, à turma equitum, quam Græci Σκυτάλην, vocant; Latini communi vocabulo, digitorum internodia dicere ſolent.

Dignotio eſt præſentis morbi. Præcognitio verò eſt futuri morbi cognitio, 3. de criſ. c. 1. Dignotionem autem proprio nomine dinotationem appellamus, 1. progn. 5.

Dimotio, vide Prolapſiones.

Dipſacos, vide Diabete.

Diproſopa, vide Dichroma.

Diſciſſiones, magna vulnera ſolet Hippocrates appellare, quæ lethalia ſunt, ut vulnus in cerebro, cum ad aliquem ejus ventriculum pervenerit. 6. aph. 18.

Diſcretiva, Medicinæ pars eſt ea, quam Significativam recentiores vocant, Græci σημειωτικὴν, 1. de his quæ in medic. fiunt. 1.

Diſperſus morbus, vide Communis.

Diſſimilare membrum, heterogeneum, ſeu compoſitum eſt, cujus quamcumque partem aſſumpſeris animalis, toti communicans non erit nomine, vel definitione, ſicut manus & facies, lib. anatom. viv. vide Inſtrumentale.

Diſſidentias vocat Hippoc. cum oſſa, quæ naturâ cohærent, ac ſeſe mutuò contingunt abſque articulo, ob aliquam læſionem diſſident à ſe, ac diſtant, ut Cubitus, & Radius in brachio ad gibbum, & ad manum; In Crure Tibia, & Sura, qua, & Genu, & Cal-

& Calci committuntur, com. 3. in medicat. 31.

Diſſolutiones vocant, animi defectus, Græci λειποθυμίαν, vocant, 1. ad Glauc. 14.

Diſtentio, idem eſt, ac nervorum convulſio, quæ eſt triplex, Opiſthotonos, id eſt tenſio ad poſteriora, Emproſthotonos, id eſt tenſio ad anteriora, & Tetanos, i. æqualis tenſio, 4. ap. 57. Qui Tetanus eſt per univerſum corpus nervorum convulſio. 3. de loc. aff. 10.

Diſtorſiones ſunt, cum vel à ſua ſede dilabitur aliquid in exteriorem corporis partem, vel introrſum in inanitatem aliquam prolabitur, ut in naribus, ſi in exteriorem partem, aut os, aut pinnula earum abiit in eam partem: ſi in foramen deſcendit, introrſum diſtorſio fit. 2. de iis quæ in medic. 33.

Diuretica pharmaca Διουρητικὰ φάρμακα, medicamenta ſunt, quæ ad ciendas urinas accommodantur, quæ & Uretica dicuntur, 11. meth. 16. & 5. ſimpl. 20. Quæ duûm ſunt generum; aliqua enim mediocriter id præſtant, ut Eccathartica, i. poros expurgantia dicantur, calida & tenuium partium; alia vehementiùs, ut quæ plurimùm movēt urinam, quæ magis, & ſiccant, & excalefaciunt, prioribus.

Diuturnus morbus eſt, quicunque acutorum ex decidentia, terminum prætergreditur, quem nunc quadrageſimum, nunc ſexageſimum diem Hipp. facit. 2. de dieb. dec. cap. 12

Dodecadactylon, ſive Duodenum inteſtinum δώδεκα δάκτυλον, primum eſt inteſtinorum fundo ſtomachi alligatum, à longitudine duodecim digitorum ſic appellatum, 6. de anat. adm. cap. 9. Quod quidam non dignantur vocare inteſtinum, priuſquam in anfractus, orbeſque convolvantur, ſed ipſum ἔκφυσιν, i. productionem ſimpliciter, vel cum appendice productionem duodecim digitorum, ἔκφυσιν δώδεκα δάκτυλον nominant, primumque inte-

ſtinum

ſtinum in ordine dicant eſſe jejunum, ibidem, cap. 12. Hoc idem Duodenum, vocant Portonarium, lib. de anat. viv. In id meatus inſeritur, à veſica bilem continente, per quem ea in ipſum expurgatur.

Dolor ὀδύνη, triſtis ſenſus eſt, ut voluptas blandus, 2. de loc. aff. 2. qui ſi per inflammationes fiat affectus, atque in corporibus ſenſibilibus, vel per ſe, proprio, & primario affectu, in arteriis, vel reliquis partibus ſenſibilibus omnibus per conſenſum eò quòd à vicinarum contactu premantur, pulſatorius, ſive pulſativus σφυγμώδης ἢ σφυγματώδης, dicitur, 2. de loc. aff. 3. ſi verò in aliquo viſcerum, circumambiens membrana, per quam nervus diſpergitur, à tumore præter naturam extendatur, ita ut gravitas quædam ſentiatur, dicetur ſenſus, ſive dolor gravis βαρὺς, aut gravitatis, ibid. ca. 4. Quæ partes ſi inflammatæ ſunt, unico doloris modo vexantur, tenſivo τονώδης, ſive extenſionis. Qui verò in membranis fit ipſius affectus veluti radice, eo loco fixa, ubi membrana pungitur, qualis eſt in morbo laterali, dolor punctorius νυγματώδης dicitur, ibid. c. 5. Si nervis ipſis primó accidat dicitur dolor ναρκώδης, ſtupidus, 2. de loc. aff. cap. 2. Quod ſi in lateribus ſpiritus quidam flatuoſus procreatur, qui tum extenuatus, tum diſcuſſus dolorem ſedat, deinde rurſus procreatus alter, dolorem augeat, dolor ἀραιὸς, rarus dicitur, co. 1. in 1. prorrh. 22. Dolores autem ulceroſos, tum Medici, tum Gymnaſtæ vocant, eos per quos, inter movendum, vel tangendum laſſatas partes ſenſus veluti ulceratarum partium ἑλκώδης, percipi ſolet, 2. de loc. aff. 7.

Dorſum quæ Græci Νῶτον καὶ Ἀντιςέρνον, & Μετάφρενον, appellant, eſt omnium vertebrarum quos ſpondylos vocant ſtructura. Nonnulli tamen ex recentioribus Medicis, non totam vertebrarum ſtructionem, ſpinam appellandam cenſent, ſed circa

thor

thoracem tantum, & lumbos, non circa collum. 3. de art. 1. Ariſtoteles verò, 1. de hiſtor. animal. Dorſum dicit eſſe totam poſteriorem corporis partem, ab occipite uſque ad extremum Coccygem, triginta quatuor vertebris (ſi modò oſſis ſacri partes, vertebris annumerentur) compactam; quod dorſum conficiunt, collum, thorax, lumbi, os ſacrum, & Coccyx, in quo coſtæ velut in carina trabes, connectuntur, totumque corpus ſtabiliunt. Sed aliter Galenus lib. de oſſib. c. 7. his verbis; ſpina eſt tota connexio, viginti & quatuor vertebrarum, à Capite uſque ad os ſacrum, ita ut ſeptem primæ à Capite vertebræ Collum, ſive Cervicem conſtituant; duodecim quæ ſequuntur, Dorſum, cui a parte anteriori reſpondet pectus, quinque reliqui lumbos, os in quod omnes vertebræ finiuntur ſacrum, vel latum dicitur, ſive etiam os magnum, 12. de uſu part. c. 12. vide Spina.

Dothien, Δοθιὴν, id eſt, Furunculus, 2. meth. 2. vide Furunculus.

Dracunculus, Δρακόντιον, eſt ulcus, quod à parte propinqua, ad ipſum nervi dilatationem habet, dictus quod nervus movendo corpore in ulcus recedat, in eoque occultetur, lib. finit. vide quid ſcribat Aëtius ex Leonida, de dracunculo.

Dropax Δρῶπαξ, eſt medicamenti forma quædam, interdum liquidioris in modum malagmatis, interdum ſiccioris, emplaſtri modo, prout uſus exigit; cujus materia eadem eſt, quæ Acopis, & Emplaſtris debetur. Eſt autem dropax duplex, ſimplex alius, qui & πίτλωπις, hoc eſt, picatio appellatur, ſolâ pice aridâ, oleo liquatà conſtans; Compoſitus eſt, cui præterea adjunguntur alia ad diverſos uſus: In hoc genere eſt illud medicamentum, quod Græci ψίλωθρον, id eſt, depilatorium vocant, quod & Dropax dicitur.

Dry-

Drymea medicamenta,id eſt,acria,quæ nequitiam humorum extinguunt, lib.de dynam. in prooemio.

Dura ulcera, quæ Græci ὀχθώδη, id eſt Verrucoſa ulcera ſunt,quæ callum contraxerunt, & prætumidas ac duras oras habent, 4. de comp. med. per gen. c. 12.

Duodenum, vide Dodecadactylon.

Dura mater, vide Membrana dura.

Durum σκληρὸν, Medicis eſt, quod repletione largo, & ſuperfluo humore, aut vapore in partem aliquam affluente, tactui renititur, nec cedit ſponte (aliter ac Philoſophis) & proptera quòd ita durum eſt, propriè ἀντίτυπον, hoc eſt renitens appellatur.

Durus pulſus, vide Mollis.

Dyoniſiſci, ſunt oſſeæ eminentiæ, quæ propè tempora naſcuntur; dicuntur autem cornua, detorto à Cornigeris animalibus nomine.

Dyplaſiaſmus, id eſt, duplicatio, quæ eſt duorum muſculorum, qui ab ipſa ſcapula excipiuntur, ad exteriora, poſterioraque membrum circumagunt, amboque ſimul agentes, brachii circumductionem efficiunt, lib. de muſcul. diſſect. cap. 18.

Dyploës, ſecunda lamina Calvariæ, 6. meth. 6.

Dyproſopa, vide Dichroma.

Dypſacos vide Diabete.

Dyſeſtheſia, i. ſenſus difficultas, eſt vitium actionis ſenſitivæ, diminutæ, lib. de ſym.dif. c.2. δυσαισθησία, ſic δυσκινησία, non modò difficultatem motionis, ſed etiam immobilitatem ſignificat, ibid.

Dyſcraſia, Intemperies, eſt miſtio inæqualis quatuor primarum qualitatum; ubi enim illæ ita coierint, ut earum pares ſint vires & portiones, temperamentum emergit exquiſitiſſimum, quod cæterorum omnium norma eſt; ab eo quodcumque

que deſciſcit, intemperies dicitur; tunc enim aliqua qualtias exſuperet, neceſſe eſt, vel duæ.

Dyſenteria, vide Difficultas inteſtinorum.

Dyſepulota, vide Cacoëthe.

Dyſpathia, hoc eſt ad patiendum difficultas, 1. de uſu par. cap. 15.

Dyſpepſia, vide Concoctio.

Dyſphonia, i. vocis difficultas, ut Aphonia, ejuſdem abolitio, de ſympt. differ. cap. 3.

Dyſpnæa, difficultas ſpirandi, vel inordinata ſpiratio, 2. meth. 2. & 1. de diff. reſpir. cap. 1.

Dyſtherapeuta ulcera, id eſt curatu difficilia. 6. de comp. med. per gen. cap. 1.

Dyſtichia, eſt alterius pilorum ordinis in genæ margine exortus, præter naturam, lib. finit.

Dyſthymia, i. mæſtitia melancholica 6. de loc. aff. c. 1.

Dyſuria, Δυσυρία, eſt urinæ difficilis, vel cum dolore excretio, ſive utrumque ſymptoma, ſive alterum tantùm adſit, Dyſuria dicitur, 7. aph. 48. vide Iſchuria.

Dytriachiſis oculi morbus eſt, cum pilis naturalibus alii ſubnaſcentes, ipſum pungunt, fluoremque concitant, lib. Introd. cap. 15.

E

ECBOLIA, Ἐκβολικὰ, pharmaca, i. abortiva medicamenta, quæ abortum faciunt, quæ φθόρια appellantur; eadem & fœtus demortuos extrahunt, vide Aborſus.

Eccathartica quæ & Echpractica, vide Rhyptica.

Ecchymoma, quæ Græcè Ἐκχύμωμα ἢ Ἐκχύμωσις, id eſt, ſugillatio, eſt affectio circa cutem, cum tenuibus in ipſa venis contuſis, ſanguis per fiſſuras effun-

effunditur; nondum in grumos coactus, ſed poſtquam per Perſultationem, 1. Diapedeſim, effuſio ipſa facta eſt, contingit ſanè aliquando, ubi ita coierit temporis progeſſu liveſcere, & denigrari, parvis nimirum grumulis, ex diſperſo in multas cutis partes ſanguine coactis, 2. de comp. med. loc. capit. 1. & 4. meth. 1. Eandem vocat Ecchymoſin, 1. ſolutionem continuitatis cum contuſione, & ruptione. Generatim verò Hipp. ſolitus eſt vocare Ecchymoſes, ex vaſculis effuſiones, & inanitiones, & alio nomine γαυσιώσιν, com. 2. in 9. de morb. vulg. 9. Quæ effuſio, in phlegmone quoque fit à cauſa interna, ubi ſanguis è vaſis effunditur, & tumor excitatur, tactu mollis & cedens; diſtinguit tamen Gal. 6. aph. 20. Phlegmonem ab Ecchymoſi, quod in phlegmone ſanguis per muſculorum cavitates, ſola ratione contemplabiles ſecundùm minimas ſui partes effunditur; In Ecchymoſi verò in ſpatia effluit, quæ venis adjacent. Species Ecchymomatis ſunt, Hypopion, & Hypoſphagma ὑπώπιον καὶ ὑπόσφαγμα, & ſanguinis ad ungues concurſus ex plaga, vide Unionis ſolutio.

Eccope, ἐκκοπὴ, exciſio. Diviſio eſt Calvariæ, quâ os offenſum refractum eſt, lib. finit. Inde Ἐκκοπρωτικά, medicamenta imbecillia ſunt, quæ movendi tantùm ſtercoris, & ea, quæ in ſpaciis inteſtinorum continentur, dejiciendi vim habent, non etiam ex alto attrahendi, & humores evacuandi.

Eclegma, Grçcis ἔκλειγμα ἢ ἐκλεικτὸν, medicamẽtum eſt per ſputum evacuans, quæ in faucium partibus, phlegmone obſeſſis, continentur, 4. de rat. vict. 20. ori enim inditum, ſenſim liqueſcit, & deglutitur, ad pectoris, & pulmonis vitia; quod & alio nomine vocatur Arteriacum, ἀρτηριακὸν, diciturque ἀπὸ τοῦ λείχειν, id eſt à lingendo. Arabes vocant Loch, Paulus verò, lib. 4. cap. 57. nomen tri-

buit medicamentis, quæ devorantur ad lumbricos educendos, vide Arteriacæ.

Ecphraxis, id eſt pororum apertio, & recluſio, 11. meth. c. 13. Inde ἐκφρακτικὰ medicamenta vocantur, quæcunque obturatione liberant facultate nitroſa, & amara; oppoſita emplaſticis medicamentis, quorum eſt meatus obducere, & obturare, 4. de comp. med. loc. cap. 1. quæ dicuntur alio nomine Eccathartica, ἐκκαθαρτικά.

Ecphyſis, id eſt, exortus, ſeu proceſſus alicujus oſſis, vel inteſtini, vel viſceris. 2. de anat. adm. cap. 5. ſed ſine adjectione prolata. Ecphyſis eſt illud ſpacium, quod eſt medium inter inteſtinum jejunum, & fundum ventriculi, carens circumvolutione, lib. 1. de uſu par. cap. 3. Vide Dodecadactylon.

Ecphyſeſis, efflatio, ſive exſufflatio eſt expiratio confertim facta, 2. de motu muſ. Græcis ἐκφύσησις, ἡ ἀθρόα τοῦ πνεύματος ἐξωφορά; propria eſt vocis materia, neque vox citra eam fieri poteſt; diff. à ſimplici exſpiratione, tum violentia, tum muſculis, à quibus efficitur. 4. de uſu par: nam & paulatim exſpiratio fit & à ſolo ſepto tranſverſo. 4. de loc. aff.

Ecplexis eſt ſubitus, & vehemens timor, ἔκπληξις, cujus oppoſitum Pericharia dicitur, περιχάρειαν, Græci vocant, quaſi exceſſum gaudii dixeris; Scimus autem amborum occaſione, plures ſubitò perijſſe. 12. meth. c. 5.

Ecpieſma, ἐκπίεσμα, calvariæ in multas partes diffractio, & ſimul ubi intruſæ oſſis partes in imum decubuerint, ac membranam innixo ſuo premant, lib. finit. In qua profundius fracta oſſicula deſcendunt, & membranam Cerebri comprimunt, Unde Ecpieſmus ἐκπιεσμὸς, eſt totius oculi prolapſus extra ſuam cavitatem, ut prominens permaneat. Differt a Proptoſi, ἀπὸ τῆς προπτώσεως, hoc eſt à procidentia, quòd in hac Uvea tantum tunica, in illa to-

tus oculus foras erumpat, præſertim iis qui ſtrangulantur, Athleticis, & fœminis quæ præ dolore partûs vehementiùs diſtenduntur, aut fluxionibus à capite in oculos tentantur.

Ecpyema, ἐκπύημα, dicitur ab Hippocr. univerſi puris collectio, tumore aliquo qui præter naturam eſt, concocto, & ἐκπυησκεῖν, ad ſuppurationem perducere.

Ecrhythmus pulſus eſt, qui nullius ætatis rhythmum ſervat, 1. de diff. pulſ. cap. 9.

Ecſtaſim melancholicam, mentis motionem, aberrationemque intelligimus vehementem, & ferinam, quæ irrigante Cerebrum aſſatâ flava bile oritur, Co. 1. in prorrhet. 14.

Ecthlimma, eſt exulceratio, quæ ſumma cute ex compreſſu naſcitur, 2. de fract. Græcè item ἔκθλιμμα.

Ecthymata, ἐκθύματα papulæ ſunt per ſummam cutem erumpentes, ab humoribus ſuperfluis, & tenuibus, ideo in cute leviter extuberant, quod tenues humores exulcerationem potius, quam tumorem procreant, Dicuntur & alio nomine Græcè ἐξανθήματα, neque enim harum vocum diſcrimen ullum comperi; ejus generis ſunt, tum quæ per febres ardentes exeunt, tum Variolæ vulgò dictæ & Morbilli.

Ecptoſis, ἔκπτωσις, luxatio, hoc eſt oſſium à propria ſede amotio, & divulſio, citra fractionem; nec vero id modò ſignificat, ſed etiam, ἐξάρθρωσις, ſive ἐξάρθρωμα, apud Hipp. ut notat Gal. in initio libri de articulis; cujus luxationis cauſa alia eſt externa, id eſt, vis omnis quæ articulum loco dimovere poteſt, alia interna, eſtque humoris defluxio articulum præ copia, vel mollitie loco propellentis.

Ectropion eſt ſuppullulatio carnis in gena, quæ genam ipſam ſua gravitate foràs convertit. Cauſa

eſt genæ evertendæ, vel caro adnaſcens, vel reſolutio, vel cum cicatrix inducitur, lib. finit. Sed alibi Ectropion, id eſt, diverſio palpebrarum eſt vitium, cum exulceratis oculis, plùs extrà feruntur, lib. Introd. c. 15. Eſt autem affectus ſolius inferioris palpebræ oculum contegentis, ita inverſæ, & retractæ deorſum, ut parum ſurſum attollatur, ſed pendeat, & hiet, neque ex toto oculum integat. Quod vitium ſi palpebræ ſuperiori acciderit λαγώφθαλμον dicitur, ſed tamen lagophthalmon naturaliter contingere poteſt; Ectropion verò non niſi à cauſa præter naturam, à cicatrice, carnis excreſcentia, relaxatione, medicamento, ſutura, vel uſtione inartificioſa, vel ſenectute.

Ectroſmos, apud Ariſt 7. de hiſt. animal. ſunt imperfectorum fœtuum corruptiones infra diem quadrageſimum factæ, quæ verò intra ſeptimum diem fiunt, non ἐκτρωσμοὺς, ſeu abortiones, ſed ἐκρύσεις, ideſt effluxiones vocat.

Eczemata, ſunt puſtulæ ardentes, & fervidæ, dolorem cientes, citra ſaniem; ingens enim fervor, omnem materiam abſumit Græcis ἐκζέματα.

Efflationes, ſunt magnæ, & vehementes ſpiritus expulſiones, quæ per eadem inſtrumenta fiunt, per quæ tuſſis, & tuſſiendo efficiuntur, quæ & efflatus dicuntur ab exſpiratione, quæ ſine ſtrepitu fit, copia & velocitate motus differentes, 2. de motu muſc. c. 8. & 2. de ſympt. cauſ. c. 4. vide Ecphyſeſis.

Efflorationes ſunt ulcerationes factæ in ſuperficie ſubrubræ, & aſperæ, de medic. fac. par. capit. 5. quas ſi noctu enaſcantur, Epinyctidas vocant lib. de tumor. cap. 15. & 2. meth. 2. Quas Celſus vocat puſtulas peſſimas, colore ſublividas, & ſubnigras, albas, ſuo humori ſimiles, magnitudine fabam non ſuperantes, cum vehementi inflammatione, & dolore, à quibus adapertis ſanies effluit,

&

& exulceratio mucoſa intùs retenta:Paulus,& Aëtius dicunt eſſe ulcuſcula ſponte naſcentia phlyctænis ſimilia, ſubrubra, ex quibus cruenta ſanies effluit; utrumque verum eſt, & puſtulas & ulcuſcula eſſe.

Effulgeſcentiæ, quas Græci ἐπιλάμψιες vocant, tum præſertim Hipp. ſignificant morbum puerorum proprium, id eſt, Epilepſiam,com.1. in 6. de morb.vul.5.etſi alii de hoc ſignificatu contendant

Effuſio,vide Contuſio.

Effuſa & Nigrores fiunt,ſanguine à venis effuſo, nunc per tunicas contuſas, nunc verò in finibus reſeratas,lib. de tumor.cap.10.

Elcos, Latinè Ulcus,ſolutio continuitatis eſt in omnibus corporis partibus, (præterquam in ſolo oſſe)ab interna cauſa,humore ſcilicet vitioſo, acri, & erodente, particulæ, cui incumbit, continuitatem,ſive ea caro ſit,ſive cutis, ſive cartilago, ſive membrana,ſolvens. Id autem vitii ubi in os incidit, τερηδὼν appellatur, in aliis partib. ἕλκος. Aliquando verò Hipp. ulceris nomen ad omnem morbum dolorificum extendit,continui ſolutionem eo nomine ſignificans.

Elementa, στοιχεῖα Græcis,apud medicos ſunt calidum,frigidum,humidum,ſiccum, ex quibus homo primis apparentibus, & ſimplicibus, minimiſque eſt conſtitutus,& in quæ ultima apparentia, & ſimpliciſſima,ac minima, reſolutionem capit, lib. finit. Adhuc elementum appellatur minima pars ejus rei, cujus eſt elementum; omnium enim corporum quæ gignuntur,& corrumpuntur, quatuor ſunt elementa,Ignis,Aër,Aqua,Terra,ut minimum intelligatur, id quod minimè diviſionem ſuſcipere poteſt,8. de placit.c. 2.

Elephas, (qui & Elephantiaſis dicitur) morbus eſt in quo naturalis faciëi figura mutatur, reſimatur

tur naſus, labra craſſa fiunt, extenuantur aures ad Satyrorum effigiem, lib. de cauſ. morb. cap.7.ex ſanguine melancholico primam generationem habens,quam affectionem cum incipit, Satyriaſmum nominant,quoniam vultu Satyris ſimiles fiunt. Aliqui verò oſſeas eminentias, quæ in temporibus fiunt, ſic vocant. In aliis autem partibus quoque fiunt tales oſſium eminentiæ, quas exoſtoſes vocant, lib. de tumor. c. 14. ἔλεφας καὶ ἐλεφαντίασις, Univerſi corporis cancer eſt. Id nominis nactum eſt hoc malum,quòd in eo cutis corio Elephanti perſimilis videatur; nam maculis quibuſdam ad atrum colorem vergentibus inficitur,atque inæqualiter aſpera, craſſa, ac veluti ſquamis fœda, livens, ferinaque redditur; Nec Elephas quidquam (apud aliquos)à lepra Arabum differt.

Elminthes, ἔλμινθες, lumbrici, animalia ſunt in humano corpore genita ſive inteſtinis, ſive in auribus, ſive in veſica, ſive in ventriculo, interdum etiam in ſordidis ulceribus quos Græci σκώληκες vocant; ſunt autem trium generum, primi generis ſunt teretes, ſeu rotundi à figura, quæ eſt ſecundum craſſitudinem, longitudine aliquando palmares, ſæpe longiores, quos vocant ἕλμινθας στρογγύλας, in gracilibus plerumque inteſtinis conſiſtunt, & ſuperiorem ventriculum ſubeunt, ideoque ſæpè per os ejiciuntur, quibuſdam è naribus redduntur, & plurima parte cum febricula,atque hoc genus pueris infantibus, & puberibus peculiare eſt. Alterius generis ſunt qui lati vocantur, ἕλμινθαι πλατεῖαι, aliquando κειρίας, hoc eſt inſtitas à ſimilitudine quam cum inſtitis obtinent, inſtar enim harum lati ſunt, & longi, aliquando ταινίας, id eſt faſcias vocant, quod faſciarum effigiem ſua latitudine, & longitudine, referant, Plinius lib 11. cap 33. tradit tricenûm,pedum tænias ventris aliquando viſas, interdum

dum plurium. Tertii generis lumbrici ſunt, qui Aſcarides nuncupantur, breves ac tenues parvis vermibus ſimiles, qui in extremo inteſtino reperiuntur, qui glomeratim in multas phalanges, per ſedem dejiciuntur.

Elythroide membrana quæ & Erythroide ἐρυθροειδὴς dicitur, teſtium eſt tunica, vaginalis dicta, 2. de ſem. cap. 5. qua tunica, & ſcroto fœminarum teſtes carent, lib. de vulvæ diſſ. cap. 9.

Embroche, Græcis ἐμβροχὴ ἢ ἔμβρεγμα, medicamenti genus eſt, cum locis affectis, liquore aliquo humectatis, perfuſiſque lanam deinceps aut linteum, eodem liquore imbutum perfundimus, imbecillius cataplaſmate.

Embryon, eſt animal utero geſtatum, ſexto de uſu partium, capite decimotertio, licet non antea Embryon dici debeat, quam duos menſes in utero abſolverit, vide Cyema.

Emmota ἔμμοτα, medicamenta, id eſt linamenta ſunt, vel humida conſiſtentia, ſimilia iis, quæ linamentis, vel linteolis excipiuntur, cerati ſpecie, 13. meth. 5. Emmotos verò vocat Hippoc. eos, qui ulcus cavum & exæſum contraxerunt, & ſuppurarunt, quod curationem per linamenta deſideraret, 3. art. 55.

Emollientia, vide Chalaſtica.

Emphraxis, ἔμφραξις, obſtructio, eſt meatuum, aut cavitatum naturalium ſtipatio, & copia, vel vitioſa qualitate, ut lentore, & craſſitie ſuccorum proveniens, cujus ſpecies Gal. 12. meth. ponit στέγνωσιν, καὶ πύκνωσιν. Unde medicamentum quod ſuo lentore obſtruit ἐμπλαστικὸν, huic contrarium eſt medicamentnm ἐκφρακτικὸν, quod obſtructione liberat. 5. ſimpl. 12. vide Rhyptica.

Empirici ſunt (Græcè ἐμπειρικοὶ) qui à ſola experimentorum notitia procedunt nomine ab ἐμπειρία,

hoc eſt experientia deducto, lib. de ſect. cap. 1. undè Empirica medicorum ſecta, accidentium concurſus, qui ægris accidunt, reſpicit, illorumque curationem ab experientia obſervat, idque nec morbo, nec cauſa cognita, in Introd. cap. 3.

Emphyſema inflatio, quæ Græcis ἐμφύσημα, ἐμπνευμάτωσις, καὶ πνευμάτωσις, eſt ſpiritus flatuoſi collectio, in inanibus corporis partibus, vide fusè, infra Phyſis.

Emplaſton ſive emplaſticum ἐμπλαστικὸν, pharmacum eſt, quod meatus obducit, ut picatio, quæ imponitur pilis in totum abraſis, 1. de comp. med. loc. c. 1. Atque hoc pharmacorum emplaſticorum genus, ſubſtantiâ terreſtre eſt, citra refrigerationem, aut caliditatem manifeſtam, aut in primo ordine refrigerantium, vel calefacientium, 4. de comp. med. loc. c. 1. ſuntque ſine mordicatione ſiccantia, 4. ſimpl. cap. 5. & lib. 5. cap. 11.

Emplattomena medicamenta vocant, quæ exiguis totius corporis meatibus hærentia, prohibent, ne quid per vrinas, vel univerſam cutim diffletur & effluat, 8. meth. cap. 2.

Emproſthotonos, vide, diſtentio.

Empyemata, quæ & Diapyemata, ἐμπυήματα, ſuppurantia omnia ſunt; aliqui cum in viſcere tale aliquid factum eſt, id ſolum empyema nominant, & qui ſic affecti empyos, alii eos ſolos empyos dicunt, quibus inter Thoracem, & Pulmonem, pus aggregatum eſt. lib. de tumor. cap. 3. ἐμπύους ἢ ἐμπυικοὺς Græci vocant, ſuppuratos, & purulentos, qui multum puris in capedine inter thoracem, & pulmonem collectum habent, 4. de cauſ. pulſ. cap. 9. Tandem omnes quibus inflammatum viſcus aliquod ſuppuravit, ſuppuratos vocant, ubi pus univerſum conſtiterit, concocto tumore quopiã præter naturam, Com. 1. in 1. progn. 40. & 2. prog. 59. & 69.

Em-

Empyreuma, reliquiæ ſunt caloris febrilis poſt ſolutam acceſſionem; Intermittentium enim, & putridarum febrium proprium eſt, ut ſoluta acceſſione ſuperſit nonnihil caloris, vel in ipſis humoribus relicti, vel in ſolidis etiam partibus impreſſi, quem aliqui febris fomitem appellant; huic contraria eſt, ἀπυρεξία.

Emulgentes venæ & arteriæ quę ſint, hinc patet, vena cava ubi ex hepate primum emergit, vicinis partibus prætenues impertit ſurculos. Deinde ramum maximum in utrumque renem ſubjectum mittit. Similiter, alia duo vaſa æquè magna à maxima arteria, quæ ſpinę incumbit profecta, non aliter quàm venæ in renes inſeruntur, quæ venæ, & arteriæ vulgò emulgentes appellantur, per quas renes urinam à ſanguine ſecernunt, & trahunt, ſimul etiam multum bilis, ac propemodum omne id quod ipſæ continuerint, attrahunt, lib. de venar. diſſ. cap. 5.

Enarthroſis ſpecies eſt Diarthroſeos, cum os cavum excipiens altum admodum eſt, caputque quod in id inſeritur, oblongum, lib. de oſſib. in prooemio, vide Arthrodia.

Enæmon, ἔναιμον, eſt medicamentum quod glutinat, 6. meth. 2. imponiturque maximè cruentis vulnerib. ſiſtendo ſanguini, 1. de com. med. per. gen. cap. 14. atque ideo, & ſanguinarium, & cruentis opitulans, & glutinatorium dicitur, 3. de comp. med. per gen. cap. 2. vide Glutinatorium, & Sanguinarium.

Enæorema, ἐναιώρημα, quod & Appendiculum quidam vocant, vide Sublimamentum.

Encanthis, ἐγκανθὶς, id eſt inangularis, immoderatum eſt augmentum angulorum oculi, ut Rhæas immoderata diminutio, de differ. morb. cap. 9. eſt enim quidam præter naturam tumor in magnis

Hirquis oculorum,quod tuberculum, non eſt omnino præter naturam, lib. de tumor.cap.17.eſtque ut plurimum in majori angulo, quam carunculam quidam chirurgici reſcindentes, effluxum excrementis, ea parte aperuerunt,quem affectum Ræada quidam appellarunt, 10.de uſu pa.c. 11. Encanthis propriè angulum oculi ſignificat, major autem angulus qui naſo eſt proximus, proprio nomine ῥαντὴρ dicitur, minor qui eſt ad tempora παρωπιὰς. Inde verò ejus nomen,morbo inditum eſt.

Encathiſma', ἐγκάθισμα eſt ſeſſio in aqua medicata,ab imis pedibus,vel feminibus,uſque ad umbilicum,ita ut ſupernæ partes non madeſcant, 5. de comp. med.per gen.c. 13.

Encephalos, ἐγκέφαλος cerebrum, vide Cerebrum.

Encharaxis, ἐγχάραξις, ſcarificatio, eſt cutis & ſubjectę ejus carnis per ſcalpellum ſectio non punctim, ſed cęſim facta, multis foraminib. differt à Phlebotomia quę hęc uno vulnere venam adaperiat,illa multis ſectionib. cutem, carnemque dividat.

Encheridæ grumi ſunt ceræ modo facti in emplaſtris, dum liquida illis infunduntur, 4. de com. med. per gen. c. 5.

Enchymoma,eſt ſanguinis, & humorum in partem aliquam naturalis effuſio, per quam, & partis ejus venulæ replentur ſanguine, & color vividus parti inditur, ut in ira,verecundia, gaudio, ſomno fit, diciturque Græcè ἐγχύμωμα ἢ ἐγχύμωσις; quæ effuſio ſi fiat præter naturam,ut in vulnere,abſceſſu, phlegmone, dicitur Ecchymoſis vel Ecchymoma, vide Ecchymoma 2. de morb. vul.

Enchyta,medicamenta ſunt quæ oculis inſtillantur, ut fœnogræci decoctum, candidum, & tenue ovi,lac muliebre,& quæ in hunc uſum præparantur collyria, de remed. par. fac. cap. 10.

En-

Encope, ἐγκοπὴ & διακοπὴ, vide Hedra.

Encranion, vide Cerebellum, & Parenchephalis.

Enema id eſt infuſum, quod per inferna in alvum infunditur, dicitur adhuc ἔγκλυσμα κλυστήρ, libr. de ren. aff. cogn. cap. 4.

Endemus, & Endemius morbus appellatur, quaſi patrium dixeris, & Vernaculum qui morbus communis eſt multis, qui alicui regioni ſupervenit, & accedit, ut Epidemus, & Epidemius morbus eſt, qui cum pernicioſus non ſit, tempore tamen aliquo in regione aliqua abundat, & inſoleſcit; ſi enim pernicioſus ſit, peſtis dicetur, 1. de vict. rat. 9. Morborum enim alii ſporades hoc eſt diſperſi, Σποράδες, qui ſingulos ſeparatim corripiunt, non ab aëre, ſed potius à victus ratione cuique propria exorſi. Alii communes ſunt, quos Græci κοινοὺς, παγκοίνους ἢ πανδήμους vocant, qui ſunt certi morbi, & ſingulares, qui alicubi vagantur, & multos æquè ſimul corripiunt, cauſamque habent communem, ut aërem quem omnes inſpiramus, vel depravatæ aquæ potum, aut gravem, & vitioſum cibum, quem omnes pariter abſorbuerint, vel tetram exhalationem, vel quid ſimile, quod vitari nequeat. Qui morbi communes Pancœni, & Pandemi, ſi patrii ſunt Vernaculi, & alicujus regionis familiares, Endemi, & Endemii vocantur, cauſamque communem agnoſcunt, & communem inſultum, de quibus Hipp. lib. de aqua, aëre, & locis; ſi verò à communi cauſa nati, communes tamen ſunt, non tamen patrii & familiares, ſed potius externi, & adventitii, ſin autem pernicioſi, & contagioſi, peſtilentes dicuntur, Græcè Λοιμώδεις, ſi verò non peſtilentes, ſed peſtilentibus mitiores ſunt, μὴ Λοιμώδεις, carent proprio nomine, quamquam Galenus quaſi oblitus eorum, quę in proœmio, lib. 1. epid. ſcripſerat, aſſerat eos qui peſtilentes non ſunt,

vo-

vocari Epidemios mutuato, ſcilicet generis nomine.

Endixis, ἐνδείξεις, Indicationes ſunt, id eſt communitates, ſcopi, & auxiliorum materiæ, ἀντενδείξεις verò his oppoſita ſunt, 9. meth. c. 7.

Engiſomata, inſtrumenta ſunt, quibus in calvarię fracturis utimur, vel ut alii, eſt oſſis pertuſio, cum pars affecta in profundum deſcendit, ac ſuper illæſum os corruit, lib. finit.

Engonios, id eſt, anguloſa brachii figura, quæ illi membro naturalis eſt, omnis enim cujuſque partis figura rectiſſima, maximè eſt à dolore aliena, 6. meth. 5.

Engoſomata, vide Camaroſis.

Enrhythmus pulſus, commune quoddam genus eſt, ad Eurhythmum pulſũ, & Arythmum, 1. de diff. pulſ. cap. 9. qui enim naturalem, & optimum ſervat rhythmũ ἔνρυθμος dicitur, unuſq; eſt & indiviſus; qui verò non ſervat, ἄρρυθμος in tres diviſus differentias, omnis autem pulſus qualis ille ſit, aliquem ſervat Rhythmum, qui ἔνρυθμος appellatur, & octava eſt pulſus differentia.

Enſiformis cartilago, vide Chartilago enſiformis.

Entera ἔντερα, inteſtina; ſunt corpora cava, rotunda, membranoſa, ab imo ventriculo ad anum protenſa, diſtribuendi ad jecur chyli, & continendi, expellendique ſtercoris inſtrumenta, in orbem involuta, fibris circularibus, & tranſverſis contorta, ad Chyli, & ſtercoris expulſionem; Quorum tria ſuperiora tenuia ſunt, ἔκφυσις, ſive δωδεκαδάκτυλον, νῆστις, εἴλεον ἢ λεπτὸν, hoc eſt, Ecphyſis, jejunum, Ileon, ſive tenue; tria inferiora craſſa, τυφλὸν, κῶλον, ἀπευθυσμένον, cæcum, colon, & rectum; atque inde patet, & ſi unum, & continuum numero ſit inteſtinum, loco tamen, magnitudine, numero orbium, & anfractuum evariat, ſenariuſque reſultat numerus, & 5. de uſu par. & 6. de anat

adm.

adm. Ubi verò ἔντερον, in ſingulari numoro, i. inteſtinum ab Hipp. profertur, docente Gal. com. 4. in 6. de morb. vul. apud alios ſignificatur Colon, per excellentiam, ratione ſuæ magnitudinis, quod ſolum ex inteſtinis in ſcrotum deſcendit, & Enterocecelen efficit, i. herniam inteſtinalem, apud alios verò Cæcum 4. de uſu par. c. 17.

Enterocele, Epiplocele, & Hydrocele, ſunt ſpecies exarticulationum, in quibus magna ex parte laxantur artuum capita; nonnunquam etiam rumpitur is meatus, qui à Peritonæo ad teſticulos pertingit, lib. de cauſ. morb. c. 10. cum articuli ſuis ſedibus excidunt, aut loco tantúm moventur, aut cum omentum, vel inteſtina, ad inferiores teſticulorum tunicas devolvuntur, alterum morbum Græci Epiplocelen, alterum Enterocelen appellant, de differ. morb. capit 10. Præter hæc ex ambobus etiam compoſitum, plus juſto connexum, Enterëoplocele, juniorum medicorum nomine appellatur, libr. de tumor. capit. 15. vide Celas.

Enthuſiaſmus, id eſt fanatica perculſio, ſeu numinis afflatio, eſt velut cum quidam in ſacris faciendis, mente capiuntur, ſi quæ viderint, aut ſi tympana, vel tibias, vel ſigna audiverint, lib. finit.

Epacmaſtica, 9. meth. 4. vide Continua.

Epaphæreſis, id eſt repetita ſanguinis miſſio, de cur. rat. per ſang. cap. 1.

Eparmata, præter naturam tumores ſecundùm aures, in ægrorantibus exortos, vocat Hippocr. comm. 4. in 6. de morb. vulg. 1. Sed Galen. 3. de comp. med. loc. cap. 2. dicit Eparmata (quæ & Parotides ſunt) è genere eſſe inflammationum, quæ fiunt glandulis, circa aures, affectis; Paulus cum Hipp. non inflammationem, ſed affectionem tantum dixit, ut tumor omnis, ſive œdematoſus, ſive ſcirrhoſus, citra inflammationem, glandulas ſub auribus occupans, παρωτὶς, dici poteſt.

Ephe-

Ephebeon pubes & pecten, aqualiculus Latinè, Græcè ἐφήβαιον, ἐπίσειον, ἥβη id totum eſt, quod eſt ab Hypogaſtrio ſeu imo ventre (quem & ſumen vocant) uſque ad pudenda. Introd.

Ephelcis, id eſt ramentum, ſeu cruoris exigua guttula, quæ interdum tuſſi in hæmoptoica paſſione, rejicitur, 4. de loc. aff. 5. aliquando generalius, ἐφελκὶς, cruſtula eſt, quæ ulceri obducitur, diciturque de internis; quandoque enim cruſtulæ & per tuſſes è pulmonibus, & per dejectiones ex inteſtinis, dejiciuntur.

Ephelis, ἐφηλὶς, eſt aſpredo, & nigrities in facie ex ardore Solis progenita, ἀπὸ τῦ ἡλίου, id eſt Sole, nomen deſumens.

Ephemera febris eſt, quæ à cauſa procathartica, ſive præincipiente fit cum vrinæ coctione, prima die apparente, ſuavi caliditate, pulſu ad magnitudinem, & celeritatem effatu dignam accendente, ſyſtole pulſus parùm à naturali tenore mutata, æquali atque incompreſſo aſcenſu in caliditate, ac pulſibus, etiam conſiſtente febre, ſudore, aut rore, aut omnino cum aliquo optimo vapore declinans, ubi integra febris ceſſatio ſequitur, 1. de differ. febr. ca. 7. in ſpiritibus citra humorum putredinem accenſa, ibid. c. 5. vide Diaria.

Ephialtes affectus Græcis dictus, eſt nocturna corporis oppreſſio, & ſuffocatio, cum quis ſomni initio, ſupinus jacens, grandi ſe mole opprimi, atque ab alio invadi imaginatur, cum difficili reſpiratione, immobilitate, ac voce præpedita, propè ſuffocari, æger videatur; adhuc Græcis dicitur ἐπιβολὴ πνιγάλιον, Latinè verò Incubus, vel Incubonus dicitur, fortè quia ex veteribus quidam Dæmonem, alii cupidinem, alii incubantem vetulam, aut externam quandam vim, quæ quieſcentes invaderet & pondere oppreſſos, gravaret, eſſe voluerunt, quamvis tota mali

mali cauſa, intra corpus eſſet, in libello de utilitate reſpirationis, Galeno aſcripto.

Ephidroſis ἐφίδρωσις, duo ſignificat vel ſudoris circa thoracem, & caput exortum, vel in univerſo corpore ſudoris proventum, tum paucum, tum inutilem.

Epialus, vide Febris Hepiala.

Epicauma eſt velut, ex igne cruſtuloſa ulceratio, quæ oculi nigro advenit nec permanet, lib. finit, id morbi ἐπίκαυμα & ἔγκαυμα vocant Græci, Latini verò uſtionem, ſive exuſtionem.

Epiceraſtica, ἐπικεραστικὰ, medicamenra ſunt, quæ & temperantia dicuntur, quæ ſi valentiora evaſerint humoribus mordicantibus morſum eorum retundunt, 2. ſimpl. 12.

Epicraſis, ἐπίκρασις eſt vitioſi ſucci curatio, cum indicationes ſibi adverſantur, in qua paulatim quod vitioſum eſt, vacuatur, & paulatim invicem, quod ſalubre eſt, pro eò reponitur. 9. meth. 10.

Epicriſis, id eſt, adjudicatio, ad Thraſib. cap. 6.

Epicruſis certa quædam eſt percuſſio, qua mangones puerorum, hoc ipſo præſidio ſuccurrunt iis, quibus à natali die, gracilia ſunt membra, 14. meth. c 16.

Epicyema, ἐπικύημα, eſt ſecundus fœtus conceptus gravida jam muliere, id quod fit, ut ſcripſit Hippoc. cum fætu jam concepto non clauditur exactè uterus; ſed ſemen aliud etiam poſtea intro admittit; Arabibus ſuperimprægnatio dicitur.

Epidemus, vide Endemus, & Communis.

Epidermis, ſumma cutis corporis, ſeu cuticula, 3. metho. 4. ſola ſenſatione à vera cute, differt, hæc enim à nervorum extremitatibus dilatatis fit; Epidermis verò à Cutis excremento provenit: itaque vel ſenſu caret, vel exigui ſenſus eſt, proinde citra dolorem facilè a ſubjecta cute ſeparatur.

Epi-

Epideſmus, ſive Hypodeſmidas, id eſt faſcias, ſubfaſciationes, & ſubligamina, ſine ulla diſtinctione, veteres vocaverunt; Ac Hipp. faſcias, quæ ipſi corpori circumdantur, ſubligamina, ſeu ſubfaſciationes appellat, quæ plagulis extrinſecus ſuperligantur, 3. de his, quæ in medic. 6. vide Plagulæ.

Epideſis, genus ligationis eſt ad ſanguinis profluvium fluentibus vaſis, injecta, quamquam ipſum vas circulo non complectatur, ſicut vinculum, verùm cum ex parte, ſuo complexu committat quodam modo vulnerati membri labra diſſidentia, & quæ ſuperimpoſita ſunt contineat, merito inter claudentia remedia, numeratur, 5. meth. 3.

Epididymis, ἐπιδιδυμίς, 1. ſupergeminalis tunica, teſtium involucrum eſt, & appendix, eſt enim pars quędam animalis gemini, hoc eſt teſtis capiti ſuperimpoſita, id quod nomen ipſum præ ſe fert, ex qua multæ fiſtulæ, ſeroſo quodam humore plenæ ad teſtem permeant, 1. de ſemin. c. 15.

Epigaſtrion, vide Abdomen.

Epigennema, ἐπιγέννημα, quaſi ſuperveniens, vel ſupergenitum; idem eſt ac ſymptoma, de ſympt. diff. cap. 1. vide Symptoma.

Epiglottis, ἐπιγλώττις, id eſt ſuperlingula, eſt membrana chartilaginoſa, rotunditatis oblongæ in interiori gutturis parte collocata, 1. de loc. aff. 1. quæ à radice linguæ exoritur, lib. de vocal. inſtr. diſſ. capit 4. quæ & Glottis dicitur, 7. de uſu. par. cap. 13. Dicitur etiam lingula ligula, 1. laryngis lingua; eſt enim corpus quoddam ſimile linguæ alicujus fiſtulæ ubi arteria, & larynx inter ſe connectuntur, 7. de uſu pa. c. 13. quæ velut operculum rectè quidem omni tempore, quo animal reſpirat ſtans, quo tranſglutit laryngi accumbens, ibid. c. 17. Cujus ligulæ niſi tanta eſſet magnitudo, figura, ſubſtantia, & ſitus quem nunc habet, vomentibus nobis non

non pauca in aſperam arteriam deferrentur, ad laryngis cavitatem acervata, ibid. Eſtque hæc proprium vocis inſtrumentum, 1. de loc. aff. 6.

Epigonatis, vide Patella.

Epilampſies, vide Effulgeſcentiæ.

Epilepſia, (quę & Epilepſis dicitur,) id eſt morbus Comitialis, de diff. morb. cap. 5. eſtque totius corporis convulſio, 2. de ſympt. cauſ. c. 2. vide Comitialis.

Epilogiſmus communis eſt quędam ratio, & omnium aſſenſu conſpecta, 1. prorrhet. 6.

Epiludes, Parulides, Thymi, tumores ſunt præter naturam, nihil ſelectum habentes præterquam quod ſunt carnoſa germina, lib. de tumor, cap. 17.

Epinyctides, vide Efflorationes.

Epiparoxineſte, id eſt ſuperacui, & ſuperexacerbari dicimus, cum paroxyſmus plures habet inſultus, ſicut & pulſuum Thlipſis, 1. compreſſio, ſic enim nominant, quando incipiente acceſſione ſatis parvos, atque inęquales eoſdem habet, 1. de dif. feb. c. 7.

Epiphora, ἐπιφορὰ, tum inflammationis magnæ, univerſo illatæ corpori, tum largorum fluorum, & fluxionum commune nomen eſt; propriè verò, de oculis profertur, ubi cum maxima inflammatione, etiam humoris copia influxerit, lib. Introd. cap. 15.

Epiphyſis, ἐπίφυσις eſt, ubi os cum oſſe ad unionem coit, ſive adnata appendix, lib. de oſſib. in procemio: differt autem ab Apophyſis, quòd ſit totius oſſis extrema pars, Epiphyſis verò non eſt oſſis pars, ſed aliquid oſſi adnatum.

Epiphyſis vermiformis ἐπίφυσις σκωληκοειδὴς, idem eſt ac Conarium, ſive Conoides corpus, & Turbinatum, vide Conoides

Epiplaſma, idem eſt ac Cataplaſma, ut cum tritici farina, ex hydrelœo decoquitur, ac vulneribus imponitur, 3. de comp. med. per gen. c. 2.

Epiplocele, vide Celas.

Epiploomiſtæ plerique homines dicuntur, quaſi dicas Omenti geſtores, dum in magnam molem excreverit, 6. de anat. adm. cap. 5.

Epiploomphalon, omenti eſt in umbilicum decurſus, & prolapſus, lib. finit.

Epiploon, ſive Epilun, vide Omentum.

Epiſarcidium, vide Anaſarca.

Epiſemaſia eſt ipſum principium, ſive inſultus acceſſionis febrilis, in quo ægri ſolent horrere, refrigerari, oſcitare, pandiculari, dormitare, aut aliud quid ſimile pati: eſt autem ἐπισημασία, hoc eſt ſignificatio, dicitur etiam, εἰσϐολὴ παροξυσμοῦ, ideſt annotatio paroxyſmi, vide Annotatio.

Epiſion, vide Aquaticulus, ſive Aqualiculius.

Epiſpaſthon, vide attrahens, eſt medicamen aridum inſperſile, ad malignorum ulcerum curationem, non inefficax, 4. de comp. med. loc. cap. 5.

Epithemata, ἐπιθέματα, pharmaca ſunt, ceratis valentiora, quæ tum ex unguentis, tum ex iis, quæ ſimilem vim obtinent medicamentis componuntur, 7. meth. 4. Epithema adhuc, operculum eſt, 2. de uſu par. c. 9.

Epneumatoſis, vide Phyſis.

Epoche, eſt ſuſpenſa ſententia, nihilque definiens, quod eſt de nulla re pronunciare, nec aſſeverare certò, lib. de optimo docendi gen.

Epomida, 1. ſuper humeralem, ſuperiorem humeri partem dicunt, 1. de anat. adm. c. 11. vide Ala.

Epulis, ἐπουλὶς, eſt tuberculum, & carnis excreſcentia in gingivis proveniens, & ad intimos molares dentes, pertinens, ita ut æger aliquando os aperire nequeat, 5. de compoſ. med. loc.

Epulotica, ἐπουλωτικὰ φάρμακα, medicamenta ſunt quæ non detrahere, neque liquare carnem, ſed indurare, deſiccare, & cicatricem inducere apta

ta ſunt,ut alumen, galla omphatica, æs combuſtum præſertim lotum, 5. ſimplic.cap. 15.

Equus, (qui Græcè Hyppos dicitur.lib. finit,) oculorum affectus eſt,inſitus quibuſdam, quibus oculi nullo tempore manere poſſunt requieti, ſed tremulè ſubinde nictant, ſemper inſtabiles, 1. prog. 21.

Erratica febris, ſive inordinata eſt, quæ extra horas conſuetas, vel tardiùs, vel celeriùs invadit, modò enim inordinatè movetur, modò inordinatè perſiſtit, nunquam autem ordinatè, lib.de Typis, c. 4. ſunt enim in erraticis, inordinata principia.

Errhina, medicamenta ſunt, quæ naribus, quas Græci Rhinas vocant, capitis purgandi gratiâ infunduntur, 5. ſimpl. c. 20.

Erythroide, eſt interna teſticulorum tunica, de cauſ.morb. cap.10. vide Elythroide.

Eruptionem, ſive, ut Græci dicunt, Exanthematum nomen quidam in communi uſurpant, de affectionibus videlicet ulceroſis, & aſperis, in mento ſua ſponte provenientib. 5. de comp. med. loc. cap. 6.

Eryſipelas eſt tumor præter naturam non altè deſcendens, ſed in cute conſiſtens, à bilioſo humore obortus, colore pallido, 14. meth. 1. Si verò ipſius color non ſit omninò pallidus, ſed mixtus ex pallido,&rubro,erit etiam mixta affectio,ex phlegmone(in qua ſanguis peccat, coloris rubei)& ex Eryſipelate, utique ab eo,quod in mixtura ſuperat, nomen ipſi inditur,ac dicitur de eo id, quod ſuperatur, ſicut vel Phlegmonem eryſipelatoſam, vel eryſipelas phlegmonoſum,14. meth.1.& 2.Dicunt autem eryſipelas,id eſt Vicinitraham,vel Vicinirubiam,quòd incenſum quidem atq; inflammatum eſt ſemper,cum tumore verò non ſemper, lib.

3.de his quæ in med. 30.& 2.ad Glauc.1.Exactum autem eryſipelas eſt, quod à bilioſa fluxione ortum ducit,7.ſimpl.dictione Coriandrum.

Eſchara cruſta eſt, quæ ulceribus veluti ſeptum, vel ſua ſponte,vel arte adnaſcitur, 5.meth. c. 3. vide Cauſtica.

Eſcharoticum medicamentum eſt, quod perinde ut cauſticum,in craſſa eſſentia eſt, quod cuicumque inhæſerit parti ſtipitis ritu infixum excruciat, 5. ſimpl.15.

Eſthiomenon herpes, eſt inflammatio ex ſyncera flava bile ad cutem decumbente acriori, & mordaciori quàm herpes miliaris; in hoc enim fluor pituita miſtus videtur,in illo exacta bilis totam exulcerans,& corrodens cutem,lib. de tumor,cap.9.vide Herpes,Phagedæna,Nome.

Ethmyodes platyſma, i. latus ille muſculus, ſive muſculoſa dilatatio,quæ cuti ſubnaſcens, Gnaton, i. buccam,ſine maxilla movet, lib. de nervorum diſſ. cap.6.

Evacuationem omnem,ſive fiat inedia,ſive ſanguinis miſſione, ſive purgante medicamento,ſolitus eſt vocare Hipp. vaſorum inanitionem; Evacuatio autem eſt humorum, qui ſua quantitate moleſtant, purgatio:ut purgatio eſt humorum,qui ſua qualitate moleſtant,evacuatio, 1.aph.2.

Euchymia,id eſt ſuccorum in corpore bonitas,2. de ſimplic. 13. unde Euchymon nutrimentum eſt boni ſucci,6.de ſanit.tuen.cap.7.

Eucraſia, eſt medium omnium temperamentorum, 1.de ſanit.tuen.cap.4.ex optima,& convenienti cuique mixtura quatuor primarum qualitatum conſurgens.Unde ejus magna eſt latitudo,quam qui adeptus eſt εὔκρατος ſive Eucraton corpus, id eſt optimè temperatum appellabitur, ſecus dyſcraton, ſive intemperatum,2.de temper.1.

Eucti-

Euectica medicinæ pars,quam alii Gymnaſticam vocant,eſt quæ optimum habitum corpori inducendum ſtudet,de part.art.med.cap.5.

Euexia, eſt bona corporis habitudo, 1.de ſanit. tuen.ca.8.ut huic oppoſita Cachexia. 1.pravus corporis habitus, ἐυεξία καὶ καχεξία, illam complent bona omnium partium temperies, actionum robur, Euchymia ſanguinis, carnis, totiuſque corporeæ molis Symmetria.

Evidentes cauſæ,vide Continentes.

Euoxon,vinculum vocat Hippoc. quod bene geſtat, & ſuſtinet, hoc eſt firmiter, & ſine ulla compreſſione continet,3.de artic.22.

Eupathia,id eſt patiendi promptitudo, 4.de uſu. p.14.

Euphyiam,vocat Galenus, bonam habitudinem, 1.de uſu part.9.

Eupnæa ἔυπνοια proba ſpiratio, quæ ſecundùm naturam fit,oppoſita dyſpnϛϛ quæ eſt difficilis ſpiratio, apud Hip. ut annotat Gal. in commento prog.

Eurhythmus pulſus eſt cuiq; ætati,loco,tempori, temperamento,naturalis pulſus, cum ſuum rhythmum ſervat, 1.de differ.pulſ.cap.9.

Euſarcon.vide Quadratum.

Euſema criſis, quæ cum bonis ſignis à ſua indicatoria die fuit indicata, ut quæ undecimo die coctionem in urina,noctem gravem,quæ acceſſionem præcedit,inſultus cum concuſſione pulſuum decretoriam commotionem,& ſudores bonos,citra horrenda pericula habuit, 1.dier.decr.cap.7.

Euſtomachus cibus eſt gratus ſtamacho, ventremque roborans,6.de tuen.ſan.cap.9.

Euthyporos,id eſt in rectum procedens, alterum ex inſtrumentis,& organis eſt,quæ fractis, vel luxatis cruribus ſupponuntur,(quæ σώλοινας, Græci vocant)quod quidem Euthyporos per unicum axem;

qui in fine machinæ ad infernam ejus partem eſt collocatus, contrarium nixum toti membro,gemina tenſione efficit; quod verò prius ſurſum, mox deorſum,illud Metalepticum dicitur, quaſi translativum dixeris 6. meth. c. 5.

Entrophia, id eſt bona, & uberior nutritio, 3. de ſanit.tuen. cap. 8.

Exanaſtomoſis,vide Oſculorum apertio.

Exangues corporis partes ſunt,ut oſſa, & chartilagines quę mucoſo quodam humore aluntur, qui lentore quodam, & albedine præditus eſt, cum imbecilla ita natura eſt, ut bene conficere alimentum in ipſis nequeat, ſed quaſi ſemicoctum relinquat, 3. de art. 65.

Exanthematum nomen, quidam in communi uſurpant, de affectionibus videlicet ulceroſis, & aſperis in aliqua corporis parte provenientibus, quæ & puſtulæ, & Bothor dicuntur, 5. de comp.med. loc.c.6. Sunt autem ἐξανθήματα, id eſt papulæ,quædam leves eruptiones humorum per cutem eflloreſcentium; rubræ,pallidæ,flavæ, nonnunquam & nigræ,& lividæ, pro humorum ratione, nunc indolentes, nunc prurientes cum ſcalptu, interdum ſine pruritu, nunc ulceroſæ,nunc ad ulcus non devenientes. harum generum ſunt φλυκταίναι ψυδράκιαι, ἐπινύκτιδες λειχῆνες, Variolæ,Morbilli,quæque in lue Venerea gignuntur,& quæ in febribus peſtilentibus,vide Puſtulæ,Eruptiones.

Exarthrema,luxatio eſt, non omnis, ſed ea tantùm,in qua totus articulus à ſua ſede excidit: nam parvam luxationem, non ἐξάρθρημα ſed παράρθρημα, quidam vocari contendunt,2. meth. 2.

Exarticulatio eſt alicujus membri luxatio, li. de morb. diff. cap. 13. Exarticulationes interdum vocat exarticulata,id eſt oſſium è propria ſede exceſſus,ſine fractione co,1.in 1.de fract. 1. vide Luxationes.

Ex-

Ex aegritudine ſenectus, ſive ex morbo ſenium (quod & Tabes, ſeu Maraſmus & Marcor, febriſq; à qua proficiſcitur, tabida, vel Maraſmodes dicitur) eſt extinctio nativi caloris, ad quam totum corpus contabeſcit, inſtar arboris cujuſdam ſupra modum arefactæ, aut ob longitudinem temporis, aut flammæ viciniam, aut vehementem, atque immoderatum ſqualorem. Cumque hæc qualitas ſenibus, annorum multitudinis ratione comparetur, tabidis tamen à febrili caliditate, 5. de ſanit. tuen. c. 9. & 1. de differ. feb. ca. 8. Fitq; ex defectu nutrimenti, ubi quis vel ex electione famem tolerat, vel prę ciborum inopia, fame conficitur, lib. de marcore, capit. 1. vide Maraſmus.

Excavatio, vide Lordoſis.

Excidentiæ apud Hipp. nunc ſine adjectione luxationem oſſium à propria ſede ſignificant, 1. de fract. 1.. nunc articulorum tantùm luxationes, com. 3. de iis, quæ in med. 31. vide Luxationes.

Excrementum id omne dicitur, quod in alendo corpore, nec confici, nec aſſimilari potuit: Cumque propterea corpori non adnaſcatur, nec adcreſcat, per ipſius laxiora intus ſpatia nunquam ſupervacaneum errat, unde nomen quoque rectè à majorib. ei rei περίπλωμα, 1. pererrans eſt inditum, 1. de ſanit. tuen. c. 3. vide Attractrix, & Lotium.

Excutationes, 1. oſſium extra cutē ejectiones, de oſſibus enim extantibus eſt ſermo, 4. de artric. 34.

Exelciſmus, eſt oſſis, vel oſſium deductio à ſuperpficie in profundum, lib. finit.

Exercitatio acuta, cujus celeres motus ſunt, quæ corpus tenuat, contraria craſſū reddit, multa corpus ſiccat, mediocris obæſum prę̨ſtat. 5. de ſanit. tuen. 3.

Exipotica, id eſt excolentia, & digerentia medicamenta, 7. de comp. med. per gen. 9.

Ex morbo ſenium, vide ex ægritudine ſenectus.

Exomphalos dicitur, cui umbilicus foras prominet, quod malum, alii rupturam vocant, alii egreſſionem umbilici, quod accidit, vel Peritonęo rupto, aut procidente Omento, aut inteſtino, vel humore ibidem collecto, vel carne ſubnata, vel ſanguine irrumpente, per Diapedeſim, vel Aneuriſma, vel ſolo aliquando ſpiritu irruente, vide Bubonecele.

Exoſtoſes, vide Elephas.

Expanſa ἐκπεπταμένα, vide Ab ſcedentia.

Experientia, eſt ejus, quę ſæpius, & eodem modo viſum eſt, obſervatio, atq; memoria, ad Traſibul. c. 11.

Expiratio eſt motus, quo ſpiritus per reſpirationem ad interiora latus, ad exteriora propellitur, 4. aphor. 68. qua in cordis compreſſionibus, id quod fuliginoſum eſt in eo, ac fumidum per læves arterias, extrà funditur, 7. de uſu part. 9. vide Inſpiratio.

Exſpiratus, ſpecies quædam eſt, ex convulſione proveniens, quæ muſculorum, qui exſpiratum efficiunt, convulſionem ſequitur, quam appellat Hipp. ſpiritum inter exeundum offendentem, 2. de ſympt. cauſ. c. 2. & 4. aph. 68.

Expultrix facultas, vide Attractrix.

Exquiſita & extenſa tertiana, vide Tertiana ſimpliciter.

Extaſis, id eſt mentis emotio, inſania eſt, quæ brevi finitur, lib. finit.

Extenſum inteſtinum, vide Rectum.

Extergentia, vide Rhyptica.

Externa cauſa, vide Procatartica & Continentes cauſæ.

Extuberatio, eſt vertebræ alicujus ab interiori, ad exteriorem regionem luxatio, 9. de placit. 4.

Exſuccatio, i. ſugillatio, 2. de fra. 24. vide Contuſio.

Exſudare eſt circa frontem, & claviculas parùm ſudare, com. 2. in 1. de morb. vulg. 75.

Exufflatio eſt multi ſpiritus extra animal per gut-

tur affatim facta emiſſio, agentibus ad id interco- ſtalibus muſculis,contractoque Thorace, 1. de loc. aff. 6. Quæ duplex eſt, altera citra ſonitum & ſtrepitum,cum ex utriuſque thoracis partibus nihil omninò exſpirat animal; altera cum una tantùm thoracis parte reſpirat animal, ita ut ſemiſpirans, vel ſemivocale reddatur, diciturque exſufflatio ſtrepens,vel cum ſonitu,4.de loc.aff,6.

Exuſtio, quæ & Deuſtio dicitur, ſive ipſa Solis operatio talem ſorriatur appellationem aut,qui ab eodem fit in corpore affectus, ſive ille, qui jam effectus eſt;eſtquidem ſanè,& hoc ipſum, calor præter naturam,nondum tamen febris, niſi Cor unà caleſiat, 1.de differ.feb. cap.2.3.

F

FACIES, Græcè πρόσωπος, eſt quidquid à priore capitis parte ſub tota fronte,auribus, oculis, naſo, & ore ad mentum uſque, à ſuperciliis incipiens,circumſcribitur,lib.Introd. cap. 10.

Facies Hippocratica, quam mortiferam vocant, eſt cujus naſus acutus,cavi oculi,adſtricta tempora, aures frigidę,& contractæ,& fibræ earum verſę,cutis circa frontem dura, intenta, arida, color totius vultus viridis,aut niger eſt, 1. prog. 7.

Fætus, (quo tempore in utero ſemen feminis ſpeciem refert, ut in abortu & diſſectione viſum eſt)ab Hipp. non appellatur,donec ſanguine repletum Cor,Cerebrum,& Jecur,indiſtinctam quidem, & informem, quandam tamen coagulationem, & magnitudinem præ ſe tulerint, & carnea fætus ſubſtantia,& non amplius ſeminalis apparet, tunc non genitura, ut prius, ſed fætus ab Hipp. appellatur, 1.de ſem.c.9.

Fames,vide Senſus indigentiæ.

Fatuitas (quæ & μώρωσις, ſtultitia, & ſtolliditas

tas dicitur) ſymptoma eſt citra delirium, ægros naturalibus fatuis ſimiles reddens, quales etiam ex iis, qui dicuntur conſeneſcere, nonnullos fieri novimus, cui pathemati ſimile quidem eſt, quanquam non idem quod vocant ἄνοιαν, anæam. i. ignorantiam, de qua Thucydides ſcripſit in his qui ex peſte ſervati ſunt, hoc pacto, ignoraverunt, tum ſeipſos, tum familiares com. 2. in 1. prorrhet. 60.

Fauces ſunt internus oris locus, ubi ſimul conveniunt, & gulæ & gutturis partes extremæ, 4. de loc aff. c. 3. quas fauces Pharynga vocant, id eſt, præjacentem gulæ, & gutturis ſedem, quæ aperiendo deorſum, evidentem amplitudinem, in qua gemina oſtiola viſuntur, tum gulæ, tum etiã gutturis, commonſtrat, 3. prog. 16. vide Iſthmus, & Pharynx

Favus, qui & Κηρίον, & μελικηρὶς dicitur, vide Achωres & Cerion.

Febrire ſiquidem exiſtimamus, non eum modò qui in cute, in ſuperficie exteriori igneam habet caliditatẽ, verùm etiã, & hoc magis, qui eã, in corporis imo, & viſcerib. continet, co. 1. in 1. prorrhet. 7.

Febris, ſecundùm communem omnium hominum conſenſum, eſt caliditas præter naturam maximè quidem in totum animal effuſa: ſin minùs, at omnino vel in plurimis partib. vel in nobiliſſimis accenſa, com. 1. in 6. de morb. vulg. 29. cum is calor adeo auctus eſt, ut & hominem offendat, & actionem lædat, 8. meth. ca. 1. ſive idem calor, ipſum Cordis corpus occupaverit, ſive eos, qui in ejus ventriculis continentur humores, 1. de diff. feb. c. 1. & 3. & de cur. per ſan. ca. 5. Febrem autem dicit Hipp. a fervore, & igne deducta appellatione, ut ſignificet febrem quoque ipſam, quæ πυρετὸς dicitur ἀπὸ τοῦ πυρὸς, id eſt ab igne fuiſſe nominatam, eamque eſſe febris eſſentiam, quod calorem igneum habeat, 3. de fract. 8. & de cauſ. morb. cap. 2.

Fe-

Febris ab apoſtemate (quam febrem phlegmonodem vocat, 14. meth. capit. 9.) eſt cum aliqui, vel ob inflammationem obortam, abſceſſum, dolorem, vel eryſipelas, vel lateris inflammationem, pulmonis, vel alterius partis febricitant; licèt veteres eos non ſimpliciter febricitare, ſed vel pleuriticos peripneumonicos, lienoſos, ſimpliciter dicerent, 4. aphor. 73. Eadem etiam febris accidens dicitur, ſi poſt ſenſibilem alicujus membri, advenerit affectum, alioquin ægritudo, & paſſio cenſenda eſt, de differ. morb. capite 5. & com. 1. in 6. de morb. vulg. 29.

Febris accidens, vide Febris ab apoſtemate.

Febris Acmaſtica, Anabatica, Epacmaſtica, Paracmaſtica, Homotona, Cauſon, ardens, deurens continua, ἀκμαστικοὺς καὶ ὁμοτόνους, ἀναβατικοὺς καὶ ἐπακμαστικοὺς, παρακμαστικοὺς, καύσους, καὶ συνεχῆ Græci vocant, vide Continua febris.

Febris Amphimerina ἀμφιμέρινος, vide Amphimerina febris.

Febris Cathemerina, vide Cathemerina febris.

Febris Colliquativa συντηκτικὸς πυρετός, ex genere eſt febrium quas maraſmodes vocant, hoc ſolo tamen differunt, quod quæ portio carnis in his colliquatur, ea ſemper vaporis vice digeritur in illis, in ventrem defluit; in ardentiſſimis enim febribes, ſi carnes humidæ, ac molles cum adipis copia fuerint, eas ſenſu liquari deprehendas, ſin ſine adipe & ſiccæ ſint in maraſmodes febres tranſeunt, in quibus ſicciores carnes redduntur, & corii ritu durantur, nec defluit ulla ex his ſenſibilis liquatio, 10. meth. 11. Idque fit cum corporis humores tenues fuerint, & febris calor acris; nam evaporantur, qui ita extenuantur, per inſenſibilem evacuationem, 2. de raione vict. 47.

Fe-

Febrium confuſio, κρᾶσις, vide Complexio febrium ἐπιπλοκὴ.

Febris Diaria, vide Diaria febris.

Febris diurna, & nocturna, quam Græci Cathemerinam & Mathemerinam vocant, eſt febris quotidiana, quæ nocte, vel die remittit quidem, ſed non intermittit, quæ verò remittit, & ad infebricitationem venit Amphimerina dicitur, co. 3. in 1. de. mor. vulg. 2. & 9. vide Amphimerina.

Febris Ephemera, vide Ephemera febris.

Febris facta & fiens, vide Febris ſchetica.

Febris focus, eſt ea animalis particula, quæ prima ſuis ipſius ſolidis partibus immodicè fuerit calefacta, quod in Ethica febre primum eſt Cor, tum Jecur, tum Venter, tandem quæcunque poſſunt ſecum Cor concalefacere, lib. de Marcore, c. 7. Qualis eſt particula, quam vel obſtructio, vel putredo, vel phlegmone obſederit, 11. meth. 20.

Febres Hecticas appellant, quæ ſolidas animalis partes occuparunt, vel quoniam firmæ, ac ſolutu difficiles ſunt, quemadmodũ habitus, aut quoniã ipſum corporis habitũ, comprehendunt, 1. de dif. feb. c. 7.

Febris Hectica exquiſitè eſt, quæ nullum particularis acceſſionis, aut principium, aut incrementum, aut vigorem, aut denique remiſſionem habeat, à ſolo autem cibo, hecticæ febres efferveſcunt, quo incremento ablato, æquales ſemper perſeverant, lib. de marcor. c. 8.

Febris Helodes, quæ & Typhodes, & humida dicitur, eſt, cùm à prima ſtatim die ægrotantes ſudant ſudoreque ipſo, aut parùm, aut nihil levantur; Econtrà ſicca, in qua ſitis urget vehemens, ac ſcabra viſitur lingua, duraq; tanquam Corium cutis plurimuſq; adeſt in corpore ſqualor. Adverſus Lycũ, c. 2.

Febris Hemitritæus, vide Febris Semitertiana.

Febris Hepiala ἠπίαλος, de genere eſt quotidianæ,

quan-

quando ſimul ægri rigent,& febricitant, atque eodem tempore in toto corpore utrumque ſentiunt affectum, (etſi quidam,eum rigorem, qui febrem antecedit,ita nominant)2.de dif.febr. cap. 6.quæ & Epialus appellatur,lib. de inæq. intemp.capite 8.

Febris homotena,vide Continua.

Febris horrida,eſt,in qua magna acceſſionis pars horrore conſumitur, 2.de dif. feb.cap. 8.

Febris humida,vide Febris Helodes.

Febris Hyemalis,ea eſt apud aliquos,quæ hyeme fit; apud alios ea, quæ hyemis tempori eſt peculiaris,4. rat.vict.61.

Febres lividæ à colore cognomen adeptæ ſunt; ægri.n.cutis tota livida,& labia,qualia exeſis moris eſſe ſolent, & oculorum alba liveſcunt;quæ ſanguineum ſuccum deficere nunciant,& cum ipſo itidem ingenitum calidum, atque idcirco mortiferæ ſunt, ex quib. nonnullæ ſyncopas evacuationem ſequentes,efficiunt,com.1.in 6. de morb.vulg.29.

Febris lipyria λειπυρία eſt,in qua intus,& in ipſis viſceribus calor ſentitur urens, ut neque valde ſubtilium veſtimentorum,neque linteolorum velamenta, neque aliud quidquam præter nuditatem ferre poſſint,in externis autem partibus,frigus,aut tepor. lib.de inæquali intemp.c.8.

Febrem magnam,aut parvam,conſueverunt Medici appellare,non propriè quidem rei quali, nomen quanti accomodantes; hoc tamen facere aſſueti non in febrib.tantùm, ſed in mille aliis rebus, quæ licet in qualitate ſubſiſtant,magnæ tamen, ac parvæ dicuntur, 1.de dif.feb.cap.1.

Febris maraſmodes, eſt febris marcida, in qua omnes corporis partes æqualiter marceſcunt,lib.de marcor.ca.5.vide Maraſmus.

Febris marcida apud Philippum datur, quæ idem eſt ac ex morbo ſenium, ſed eam Galen. non vult

vult febrem dici, cum in ea frigidius quàm natura poſtulat Cor ſit factum, oſtendunt id, pulſus parvus & rarus redditus, reſpiratio parva, tarda, ac per longa intervalla, quæ & ipſa Cordis, & partium ad Cor pertinentium frigiditatem indicat, lib. de marco. ca. 5. Senium igitur ex morbo, quoniam frigiditas ſiccitati adjuncta eſt, febris non eſt; ſed is tantùm febris dici poteſt, qui & marcor torridus dicitur, & marcor ſyncopticus; his enim ambobus eſt pulſus frequens, & parvus, ægrique, dum oſcitant, ſpiritum efflant calidum, ut jure ipſum ardori, & æſtui aſſimilare poſſis, qui marcor torridus, ex caliditate, ardentiſſimiſque febribus, præſertim in ſicciori corporis habitu fit; frigidus autem marcor, qui ſenectutis ſimilem affectionem obtinet, fit ex permutatione febrium, quæ tum per aquæ frigidæ potionem, tum per ea auxilia, quæ refrigerandi gratiâ hypochondriis, ac Thoraci imponi ſolent, fuerint ſecus, ac oportet refrigeratæ, li. de marc. cap. 5. vide, Ex ægritudine ſenectus.

Febris Mathêmerina, vide Febris diurna.

Febris mitis, eſt quæ medici manum non mordicat, neque exurit, ſed vaporem minimè mordacem exhalat, hujuſmodi eſt Diaria febris, mitis autem dicitur non ſimpliciter quidem, ſed per comparationem hoc eſt minùs mordax, ſi quidem febrilis omnis calor, cum ſit igneus, acer & mordax eſt, ſed hic magis, ille minùs; vide Febris ſimplex.

Febris modos nonnunquam mores vocant, nonnunquam differentias, vel eſſentias, ut quod febris boni, vel mali moris ſit benignus, vel malignus, 1. de morb. vulg. 10.

Febris Pemphigodes πεμφιγώδης eſt, quæ per caloris intenſionem, puſtulas in ore, quæ Græcis Phlyctides dicuntur, generat, lib. finit. nec hoc ſolùm, ſed Pemphigodes febres, hoc eſt ſpiritibus affluentes

entes interpretamur: ſentimus enim plerumque perfebricitantium cutes, aërium quendam halitum effluentem. Dicitur itaque Pemphigodes, id eſt flatulenta, vel flatuoſa, ſed hanc plerique vario modo interpretati ſunt. Quidam diariam febrem intelligunt, natam ſpiritibus accenſis; Alii febrem madentem, & humidam, ab affluvio quodam aëroſo, & vaporoſo, per cutem ſæpius erumpente; alii eam febrem ſic vocant, quæ veluti exilientium & manui occurrentium ſcintillarum opinionem præbet; vel ita appellatur peſtilens ἡ μετὰ πεμφίγων, id eſt quæ cum puſtulis effloreſcit. Quamquam poſſit adhuc intelligi ſynochus non putris, quam ob id inflativam vulgus medicorum vocat, quòd ſanguinis calore febrili ferventis copia, venæ omnes plurimùm ſint inflatæ, & ſanguine flatuoſo, & bulliente, plenæ. Verùm Galenus in eam ſententiam inclinavit, ut diaria intelligatur, quæ in ſpiritibus accenſis, & interdum putreſcentibus, ſubſiſtit, com. 1. in 6. de morb. vulg. 29.

Febris peſtilens eſt, quæ à calidioribus ambientis aëris flatibus, quales maximè circa Canis ortum contingunt, vel à putreſcibili vaporatione effecti, per inſpirationem quidem manifſtè cor calefacientis, excitatur; qui corpori extrinſecus circumfuſi, totum ipſum calidius efficiunt, & præſertim arterias, ut quæ ſubſtantiæ ipſius ambientis aliquid trahant; Cum quibus omnibus ſimul cor affici eſt neceſſarium, & cum ſupra modum incaluerit, ipſum primum atque potiſſimum febrilem calorem ſuſcipere, atque ad univerſum corpus tranſmittere, 1. de dif. febr. c. 4. vide Endemus.

Febres putridæ ſunt, quæ ex humorum putredine accenduntur, cum rigore, frigore, vel horrore incipientes, inæqualitate pulſuum, & caloris, ſive in principio, ſive augmento, pluribus paroxyſmorum inſult

ſultibus,acri,& mordaci calore, ſubmiſſione pulſuum,quam ſyſtolen vocant,velocitate,urinæ cruditate, cujus febris declinationem integra non ſubſequitur quies, 1.de diff. febr. c. 7. Generantur autem a præcedentibus cauſis,non a præincipientibus, quaſcunque.n.in ipſo animali,vel diſpoſitiones, vel motus præter naturam ægritudinum præcedentes cauſas nominant; quæ verò extrinſecus adveniunt, & alterant corpus, atque tranſmutant naturam vehementes, præincipientes appellant,de cauſ. morb. cap 2.

Febris putrida intermittens eſt, quæcunque ad ſenſibilem infebricitationem pervenit, ortum habens ab humore febrem generante, qui per omnes corporis partes ſuo motu defertur, 2. de diff. feb. cap. 1. cujus tres ſunt omnino differentiæ,quotidiana, tertiana,quartana; quotidiana, quæ ex pituitæ putredine eſt, ex utriuſque verò bilis flavæ quidem tertiana; nigræ autem quartana, 2. de diff. febr. cap. 2.

Febris quartana,vide Febris putrida.

Febris quintana,ſextana,ſeptimana eſt,cum ægri non prorſus affectione morboſa ſunt liberati, ſed ſemen aliquod retinuerunt; his uſu venit ad victum negligentioribus, ſæpe ſexto die à principio febricitare, ſæpe ſeptimo,non raro octavo, vel alio; & cum febris ceſſaverit,putantibus ſe prorſus eſſe liberatos, eodem omninò victu utentibus, ex ſemine morbi reliquo, totidem diebus in eandem affectionem devenientibus ſimiliter febricitare: non igitur ex vi morbi hic circuitus datur, ſed ex reſiduo affectionis,& inordinato infirmorum victu,com. 2. in 1.de morb. vulg. 7.

Febris quotidiana, vide febris putrida intermittens.

Febris remiſſio,totum illud tempus eſt,quod acceſſi-

ceſſionem ſequitur, quod tempus alii intervallum, declinationem, ſubmiſſionem, vel ablationem nominant, de morb. temp. cap. 6.

Febris reverſiva eſt, non acuta, ſed diuturna, imperfectas habens ſolutiones, quæ poſtea rurſum exoriuntur, & per ſecundam in abſceſſu expulſionem integrè ſolvuntur.

Febris ſanguinis eſt febris ſimplex, in qua ſanguis ſecundùm naturam ſe habens, accenditur quidem, ſed non putreſcens generat febrem ſimilem ephemeris, quæ ex inflammationibus inguinum accidunt: nam & inguinis inflammatio, ex bono ſanguine, ſed accenſo, fit, 2. de criſ. 12. Putreſcit quidem interdum ſanguis, ſed ex eo ſimpliciores fiunt febres, quàm ex aliis humoribus; ſimilem verò acceſſionum proportionem aſſumunt, qualem tertianæ febres oſtendunt. Quod ſi ſanguis ſupra modum aſſetur, pars ejus ſubtilior, ac pinguior, in flavam omninò convertitur bilem, quæ autem craſſior in atram, ut in carbunculis contingit, in quib. ſanguine ſupra modum efferveſcente, ad melancholicum humorem fit tranſmutatio, 2. de dif. feb. c. 9. Quam videtur reponere in ordinem febrium Synocharum non putridarum, in quo genere etiam enumerat febres diarias, 9. meth. 2.

Febris ſchetica, quæ facilè diſcutitur, oppoſita febri hecticæ, quæ difficilè: ut. n. illa fit, ita hæc facta eſt, 8. meth. 1.

Febris ſemitertiana, ſive Hemitritæus ἡμιτριταῖος eſt, quæ ex quotidiana, continua, tertiana intermittente fit, & confunditur, 2. de dif. febr. c. 7. In qua cum pituita, & flava bilis ſibi proportione reſpondent, & æquipotentes ſunt, dicitur Hemitritæus, ibid. c. 8.

Febris ſignificatio, quæ Græcè Epiſemaſia dicitur, eſt primus inſultus acceſſionis tempus indiviſibi-

le,exactè jam primùm,lib. de morb.temp.c.6.quæ & Annotatio dicitur.2.aph.1,vide Inſultus.

Febris ſimplex,clarioris doctrinæ gratia, fugiendo æquivocationem,à me dicitur, quæ à primo ſtatim die, etſi acuta eſt, non tamen ſupremè, ſimpliciſſimaque & cum tutiſſimis ſignis, quam Hippoc. εὐήθη,id eſt mitem nominat, ſeu boni moris, 1. de criſ.c. 16.

Febris ſingultuoſa eſt, in qua ægri ſingultiendo, rodentem, acerrimumque humorem vomuerunt,à quo ſymptomate non ſunt liberati, donec febris in totum ſoluta ſit,vel propè,4.acutor.69.

Febres ſpirituoſas quidam nominant (quas Pemphigodes aliter appellant) non ad tactum notitiam referentes, ſed ad difficilis anhelitus ſpeciem, in qua magnus creberque ſpiritus redditur, com.1.in 6.de morb.vulg.29.

Febris ſyncopalis συγκοπτὴς πυρετὸς, eſt in qua aliqui febricitare incipiunt, ubi maximam crudorum ſuccorum copiam,unà cum oris ventriculi offenſione, vel ex cruditatibus vel alia quapiam occaſione congeſſerunt, quibus præcordia inflantur, totum corpus ampliore mole,quàm pro naturæ modo cernitur, tum color ad albidius, vel lividius, vel nigrius, ſeu plumbei coloris tendit, pulſus minores, obſcuri,& inæquales, quos ſyncope facilè ſolet apprehendere,12. meth. 3. Eſt & aliud ſyncopalis febris genus, quod non ex craſſorum, & crudorum ſuccorum copia fit,ſed ex tenuib.ſuccis, qui ocyſſimè exhalant, in qua ægri ſyncope ſimiliter opprimuntur, 12. meth. 6. Priorem vocat Avic. ſyncopalem humoroſam ; poſteriorem ſyncopalem minutam.

Febrem Synochon Græci medici eam appellant, in qua una acceſſio ab initio ad finem perpetuò manens in multos dies porrigitur ; cum enim acceſſi-

ceſſionis remiſſio ex ferventium humorum tranſpiratu contingere ſoleat;non tranſpirant autem in vehementi ſtipatione,qualis eſt in ſynocho, neceſſe eſt multorum dierum fieri acceſſionem,9.meth.2.Vel ea eſt,quæ omni magna mutatione uſque ad judicationem caret;hæc Latinis continens dici poteſt.Cæterùm etſi una ſit idea hujuſmodi febrium,à qua ſynochos eas nominant: natura tamen earundem minimè ſimplex,unaque eſt, quædam namque earum manifeſtam habent putredinis notam, quædam verò prorſus non habent: quæ ex diariarum febrium genere ſunt, illas vocamus ſynochos putridas, has ſynochos non putridas; Barbari hanc vocant ſynocham,illam ſynochum.Gal.9. meth. & 2. de differ. febr.indiſcriminatim,utraq; voce utitur,& ſynochi & ſynoche,utraſque ſub Synochi nomine comprehendit.Atqui Synochus febris,& Synoche, Græcè σύνοχος, καὶ συνοχὴς, hoc eſt Continens,& Continua differunt,quòd inSynocho nulla ſit fervoris remiſſio. Synochis autem ſingulis acceſſionibus remiſſionem ſenſibilem obtinet.Idem,Synochus plures,neutra tamen ad infebricicationem pervenit, 2.de criſ.6.vidè Synocha.

Febris tabida,vide Maraſmus.

Febris Tertiana exquiſita,eſt ea, quæ tertia quoque die acceſſionem faciens intermittens, cum brevi acceſſionis tempore,cum frigore invadens, ſudore, bilis vomitu,& bilioſis excrementis terminatur, à bile putreſcente exorſa, cui ſi aliquid horum deficit, non exquiſitè, ſed ſimpliciter tertiana dicitur, quòd ſi intermiſſio ſit minor,& acceſſio longior,dicitur tertiana extenſa,2.de dif.feb.8.& com.2.in 6. de morb.vulg.25. vide Febris putrida intermittens.

Febres Tritæophyes,τριταιοφυεῖς,hoc eſt tertianarum naturam referentes ſunt,quæ tertio die invaleſcunt,2.de diff.feb. cap. 2. vide Tritæophyes febres.

Febris Typhodes, τυφώδης, vide Febris Helodes.

Fellis folliculus, eſt veſica fellis, 5. de loc. af. 7. vide Cyſtis, & Choledocos.

Femen, vide Interfemineum, & Perinœon.

Femur, quod & Crus, os magnitudine cunctis animantis oſſibus præſtat, ſuprà coxendici, infrà tibiæ alligatur, cujus cervici duo ſunt exigui proceſſus, quos Trochanteres vocant, quorum exteriorem, qui longè major eſt, Gluton, hoc eſt Natem appellant, lib. de oſſib. cap. 21.

Fermentatio vide Fervor.

Ferina deſipientia, vide Deſipientia ferina.

Fervor, ſive fermentatio, affectus eſt, ab atra bili proveniens, ubi ampliùs incaluerit, aut propter putredinem aut febrem phlegmonodem, quam nullum animal, ne ipſi quidem mures guſtaverint: terra quoque raditur ab ea, ac partes, quæ raduntur, omnes in altum attolluntur, 14. meth. c. 9.

Fibræ ſeu villi ſunt tenues quædam, & ſubtiliores nervorum, & ligamentorum propagines, aponeuroſis, & denervationes, quibus tanquam digitis manus, nervi & muſculi actiones ſuas obeunt, 9. de uſu part. 2. & 1. de placit. cap. 10.

Fibula, vide Cnimi.

Ficationes, vide Sycoſis,

Ficatum, id eſt Iecur, quod quia omnium animalis partium craſſi eſt ſucci, ac ad coquẽdum difficilè tardèque permeet, propterea mactandi animalis jecur, multarum ficuum ſiccarum eſu pręparatur, evaditque illud ſeipſo melius, cum animal ipſum caricas affatim comederit; eaque ratione factum eſt, ut hanc appellationem ſortiretur, 3. de alim. fac. c. 12.

Ficoſus tumor, eſt tumor in mento natus ex craſſiori humore, & ſeroſiori tenuitate, quàm Varus, 5. de comp. med. loc. cap. 4.

Ficus in oculo, eſt tuberculum quoddam à craſſiori

ori hnmore oculi partib. affectis adhæreſcente collium modo, hoc eſt ὀχθώδη comm.3.in 3.de morb. vulg. 48. Græcè σύκα καὶ συκώσεις, eruptiones ulceroſæ ſunt, rotundæ, ſubduræ, rubicundæ, quas dolor comitatur; fit hoc malum magna ex parte in capite; ſed & reliquo etiam corpore; fit etenim in ano, & Mariſca dicitur, in palpebris adhuc fit, & dicitur etiam σύκωσις; quòd ſcilicet ficus granorum referat ſimilitudinem, unde ficoſam appellant palpebram.

Fiſtula Σύριγξ, eſt anguſtus, & longus ſinus, lib. de tumor. c. 5. per tranſlationem dictus à muſicis inſtrumentis, quæ oblonga obtinent cava, & fiſtulæ nominantur, 2. progn. 64.

Fiſtula Urinaria, quæ Urethra dicitur Græcé, eſt meatus urinæ reddendæ accommodatus, qui in pene eſt, quarto aphoriſ. 76.

Fiſtuloſus, ſeu flatuoſus nervus, vide Cavernoſum.

Flatuoſus morbus, vide Hypochondriacus.

Flatuoſus ſpiritus, qui & Flatus dicitur, tumorem excitans flatuoſum, craſſus ac vaporoſus eſt vapor, non æthereus atque tenuis; ille enim aëri, qui Auſtrinis conſtitutionibus fit; hic verò, qui Aquilonaribus regnat, aſſimilatur: eſtque hic is, qui in nobis ſecundùm naturam eſt, ſpiritus, hic conſervandus, ille, ut qui craſſus eſt, extenuandus, 2. ad Glauc ſexto.

Flava bilis, vide Amara.

Flexus variciformis, eſt plexus ille venarum, & arteriarum in teſtibus multipliciter flexarum, in cujus primis flexuum partibus ſanguinem ſyncerum continent, qui certè in ultimis flexibus ad ipſos teſticulos non ampliùs ruber, planè eſt, ſed jam quodammodo albicat ſuccus is, qui in ipſis continetur, exiguum adhuc requirens ad perfectam ſubſtantiæ ſeminis generationem, quod ei à teſticulis ipſis accedit, 9. de uſu p. c. 4. vide Glanduloſi aſſiſtentes.

Fluctuatio cum ſonitu Græcè κλύδων, ſymptoma

eſt facultatis concoctricis, retentricis, complectentis alimentum; ſed quæ illud ſufficienter concoquere non poteſt; unde eò diutius in eorũ ventre, gravitas ex alimento manet, quo tardiùs concoquitur, præſertim cum nihil in eo continetur, quod verti in flatum poſſit, aut cum ventriculus vehementer fuerit perfrigeratus.

Fluxio, quædam eſt apparentium inflammationum cauſa, quæ non admodum occulta eſt, niſi quandoque illis conjungatur, quæ aliqua alia ex cauſa, evidenter factæ videntur; quandoque enim nulla ex his præcedente, membrum confeſtim patitur inflammationem: ea, quæ hanc paſſionem generat, Rheuma, id eſt, fluxio vocatur: ipſa verò paſſio, diſpôſitio Rheumatica, 2. ad Glaucon. 2. Fluxio adhuc ſimpliciter dicitur, pilorum defluvium, quod tabeſcentibus magna ex parte, atque ex diuturno morbo convaleſcentibus, evenit, lib. finit.

Fluxiones ventris, vocat Hippocr. cum, & ſemper, & aſſiduè humida dejiciuntur excrementa, ſine teneſmo, & lienteria, 1. de morb. vulg. 36.

Fluxus eſt tenuium humorum delatio, quam cohibere nequeas, non ex noſtra voluntate proveniens, lib. finit.

Fluxus hepaticus is eſt, in quo ob imbecillitatem hepatis, alvi ſedimina, aquæ, in qua nuper mactata caro abluta eſt, redduntur ſimillima, 5. de loc. aff. 7.

Fluxus muliebris, eſt ſanguinis ex utero profluvium, 9. ſimplic.

Focile majus, & minus, vide Cubitum.

Focus febris, vide Febris focus.

Fœtus ab Hippoc. vocatur, ubi ſemen in uterum injectum ſanguine repletum fuerit, & Cor, et Cerebrum, & Iecur indiſtinctam quidem adhuc, & informem quandam coagulationem, & magnitudinem

nem alicujus momenti præ ſe tulerint, carneaq; appareat fœtus ſubſtantia, & non amplius ſeminalis; unde neque genituram amplius talem formam appellat Hipp. ſed fœtum, 1.de ſem.cap.9.

Folliculus fellis,vide Fellis folliculus.

Fomenta,& fotus,ſunt qui per ſpongias calidâ aquâ decoctionis alicujus ſimplicis imbutas, & expreſſas,alicui corporis parti fiunt,2.de loc.aff.1.

Foramen cœcum,id eſt auditorius meatus, vide auditorius meatus,& Cœcum foramen.Cæcum verò dicitur, non quòd revera cæcum ſit, ſed ob flexuoſam meatus obliquitatem,quæ cauſa eſt cur funiculum, aut ſetam porcinam in ipſum foramen dimiſſam, tranſmittere non poſſis, 9.& 11. de uſu part.

Foraminulenta oſſa,vide Cavernoſa.

Foratio eſt, qua utimur in fracturis capiris, cum uſque ad Cerebri membranas, Calvariam dividimus,6. de compoſ.med.per.gen.cap.2.

Formatrix virtus eſt, quæ jacto in uterum ſemine; ſive in terram, ſtaris in quibuſdam temporibus multas conflat partes ejus quæ gignitur,quę eſt optima,& ſumma ars,quæ omnia alicujus gratiâ molitur,ſic ut nihil otioſum ſit, aut ſupervacaneum, 1. de natur.fac.cap.6.

Formica, quæ & Myrmecia, & ſeſſilis verruca dicitur,2.meth.2.vide Myrmetica.

Formicans pulſus,vide Vermiculans.

Fornices ſeu teſtudines, quas Græci Pſallidas ψαλλοειδέα vocant,eſt forma,& figura concava, figurarum omnium ad patiendum difficillima, qua forma,multa ædificia configurantur, ad cujus ſimilitudinem,pars Cerebri efformatur, 11. de uſu par. c. 15.vide Camarion.

Faveola eſt cavum ulcus,ac parvum in nigro oculi,lib.finit.

Fractura, vide Unionis ſolutio, & Rhegma.

Fractura cauſatim facta, vide Abductio.

Frictio (quæ τρίψις) ſicca eſt, cum corpus univerſum ſolis manibus vel linteolo nullo admiſto, aut humido aut pingui corpore, fricatur; cui opponitur frictio humida, quæ fit per aquæ, & olei admiſtionem; ubi enim cum oleo aqua cōfunditur, haud facilè ſolubili miſtione coit, ut, quibus ita corporibus inungatur oleum, neceſſe ſit, & pluſculùm inhærere aquam: ſola enim aqua, quæ foris circumfunditur, facilè defluit, & quæ in poros ingreſſa corporis, nullam habens anſam, promptè effluit, niſi oleum admiſceatur, 3. ſimplic. cap. 25.

Frigus χειμὼς, non eodem modo in ſanis, & ægris ſumitur: in ægrotantibus enim aliud eſt rigere, aliud horrere, aliud algere; ſæpe enim acceſſionis inſultus cum rigore, alteri cum horrore, alteri cum ſola frigiditate ſuboritur. Ita ut cum quis cum nulla cōcuſſione, & agitatione corporis perfrigeſcit, nec corpus, nec omninò cutis inæqualiter, & præter voluntatem moveatur, perfrictio dicitur, non hic tamen riget, niſi motum concuſſionis inæqualem, & cutis, & totius corporis ſentiat, iſq; Rigor ῥῖγος, dicitur, ſi autem cutem quidem perturbet, & per quoſdam inſultus quatiat, corpus autem totum non commoveat, Horror & Horripilatio, Græcè φρίκη nominatur, ut hic affectus ſolius cutis talis exiſtat, qualis totius corporis Rigor, lib. de trem. & palp. c. 6.

Frons, Μέτωπον, eſt pars faciei ſupra oculos ſita & ad tempora uſque protenſa, ſubſtantiâ muſculosâ & oſſe ſubjecto (quod Coronale vocant) conſtans, ſuperpoſita ſuperciliis, pilis nuda, inter utramq; autem ſita, Int. c. 10.

Fugaces fructus, qui & Horarii & Horæi dicuntur, ſunt, qui naſcuntur eo tempore, quod Horam vocant; Eſt autem Hora Græcis id anni tempus, in cujus medio Caniculam exoriri contingit; Tempus autem id, eſt dierum quadraginta, quo tempore Horarii fructus conſtant, nonnulli jam declinantes, alii incipientes, alii in ſuo vigore, aut ultra vigorem, aut citra conſiſtentes. Vocant autem ipſos horarios, non quòd id ſolum tem-

oris ſint,ſed(ut mea fert opinio)quòd ipſos ab his, qui d reponendum ſunt idonei, diſtinguant, quando, & riticum, & hordeum ſemina cerealia, & omnia quæ ſtivam,atque anniverſariam habent generationem,ſed on citò corrumpuntur; quo modo,cucurbitæ, mora, epones, melopepones,perſica,& alia id genus; quæ ſi uis in hyemem ſervare volens, exſiccata repoſuerit, o etiam modo veterem naturam, in contrarium imiabuntur, 2. de aliment. fac. c. 2.

Fuliginoſus vapor, qui ex deuſtione aſſatorum elevatur, lib. de uſu pulſ. 7.

Fuligo, vide Fumus.

Fumus,& fuligo,vapores ſunt, qui elevantur,ille quidem ex materiis ſemiuſtis, hic verò ex immodicè aſſis uſtiſq. Eſt namque fuligo, vapor terreſtris, fumus, mixtio quædam ex terreſtri,aqueaque ſubſtantia, 8. meth. 5.utrumque enim materiæ aduſtum excrementũ quod in ſublime fertur,ſignificat,non ſecus in febribus fuliginoſum excrementum, exſpiratione, & contractione arteriarum, natura expellit, 3.de præſag.ex pulſ. c. 7.

Fulva, vide Dychroma.

Funis brachii vena eſt, pars venæ humeralis,quæ protenditur, ſecundùm diverſas adjutorii. i. oſſis humeri partes lib.de anat.viv. & de ratione cur.per ſang.c.16.

Fungos vocant craſſas palpebrarum eminentias,commen. 3. in 3. de morb. vulg. 49.

Furcula ſuperior, & inferior, vide Claves.

Furfuratio, quæ & furfur, & πιτύα eſt cum quibuſdam ſe ſcalpentibus furfuribus ſimilia, ex capitis cute decidunt, a vitiatis ſaniebus provenientia, 1.de comp. med. loc. 6. quæ & Pityriaſis dicitur.

Furor, vide Melancholia.

Furor ἐρωτικὸς amatorius, qui ex amore fit, perinde atque is, qui ex Muſis προτεκτικὸς dicitur.

Furunculi, Dothienes, Δοθιῆνὲ Græcis dicti, tumores ſunt præter naturam, ex ſimilibus humoribus quibus Vari geniti, per univerſum corpus, qui duplices ſunt, aliqui, ut ita dixerim, varoſi, duri, & ægrè con-

concoctiles: aliqui inflammati, in quibus aliquando etiam febres conſiſtunt, & tumor in magnitudinem excreſcit, & in pus tranſmutatur, 5. de comp. med. loc. cap. 7. Eſtque furunculus mitis quidem, cum in ipſa ſola cute conſtituitur; malignus verò cum altè exoritur, Phymati, id eſt, tuberculo ſimilis, à quo ſola duritie differt, lib. de tumoribus, cap. 15.

Fuſaneus morbus eſt, qui omni loco, & tempore fit, libr. finit.

G

GALIANCONAS, vide Ancos.

Ganglia γάγγλιον, quæ Avic. & Paulus vocant glandulas, apoſtemata ſunt glanduloſa, ſicut avellana, & nux, & aliquando minùs ſæpèque accidunt ſuper manus, & frontem, quæ ſi comprimantur, digitos effugiunt, tum redeunt, & aliquaudo multiplicantur, ſæpeque cum impoſitione, & forti alligatione laminæ plumbeæ curantur, & diſcutiuntur, quas etiam Contractiones vocat Gal. 5. de comp. med. per gen. cap. 7. Paul. lib. 4. cap. 14. Vocantur etiam & Gangilia quaſi concretiones, & contortiones quædam, ex lento & mucoſo humore accreſcente, & conglomerato, quod proprium nervorum alimentum eſt, 2. de art. 56.

Gangræna γάγγραινα, eſt alicujus membri mortificatio, ex magnitudine inflammationis, quæ jam fit, non quæ facta eſt, 2. ad Glauc. 9. Nam cum omninò membrum effectum eſt demortuum, ut punctum, vel ſectum, vel uſtum non ſentiat, quæ patitur, ſtatim reſcindere oportet, qua ſanam partem vicinam attingit, ſed quod ita affectum eſt, denigratur, quod verò in medio eſt conſtitutum, ita ut tendat ad mortificationem, Gangræna nominatur, ibidem, vide Syderatio. Adhuc Hipp. Gangrænas, e-

mor-

mortuarum venarum torporem nominat, qui ex nimia inflammatione conſequitur, 2. de fract. 24.

Gargareon, ſive Gurgulio, Cion, Columna, Curgulio, eſt ea gutturis pars, quæ Faucibus adjacet, cùm ſecundum naturam ſe habet; cùm autem morbo afficitur, ita ut ejus extremitas phlegmone laboret, fit ſimilis Acino uvæ, & dicitur Uva; quando tota Cion, Columna; quando verò fit, dicitur Himàs, Γαργαρεὼν, σταφύλη Κιὼν Κιονίς, & Ἱμάς, 4. de loc. aff. cap. 3. Quod quia ad vocis modulationem fit, ideo à quibuſdam plectrum. πλῆκτρον, vocis refractorium appellatur, 7. de uſu par. cap. 5. Hanc eandem partem, Columellam, Staphilem, & carnoſam particulam ſummo ore dependentem vocant, 6. de com. loc. c. 3. vide Columella, Pharynx, Staphyle, Epiglottis.

Gaſtrocnemion eſt poſterior carnoſa Tibiæ pars ſeu tibię venter, (ut anterior tibię pars carnis expers, dicitur Anticnemion, ἀντικνέμιον.) Græcè Γαστροκνήμιον καὶ Γαστροκνημία, Sura appellatur, lib. de muſc. diſſ. cap. 32, & 2. de anatom. adm. cap. 4. vide Sura.

Gaſtrorophia, i. abdominis ſutura, 5. de anat. adm. cap. 6.

Gemelli, vide Nates Cerebri.

Genæ γνάθος, faciei pars ſunt, quæ inter naſum & aures ſitæ ſunt, quæ bene coloratis, & ingenuis, pudore ſuffuſis, rubent, quæ & Malæ dicuntur, introd. cap. 10.

Genion, vide Mentum, lib. de muſc. diſſeç. cap. 2. vide Mentum.

Genitalis meatus, quem varicoſum aſſiſtentem vocant, maxima illa via eſt, quæ genituram a teſtibus hauſtam, ad Colis radicem defert, 1. de ſemin. cap. 15.

Genituram appellat Hippoc. illud quod in abortu, vel diſſectione uteri, ſeminis ſpeciem repræſentat, non animal conſtitutum, quod primis duobus men-

menſibus ſolet accidere, quo tempore neque embryon vocat, ſed genituram, 1. de ſem. cap. 9. Genituram adhuc aliquando appellat, membra genitalia, in fœminis uterum, in maribus ſeminaria vaſa quæ nuncupantur, 3. de art. 41. vide Cyema: frequentius autem genitura ſumitur pro ſemine recenter emiſſo, vel in ſuis vaſis contento, Græcè γονὴ. Hipp. lib. de natura pueri.

Genu, Græcè γόνυ, eſt femoris & tibiæ dearticulatio, in qua ſinus eſt quidam prominens, alterius caput excipiens, quod anteriori parte, quò firmius fieret Rotulâ, ſeu patellâ munivit, quam μύλην, & ἐπιγονατίδα, vocant, quæ prohibet, ne femur curvatis, aut per declivia currentibus loco excidat, & dilabatur, lib de oſſib. c. 21. & 22. & lib. Introd. c. 10.

Gerocomica, γηροκομικὴ, eſt ea medicinæ pars, quæ ſenes regit, de part. medic. cap. 5. Incertum an ad ὑγιεινὴν, an ad θεραπευτικὴν, pertineat, cum ſenum corpus, neutrum ſit, plures tamen eam ſalubris medicinæ partem eſſe ſtatuunt.

Gibba Hepatis, vide Sima.

Gibboroſitas, quæ Græcis Κύφωσις dicitur, eſt diſtortio ſpinæ in poſteriorem partem, 3. de artic. 2. vide Cyphoſis, & Incurvatio.

Gibbus eſt, ubi inter diſtractas vertebras, vel una, vel plures illæſæ permanſerint, ſic affectis gibbus accidere ſolet; ubi enim unica duntaxat vertebra, aut etiam duæ aut tres, ſeſe deinceps conſequentes diſtrahuntur, ea parte ſpinam cavari contingit, 4. de loc. aff. 5.

Gilva emplaſtra, vide Dichroma.

Gingivæ Οὖλα, carnes ſunt, quæ ſunt circa dentes, 9. de uſu par. cap. 15. ubi primùm è locellis emergunt, 5. de comp. med. loc. cap. 8.

Ginglymos ſpecies eſt Diarthroſeos, qua oſſa ſeſe invicem ingredientia, conjunguntur, ut vertebræ inter

inter ſe,ac cubitus, humeruſque alligantur, lib. de oſſib.in proœm.

Glabrities, vide Madaroſis.

Glacialis humor, vide Cryſtallinus.

Glandium, vide Thymus.

Glans eſt finis,& extrema totius Colis pars, cujus cutis,quę eam veſtit,præputium dicitur,5.meth. c.13.Ariſtoteles verò 1.de hiſt.animal.cap.13. dicit cutem,quæ Glandem integit, carere nomine, & totum quod ex ea cute, glandeque conſtat,præputium appellat. Dicitur etiam in alio ſignificato glans,ſuppoſitorium,quod clyſteris loco ſedi infunditur, 6.de comp.med.loc. cap.3.

Glandula,corpus quoddam carniforme eſt, quod utique velut cunei quidam,vaſorum diviſionibus incubantes, fulcimentum ipſis ſuggerunt, ut à nullo violento caſu afficiantur,4. de uſu par.cap.20.Glandulam etiam ſuppoſitorium vocat,com.2. in 1.prorthet.6.Glandulam etiam Thymum dicunt, 3.de alim.facult.cap.6.Sunt autem glandulæ, quas etiam Adenes vocant, imbecilliores corporis partes, ad quas valentiores corporis partes, ſupervacua ſibi tum quantitate,tum qualitate, & præſertim ad eas, quę rariores naturâ ſunt,tranſmittunt;quippe valentius eſt arteriarum,venarum,nervorũ, muſculorum robur;imbecillius autem,aut prorſus nullum corporum, quæ glandularum ſunt natura, 13. meth. c.5.

Glandulæ laryngis ſunt corpora laxiora, & fungoſiora cæteris glandulis, laryngi utrinque adjacentes factæ à natura,ut partes omnes,quæ tum ad laryngem,tum ad fauces pertinent, humore perfunderent 7.de uſu par. 17.

Glanduloſi aſſiſtentes, vel aſtites, vel paraſtatæ, vaſa ſeminaria, vaſa ſpermatica, plexus ſeu flexus variciformis (plexus Capreolaris, & Hæderarius, 1.de ſem. c.12.homonyma ſunt, ſignificantia duo

vaſa,

vaſa, venam ſcilicet, cui ſubjacet arteria, utraque flexus multos numero æquales, inſtar Capreolorum quorundam, variè complexorum efficientia, quo implexu ſanguis, & ſpiritus, qui ad teſtes feruntur, diutiſſimè coquuntur, in quibus ſemen elaboratur, qui flexus poſtremi in teſtes terminantur, qui teſtes, ut qui laxi, cavernoſi ſunt, chymum, qui in vaſis cęptus erat concoqui, excipientes, rurſum coquunt, donec perfectam ſemiuis formam induxerint; iidemque per aliud vas, quod ad pudendum porrigitur, ſemen ejaculantur, (quod varicoſum aſſiſtentem vocant, 1.de ſem. 15.vulgus vaſa deferentia, ut priora, vaſa præparantia appellat) quod vas ſpermaticum maribus latum & longum, fæminis anguſtum & breve natura conceſſit, 14.de uſu p.10.& 11.

Glanduloſa corpora, quæ primus Herophilus, ἀδηνοειδεῖς προστάτας, quaſi glanduloſos præſides, aut proſtates appellavit, utraque parte colli veſicæ ſunt locata, in quibus humor quidam ſpermati ſimilis, verùm longè tenuior continetur, qui in coitu repente, ac ſimul unà cum ſemine elabitnr, reliquo autem tempore omni paulatim, eoque ſenſu non deprehenditur; cujus uſus eſt, ut ad venereum coitum excitet, & in coitu delectet; denique quod craſſus is ac viſcoſus inſtar olei meatum vrinarium humectet, & inungat adverſus vrinæ roſionem, & ne exſiccatus conſideat, prohibeatque quò minùs per ſe lotium, ac ſemen facile feratur; in maſculis glandes hæ notabilis magnitudinis ſunt. 14.de uſu par, & 1. de ſemin.

Glaucoſis γλαύκωσις, glaucedo eſt oculorum affectus, qui ex immodica ſiccitate, vel concretione humoris cryſtallini, vel ex largiori ejus evacuatione, quæ fit in compunctionibus, ſolet progigni, quique cæcitatem præ omnib. maximè, qui oculis accidunt, morbis, inferre ſolet, 10.de uſu par. cap. 6. Glaucoma

ma verò γλαύκωμα eſt naturalium humorum, in glaucum colorem mutatio, lib.finit. Diciturque id oculi vitium quod orta priùs ſuffuſione, & humore circa pupillam valde concreto, & reſiccato contractum eſt; unde Glaucedo à ſiccitate eſt, ut glaucoma ab humiditate; & propterea Gal. 3.aph. 31.dicit Glaucoma ſpeciem eſſe ὑποχύματος, id eſt, ſuffuſionis, non tamen docet eſſe eundem morbum; differt enim ſuffuſio tum à Glaucedine; tum à Glaucomate; eſt enim ſuffuſio extranei humoris, & aliunde influentis concretio; glaucedo verò ipſius humoris cryſtallini, denſatio, & reſiccatio. Nec omnes ſuffuſiones tantæ ſunt, ut toti pupillæ prætendantur, & viſum ex toto adimant; Glaucoma verò cryſtallini univerſi eſt, atq; ſiccitates per ipſum totum ex ęquo diffuſa, & ex ſiccitate concretio. Adhæc plerę q; ſuffuſiones curationem recipiunt, cum tamen nullum glaucoma curetur, uti nullus alius morbus ab immodica ſiccitate proveniens.

Glaucedo, vide Glaucoſis.

Glaucoma, vide Glaucoſis.

Glene eſt id, quod in ſuperficie extremi oſſis ſitum eſt, ab ocularis ſinus ſimilitudine, ſic dicta, lib. de oſſibus in procem, vide Articulus.

Glenoides, ſunt duo ſinus leniter cavi, in inferiore ſummæ vertebræ parte, quos ab ocularis ſinus ſimilitudine ſic appellant, ſimiles ſuperioribus; ſed ſinus eriores, cum caput ipſum excipiant, non ab re ſunt majores, infrà verò minores ſunt, qui vertebram ſecundam admittunt, lib. de oſſib. cap. 8.

Gloſſocomion, quod & Glottocomion dicitur, machina quædam eſt, in qua extenduntur, & vinciuntur fracta membra laqueis, ad juſtam eorundem diſtentionem, 7. de uſu p. cap. 14.

Glutia, Græcè γλοῦτια, id eſt parvæ nates, ſunt tenues, ac prælongæ Cerebri eminentiæ, ex utraque

par-

parte illius meatus, qui ſpiritum ex medio Cerebri ventriculo, in Parencephalidis ventriculum tranſmittit, quarum concurſum, hominum conjunctis inter ſe femoribus, quæ nates vocant, rectiſſimè comparaveris; ſunt autem qui Didymis hoc eſt teſticulis, ea aſſimilantes, malunt vocare Didymia, quæ verò his proxima, glutia, 9. de uſu par. c. 14.

Glutinatorium medicamentum, quod & ſanguinarium, & cruentis opitulans, & enæmon dicitur, eſt quod vulneris oras committere, & glutinare molitur. 3. de comp. med. per gen. cap. 2.

Gluton, hoc eſt natem appellant, alterum ex duob. proceſſibus cervicis, oſſis, femoris, qui major; & exterior, & gibbus eſt, lib. de oſſib. c. 21. vide Femur.

Glycea medicamenta ſunt, quæ aliquando purgant, & interdum acres humores indulcant, lib. de Dynamid. in proœmio.

Gnaton, vide Ethmyodes platyſma.

Gomphos, affectus oculi eſt, qui latinè dicitur Clavus, cum pupilla egrediens pelliculas Uveæ, ſuperficie tenus operit, unde ejus forma fit quaſi Clavus, lib. de ocul. c. 11. vide Clavus.

Gomphoſis, Synarthroſeos ſpecies eſt, cum ad inſtar clavi os oſſi infigitur, vel cum quippiam penitus eſt infixum, ut ne tantillum quidem (veluti dentes ſuis alveolis) dimoveatur, lib. de oſſib. in proœmio.

Gonorrhœa eſt ſeminis invita, & aſſidua excretio cole non extenſo. Gonorrhææ autem nomen planè compoſitum eſt, quaſi ſeminis genitalis fluor, ob imbecillitatem continentium ipſum corporum, 6. de loc. aff. 6.

Gracilis, ſive tenuis pulſus eſt, in quo longitudinis dimenſio, quodammodò duabus reliquis præſtat, in quo autem duæ reliquæ hanc ſuperant, turgidus, ſive craſſus appellatur, 1. de diff. pulſ. cap. 5.

Gran-

Grando, eſt tumor craſſus in partibus interioribus palpebrarum coagulatus, ut quaſi grando videatur, lib. de ocul. cap. 9.

Graphioides, aut Belenoides proceſſus, id eſt graphio, ſeu ſtylo, & acui ſimiles, qui & ſtyloides dicuntur, à Columnæ ſpecie, qui partibus his ſunt, tenues oſſium capitis proceſſus, appellitant, 10. de uſu par. cap. 4. Adhuc graphioides & ſtyloides proceſſus, eſt Cubiti proceſſus, quem è directo parvi digiti porrectum, à graphii, ſeu ſtyli modo, Græci diſſectores, ſic vocant, 1. de anat. adm. cap. 10.

Gravativus dolor, vide Dolor triſtis.

Gravedo, ſive Coryza eſt tenuis & incoctus humor, qui per nares ſecernitur, 2. progn. 49. Quem docet non eſſe pituitæ ſpeciem, ut quidam falsò aſſerunt, ſed excrementum, quod a Cerebro diſtillat, quod & mucum & Coryzam vocat, qui frigidus, & humidus ſuccus eſt, qui tum in ſenibus, tum iis, qui ratione quavis ſunt perfrigerati, plurimus acervatur, quem quidam phlegma vocant, 2. de natural. fac. cap. 9, vide Coryza.

Graveolentia, vide Beneolentia.

Gravis, ſeu gravativus dolor, vide Dolor triſtis.

Greſſuram γλίχαδα, vocat Hippo. totum id, quod inter inguina utriuſque cruris eſt, cujus mediam partem περίναιον, nuncupat, hoc eſt interfemineum, eò quòd duobus feminibus interjacet, quæ eſt intercapedo, quæ ab exortu pudendi, uſque ad anum pertinet, ubi etiam veſicæ collum, collocatum eſt, 4. de artic. 45.

Grumus, Græcè θρόμβος, eſt concretus ſanguis, lib. de atra bile, cap. 2. eſtque aggregata concretio ſenſibilis ſanguinis, lib. de tumor. cap. 2.

Guidez venæ, vide Apoplecticæ.

Gula, vide Oeſophagus.

Gurgulion, vide Staphyle, & Gargareon.

Guttur, vide Larynx.

Gutturoſos, i. ἐξεχεβόγχυς, quaſi gutturemilos vocat Hippoc. eos, qui prominentia in anteriorem partem, guttura habent: guttur enim, id eſt, βρόγχον, vel totam aſperam arteriam nominat, vel fauces tantùm, 3. de art. 8.

Gynæciæ, i. mulierum paſſiones, lib. de Gynæciis.

Gynæcomaſton, id eſt muliebris mammæ, & ſubjecta mammis pinguedinis, auctio eſt, præter naturam, lib. finit. γυναικομαστὸν, muliebrium mammarum ſummum incrementum; unde τὰ γυναικεῖα, id eſt muliebria, ſeu menſtruæ purgationes.

H

HABITUS eſt partium noſtri corporis ſtructura, & compoſitio, qua ratione dicimus hujus corpus eſſe raræ texturæ, quapropter facilè evaporatur, & ſyncopen incurrit, hujus verò denſioris, atque ob id in morbis cunctari, diutiuſque trahere, 2. de ratione vict. 47. Habitus nomine in omni re uti ſolemus, quæ conſtans eſt, ægrèque amovetur; unde & ſanitatem bonam habitudinem dicimus, li. de bona habitudine, & 4. de rat. vict. 25.

Hederarius flexus, vide Glanduloſi aſſiſtentes.

Hæmalopa, eſt oboriens cruenta ſuffuſio ad plagas oculi illatas, 4. de comp. med. loc. c. 8. eſtque ſugillatim in oculis, ex plaga, aut ictu, effuſio, ſub contuſum locum, ſanguine. Unde Archygenes dicebat idem malum eſſe cum Hypoſphagmate, atque etiam in omni alia corporis parte poſſe contingere, præter quàm in oculo.

Hæmatoſis, id eſt, ſanguificatio, vide Hepar, & Sanguificatio. Hæmo-

Hæmodia eſt affectus quidam, qui dentes, gingivaſque infeſtare ſolet, cum quiſpiam & auſteros, & acidos cibos ingeſſerit, quo dentes ſtupent, 2. de loc. aff. 6.

Hæmophobus, id eſt, ſanguinis mittendi timidus, 9. metib. 5. vide Pſychrophobus.

Hæmoptoicus is eſt, qui ſanguinem ſputo ejicit, lib. 7. de comp. med. loc. cap. 4. ſive vomendo, ſive tuſſiendo ſive ſcreando, ſive ſimpliciter exſpuendo rejiciatur, 4. de loc. aff. 5.

Hæmorrhagia, id eſt ſanguinis eruptio, & abundans effuſio, quæ ſi per magnum vulnus fiat, per largum obitur fluxum; ſin anguſtum per jaculationem, ut in venis ſecandis: differt autem Hæmorrhagia, ab Hæmorrhoide, quòd illa ſit abundans effuſio ſanguinis, hic verò delatio ſanguinis per diſſultationem, ac paulatim facta, ut quæ ut plurimùm per vaſorum eroſionem fiat, lib. de finit. Unde Hæmorrhoidas, ſanguifluas venas, in ano exiſtentes appellant, 4. de artic. 40.

Hæmorrhoides, vide Hemorrhagia.

Halituoſa ſunt quæcumque per cutem foràs effluere apta ſunt, humida quæ per veſicam; ſicca quę per alvum, quippe à vincenti in ſingulis eorum ſubſtantia, nomina ipſis imponuntur. Contraria halituoſis, & diureticis dicuntur Emplattomena, quæ exiguis meatibus cutis, & veſicæ inhærentia, ea detinent, quæ per cutim, & urinas expurgantur: quæ verò opponuntur ſolutivis, dicuntur ſtryphna, quòd valenter adſtringant, 8. meth. 2.

Halituoſus ſpiritus, eſt alicujus corporis partis humiditas, quæ ad ſummum concocta, in tenuem halitum, virtute inſiti, & validi caloris ſoluta, inſenſibili tranſpiratione in ambientem effluit, qui halituoſus ſpiritus in animalis corpore ex ſuccis, qui lentè, ſenſimque excaleſiunt, naſcitur; ubi verò calor

imbecillior eſt, vel naturalis humor, tum ſemicoctus, tum craſſus, tum glutinoſus, atque particula denſior; ibi craſſior excitatur halitus, quàm ut tranſpirare poſſit, 14.meth.cap.7.

Harmonia in oſſibus, ſpecies Diarthroſeos eſt, in qua oſſium ſtructura, per ſimplicem lineam fit, ſunt autem nulla maxillæ ſuperioris, & quædam etiam Capitis oſſa, ad hunc modum inter ſe juncta, lib.de oſſib.in proœmio.

Hebetudo viſus, quæ & offuſcatio viſus nominatur, eſt ſumma offenſio viſionis, ſine cauſa manifeſta, lib.Introd.cap.15. Græci vocant ἀμαύρωσιν, Arabes guttam ſerenam, differtque ab Amblyopia ἀμβλυώπια, in eo quòd magis, vel minùs: in hac enim minùs læditur viſio, quàm in Amblyopia.

Hectica febris, duplicem habet ſignificationem, una quidem dicitur, omnis febris ſolutu difficilis, ſive ſit pituitoſa, ſive melancholica, oppoſita eſt τῇ σκελικῇ, hoc eſt febri ſolutu facili. Altera vero ſignificatione, ſpeciatim magis dicitur, quæ & putridæ, & diariæ oppoſita ſit, diciturque Hectica, quòd in habitu corporis ἕξιν appellant, tamquam in ſubjecto conſiſtat; eſt enim hectica febris, calor præter naturam in ſolidis partibus accenſus, vide Febris Hectica.

Hecticus pulſus, ita ut febris vocatur, qui non magnopere ullo modo variat, cæterùm manet in perpetuum ſimilis, cohæretque nec ſolvitur unquam, quòd totus habitus morbum induit, in ejuſcemodi febribus, & pulſibus, lib. de pulſib. ad Tyrones cap.8.

Hecticus ſpiritus, qui opponitur naturali, & animali, lapideſque continet, & in univerſo corpore verſatur, quique ſolidis corporis partibus, ex quibus compoſitus eſt, nec diviſis, nec condenſatis nec è loco ſuo motis conſervatur; reſolvitur autem ſpiritibus

bus intenſis, ut in phreniticis, vel diſſolutis, ut in lethargicis,vel iis,qui cardiaco affectu laborant,lib. Introd.cap.13.

Hedra,ſedes,anus,podex, dicitur & Græcis alio nomine δακτύλιος, & πρωκτὸς, eſt autem meatus ventris inferior,continendis, tranſmittendiſque ex-excrementis deſtinatus. Adhuc Hedra apud Hipp. lib.de vulneribus Capitis, eſt oſſis fracturæ ſpecies talis,ut in eo teli veſtigium remaneat, atque appareat,qua telum inſederit, Hipp. lib. de vulneribus Capitis.

Hedyſma, id eſt unguentum odoratum, 1. de comp.med.loc.cap.2.

Hegemonicę virtutes ſunt rectrices,& animales, quæ in Capite collocantur, quæque ſunt imaginatrix,ratiocinatrix,& recordatrix,lib.de ſympt. diff. cap.3.

Helcydria,id eſt, puſtulæ ulceroſæ in capite genitæ,1.de comp.met.loc.cap.9.

Helioſis, Ηλίωσις, inſolatio, eſt corporis in ſole apricatio, Remedii genus eſt veteribus medicis uſurpatum variis modis,quo alii ad ſolem ejuſque radios exponebantur,ſive ſtantes, ſive ambulantes, ſive jacentes; quo remedio præmiſſa per alvum evacuatione juvabantur Hydropici, Iſchiadici. Nephritici,Paralytici,Elephantici,Cæliaci, Hyſtericæ mulieres,& alba uteri fluxione laborantes, & Cephalalgici, ubi ex eo auxilio, corporis perſpirationem uberionem, ſudores, alvi adſtrictionem, adipis conſumptiorem, tumorum laxorum tum maximè hydropicorum detumeſcentiam, facilem reſpirationem, omniſque ſuperflui humoris abſumptionem fuiſſent conſequuti.

Helos, ſive Clavus, eſt calloſum tuberculum, album,rotundum,capiti clavorum ſimile, toto corpore proveniẽs,ſed pedum plantis,digitiſq; potiſſi-

mum, & calcaneis, accidit, & oculis, ſed vide Clavus.

Helodes febris, vide Febris Helodes.

Heloſis, eſt curva ac reflexa palpebræ everſio, utroque oculi muſculo convulſo, partemque Tarſi ſibi continuam, ad ſe ipſum trahente, quod in magnis morbis magnum malum ſignificat, quam palpebrarum contorſionem Hipp. vocat Campylon, 10. de uſu par. cap. 9.

Helminthes, vide Elminthes.

Hemitritæos febris, ἡμιτριταῖος πυρετός, ſemitertiana febris, vide Febris ſemitertiana.

Hemicrania affectio eſt doloroſa, circa dimidiam capitis partem, aliquando dexteram, aliquando ſiniſtram, quæ juxta ſuturam ſagittalem terminatur, & ut plurimùm per circuitum exacerbatur, pleriſque circa temporum muſculos dolentibus, quibuſdam in vertice capitis, quidam verò adeò vehementer dolent, ut ne manuum contactum facilè ferant, in quibus pellicula Calvam ambiens, læſa eſt, diciturque aliquando Heterocrania, Græcè ἡμικρανία, ἑτεροκρανία, 2. de comp. med. loc. cap. 3. Eſtque & aliud Hemicraniæ genus, quod Sphacelodes nominant, eſtque convulſorius dimidiæ partis capitis dolor, 2. de loc. aff. 7.

Hemiplexia, ἡμιπλέξια, Paraplegiam ſignificat, vide Paraplegia.

Hepar, quod & Iecur, eſt membrum princeps in dextro thoracis latere collocatum, venarum omnium principium, & primum ſanguificationis, quam hæmatoſim vocant, officina, & inſtrumentum venarum omnium, & nutrientis virtutis principium, 4. de uſu par. cap. 12.

Hepatica vena, vide Axillaris.

Hepaticus affectus, (quæ & hepatitis nominatur, de ſymp. diff. 5.) eſt Iecoris imbecillitas citra phlegmonem.

monem, cum nutrimentum per vaſa, quæ in meſenterio ſunt, veluti per ora quædam ſemicoctum attraxit, rurſuſque per eadem ſemicoctum ablegat in inteſtina; eſtque hæc excretionis ſpecies, maximè ſimilis loturæ carnium cruentarum, ac recenter enectarum, ſive id quod excretum eſt, aquoſum ſanguinem dicas. Atque hoc quidem ſymptoma ſemicoctorum ciborum, vomitioni in ventriculo ad portionem ſe habet, 3. de ſym. cauſ. cap. 2. Eos igitur qui ſic affecti ſunt, quibus viſceris ipſius vires fuerint imbecillæ, hepaticos vocat, affectumque hunc, hepaticum fluxum, aliud à Dyſenteria facit, 5. de loc. aff. 7. Affectio igitur hepatica appellata, veluti etiam & Cœliaca, & Stomachica, citra tumores præter naturam, circa ipſas partes contingit; inflammatum enim eſſe hepar, aut abſceſſu laborare, aut induratum eſſe medici dicunt, aut aliud quippiam tale, non tamen hepaticum vocant hominem ipſum, cui tale quid accidit, 8. de comp. med. loc. cap. 6.

Hepiala febris, ἠπίαλος πυρετὸς, vide Febris hepiala.

Hepſema, id eſt Sapa, vide Apothermon.

Herculeus morbus, vide Comitialis.

Hermaphroditus, complexus eſt maſculini ſexus, & feminini, ſimul etiam utroque genitali proprium obtinente, lib. finit.

Hernias, vide Ramex, & Celas.

Herpes, qui & Serpigo nominatur, id eſt repens, inflammatio eſt ex ſyncera flava bile, ſui ſervante naturam; quæ ſi cum ſanguine per totum corpus deferatur, morbum facit, qui Icteros, id eſt Regius appellatur; ſola verò quando ſecreta eſt, & in aliquo membro conſiſtit, Herpes vocatur, quæ ſi craſſa ſit totam exulcerans cutem, uſque ad ſuppoſitam carnem, Herpes exedens, ſive

Eſthiomenon, ſive Phagedæna; ſi verò tenuior fuerit, id quod in ſuperficie eſt tantùm veluti deurens, generis ſortitur appellationem, cum ſimpliciter, & ſine adjectione Herpes vocetur: Reliqua verò altera miliaris, quoniam parvæ puſtulæ ac multæ per ſummam cutem, ſimiles miliis in ea excitantur; (atque hanc poſtremam Cenchriam Græci vocant,) quæ non protinus ulcus faciunt, quemadmodum alter, ſed interpoſito tempore in ulcus abeunt, 2. de Glauc. 1. & 6. aph. 45. Eſtque ejuſdem generis cum Eryſipelate, atq; hujus quoque magis cum eo, quod exulceratum eſt: differũt autem humoris tenuitate: eſt enim admodum tenuis qui Herpetem excitat, ũde ut non ſolùm interiores partes, quæ utique carnoſæ ſubſtantiâ ſunt, trãſeat, ſed etiam cutem ipſam, ad ſummam uſque cuticulam tum erodit, tum exedit; quando ſi hanc quoque ſudoris vice tranſiret haudquaquam ulcus excitaret, 14. meth. 17. & 2. meth. 2.

Heterocrania, vide Hemicrania.

Heterogeneum, vide Diſſimilare.

Heterorhythmum pulſum vocamus, qui alterius ætatis habet rhythmum, l. finit. vide Pararhythmus.

Hexis, vide Affectus, qui & Scheſis,

Hiatuli, qui & Hyatuli dicuntur, & Synodontes, Græcè vocantur, ii ſunt quorum venter interim in ore invenitur, quod accidit in vehementiore appetentia, in qua venter omnibus animalibus ſurſum procurrit, adeo ut nonnulli cum primùm incipere eum affectum ſentiunt, foràs repere ſibi ventrem dicant: aliis verò cibos quod adhuc mandunt, nec dum ſatis eos ore confecerunt, eripit planè invitis, 3. de anat. fac. 8.

Hidroa, puſtulæ quædam genitalium partium ſunt ſummam cutem occupantes & exulcerantes, 3. aph. 21. Oriuntur, ut ipſum nomen oſtendit, ab earũ

partium

partium ſudore bilioſo, & mordaci (ex mutuo attritu) qui perfacile iis in partibus putreſcens pruriginem movent cutemque velut ulcerib. exaſperat. Dicuntur, & Intertrigines, 6. de ſimpl. c. de Balauſtio, Græci vocant ἱδρῶα, & παρατρίμματα. Plinius vocat Attrita, vide Sudamina.

Hidròs ſudor ἱδρὼς, eſt humidum tertiæ concoctionis excrementum, per cutem in aquæ ſpeciem erumpens, vide Sudor.

Himas affectus eſt Gurgulionis, cum longior, gracilior, ſicciorque evaſerit: talis. n. Loro non ineptè comparari poteſt; differt a Cionide, quòd in hac Gurgulio non extenuatus eſt, ſed craſſitiem ex fluxione majorem ut plurimum adeptus.

Hippocratica facies, vide facies Hippocratica.

Hippocraticum ſcamnum eſt machina quædam, quam Hippocr. conſulit præparandam iis, qui in aliqua magna urbe curaturi ſunt, 1. de artic. 4.

Hippos, vide Equus.

Hirquæ, vide Anguli.

Homiomeres & homæomeres ὁμογενεῖς homogeneæ, i. ſimilares elementares, & primæ corporis noſtri particulæ, 6. de ſanit. tuen. cap. 2. quas etiam prima corpora vocat, 8. de placit. 8.

Homonyma duplicia ſunt, aliqua quidem nullo pacto inter ſe communicantia, ut cum Canem dicimus terreſtrem, & marinum, atque hæc æquivoca dicimus: alia verò quæ cum ſynonymis, ideſt univocis aliquatenus communia exiſtunt, cum ab uno factam appellationem habuerint. l. 4. de vict. rat. 13.

Homoplatæ, quæ & Omoplatæ, quas opertas ſcoptulas vocant, partes ſunt, quas ii, qui toto thorace reſpirant attollentes ſenſibiliter, & notabiliter, ex difficultate reſpirationis præcordia ſurſum trahunt variè, & inæqualiter, 10. meth. c. 8. vide Omoplatę.

Homotona, vide Continua, & Epacmaſtica.

Horam

Horam vocat Galenus, id tempus anni, in cujus medio caniculam exoriri contingit, 2. de aliment. facult. ca. 2. vide Fugaces.

Horarii fructus, vide Fugaces.

Horectica medicamenta, quæ faſtidium auferunt, de Dynamid. in proœm.

Hordeolus, eſt apoſtema naſcens in extremitate palpebrarum, lib. de ocul. cap. 9. appellanturque Crithæ, Hordeum ſive oculorum tuberculum, lib. de remed. par. fac. cap. 10. vide Crithe.

Horrida febris φρικώδης πυρετὸς, dicitur apud Hippocratem, 1. de morb. vulg. non ſimpliciter ea febris, quæ cum horrore invadit, id enim innumerabilibus accidit febribus, ſed exquiſitus hemitritæus, in quo videlicet magnam acceſſionis partem horrores occupant, eo maximè die in quo tertiana, & quotidiana continua ſimul concurrunt, 2. de differ. febr. vide Febris horrida.

Horror eſt inæqualis concuſſio totius corporis, & punctio, ſeu vulneratio ſummæ cutis, & aliquando ipſius carnis ab humore tenui, & acri, 3. de ſanit. tuen. cap. 5. & 10. meth. c. 4. vide Frigus.

Humeraria vena eſt, quæ in ſuperficie brachii exteriori collocata juxta interiorem coſtam muſculi Delthoidis ad extremum ipſius proficiſcitur, 3. de anat. adm. cap. 5. Quam Omiæam Græci vocant, 1. de anat. adm. c. 11. Dicitur autem humeraria, vel humeralis, quòd obliquior à Clavicula ſenſim recedens ſe porrigat ad humerum, lib. de venar. & arter. diſſect. c. 6. Eadem vena capitis, Cephalica, & Vena cubiti externa dicitur, vide Cephalica.

Humerus totum illud eſt, quod apparet in ea dearticulatione, qua ſuperior humeri pars, quæ Epomis, & Superhumeralis dicitur, ad Collum vergit, & a poſteriori parte oſſi ſcapulæ, ab inferiori

riori ei, quod, dum totum Brachium attollitur manifeſtum fit, & ala nuncupatur, articulatur, 1. de artic. 4. & 62.

Humilis pulſus, vide Latus.

Humor, & ſuccus non idem eſt; humor enim eſt humiditas quædam, quæ in corpore animantis eſt, ſuccus humiditas eſt, quæ in iis fructibus, quibus veſcimur, aut quos exprimimus, invenitur, lib. de humor. comm. 1.

Humor urinæ, eſt id, quod re ipſa urina eſt, ſub quo nomine, & ſubſtantia, & color urinæ continetur; præter hæc quod in urina reliquum eſt, inhærens dicitur lib. de urina, c. 1.

Humorem mucoſum, eum appellare conſuevit Hipp. qui lentore quodam & albedine præditus eſt, qui ad exangues partes, id eſt oſſa, & chartilagines cogi conſuevit; cum imbecilla ita natura eſt, ut bene conficere alimentum in ipſis nequeat, ſed quaſi ſemicoctum relinquat, 3. de artic. 65.

Hyaloides humor Ὑαλοειδὲς ὑγρὸν, eſt humor oculi medius in ordine reliquorum duorum collocatus, qui & Vitreus dicitur, & Hyelinos; qui quantò craſſior & albior eſt ſanguine, tantò à cryſtallino humore, humiditate relinquitur atque albedine, 10. de uſu par. cap. 1. vide Cryſtallinus.

Hyatuli, vide Hiatuli.

Hyboma, curvamen, gibboſitas, Ὕϐωμα, idem eſt ac Κύρτωμα, vox generalis eſt apud Hipp. ſignificans omnem vertebrarum everſionem præter naturam, 3. de art.

Hydatis, Aquula, ſubſtratæ ſuperiori genæ pinguedinis augmentum eſt, qua fluunt præter naturam oculi, lib. finit. ſunt autem Hydatidæ, humiditates illæ, quæ circa unctuoſa, & viſcoſa corpora per medium ſpatium, inter duas portiones tunicæ Perioſtii adnaſcuntur, quæ corpora mollien-

darum

darum ſua pinguedine palpebrarum gratiâ,à natura fuerunt creata, 10. de uſu par. cap. 7.

Hydatodes vinum, Ὑδατῶδες οἶνον, eſt quod multa aqua dilui poteſt 5. de ſan.tuen. c. 12. quod vinum etiam Oenodes vocant, quod multam ſuſtineat aquæ miſtionem, & imbecilles vires feriat: cui opponitur ολιγόφορον, i. aquoſum vinum, quod paucam ſuſtineat aquæ miſtionem, 7. meth. 6.

Hydatoide, vide Chryſtallinus.

Hyderici, qui & Hydropici, & Utricularii dicuntur, lib. de atra bile, cap. 9. eſtque aqua inter cutem, 5. de loc. affect. 7.

Hyderos Phlegmatias, vide Leucophlegmatias.

Hyderos, id eſt ſpecies Hydropis quæ Anaſarca dicitur, 3. de ſympt. cauſ. c. 2.

Hydragoga medicamenta ſunt, quæ aquam utriculariis Hydropibuſque educunt, lib. de atra bil. c. 6. Inde Hydragogia, id eſt aquæ ductus ſanguinis lationem per venas, nomine à ſimilitudine fluminis ad rivos tranſlato, ſignificat; qui fit ſpiritu, unà cum caliditate per ventrem exeunte, ac deinde ſecum confractas nutrimenti particulas, deferente, Gal. in Timœum Platonis, fol. 578.

Hydrelœum, eſt compoſitio ex aqua, & oleo, Ὑδρέλαιον, incerta autem & multiplex miſturæ ratio, ad dolores capitis ex febre, & vomitione conveniens, 2. ſimpl. 25.

Hydrenterocele, Herniæ ſpecies eſt compoſita, quando videlicet, una cum inteſtino, aquoſus humor in Scrotum deſcenderit, lib. finit.

Hydrocele, vide Enterocele, Celas, & Sarcocele.

Hydrocephalon, eſt humoris aquoſi, vel fæculenti ſanguinis collectus tumor, in parte aliqua corporum eorum quæ caput concinnant, lib. finit. Eſt autem is humor piger & deſes, tribuſque in locis colligitur, aut inter Cutem & Pericranium, aut inter

inter Cranium, & Pericranium, aut inter Cranium, & Cerebri membranas; aliqui addunt ex Aëtio quartum locum inter Cerebrum, & ejus membranas, ſed tunc nullam recipit curationem, puerulis maximè familiaris morbus eſt.

Hydromphalon, coitio in umbilico eſt lenti humoris, qui ſub tunica quoque interdum continetur, lib. finit. Græcè Ὑδρόμφαλον.

Hydrophobus, i. aquæ timidus, Ὑδρόφοβος eſt is qui ex morſu canis rabidi, aquam reformidat. 9. meth. 5. inde Hydrophobia, i. aquæ timor, vide Pſycrophobus.

Hydropici, vide Hyderici.

Hydrops, Ὑδρὼψ, eſt aqua inter cutem, in quo per cutem extentam, ſive aër ſive humor aliquis in profundo locatur, ſi igitur in membrana abdominis interiore, Peritonæo Græcè dicta, aër recludatur, fit Hydropis ſpecies, quæ ſicca ab Hippoc. vocatur; ſi verò humor, fit Aſcites, qui & Hydrops aquoſus ab eodem dicitur, 4. aphor. 11. Ejus tres ſunt ſpecies, prima Aſcites ἀσκίτης, quæ fit cum inter membranam Peritonæum, & inteſtina, plurimus aquoſus humor coacervatur, qui locus, aquoſo humore, utri mòdo impletus videatur, unde & utricularem appellant, Barbari corrupta voce Aſclitim. Altera Tympania, Τυμπάνια, καὶ Τυμπανίτης, dicitur, qui fit ubi flatus, ac ſpiritus copioſus, in iiſdem ventris locis congregatur; Hoc nomine à Tympano omnibus notiſſimo inſtrumento, appellata eſt, ſi enim pulſetur venter inferior, inſtar Tympani ſonum edit. Tertia Anaſarca, Ἀνασάρκη ὑποσάρκη, καὶ Λευκοφλεγματία, dicitur, fitque quoties per totum corpus humor pituitoſus diſſeminatur, ut inſtar ſpongiarum, aut papyri, univerſa caro permadida appareat, ideoque in ea totum corpus intumeſcit, ac mortuo ſimile evadit.

Hy-

Hydrops aquoſus & ſiccus, vide Hydrops.

Hydrops matellæ, vide Diabete.

Hydrops, in vas urinale, vide Diabete.

Hyelinos, vide Cryſtallinus.

Hygia, id eſt ſanitas, quæ eſt affectio, conſtitutioque partium, cujus ope, functiones ſecundùm naturam edimus, 1. meth. 9. Inde Hygiine ſalubris medicinæ pars eſt, quæ ſanitatem tuetur, & imminentes morbos præcavet, lib. Introd. c. 7.

Hygrocyrſocele, id eſt aquoſus ſimul, & varicoſus ramex, eſt dilatatio vaſorum teſtem nutrientium, & lenti humoris in Scroti aliqua parte collectio, lib. finit.

Hymen, Hymenœon, vide Colliculum.

Hyoides, ſive Hypſiloides, ſive Lambdoides à ſimilitudine, quam cum Υ, & Λ, Græcis litteris obtinet, dictum eſt os capiti gutturis incumbens, rectum ſecundùm colli longitudinem, & leniter cavum, lib. de muſcul. diſſ. c. 13. quod & Pharyngetron vocant, lib. de vocal. inſtr. diſſ. c. 6.

Hypelata, Catoterica, ſive Dejectoria medicamenta ſunt, quæ renes, veſicam & gibbam jocinoris, cum multo vitioſo ſucco ſunt referta, expurgant, 7. meth. 13.

Hyperbolica figura corporis eſt, quoties quatuor membra Græcè Κῶλα, i. crura, ac manus, aut ſummè extenduntur, aut immodicè inflectuntur, aut ſpina, cujus partes vertebræ quoque in cervice exiſtunt, 1. progn. 13.

Hypercatharſis Υπερκάθαρσις, ſuperpurgatio, immodica eſt ex medicamento purgatio, in cauſa eſt vis nimia medicamenti, quod vaſa ad ventrem attinentia mordens, & aperiens, & continenter irritans atque convellens corpora, vaſorum vires diſſolvit. In qua primum flava bilis, deinde pituita, demum atra bilis, poſtremò ſanguis, quem natu-

natura habet familiariſſimum, excernitur, initiò tenuiſſimus, demum craſſiſſimus, vide ſuperpurgatio. Si verò humoris vel ſanguinis evacuatio ſpontè fiat, quam natura gravata, vel ſanguinis, vel humorum multitudine, ad ipſius & ipſorum evacuationem excitata, modum obtinere non valet, Hypercriſis dicitur, ſeu ſupervacuatio, 3. prorrhet. 5.

Hypercriſis, vide Hypercatharſis.

Hyperoa, Ὑπερῴα, eſt pars oris ſuperior, modicè concava, foraminulis pertuſa, quibus á Cerebro pituita ad os deſcendit. Latinè Palatum, & Baſis Cerebri, oſſe ſphenoide firmata.

Hyperſarcon ulcus eſt, cui caro ſupercreſcit, veluti Hyperſarcoſis, carnis excreſcentia, Ὑπερσάρκωσις Græcè, 2. meth. 2. & 3. meth. 6.

Hypezochotos membranæ, ſive ſubcingentes ſunt, quæ telæ araneorum ſimiles, naturâ ſimplices, internam utramque thoracis regionem ſubcingunt, quæ verò rectæ ad jugulum uſque perferuntur, Diaphrattontes, id eſt intercipientes, ſive interſepientes, ubi pulmoni cohæreſcunt, hujus operimentum dicuntur, 5. de anat. adm. cap. 8. Quas etiam tunicas omnium ſpirationis inſtrumentorum, vocat, 7. de anat. adm. c. 2. vide Cingentes.

Hypnoticum medicamentum eſt, quod ſomnum conciliat Ὑπνοτικὸν, ſoporemque ſive Cataphoram epotum, molitur: refrigerat enim corpus, & ſenſum eo uſque ſtupefacit, ut ſi paulò liberaliùs ebibatur, mortem afferat, 5. ſimpl. cap. 19. vide Narcoticum.

Hypocaumata, i. fomites, alimenta nominans, juxta omnium philoſophorum dogma, qui eorum, quæ animalia conſtituunt elementorum, ignem maximè, vitæ eſſe cauſam exiſtimarunt, qui ſuis pabulis, tanquam alimentis alitur, ut lucernæ flamma oleo, 1. aph. 14.

Hypo-

Hypocheomenes, i. ſuffuſi, 6. de ſanit. tuen. c. 9.

Hypochondria, id eſt ſubchartilaginea, ſunt partes illæ, quæ ſub ventriculi ore ad partem exteriorem apparent, quoniam ſecundùm rectitudinem ſub Chartilagine, id eſt, poſt chartilaginem habentur; ſunt autem muſculi, qui expanſi membranæ prætenui veluti Araneæ, quam Peritonæon vocant, ſubjacent, extrinſecus verò cute conteguntur; Æquivoco autem cum his vocabulo etiam interiora viſcera vocamus hypochondria, quoniam & ipſa ſub chartilaginibus notharum coſtarum ab interiori parte exiſtunt, ſed exteriori propria, lib. Introd. cap. 10. In priori ſignificato dictum, febres ab Hypochondriis moderatæ, id eſt omnium febrium acutarum, quæ ab Hypochondriis proficiſcuntur, ſunt mitiſſimæ, in poſteriori ſignificato, quando ſub hac voce Hypochondria, complectimur, ventrem, jecur, lienem & ſeptum tranſverſum, quædam malignæ, quædam mites ſunt, com. 2. in 3. de morb. vulg. Atque in hoc ſecundo ſignificato, hypochondrion, Ὑποχόνδριον, ab Epigaſtrio non deſtinguitur.

Hypochondriacus, ſive flatuoſus affectus, qui & ſimpliciter Melancholia dicitur; morbus eſt ex tertio melancholiæ genere, à ventriculo ortum ducens, pravis ſymptomatibus infeſtatus, quam ſequuntur metus, & mæſtitia, qui alvi dejectione, vomitione, proba concoctione, & ructib. levatur, 3. de loc. aff. c. 7. Grecè Ὑποχονδριακὴ μελαγχολία. dicitur.

Hypochyma, (quæ & Hypochyſis,) eſt craſſi humoris in cornea membrana, vel inter corneam, tunicam, & cryſtallinum humorem, juxta pupillam concretio; qua in re, Hypochymatos, & Glaucomatos differentiam recentiores poſuere, dicentes τὸ ὑπόχυμα, non aliud eſſe, quàm humorem illic con-

concretum; Γλαύκωμα autem alterationem eſſe humoris cryſtallini, in glaucum colorem ab humiditate quadam intra ipſum contenta, aliunde adveniente, cum tamen veteribus medicis, idem eſſet uterque affectus, nec tamen hoc ſolo differunt, ſed etiam quod omnes ſuffuſione laborantes, lucem videant aut multam, aut paucam: qui verò Γλαύκωμα, quique ἀμαύρωσιν, patiuntur, lucem omninò nullam cernant. Eſt autem ſuffuſio duplex, una propriè dicta, quæ eſt oculorum per ſe ſuffuſorum morbus ab humore craſſo pupillam obſcurante; altera verò impropriè, in qua oculi non primò, & per ſe patiuntur, ſed viſa quædam viſis propriè ſuffuſorum ſimilia repræſentant, quæ eſt per conſenſum ſuffuſio, (ut illa per eſſentiam) ſive a ventriculo ſurſum ad oculos aſcendendo, ſive a Cerebro deorſum, ſive a toto corpore, ut in febribus, vide Glaucoſis.

Hypogaſtrion, vide Abdomen.

Hypogloſſis, medicamentum eſt, leniens, lævigans, & remittens aſperitates aſperæ arteriæ, in quibus ſi quid inflammationis reliquum eſt, id concoquit, & perſanat; quod medicamentum, quia linguæ ſubditur, eoque paulatim liqueſcente, aſperæ arterię ſummum madeſcit, & irrigatur, ob id Ὑπόγλωσσις dicitur, de quibus Gal. fusè, 7. de compoſit. med. loc. vide Arteriacæ. Hypogloſſis etiam dicitur inferior linguæ pars, quæ ſubjectam attingit maxillam.

Hypophoræ ſunt fiſtulæ, & vitia profunda, & quæ dehiſcant, ut ſinus, ulcera, aliaque hujuſmodi omnia, quæ ex defectu repletionem deſiderant, atque indicant, lib. Introd. c. 3.

Hypophyſis ſeu Hypochyſis, i. ſuffuſio, 3. meth. 2.

Hypopyos vocamus, quibus pus in oculis congrega-

gregatum eſt, quod vacuari ſolet, diviſa ea tunica, quæ cornu eſt ſimilis paulò ſupra locum quo committuntur inter ſe tunicæ univerſæ, quem Græcè alii Irim, alii Stephanon, alii Coronam vocant differtque ab Hypochymate, in qua non pus, ſed lævis quædam nebula tunicis oculi interponitur, 14. meth. c. 19. Quod autem Hypopyon ſub oculis fiat, nomen ipſum indicat, idem enim eſt veluti ſi quis Hypophthalmium dicat, quod ipſum ſub oculis ſonat; Eſt autem ex genere effuſionum, Ecchymomatum appellatarum; Appellant ita Hippocr. & alii multi Medici, circa cutem affectionem, cum tenuibus in ipſa venis contuſis, ſanguis per fiſſuras effunditur, non uno loco acervatim, ac ſtatim ita excretus in grumos coiens; ſed poſtquam per perſultationem, hoc eſt, Diapedeſim, effuſio iſta eſt facta, tunc enim temporis progreſſu, contingit liveſcere, & denigrari, parvis nimirum grumulis, ex diſperſo in multas cutis partes ſanguine coactis, 5. de compoſ. medic. loc. cap. 1. & lib. de Virtute Centaureæ cap. 4. Υ'πόπυον καὶ Υ'ποπύυς Græci vocant.

Hypophthalmia, & Hypophthalmium, vide Hypopyus.

Hypoſarca, quæ & Hypoſarcidium, & Epiſarcidium dicitur, ſpecies hydropis eſt, in qua habitus totius corporis pituitâ plenus redditur, 4. de rat. vict. 11. vide Anaſarca.

Hypoſphagmata, plagas oculi illatas, & orientes ex eis cruentas ſuffuſiones, appellant, 4. de comp. med. loc. c. 8. ſpecies τῆς ἐκχυμώσεως.

Hypoſpadiœi, Υ'ποσπαδιαῖοι, ii ſunt, qui quod ob id vinculum, quod ad finem virgæ habent, eis meatus ſeminalis eſt contortus, generare non poſſunt, non quòd ſemen fæcundum non habeant, ſed quòd in virgæ flexibus hærens ferri prorſus nequeat, quam

quam rem curatio ipſa comprobat, vinculo. n. abſciſſo generant, 15. de uſu par. cap. 3.

Hypoſtaſis, ſive ſedimentum eſt id, quod in urina reſidet, tanquam craſſior urinæ portio, ſecreta & ſubſidens, lib. de urinis, cap. 16. Licèt generaliter quidquid ſubſidet, atque in imo cujuſque liquidioris excrementi ſubſiſtit, hypoſtaſis eſt; quæ craſſior urinæ pars, ſi ad ſupremam ſuperficiem terminatur, dicitur Nubecula, ſi ad mediam regionem, Suſpenſum, ſi profundiore parte inferiorem locum occupet, dicitur Hypoſtaſis, ibidem cap. 21. Quæ ſi divulſa non ſit, ſed continua apud Hippocratem dicitur plana;quod ſi per omne tempus ſui ſimilis eſt, ita ut ſi uno die ſit cocta, ſit etiam poſtero die,& quæ ſedementum,& humorem urinarium habet non diſtantem à ſe, ſed totum ſibi æqualem, quæque continuò ſibi ſimilis perſeverat, æqualis apud Hippocratem dicitur, ibidem cap. 38.

Hypſiloides, vide Hyoides os.

Hypothenar. i. ſubvola, pars ea manus eſt, quæ opponitur volæ manus, quæ Thenar dicitur, lib. Introd. cap. 10.

Hyſtera, id eſt uterus, vulva matrix, vas fætûs geſtandi; foris nervoſum, intus carnoſius diciturque à Græcis Υςέρα, quod poſtrema ſit partium omnium, lib. finit. Unde Hyſterica mulier, id eſt ab utero ſuffocata, ſive hunc affectum uteri ſuffocationem, ſive ſpirationis ob uterum ablationem vocites, quo interdum mulieres, ſine ſenſu immobiles jacent, cum nullo aut parvo, aut obſcuriſſimo pulſu interdum ſentientes, & moveri potentes, atque integra ratione; tamen animi defectione, & difficili ſpiratione laborantes, aliàs etiam crura, & Brachia contrahunt, 5. de loc. aff. 5. quas etiam uterarias vocant id eſt utero laborantes, com. 1. in

6. de morb. vulg. 2. Unde Hyſteralgia, uteri dolor: Hyſtericus Typus, & morbus, acceſſionis eſt retardatio, cum poſterior acceſſio ſeriùs invadat, quàm præcedens.

I

IANITOR, vide Pylωros.

Ianitrix vena, id eſt vena Porta, 6. de placit. cap. 5.

Ichor eſt tenue excrementum ulceris, ut ſordes craſſum 3. meth. 3. Vocat etiam Ichores Hipp. tenues acres, & mordaces ſanguinis humiditates, 4. de rat. vict. 2. Appellat adhuc Ichores ſuperfluas ſanies, quas corpus acervat, ex quarum vapore, non ſolùm capitis dolores nonnullis oboriuntur, ſed etiam ſuffuſorum, quos Hypocheomena vocant ſymptomata, aliquib. verò & Comitialis convulſio, 6. de ſanit. tuen. c. 9. Dicuntur adhuc Ichores fluentes humiditates ex Coryza, & Catarrho, 2. de rat. vict. 44. Græcè igitur ἰχὼρ dicitur, ex Latinis quidam vertunt, ſeroſum humorem, quidam aquoſum, quidam tenuem, alii verò ſaniem interpretantur. Ichoroides autem ſanguis nō ſimpliciter tenuis, & aquoſus ab Hippo. vocatur: ſed qui venenoſa aliqua, & maligna facultate præditus ſit, unde Galenus ex Platone; Ichor autem ſanguinis quidem ſerum, mitis; nigræ verò bilis, acris, & ferus. Ichoroides itaque ſanguis vocatur, in ſeipſo pravam ac tenuem humiditatem continens, mordacem, & erodentem, non aqueam, & morſu carentem, commen. 2. in 6. de morb. vulg. 38. vide Sordes.

Icteros eſt inflammatio ex flava bile, ſui ſervante naturam, unà cum ſanguine per totum corpus delata, 2. ad Glauc. 1. Sic dictum hoc malum, vel ab ave, quæ Græcis Icteros; Latinis verò Galbula dicitur;

citur;hæc enim ſi ſpectetur,ſanari malum dicunt,& avem mori,vel ab ave, quæ Ictinos ἴκτινος Græcis, Milvus Latinis appellatur;oculi ſiquidem hoc vitio laborantium milvinis oculis ſimilis, hoc eſt auri colores videntur; vel à muſtella ſylveſtri, quæ auricolores oculos habet,& Græcis ἴκτις,Latinis Viverra nominatur, qui & Regius morbus dicitur, quoniam mulſo, quod genus potionis in Regum delitiis erat, curabatur, rebuſque omnibus hominis mentem exhilarantibus. Aurigo quoque nominatur a Celſo, ab auri colore, quem bilis per univerſum diffuſa corpus,refert.Arquatus denique nuncupatur,quod cæleſtis arcus ſimilitudinē colore agat.

Ictus, eſt arteriæ motus tactui occurrens, intervallum autem eſt tempus interpoſitum inter duos, ictus, quo diſtenditur, contrahiturque arteria de Pulſ. ad Tyrones, cap. 4.

Idea morbi, id eſt morbi eſſentia.3. de criſ. 4.

Idiopathia ἰδιοπάθεια, proprius affectus eſt, qui & πρωτοπάθεια, id eſt primarius affectus dicitur, ex adverſo diviſus ab affectu per conſenſum: ſeu per viciniam, & ſecundarium, ſeu poſteriorem; Ei verò, qui per conſenſum infeſtat, qui συμπάθεια, quod δευτεροπάθεια dicitur proprium opponimus, 1. de loc. aff. 3. Per conſenſum autem affici tribus modis membrum aliquod dicitur, vel propter viciniam,vel propter familiaritatem generis vel operis: generis, ubi nervoſum nervoſo, venoſum venoſo conſentiat; operis, cum mammæ, & thorax, partibus genitalibus, com. 3. in 3. de morb. vulg. 4. vide Sympathia.

Idioſyncraſia, id eſt corporum proprietas, & convenientia, 3. meth. 2. & 7.

Iecur, vide Hepar.

Iecoraria vena, vide Cava vena.

Iecoris vena vide Choledocos.

Iejunum, ſecundum eſt inteſtinum in ordine, quod à Duodeno inteſtino quod vocant multifariàm in orbes convolvitur, vaſorum complurium ſerie contextos, dicitur autem jejunum, quod ſemper cibo vacuum reperiatur, 6. de ana. adm. c. 9. Qua propter Νῆστις hoc eſt jejunum appellatur quod ſemper inane permaneat, nec tantillum quidem in ſe ipſo alimenti contineat, 5. de uſu par. cap. 3.

Ignem ſuo more Hippoc. febrem vehementiſſimam appellat, com. 3. in 1. de morb. vulg. 19.

Ignis ſacer, id eſt eryſipelas, 8. de plac. 4. & lib. de purg. med. fac. cap. 5. vide Sacer ignis.

Ile, id eſt, Κενεὸν locus appellatur, qui eſt inter thoracem, & os coxæ, propterea quod Κενεὸν, id eſt, caſſum, & vacuum, id eſt depreſſum eſt, 2. de his quæ in medic. 16. Quem locum etiam Græci Λαπάρην, appellant, qui inter thoracis & iliorum oſſa ſubſidet, propterea quòd eo loco cingulum circundatur, unde & Λαγόνας ἰξύων etiam nominant ſecundo de fract. 70.

Ileon εἰλεὸν, inteſtinum eſt ordine à ventriculo tertium, quod incipit ubi jejunum deſinit, diciturque εἰλεὸν, à multis anfractibus, & circumvolutionibus; idem verò & λεπτὸν, hoc eſt tenue, ſimpliciter dicitur, nomine duobus etiam ſuperioribus communi. A qua parte affecta, obſtructa, & inflammata, nomen deſumpſit is morbus peracutus, qui Ileos, Græcè εἰλεὸς appellatur, ſed nihil vetat in craſſiori ſubſequente inteſtino, eundem affectum progigni, ſed mitiorem, & minùs mortiferum, com. 2. in 3. de morb. vulg. Licèt aliqui eundem in pleniore inteſtino factum vocent εἰλεὸν, in tenuiori εἰλεὺς, (cum prius χόρδαψος, diceretur) quòd per eum inteſtina convolvi videantur: unde quidam Latinè Volvulum dixere; Chordapſum autem

quòd qui manum loco dolenti admoverit extenſione, chordam attingere videatur, 3. aph. 22. & 6. apho. 44.

Ilingus, eſt tenebricoſa vertigo, quæ fit cum humor, cum craſſo ſpiritu, in capite movetur, & idcirco præcedit Epilepſiam, & Apoplexiam, 3. aph. 17.

Illegitimæ coſtæ, quæ Nothæ, ſpuriæ, & mendoſæ dicuntur; 5. de anatom. adm. cap. 1. chartilagineæ admodum exiſtentes, ſunt quatuor ultimæ coſtæ, quæ ad pectoris os non pertingunt, 8. de anat. adm. cap. 1.

Illiſio; vide Colliſio.

Illoſis, & Strabiſmus, ſeu Strabiliſmus, ſunt invitæ muſculorum palpebras moventium concuſſiones, 2. de ſympt. cauſ. cap. 1.

Ilium, λαγόνων ὀστῶν, eſt apophyſis oſſis ſacri ſuperna, & ampla, continens intus ventris imi partem plurimam, tangenſque ilia. Os enim ſacrum tres habet apophyſes rectas, nec deorſum, nec ſurſum repentes, ilium, coxæ & pubis, tamen os totum, ſæpe os Ilium vocamus, quòd id inter cætera magnitudine, & craſſitie præpolleat.

Imàs, vide Gargareon.

Imbecilla corporis pars eſt, vel quæ natura eſt intemperantior, vel quæ ex præcedente aliquo morbo intemperiem contraxit, vel quæ in præſenti tempore in hanc ſit perducta, promptiùs verò in iis ſupervacaneum, qualecumque id ſit, in ægram partem fertur, 11. meth. 20.

Immutatus morbus eſt, cujus longior eſt acceſſio, & minor ſatis remiſſio, quo genere antiqui Typum quotidianarum, & ſemitertianarum reponebant. lib. de Typis. cap. 3.

Impetigo Λειχὴν, eſt ſummæ cutis aſperitas cum multa prurigine, lib, finit. Agreſtes ver impetigines

gines nominant, cum à medicamentis imbecilliter ſiccantibus, nihil juvantur, à validis irritantur, 6. de comp. med. per gen. c. 2. Ea autem impetigo, quæ cum pruritu fit, & ſi non aſpera, lenior quàm vel Pſora, vel lepra eſt, adeò ut ſi ſola ſaliva quotidie defricetur ſaneſcat: ſed ubi increverit, extremam cutem in furfures reſolvens, in Pſoram tranſit atque deinde in Lepram, ubi pro furfuribus, piſcium quaſi ſquamulæ concreſcunt, 5. de comp. med. loc. cap. 5. & cap. 7. (Nec eſt is morbus, quem Gallicum ſeu Neapolitanum, ſeu Hiſpanam ſcabiem vocant, ut alibi mihi fortè oſtendendum erit.) Cæterùm Λειχὴν, Lichenis nomine, illum etiam Impetiginoſum morbum, Mentagram Romanis appellatum, multò magis ferum, & agreſtem, Plinius comprehendit, non ſquamis ut lepra, ſed fædo cutis furfure, totos primùm vultus, deinde verò, & Collum pectuſque, & manus occupante oculis tantùm immunibus. Celſus lichenem, non impetiginem interpretatur, ſed Papulam, cujus duas, quas habet, & Lichen, differentias ſtatuit, feram & mitiorem. Nam quæ ab eo deſcribitur Impetigo, Lepra eſt.

Impetum facientia, vide Continentia.

Implicatus affectus eſt in quo multæ ſunt affectæ partes, nam poteſt idem homo, non ſolùm laborare ex Thorace, ſed etiam ex pulmone capite, ventre, jocinore, com. 2. in 3. de morb. vulg.

Imum ventrem vocat Hipp. regionem ventris imam, quæ umbilicum ac pudenda interjacet, ita ut in hæc tria totum abdomen dividatur, in Hypochondrium, & loca ad umbilicum attinentia, & imum ventrem, 2. aph. 35.

Inæqualis & inordinatus pulſus eſt, cujus circuitus nullus prorſus ſervatur; Eſt verò æqualis, & ordinatus, quando ictus pari ſemper numero, pa-
ribus

ribus pulſibus procedentes,intercurrit unus impar, qui æqualitatem corrumpit proportione circuitu-um quendam ordinem ſervante de pul. ad Tyron. ca. 6. Inæqualis autem deficiens pulſus eſt, in quo nulla ſervatur æqualitas motuque ipſo ſemper deficit, 1. de differ. pulſ. cap. 12.

Inanes illas corporis partes vocari in more eſt, quæcumque inter extremam Thoracis coſtam, & femoris Λαγόνος oſſa habentur; atqui inanis videtur omnis talis ſedes,ſi eam cum ſupernis, inferniſque partibus, utriſque oſſeis conferas, 2.progn.1.

Incenſiones,Hippocrates vocat,inflammationes, unde etiam nomen calidis tumoribus impoſitum eſt, 3. de his quæ in medic. 30.

Incidentes dies, vide Decretorius.

Inciſio, vide Unionis ſolutio.

Inciſorii dentes, vide Dentes, & Tomidentes.

Incoctionem vocat Galenus, non coctionis tantùm in ventriculo fruſtrationem, ſed in vaſis quoque & Iecore, & mole univerſa, lib. de med.art. conſt. cap. 15.

Incrementum morbi, vide Aſcenſus morbi.

Increſcens, vide Continua.

Incubus, vide Ephialtes.

Incurvatio, quæ & Gibboroſitas dicitur, eſt diſtortio ſpinæ in poſteriorem partem, ex Panis & Tuberculis immaturis in ſpina exortis magnis & duris, &diuturnis exiſtens, ut nonnulli arbitrantur 3. de art. 2.

Index digitus eſt, qui prior à Pollice eſt, qui nomen ab uſu ſortitus eſt, lib. Introd. cap. 10. Dicitur, & Index is dies, qui eam habet naturam, ut qualiſnam dies, cujus eſt index, ſit futurus, indicat, 1. prorrhet. 1. & 2. apho. 24.

Indicatio, eſt juvantis comprehenſio,ſimul cum comprehenſione nocentis adveniens, ſine obſerva-

tione, & ratiocinatione; ad Thraſib. c. 11. Quippe ipſam ſequentis, ſive agendi inſinuationem, Indicationem dicimus. Ergo ex ipſa rei natura exordiri, atque ita, quod ſequens ſit, citra experientiam invenire, id eſt indicatione invenire; Ut ſi quæratur de ſanitate, quid ſentiendum ſit, primùm perpendere oportet, ſanitatis naturam, quæ quia bona omnibus mortalibus videtur, facit ut judicemus eam à nobis ſervandam eſſe, quamobrem ſui cuſtodia, ſanitatis indicatio eſt. Idem verò & in morbo agendum, qui quoniam totus præter naturam eſt, & toto genere malus, indicat & oſtendit, ſe tollendum eſſe.

Indicatoria, vide Prognoſtica.

Indices, & ſpectabiles dies conſueto more appellat Hippoc. in quibus ſignum aliquod judicationis apparet, alio quopiam ex diebus decretoriis futuræ, quos ipſe, 3. progn. 4. per quaterniones digeſſit, ſingulis ſeptimanis bipartito ſectis, 2. aphor. 24. qui Græcè ἐπίδηλοι, & θεωρητικοὶ, hoc eſt indices, & contemplabiles nuncupantur, quòd majorem vim & poteſtatem habeant, ad præſagiendam, contemplandamque futuram criſim quam ad judicandam, licèt in eis, aliquando perfecta criſis poſſit accidere, ut dies quarta, undecima, decima ſeptima.

Indicia, & ſigna certa illa ſola nominantur, ex quibus licet certò colligere aliquid de ſalute, & internecione infirmi, quæ comprehendens uno capite dicet aliquis eſſe ſignificationes virium gubernantium corpus, quo pacto robore valeant, aut deficiant, in quibus ſcilicet cruditatis etiam, aut coctionis ſigna continentur, 3. prog. 39.

Inflammationis nomine ſolent Græci uti ad partes, quæ in majori tumore ſunt, carnoſas, intentas, renitentes, pulſanti, & calido dolore dolentes, & ru-

& rubentes, lib. de tumor. cap. 2. Quæ fit vel propter coincidentiam, vel propter impactionem, obſtructionemque omnium vaſorum, ſive ob circunſtantiam quandam molium, quæ meatus occupant, ſive abundantia quædam ſanguinis oborta inflammatione, in particula conſtituatur, lib. de totius morbi temp. cap. 3. Dicitur adhuc inflammatio Phlegmone, & Phlogoſis, i. inflammen. Eſt igitur inflammatio nomine generis, immoderata caliditas; nomine autem ſpeciei, idem nomen cum genere obtinentis, eſt cum ſanguine optimo, ac mediocrem craſſitudinem obtinente ad particulam aliquam univerſim fluente, atque ob multitudinem conculcaot, vehemens dolor arripiat hominem, niſi membrum ſenſum omnino hebetem habuerit, pulſuſque in profundo moleſtus accidat, tendique omnino ac contundi membrum appareat, & vehementem calorem perſentiat, adeò ut comburi videatur, & refrigerari deſideret; taliſque rubor per ſumma viget, qualis ex balneis accidit, aut ex igne, aut quovis alio modo calefactis. Multæque ſunt hujus ſpecies, nam fluente ſanguine, altera, flava bile, altera, ambobuſque ſimul humorib. alia tertia, 2. ad Glauc. 1.

Inflammen, vide Inflammatio.

Inflammata, laſſitudo muſculorum eſt affectio, quæ manibus, cruribus, lumbis, ſpinæ, & muſculis, ubi plurimum laborem pertulerint, accidit, iiſque qui ex vehementi clamore, organa vocis, id eſt arteriam, ejus ſummum, & fauces oblæſas habent, vocemque raucam effecerunt, 7. de comp. med. loc. cap. 1.

Inflatio, vide Phyſis, 14. meth. 7.

Infundibulum, vide Choana.

Infractiones oculorum, i. cum palpebræ invertuntur, com. 5. in 6. de morb. vulg. 2.

Inion,

Inion, eſt ea capitis pars, quæ occiput dicitur, principium medullæ ſpinalis, ad ſtipitis modum in multos ramos diviſæ, in ſexaginta ferè, juxta numerum nervorum, 2. de compoſ. med. loc. c. 1. τὸ ἰνιὸν terminantur futura λαμβδοειδεῖ.

Initiatrix, vide Antegreſſa.

Innominatus morbus eſt, qui medio loco, inter Lethargum & Phrenitim collocatur, in quo ægri connivent oculis, ſomnolenti ſtertunt, oculis fixis intuentur, difficiles & tardi ad reſpondendum, ſtultê loquuntur, & temerè nugantur, lib. de Pulſ. ad Tyron. c. 11. quem affectum cum longo tempore perduraverit, Typhomaniam vocant, 1. prorr. 1.

Innominata chartilago, vide Cricoides.

Innuens, circumnuens pulſus eſt, qui inæqualis eſt in una diſtentione, 1. de differ. pulſ. capit. 20. & 4. de cauſ. pulſ. cap. 10.

Inordinata febris eſt, quæ non certo quodam circuitu redit, 5. de placit. c. 2. quæ & Erratica dicitur, 8. de placit. cap. 6. vide Erratica.

Inſanire, eſt deſipere citra febrem.

Inſpiratio eſt externi aëris intus attractio, 4. de loc. aff. 7. ad nativi caloris conſervationem, & ſpiritus animali nutritionem, 7. de uſu par. capit. 9. Quæ duplex eſt lenis, & coacta. Lenem, & non coactam appellant, quæ in bene valentibus, nullaque vehementi agitatione motis cernitur; Coactam vero quæ tum in morbis nonnullis, tum in exercitationibus paulò vehementioribus accidit, in qua protinus omnes etiam ſcapularum partes ſimul attolli conſpiciuntur, 2. de placit. capit. 4. Inſpiratio, & exſpiratio, εἰσπνοὴ καὶ ἐκπνοή, oppoſiti motus ſunt; ille eſt, quo diſtentus Thorax per aſperam arteriam, neceſſariò in os aërem exteriorem attrahit, tribus de cauſis, ut refrigeret, ut ventilet calorem nativum, & ut ſpiritum animalem

gignat,

gignat; Hic quo thorax contractus eundem aërem exprimit, ut quidquid in ipſo fuliginoſum, fumoſumque ex humoribus creatum fuerit, id exprimẽdo elidat. Utrique nomen Reſpiratio, & Reſpiratus ἀναπνοὴ, 4. de loc. aff. 7. Per inſpirationem autem attrahit in ſe homo exteriorem aërem, per os in pulmonem, per raritatem autem cutis, & carnis in arterias. Horum motuum uterque tam quo per os, quàm quo per cutim fit aëris attractio, uno nomine inſpiratio appellatur. Per exſpirationem verò per eoſdem meatus, per quos aërem recipit, adhuc remittit; qui cum per os remittitur exſpiratio, cum per cutis meatus tranſpiratio, perſpiratio, difflatio, tranſpiratus, perſpiratus, difflatus, διαπνοὴ dicitur, 8. de placit. cap. 8.

Inſtrumenta prima cenſentur, quæcumque ex ſimilarib. partibus coaleſcentibus, unius operationis gratiâ ſunt conſtituta, quæcumque verò rurſus ex his componuntur, etſi uni totius inſtrumenti actui quàm maximè obſerviant, tamen inter ſecunda connumerantur; muſculus. n. & vena, & arteria, inter prima inſtrumenta numerantur, digitus verò inter ſecunda, atque hoc magis pes, & pede magis crus. li. de morb. temp. cap. 4. Unde inſtrumentales corporis partes ſunt, Cerebrum, Cor, Pulmo, Hepar, Venter, Splen, Oculi, Renes, ibid. ca. 3. Inſtrumentales autem morbi fiunt, vel naturali harum partium formatione permutata, vel non ſervato numero partium opportuno, aut unicuique parti convenienti magnitudine, vel quòd non ut naturalis poſitus expetebat, ipſæ cohæreant, ibid. cap. 6. vide Similare.

Inſultus acceſſionis eſt indiviſibile illud tempus, quo acceſſio primùm invadit, quod alii febris ſignificationem, annotationem, & Epiſemaſiam vocant, lib. de morb. temp. 6.

Intem-

Intemperies morboſa Græcis νοσώδης δυσκρασία, partium ſimilarium morbus eſt, fitque ubi qualitates primæ, ſeu elementa ipſa à naturali ſymmetria & commoderatione deflectunt. Non autem citra rationem adjectum eſt Morboſa; duplex enim exiſtit intemperies, ex Galen. 2. de temperam. Alia enim eſt naturalis, ſeu ſanitatis, & alia morbi (ut nos tetigimus in noſtra Synopſi medicinæ, quam anno ſuperiori typis dedimus, tab. 5. Sanitatis ſive naturalis eſt, quæ a media temperie paululùm abeſt, vel in qua nulla functio animalis adhuc maniſeſtè læditur, licèt imbecillior reddatur, intemperatior ſanè erit, ſed non ægrotabit homo.

Quod ſi quis hoc denegaverit, horum alterum fateatur neceſſe eſt, vel omnes homines ægrotare ſemper, vel unam eſſe omnium intemperiem, utrũque verò abſurdum eſt. Morboſa verò intemperies eſt, cum animal intemperamenti vitio ægrotat, quæ ſi omnibus corporis partibus æqualiter inſit, ut in Hectica febre, æqualis intemperies appellatur, & dolorem non efficit, ſecus doloris ſenſum efficit, & inæqualis dicetur, ut docet Gal. de inæquali intemp. 1. de ſanit. tuen. lib. de conſtit. art. & cap. 8. artis parvæ.

Interceptiones venarum. quæ Apolepſis Græcè dicuntur, ſunt oppletiones, quæ à copia exoriuntur, quæ cum ſupra modum oppletæ fuerint, premi virtutem, gravarique eſt neceſſe, atque in extinctionis agi periculum nativam caliditatem, quæ ob multitudinem, copiamque ſuffocationi quippiam ſimile patitur, 4. aph. 23. Ubi verò intercipiuntur, quæ ſunt in animali arteriæ, hoc eſt ita oppletæ ſanguine fuerint, ut nullus in ipſis vacuus relinquatur locus, in quem dum attolluntur, aërem externum attrahere poſſent, tunc ſtrangulatur, atque extinguitur calor innatus: at qui ita affecti ſunt, ſubi-

ſubitò ſenſum & motum totius corporis amittunt, lib. de cauſ. morb. cap. 3. nequeuntibus ſpiritibus naturales pertranſire meatus, atque ob id ab Hipp. interceptiones ſpirituum nuncupantur, 4. de rat. vict. 27.

Intercidentia, vide Coincidentia, & Paremptoſis.

Intercidentes, vide Decretorius. Intercidens autem pulſus eſt, cum inter duos ictus, qui ordine proprio inferuntur, ictus medius intercurrit, lib. finit.

Intercipientes membranæ, vide Cingentes, & Hypezochotæ.

Intercoſtales muſculi, μεσοπλεύριοι μύες, ſunt muſculi inter medias coſtas ſiti, quorum bini ſunt in ſingulis coſtarum intervallis, alter externam partem ſpectans, alter interiorem; externi thoracem dilatant, ad inſpirationem, interni contrahunt ad exſpirationem, 5. de cauſ. reſpir. 8. de anat. adm. & 7. de uſu par.

Intercurrens pulſus eſt, qui inæqualis eſt, inæqualitate crebritatis, 1. de diff. pulſ. c. 12.

Interfemineum, quod Perinæon Græci vocant, eſt media illa pars corporis, quæ inter totum id, quod inter inguina utriuſque cruris eſt, (quod greſſuram ſolet Hipp. appellare) interjacet, quod duobus feminibus ſit interpoſitum, quæ eſt intercapedo, quæ ab exortu pudendi uſque ad anum pertinet, ubi etiam veſicæ collum collocatum eſt, 4. de artic. 45. 2. de fract. 43.

Intermiſſionem febris, vocat Gal. cum febris in quietem deſierit. 1. de criſ. cap. 3. & ad infebricitationem devenerit. 3. de criſ. c. 4.

Intermittens pulſus eſt, qui inæqualitate conſtat raritatis, & parvitatis, alio atque alio utrobique modo, in raritatis inæqualitate, quòd quies ſit lon-

giſſimè

giſſimè producta, in parvitatis, quòd diſtentio minimum dilatata, 1. de differ. pulſ. 12.

Internodia, vide Phalanx, & Digiti.

Interſepientes, vide Hypezochotes.

Interſeptum, ea eſt pars narium, quæ alas, ſeu pinnulas narium nominatas, diſcriminat, lib. Introd. cap. 10.

Interſtitium eſt duodecim horarum ſpatium, in quo febris terminatur, 2. criſ. 9.

Intertrigines, vide Hidroa.

Intervallum, vide Ictus, Ablatio.

Inteſtinum, vide Entera.

Inteſtinum cæcum τυφλόν, eſt inteſtinum à Ventriculo, ordine quartum, quod quidem velut venter eſt, unde figura a reliquis differt, nec enim ut reliqua oblongum eſt, ſed in modum ventriculi rotundius, ex qua figura efficitur, ut una tantùm parte pertuſum videatur, & uno foramine tanquam oculo præditum eſſe; pervium tamen eſt, quodque ad ipſum ex tenui inteſtino deſcendit facilè in Colon delabitur.

Inteſtinorum difficultas, eſt velox exitus eorum, quæ comeduntur, & bibuntur, quæ talia dejiciuntur, qualia fuerunt devorata, 4. aph. 12. quæ & lienteria dicitur, 6. de loc. aff. 2. quæ duabus potiſſimùm notis à Cœliaca diſpoſitione diſcernitur, ſiquidem lientericis alimenta prorſus cruda, protinus ut ſumpta ſunt infernè prodeunt, tanta, tamque manifeſta cruditate, ut alimenti aſſumpti genus apertè dignoſcatur; verùm in Cœliacis jam adepta ſunt aliquam coctionem, & diutius in ventriculo morantur, neque tam citò per alvum deſcēdunt. Cruda tamen ſunt, & aliquando fætida, non mordacia, ſed ſæpe animi deliquium inducunt.

Intumeſcentias quas οἰδήματα Græci vocant, Hippocr. omnes tumores præter naturam hoc nomine vocare

vocare conſuevit; cum cæteri poſteriores, in inflammationes, & durities, & intumeſcentias, eos diſtinguant, 3. de his quæ in med. 30.

Inviolata membrana, vide Membrana dura.

Inviſcatio oculi eſt quædam viſcoſitas, palpebram cum pupilla jungens, ſive in ejus albedine, ſive in ejus nigredine, vel utraſque palpebras ſimul jungens, qualis fit propter vulnera in oculis, lib. de ocul. cap. 9.

Involucrum Cordis, vide Membrana Pericardios, lib. de ven. & art. diff. cap. 2.

Involutum inteſtinum, quod & Ileon & tenue dicitur, vide Ilion, & tenue.

Inuſtio in ventre oritur, propter acrem eorum, quæ ingeſta ſunt, caliditatem, ob quam & febrire contingit: Colliquatio verò fit, abſumpta, contabefactaque propter febrem moroſam, vel pinguedine, vel molli carne, 4. acut. 112.

Ionthos Græcè, Latinè Varus, tumor parvus & durus, in faciei cute ortus, à craſſo videlicet ſucco congregatus, 5. de comp. med. loc. c. 3.

Iris oculi, quem alii Stephanon, alii Coronam vocant, eſt medius ille oculi locus, quo committuntur inter ſe tunicæ univerſæ. 14. met. 19. ſive Iris eſt oculi tunica molliſſima, alba, definens in circulo, ubi & aliæ omnes ſubjectæ ſunt, ubi album nigro conjungitur, 10. de uſu par. cap. 2. Inditum nomen, ab arcus cæleſtis ſimilitudine.

Iſatodes bilis, vide Bilis pallida.

Iſchias, & Iſchion, vide Coxa, & Arthritis, 2. meth. 2. & 15. de uſu par. 8.

Iſchiadica vena eſt, quæ ſupernè deſcendens, ad partem cruris ſylveſtrem tendit, quæ occultatur, quouſque ad malleolum veniat exteriorem, lib. de anat. viv. Quæ vena, externa Malleoli dicitur, & Iſchiadica, quòd ſecta Iſchiadicis conferat.

Iſchæma medicamentum eſt ad ſanguinem continendum, 5. de comp. med. loc. c. 14. Græcè ἰσχαίμων, paulò diverſum ἀπὸ τῦ ἐναίμυ: hoc enim non ſanguinem modò ſupprimit, ſed & inflammationem arcet, illud verò rationem habet tantùm ſiſtendi ſanguinem.

Iſchuria ἰσχυρία, eſt urinæ ſuppreſſio & retentio, Dyſuria, in qua urina fertur cum difficultate, Stranguria cum guttatim diſtillat, quam & urinæ ſtillicidium appellant, de conſt. art. 6. & 8. de placit. 6. Fit autem urinæ ſuppreſſio, veſicâ, vel excernere non valente, vel ejus collò occluſo; vocat autem vulgus medicorum, non ſecus Iſchuriam, quamquam Iſchuria non ſit, illud quoque ſymptoma, cum urina in veſicam omnino non venit, perdita ſcilicet renum actione, & permittendi profectò ſunt ita nominare, cum propriam appellationem non habent; Collum ſiquidem veſicæ clauditur, vel propter obſtructionem à ſanguine concreto, tum craſſo pure, tum calculo, tum topho, tum aliquo germine ibidem enato, vel propter conniventiam, ab aliquo tumore præter naturam, aut cum immodicè eſt repleta, 3. de ſympt cauſ. c. 2.

Iſis emplaſtrum, eſt Cephalicum emplaſtrum, 2, de comp. med. per gen. c. 18.

Iſthmus eſt regio communis gulæ, & gutturi, in qua utriuſque oſculum aſcendit, anguſta & longa; corpus verò hunc locum ambiens, Pharynga. i. fauces vocant, lib. de muſc. diſſ. c. 15. Iſthmus ea pars corporis eſt, quę os, & gulam interjacet, quæ per metaphoram quandam ita nominatur ab iis, qui propriè dicuntur Iſthmi; ſunt autem anguſti quidam terræ proceſſus, inter duo maria ſiti. Unde Pariſthmia, i. Tonſillæ ſunt, inflammationes locorum, ad hunc Iſthmum pertinentium, 2. aph. 26, qua ratione ἰσθμὸς καὶ φάρυγξ, idem erunt, hoc

hoc eſt, quæ inter ſtomachum, & laryngem, i. guttur, interjacet latitudo.

Ithmoidea oſſa, vide Cavernoſa.

Iudicium, ſive judicatio, vide Criſis.

Iudicatoria ſigna ab Hippoc. vocata ſunt, ſudores, rigores, ſanguinis fluxus, multum alvi profluvium ſimilis vomitus, dolor capitis repentè invadens, vehemens ſpirandi difficultas præter rationem, cordis morſus, quædam in Hypochondrijs citra dolorem tenſio, vigiliæ vehementes, delirium nox abſque ratione moleſta, acceſſio anticipans, lacrymæ involuntariæ, nihil patientibus oculis, neque ex triſtitia provenientes, rubor faciei, labrum inferius agitatum, livida, vel obſcura, & tenebroſa quædam ante oculos obſervantia, hallucinationes quædam malæ, vel naſus repentè rubeſcentes, parotides aut omnino, alicujus in articulum decubitus generatio, & ſimilia, quæ ſecundùm eorum ſubſtantiam Caſus nominata, quatenus ſubitam mutationem oſtendunt, Judicatoria ſigna appellantur; ita enim morbum judicant, ut coćto morbo futnram ſanitatem; crudo autem vel perniciem, vel morbi longitudinem decernant, 1. aph. 12. vide Decretorius.

Iugale os, vide Zygoma.

Iugulares venæ, Σφαδίτης φλέψ, ſunt duo rami magni venæ cavæ à gibbis hepatis exortæ poſtque ad dextram Cordis aurem ſanguinem tulerint, ab eo tamquam ab initio progreſſæ, ad collum recto tramite feſtinantes. In quo fiunt duæ magnæ, & inſignes venæ, quæ ob id Iugulares vocantur, 2. acut. 10. & lib. de ven. & art. diſſ. c. 7, Quæ dicuntur externæ, ſuperficiariæ Apoplecticæ, Guidez, manifeſtæ, à quibus ſuperficiariæ ferè omnes colli, & capitis partes nutriuntur, 2. acut. 10.

Iugulum, vide Claves.

Iuleb, vide Zulapium.

Iuxtangina, id eſt Cynanche, 1. aph. 12.

Ixiæ, Varices, ſic dicuntur ab Ariſtotele, οἱ κιρσοὶ; ſunt tamen qui differre putent, vocantes Κιρσοὺς venas omnes dilatatas, in quacumque cor poris parte, ἰξίας verò, eas modò, quæ in cruribus habentur, ſed diſcrimen nullum cenſendum eſt.

L

LABOR ab Hipp. ſæpius conſuevit ſùmi pro exercitatione, interdum pro dolore, aut abſolutè pro qualibet noxa, com. 5. in 6. de morb. vulg. 10.

Labrum, ſive labium χεῖλος, eſt oris extremitas muſculoſa, ipſum viciſſim claudens, & aperiens, quod in labiis prominet πρόχειλον dicitur, 11. de uſu par.

Labyrinthus, vide Cæcum foramen.

Lactes, apud Hermolaum Barbarum, & Plinium, ſignificant molliora inteſtina, quæ primùm in homine, & ove occurrunt, per quæ cibus labitur; ſed apud Ariſtotelē, Gazan, Budæum, & Galenum. 5. de loc. aff. c. 7. ſignificat Meſenterium, id eſt pingue illud, quod inteſtina ſuperiora ambit; quod noſtrates in piſcibus lactantias, & lactumas vocant.

Lacuna, vide Choana.

Læves arteriæ ſunt, quas omnes natura per anaſtomoſin, ad unum principium applicuit, ſiniſtrum Cordis ventriculum, in quo nativi caloris eſt principium, ut per eas refrigeratio continua Cordi comparetur, 7. de uſu par. c. 9. vide Arteria.

Lævitas inteſtinorum, quæ Λειεντέρια dicitur, eſt velox, & ſine ulla omnino tranſmutatione, ciborum dejectio, aut propter exulcerationem, in ſuperficie ventriculi, aut inteſtinorum, aut propter poten-

potentiæ retentricis imbecillitatem; quorum primum ex mordacibus ſubſtantiam tenuem habentibus humoribus fit, quæ in pueris, Græco vocabulo Aphtæ, i. oris ulcera nominantur; alterum verò ex magna ventriculi, atque inteſtinorum provenit intemperie, 3. aph. 22. vide inteſtinorum difficultas.

Lagochilos, vide Lagophthalmos.

Lagonas, vide Ile.

Lagophthalmos, i. Leporinus oculus, eſtque cum ſuperior gena adeò retrahitur, ut oculum, dum clauditur, totum non contegat, eſtque affectus in partibus inſtrumentalibus, non magnitudine, ſed defectu alienus, non ut ſupervacaneum, ſed veluti deficiens, cujuſmodi mutila, & curta omnia, ſicut in labris & oculis cernitur; ſic etiam lagochilos dicitur, qui leporina habet labia, lib. Introd. c. 3. & lib. finit.

Lambdoides ſutura capitis paſterior eſt, & tranſverſa, qua occiput incipit, quæ à lambdæ literæ Græcæ ſimilitudine nominatur, lib. de oſſib. c. 1.

Lambdoides os, vide Hyoides.

Laminas communi vocabulo Anatomici appellare conſueverunt, inſtrumenta ſecandi corpora ſcalpella, ſpathomelas, amphiſmelas, ſpicilla, oricularia, melotidas, quæ, & ex ligno denſiori, & aliquando ex buxo, confici ſolent, 6. de ana. adm. c. 10.

Lana ſuccida, id eſt non lota, quæ & œſyperon dicitur, 14. meth. cap. 7.

Laparon, Græcis molle & vacuum. Hypolaparon autem ſubvacuum & ſubmolle ſignificat, 3. de diffi. reſpir. cap. 12. aliquando verò laparæ ventris dolorem ſignificant, co. 3. in 6. de morb. 32. vide Ile.

Lapideum os, vide Lithoides.

Lapis ſpecularis, vide Diaphanes.

Lapis in veſica propria paſſio eorum eſt, qui ob edacitatem non paucos crudos humores coacervant; ex quibus pars craſſior unà cum urinis ad veſicam perveniens, fit lapidum generationis materia; acervatur verò hic crudus humor ſepe ob edacitatem & ingluviem, ut in pueris ſæpe ob potentiæ concoquentis imbecillitatem, ut in ſenib. 3. aph. 26.

Larynx, ſive guttur eſt ſuperior bronchii terminus, ſeu bronchii caput, prima aſperæ arteriæ pars, primum vocis inſtrumentum, ſummo ori continua, lib. de vocal. inſtr. diſſ. c. 2. ex chartilaginibus, muſculis, nervis, & ſubſtrata membrana conſtans, c. 4. quæ collo extare apparet, tangentibuſque dura ſentitur, ſurſumque nobis tranſglutientibus fertur, 7. de uſu par. c. 5. Λάρυγξ Græcè.

Laſſitudines Κόπους, Græci homines vocant affectus ex multo, vehementivè motu corporibus vel totis, vel particulis, quæ amplius laborarunt, oborientes; unde Acopa medicamenta, quæ talem laſſitudinem tollunt, appellantur, 7. de comp. med. per gen. cap. 11. Cujus laſſitudinis ſpecies tres ſunt, ἑλκώδης, τονώδης, φλεγμονώδης, ulceroſa, tenſiva, inflammatoria; quæ notis diſtinguuntur; inulceroſa laſſitudine, ulceris ſenſus cum moventur, ſe exhibet, intenſiva, incendi, tendiq ſibi videntur, qui laborant, in inflammatoria, accendi, & inflammari.

Lateralis morbus, vide Pleuritis.

Latum os, vide Dorſum.

Latus muſculus, ſive muſculoſa natura, vel ſubſtantia, vel μυοδὲς πλάτυσμα, apud Gal. lib. de muſcul. diſſ. cap. 1. eſt latus ille muſculus, qui ſub cute in collo habetur, qui incipit in priori quidem parte ex labrorum, ac buccarum, in poſteriori verò ex ſpinæ regionibus toti cuti, quę circa collum eſt,

eſt, in orbem ſubtenſus, membroſuſque exiſtens, ut interdum membrana potius, quam muſculus videatur. Sed apud eundem, 5. de anat. adm. cap. 6. latus muſculus eſt, qui totius frontis cutis, connatus ſubjicitur.

Latus pulſus eſt, qui pulſu naturali, in latitudine major eſt, longus qui in longitudine, altus qui in profunditate; è contra, anguſtus, brevis, humilis, de pulſ. ad Tyron. cap. 2.

Laxius inteſtinum, id eſt Colon, 2. aph. 40.

Lea, ſeu lenia medicamenta ſunt, quæ partes aſperas leniunt, de Dynam. in procœmio.

Lemmata ſunt propoſitiones per ſe credibiles, quas vocare conſuevit Ariſtoteles, dignitates, vel proloquia, vel poſtulata, 2. acut. 20.

Leno, ſive Linon, Græcè Ληνὸς eſt regio quædam in ſummo vertice Cerebri, ubi duæ venæ, invicem congrediuntur, à torcularis ſimilitudine propter tenuem membranam. Eſt & alius leno, id eſt exilium in ſuperficie venarum ſibi incumbentium congreſſus propter craſſam membranam, ſimiliter factus, 9. de anat. adm. cap. 1. vide Torcular.

Leporinus, vide Lagophthalmos.

Lepidoides ſuturæ Λεπιδοειδεῖς, vel conglutinationes (quas Galenus ſuturas juxta aures vocat) ſunt duæ lineæ à media ſagittali quæ rectà in longitudinem fertur, æquè diſtantes, per capitis longitudinem à poſteriore in priorem partem, ſuper aures feruntur, quæ in oſſibus ad ſquamæ ſimilitudinem ſtructis, habentur, quæ fiunt duobus inter ſe oſſibus cohærentibus, non per ſuturam quidem, ſicuti Coronalis, & Lambdoides, ſed paulatim ſyncipitis os, inſtar ſquamæ attenuatum deſcendit, atque in id os, quod infra ab auribus aſcendit, ſubintrat, lib. de oſſib. c. 1. quæ & ſquamoſæ agglutinationes nuncupantur, 9. de uſu part. c. 18. Mendoſa adhuc, & temporales dicuntur.

Lepra λέπρα, eſt cutis mutatio, in habitum qui præter naturam ſit, cum aſperitate, & pruritibus, & doloribus, nonnunquam & ſquamis decidentibus, interim ſecus, pureſque corporis partes depaſcuntur, lib. finit. Lepra & Pſora, ſeu ſcabies, affectus ſunt valde affines & congeneres, ut non aliud Pſora ſit, quàm mitior lepra: eſt enim Pſora ad Lepram prævia, ut Lepra ad Elephantiaſim, ſi magis humor vratur, malignior evadat, & morbus diutius protrahatur. Uterque affectus pruritum habet inſeparabilem, ſed in Lepra tãtus eſt, ut æger etiam vehementiſſimè ſcalpendo nullo modo juvetur, ſed omnis potiùs generis ulcera, & phlegmonas accerſat, quod cutem exaſperet, & ſubjectã illi carnem, multò quàm in Pſora profundiùs; Unde & ſquamulas procreat, quales in Pſora non generantur, quæ furfuracea tantùm corpora ex ſe remittit, ut quæ à minori gignatur intemperie, & humore minùs craſſo, terreſtri & maligno. Dicitur Λέπρα, ab his ſquamulis, quaſi Λεπικὴ, i. ſquamoſa; Ab Avicenna dicitur albaras nigra, & Impetigo excorticativa, quòd cutis per cortices ſquamaſque reſolvatur. Lepram hanc Celſus vocat Impetiginem, non eam quidem quam ſuperius nos Λειχὴν appellavimus, ſed quam ipſe declarat li. 5. quam in quatuor ſpecies diſtinguit, quæ a ſuperiori Impetigine plurimùm diſtat.

Lethargus Græcè Λήθαργος καὶ ληθαργία, paſſio eſt Phrenitidi contraria, ſi quidem in ea marcor, & inexpugnabilis dormiẽdi neceſſitas adeſt, ſic dicta, quòd ea correptis omnium rerum oblivio accidat. Somnus, ſiquidem ſi longius producatur, difficilemque habuerit expergefactionem Coma dicetur; ſi verò ſolo tempore naturæ modum convenientem exceſſerit, & non habuerit difficilem expergefactionem, ſomnus longus rectè nominatur, qui fit refrigerata prima parte ſenſitiva, hoc eſt Cerebro ipſo; quæ

quæ refrigeratio cum fortis fuerit, miſta quidem humiditati facit lethargicas paſſiones, cum ſiccitate verò eas quæ Græco vocabulo Catalepſis, id eſt Deprehenſiones vocantur, 2. aphor. 3.

Leuce Λεύκη, i. alba Vitiligo, 2. met. 2. ſeu corporis, & pilorum in album colorem mutatio præter naturam, li. finit. & 1. de comp. loc. 1. Neque verò ad ſolam cutem, ſed ad ſubditam ejus carnem vitium hoc pertinet, fitque cutis, & caro alba, & pituitoſa, qualem Polypodes & locuſtæ, cæteraque cruſtacea, exangui, & alba carne prædita obtinent. Idque malum videtur eſſe, quod noſtrates Lepram albam, Avicenna, Albaras album nuncupavit; Differt à Lepra, & Elephantiaſi, quòd hæc ſint cum aſperitate cutis, roſione, pruritu, & ſquamulis: Leuce verò cutem habeat lenem ſine ulla aſpredine & roſione.

Leucoma, Λεύκωμα, i. oculorum albugo, de remed. par. fac. Eſtque cicatrix oculorum altior magiſque profunda; nam quæ ſuperficiaria eſt νεφέλιον dicitur.

Leucophlegmatia, i. alba pituita, quædam aquæ inter cutem, ſpecies eſt, vel quòd ſit etiam aliqua pituita livida, vel quòd ſui quidem ratione ſemper ſit alba, ſed propter miſtionem quorundam aliorum humorum, verum mutet colorem, 7. aphor. 29. quam eandem dicit eſſe cum ea Hydropis ſpecie, quæ Hypoſarcidium, ſive Anaſarca dicitur, Ὕδερος φλεγματίας, lib. Introd. cap. 13.

Lichene affectio, vide Impetigo.

Lien, vide Splen.

Lienteria, vide Inteſtinorum difficultas.

Ligamentum, quod Græci Σύνδεσμον vocant eſt corpus nervoſum, ex oſſe quidem omnino ortum habens, inſertum in os, aut in muſculum, cui nomen ab uſu eſt inditum, 1. de motu muſc. c. 1. quod & Copula dicitur, lib. Tigni, c. 9. Li-

Ligatio, i. obſtricti articuli, & difficiles artuum motus, quos Græci Ancylas vocant, 7. de comp. med. per gen. cap. 6. Eſt & affectus qui interdum naturaliter accidit, membranis linguam continentibus durioribus & brevioribus ſtatim à primo ortu factis; Interdum ex acquiſititio, ob cicatricem quampiam duriorem, ſub ipſa ex ulcere contracta; Quam Græci ἀγκυλόγλωσσον vocant, qui hoc malo laborant, tardè ſermonem explicare incipiunt; Atque ob id hoc vitii genus, Latinis ligatio linguæ dici poteſt.

Lingula, vide Epiglottis.

Linon, vide Leno, & Torcular.

Linoſpermon, i. ſemen lini, 1. de alimen. fac. 32.

Lipodermus, id eſt (tranſlato ad morbum nomine) appella, defectus eſt pelliculæ tegentis glandem Colis, adeò, ut diſtrahi amplius non poſſit, lib. finit.

Lipopſychia, i. animi deliquium, idem quod Lipothymia, Λειποψυχία καὶ λειποθυμία, ſolo differunt gradu, quod ex ipſo nominis Etymo liquet: Lipothymia, vitalis facultatis defectum, Lipopſychia animalis facultatis exolutionem ſignificat, attamen utriſque, facultatis defectu, omnium virtutum exſolutio contingit, ut ſenſu, motuque deſtituantur ægri, non minùs quam animo, quale advenit iis, qui niſi frequentiùs nutriantur, reſolvuntur; unde aliud eſt a ſyncope, 12. meth c. 5.

Lipothymia, vide Lipopſychia.

Lippitudo oculi eſt, cum album rubeſcit, & palpebræ attolluntur cum dolore connivent, & ægrè manus admotas ferunt, lib. introd. cap. 15. vide Ophthalmia.

Lippitudo dura, vide Sclerophthalmia.

Liquabilia medicamenta vocantur, tum quæ ignis commercio colliquantur, tum quæ ex humidis qui-

quibuſdam, velut aqua, aceto, vino; Igne lique-ſcit propolis, cera, reſina, ladanum, ſevum, chalbanum; Aceto citra ignem, ammoniacum, ſagapenum, opopanacum, 3. de comp. med. per gen. cap. 5.

Liquida alvus, in qua liquida dejiciuntur, com. 2. in 2. prorrhet. 3.

Lithiaſis, i. calculi morbus, renibus adveniens, in quibus generatur, lib. de renum aff. digno. cap. 2. Etſi quidam λιθίασιν dicant eſſe calculi generationem in veſica, quamvis ille etiam in renibus generari poſſit; Dicitur & λιθίασις oculi morbus, in exteriori parte palpebrarum, in qua alba quædam & craſſa, callis aut lapillis ſimilia apparent, oculum pungentia.

Lithoides os, λιθοειδὲς. i. lapideum, 9. de uſu part. cap. 10. eſt quod utrinque ad aures poſitum, petrę ſpeciem referens, lambdoides ſuturæ finibus terminatur, in quo ineſt proceſſus columnæ ſimilis, ad acus, ſtylive ſimilitudinem, unde Styloides, Belenoides, & Graphioides στυλοειδὲς, βελενοειδὲς & γραφιοειδὲς appellatur, ſub quo auditorius meatus continetur. lib. de oſſib. cap. 1.

Lobi, i. febræ, quibus tamquam digitis Hepar ventriculum, & Pulmo Cor ad unguem complectitur, 4. de uſu par. c. 8. & lib. 7. c. 10. & 7. de anat. adm. c. 11. Dicitur & lobos, ima & carnoſa aurium pars.

Localia medicamēta, quę Topica dicuntur medicamenta, ſunt, quæ extrinſecus applicantur corporis particulis, quib. non priùs utendum, quàm totum corpus purgaveris, ſi redundantia in toto corpore ſubeſt, alioquin, implebis potiùs corpus, quàm vacuabis, 13. meth. 22.

Lochia, λοχεῖα dicuntur omnia, quæ à puerpera poſt fœtum & ſecundas exeunt, quæ Ariſt. vocat

pur-

purgamenta ſunt autem revera τὰ καθαιρόμενα, à quibus tamen ſola ratione differunt, quod hæc ante partum, illa poſt partum ſic appellentur, lib. de atra bile, cap. 8.

Locus à recentioribus medicis, corporis particula quælibet appellatur, 1. de loc. aff. 1.

Longaon, ſive longanon inteſtinum, vide Rectum.

Longitudinalis ſutura eſt quæ à medio poſterioris Calvariæ per capitis longitudinem ad mediam uſque anteriorem, extenditur, unde Græcis ὀβελιαίας, i. recta, vulgò ſagittalis, & longitudinalis appellatur a lambdoide ad Coronalem finiens, lib. de oſſib. cap. 1.

Longus pulſus, vide Latus.

Lopidoides ſuturæ, quæ & lepidoides, vide Lepidoides.

Lordoſis, id eſt excavatio facta per vertebrarum luxationem, ad internas corporis partes, 4. de loc. aff. vide Cyphoſis.

Lotium eſt, cum renes ſeroſum ſanguinis excrementum attraxerint, utilem, qui in eo eſt ſanguinem retinent, & ex eo nutriuntur; excrementum verò ipſum ſeroſum à facultate ſegregatrice, ceu inutile expellitur, ſed quandiu in venis atque arteriis hoc cum ſanguine currit, excrementum ſeroſum cum ſegregatum eſt lotium & urina dicitur, li. de ren. aff. dign. cap. 1.

Luctuoſa reſpiratio eſt, interrupta inſpiratio, ſtante interim thorace, deinde rurſus id quod deeſt adjiciente, qualis infantibus accidit, quo tempore plorant, quæ eſt duplex intus aëris revocatio, veluti ſuperinſpirantibus, 6. aph. 54.

Lumbrici, vide Elminthes.

Lumbi, ὀσφὺς, propiè pars eſt totius ſpinæ, quinque vertebris omnium craſſiſſimis, maximiſque

com-

compacta, inter dorſum, & os ſacrum mediis, eſtque dorſi ea pars qua cingimur, vide Dorſum.

Lupus, Græcè λυκοειδὴς, ſeu ſtrangulator dicitur, affectus iis eveniens, qui ſperma diu præter naturam retinuerint, quod veneni naturam ſapiens, creſcenſque in venis & arteriis, dum nequit deſcendere in ſanguinis maſſam, nimiam generat paſſionem in faucibus quaſi ſuffocando, lib. de ſpermat. fol. 36.

Luſcioſus dicitur, qui eo affectu, qui Nyctalops dicitur, vexatur, 10. de ſimplic. Μύωψ is dicitur, qui à primo ortu, oculis propius admota videt, eaque propè oculis contingit, & limis ſemicluſiſque oculis aſpicit, etiam ſi parva ſint; remota verò quamvis magna, videre non poteſt. Vitium oculorum eſt congenitum ab imbecillitate ſpiritus viſivi, eamque ob cauſam incurabile, eo differt à Nyctalope, qui non natura, ſed ex morbo talis evaſit Μύωπας Græci vocant quos minùs videntes, Latini Luſcioſos, & Nuſcitioſos, appellant, ipſa verò affectio μυωπία, ἢ μυωπίασις appellatur.

Lutea bilis, id eſt Vitellina, 8. de placit. 4. vide Bilis pallida.

Luxationes, quas excidentias, exarticulationes, & exarticulata interdum vocat Hippoc. ſunt oſſium à propria ſede exceſſus, qui ſine fractione fiunt, 1. de fract. 1.

Lycanthropia, Græcè Λυκανθρωπία, Λυκάνθρωπος Κυνανθρωπία Κυνάνθρωπος, Λυκάων, Arabicè Catrab, Cutubut; Latinè Lupina, vel Canina inſania, ſpecies eſt melancholiæ, ut teſtantur Aëtius & Paulus, qua ægri menſe Februario, quo præſertim humor melancholicus redundat, noctu domo egreſſi, urbem circumeunt, quadrupedum more incedentes, lupos imitantur, vlulantes, donec

donec dies illuceſcat, defunctorum monimenta quæritant, adaperiunt, cadaverum fruſta arripientes; ſecumque collo geſtantes, fugiuntque die vivos homines, nocte inſequentes mortuos.

Lycoides, vide Lupus.

Lyparia febris, vide Febris lyparia.

Lytheria, id eſt ſolutoria ſigna, quæ magni, & vehementis morbi ſolutionem firmam ſolent præcedere, 1. de diebus decret. c. 1.

M

MADAROSIS, Μαδάρωσις ἢ Μαδάρωσις, id eſt Glabrities, Calvitium, capillorum defluvium eſt, eſt, à vitioſis humoribus proveniens, ſicut quæ Ophiaſin, & Alopeciam nominant; quæ omnes paſſiones ſanabiles ſunt, vitioſis humoribus, qui ad radices capillorum hærebant, vel reſolutis, vel alio tranſlatis; Unde aliud ſunt à Calvitie, 6. aph. 34.

Madorem & Pladorem, id eſt ſuperfluentes humiditates, appellare conſuevit Hippocr. ſive ex tenuibus, ſive ex craſſioribus conſtent, cujuſmodi & pus eſt, 3. de fract. 19.

Magma, mirobolanorum fœcem vocant, 7. de compoſit. med. per gen. cap. 7. Aliqui verò omnem unguenti fæcem, quæ expreſſa reliqua liquidori materia relinquitur μάγμα vocant; extenditur ſignificatum, ad omne unguentum ſpiſſum, pauco liquore ſubactum.

Magna arteria, vide Arteria aorta.

Magna febris, vide Febris magna.

Magnus morbus, vide Affectus gravis.

Magnus pulſus eſt, qui naturalem omnibus tribus dimenſionibus ſuperat; qui verò iiſdem dimenſionibus à naturali ſuperatur, parvus dicitur, de pulſ. ad Tyron. c. 2.

Malæ

Malæ, carneæ partes ſunt, quæ inter naſum, & aures jacent, quæ priſcis Genæ dicuntur, lib. Introd. cap. 10. quæ ad mali ſimilitudinem ſub oculis leniter rotunda prominent, 1. de artic. 3.

Malactica medicamenta, induratorum corporum ſunt, ea nimirum, qua ipſorum ſolvunt duritiem, quemadmodum & relaxantia, quæ tenſioni medentur, 7. de comp.med. per gen. c. 9. Malacticum autem emolliens dicitur, non de omni indurato corpore, ſed de eo tantùm, quod congelatione induruit, magiſque etiam ſi in eo contentus ſit humor præter naturam, velut in Scirrhoſis, quod verò à ſiccitate induratum eſt, humectari poſtulat, quod à Congelatione calefieri, Græcè μαλακτικὰ φάρμακα, 5. ſimpl. 5.

Malagmata vocant quàm plurimi medici omnia pharmaca, quæ forinſecus imponuntur, ſive adſtringendo condenſent, ſive indurent, quæ vox emollitionis ſignificationem habet, verùm nos permittemus ipſis etiam ſi non propriè appellent 8. de comp. med. loc. 5. Propriè autem malagmata vocantur, quæ partes præter naturam induratas emolliunt, calido omnia temperamento mediocri prædita, non tamen exſiccantia, aut humectantia manifeſto. Nam, cum exactè mollientia, medium quodam mòdo ordinem inter humectantia, ſiccantiaque ſortiantur, indureſcentium ſubſtantiæ veluti fuſionem quandam moliuntur, quod nimirum propter moderatum in eis calorem accidit; ubi verò diutius ſuffuſa fuerit, digerentium medicamentorum uſus veniat, 7. de comp. med. loc. cap. 1. Unde quidam nullum diſcrimen conſtituunt inter μαλάγματα, ἐμπλάστρα, τροχίσκους. Verùm & malagmatum in iis admovendis differentia eſt, aut enim mediis corporis regionibus (quæ propriè ἐπιθέματα, Paulus appellat) ut ventriculo, jecinori, lieni, cordi

cordi imponuntur, aut extremis partibus, aut capiti, & articulis.

Maligna, vide Cacoëthe.

Malleoli ſunt imæ ab utroque latere tibiæ, ſuræque partes gibbæ ex parte exteriore, intrinſecus cavæ carne carentes, extra alia prominentes, ſub quibus utrinque talus continetur, lib. de oſſib. cap. 22.

Malleoli vena duplex eſt, altera interna ad interiorem tibiæ partem (Cream Latini vocant) procedens, ac inde ad malleolum, ad ipſum tibiæ extremum pervenit, quæ & Saphæna corrupto vocabulo, pro Saphea, i. manifeſta, dicitur; altera externa, & ſuperficiaria per exteriorem alterius oſſis tibiæ, quod περόνην vocant Græci, producitur, ad pedis pertingens articulum, unde externa malleoli, & Iſchiadica aliquibus dicitur.

Malthacode emplaſtrum, i. mollicinum, quo genere Hippoc. omne medicamen vocat, quod connatam humiditatem habet, qualis in pingui eſt ſinguliſque oleoſis medicamentis, & quidem in ipſo oleo, aqua, reſina, & cera, 4. de compoſ. med. per gen. cap. 9.

Malum granatum, & malum punicum, vide Chartilago enſiformis.

Mammæ, (Μαςὸς καὶ τιτθὸς Græcè) eſt carnoſa in pectore eminentia, ad utrumque latus pectoris glanduloſa, ſemicircularis ſita, in cujus medio papilla Græcè θηλὴ, extuberat, quam ambit circulus quidam ſubniger qui φῶς dicitur, gignendi lactis vim à natura habens, 1. de ſanit. tuen.

Mammillaris, Μαςοειδὴς, eſt apophyſis oſſis temporalis, papillis mammarum, præſertim vaccinarum, ſimilis; Extuberat, & cavus eſt, quo aër ampla, & anfractuaſa ejus cavitate concluſus, magis reſonet auribus. Dicuntur & à quibuſdam uteri

Cornua

Cornua Κεραίας vocant μαστοειδεῖς ἀποφύσεις, propter ſimilitudinem, quam habent cum mammis.

Mancum & Mancinitatem, hoc eſt Cyllon, & Cylloſin nonnulli, de omni longorum membrorum diſtortione intelligendum cenſent, generaleque ei attribuunt ſignificatum, alii eam tantummodò diſtortionem ſignificare aſſerunt, in qua interiorem partem membrum inclinatur, quod cum accidit, neceſſe eſt, ut ſummum ejus, i. pes intrò contortus, quaſi mancus & mutilus appareat, 3. de artic. 87. vide Cyllum.

Mandibularii, Manducatorii, Manſorii, Maſſeteres muſculi, Græcè μασσητῆρες μύες, alii ſunt à temporalibus, quos Crotaphitas vocant; nam poſteriores diſſectores, eos temporales, ſeu temporinos nominãt, qui ex oſſibus temporum capitis exoriuntur, quos, cum intenduntur, committere, ac claudere os manifeſtè conſpicimus; alios verò qui latis inferioris maxillæ partibus ſuperjecti ſunt, utrinque alter, propterea quòd in manducando, maxillam circumagunt, manducatorios vocant, cum illi, qui è ſuperiori parte deferuntur, efficere id minimè valeant; attrahunt enim ſurſum eam tantummodò, non traducere etiam hàc illàc queunt. Unde in committendo quoque ore, ipſorum auxilio indigemus, 2. de arti. 5. à mandendo ſic dicti quos etiam mandibularios & manſorios maſticatorios vocant, 4. de anat. adm. cap. 2. & cap. 4.

Mania, furor, inſania, Μάνια, ſpecies Paraphroſynes, 2. de cauſ. ſympt. ut enim τῆς παραφροσύνης, ſeu delirii eſt citra febrem inſanire, & mente alienari, ita ſi huic inſaniæ adjungatur magnitudo, & vehementia ſymptomatum, ut quod calcitrent, mordicùs impetant, vel ingredientes, vel quoſcunque obvios, ferarum more, mania dicetur, ex aſſata, vel atra, vel flava bile procedens,

3. de loc. affect. cap. 7. Quòd ſi à ſanguinis copia non putreſcente originem ducat, erit quidem mania, ſed cum riſu, hilari vultu, & perpetuo cantu. Aliquando Hippoc. maniæ nomine pro melancholia morbo propriè dicto uſurpavit, ut teſtatur Gal. 6. aphor. 21.

Manifeſta vena, ramus eſt venæ à Corde ad furculas aſcendentis, quæ per faciem, oculos, caput, & nares dividitur, ut omnia membra nutriat, quæ inde manifeſta vocatur, lib. de anat. viv.

Maniodes ſunt vehementes inſaniæ, propter atræ bilis malignitatem, cum flava bilis Cerebrum apprehenderit, febriſque vehementia aſſatum hunc ſuccum melancholicum reddiderit, com. 1. in 1. prorrhet. 10.

Manna, mel roridum, vel aërium dici poteſt; Mellis ſpecies eſt non ignota veteribus Galeno, Plinio, Dioſcoridi, ſed mellis nomine, & titulo comprehenſa, ne quis eam ab Arabibus primùm cognitam, proditamque putet; ſic enim de ea ſcriptum reliquit Galenus. *In foliis, inquit, ſtirpium adnaſcitur quippiam, quod nec eorum ſuccus, nec fructus, nec pars exiſtimari poſſit, ſed roridum quiddam, nec tamen continenter, neque copioſè prognaſci ſoleat. Nec me præterit, per æſtatem, in arborum, fruticum herbarumque foliis plurimum fuiſſe inventum, ſic ut à ludentibus ruſticis Iupitur diceretur melle pluiſſe; præceſſerat tum nox frigidior, pridie calida, ſiccaque cæli conſtitutio diluxerat; quapropter rerum naturæ peritos conveniebat halitus, quos terra, vel aqua perſpiraſſet extenuatos & excoctos, nocturni frigoris beneficio coaluiſſe. Id in regione noſtra rariùs evenit, in Libano monte quotannis, adeo ut extenſis pellibus arbores ſuccutiant, receptoque quod profluit, ollas & fictilia compleant, privatoque nomine vocant* δροσομέλι, *i. roſcidum mel, & etiam* ἀερομέλι, *id eſt mel aërium.* Hæc Galenus, 3. de alim. facu. cap. 39. de melle.

Cui-

Cuique igitur patere debet, notam Galeno Mannam, quæ guſtu prorſus mellea ſentitur. Dicitur item & manna thuris (quæ & ſuccuſſio, & Pollen nuncupatur, 2. de art. 44.) id eſt thuris micæ concuſſu eliſæ, item corticis parùm participes, adſtringendi vim totam, & qualitatem poſſidentes, 5. de comp. med. per gen. cap. 2. Videturque aliquibus mannam thuris nihil à thure trito ac lævigato differre; mannam enim propriè appellant, id quod excuſſum eſt à thure circa magna onera confracto; auferuntur enim ab ipſo fragmenta quædam parva, corticis thuris, 4. de comp. med. loc 4. & 13. meth. cap. 5.

Manus (quas homo pro corporis nuditate, quod armis nudum ſortitus eſt, armorum loco obtinuit) ſunt juxta Ariſtotelem organum ante omnia organa, cum nullum ſint eorum quæ particularia organa ſunt, ſed quodlibet eorum poſſint recipere, 1. de uſu par. ca. 4. Manus autem nunc totum crus, brachium ſcilicet, cubitum & manum ſignificat, nunc extremam manum tantùm, 2. de uſu part. cap. 2.

Manûs dolor, Græcè χειράγρα, arthrites ſpecies eſt, quæ manuum articulos occupavit, ut Gonagra, quæ genu, & Podagra, quæ pedes.

Manſorii muſculi, vide Mandibularii.

Maraſmus, ſive ex morbo ſenium, eſt frigidum, & ſiccum corporis temperamentum, non naturâ, vel annorum multitudinis ratione comparatum, ſed febrili morbo, quod non in animalibus modò, verùm etiam in ſtirpibus ſupra modum arefactis, viſitur, 5. de ſanit. tuen. c. 9. Maraſmus autem id eſt Tabes, quæ non idem morbus eſt ac febris maraſmodes, id eſt tabida; Maraſmus enim abſque febre in decrepita ætate ſolet accidere, extincto nativo calore, quod nihil aliud eſt, quàm mors,

quæ ſine ſenſu doloris ac ſecundùm naturam ex ſiccitate contingit; ſicuti his qui præter naturam abeſcunt, altera advenit ſpecies, quæ ex ægritudine ſenectus vocatur, in quam non ſolùm ſenes, ſed etiam pueros vidimus incidiſſe quamplurimos. Tabida verò febris, non tantùm ſicca, ſed calida eſt, 1. de diff. feb. cap. 8.

Marcor, Marcor frigidus, torridus, ſyncopoſus, vide febris marcida, & ex ægritudine ſenectus.

Mariſcæ venulæ ſedis ſunt, quæ aliquando foris extuberant ore hiantes, & ſtato tempore ſanguinem melancholicum excernentes, unde hæmorroides dicuntur, quibus plus juſto fluentibus, aqua inter cutem ſubſequitur; interdum ſuperiùs deliteſcunt, & cæcæ αἱμοῤῥοΐδες appellantur, vide Sycoſis.

Marmarygas, id eſt oculorum hallucinationes, 3. criſi. 11. & cap. 7.

Maſſeteres, vide mandibularii.

Mater dura, & pia, vide membrana dura.

Matrix, i. vulva, foris nervoſa, intus carnoſior, vas fætûs geſtandi, quæ a Græcis Hyſtera quoque appellatur, quòd omnium partium ſit poſtrema, lib. fibit.

Maxillares dentes, vide Dentes, Tomi, Inciſorii.

Maxillæ ſunt illæ faciei partes, quæ genis ſubjiciuntur, quæ ad mentum uſque deſcendunt, & hàc in mucronem deſinunt, lib. Introd.

Meatum ſive Porum ſimpliciter Herophilus appellat, nervum illum, qui à Cerebro ad oculum pertinet, ſenſibilis ſpiritus via, quòd ejus ſolius foramen clarè cernitur, 1. de ſympt. cauſ. cap. 2.

Meatus auditorius, auditûs inſtrumentum eſt, qui in oſſe lapidoſo eſt, ſatis involutum, ne quid eorum, quę extrinſecus incidunt, ipſi noceret, in medium ſitus, extrinſecus quidem convexarum, intrinſecus

ſecus autem cavarum, ne quid meatui incideret, vel aures facilè afficerentur, 11. de uſu p. c. 12. Conſtituitur autem in medio nervi quintæ conjugationis, qui unà cum dura cerebri membrana, inde exoriente, in auditûs foramen incidit; dicitur autem & hic meatus cœcum foramen, propterea quòd anfractum illum, per quem nervus foràs poſt aures excidit, haud poſſunt diſſectores perfectè perforare, lib. de ner. diſſ. cap. 6. vide Cœcum foramen.

Meatus genitalis eſt, qui genituram à teſtibus hauſtam ad Colis radicem defert, qui meatus juxta radicem veſicæ varicoſior conſpicitur, unde ei nomen inditum eſt, Varicoſus aſſiſtens, 1. de ſem. c. 15.

Meatus Varicoſus, vide Meatus genitalis.

Meconium, excrementum eſt, ex toto fætûs nutrimento in utero, eſtque humoris, qui in Urinaculo eſt, lib. quod animal ſit id ca. 5. Eſt quoque Μηκώνιον papaveris ſuccus concretus, qui & ὄπιον appellatur, 3. ſimpl. 20.

Media, ſeu Mediana cubiti vena eſt, quæ communis eſt ei, quæ humeralis nominatur, & ei quę per axillam fertur, 3. loc. aff. c. 7. quæ & purpurea, & nigra vocatur, lib. de anat. viv. vide Communis vena.

Medianum, ſeu mediaſtinum, ſunt duæ membranę utraque parte ſingulæ totum thoracem διαφράττοντες, i. interſepientes, quæ poſteriore parte ſpinæ vertebris, anteriore verò oſſi medio pectoris infiguntur, ſurſumque ad Claves, & deorſum ad enſiformen chartilaginem porriguntur, in duas partes totum thoracem dividentes, unde vulgò mediaſtinum ſive medianum vocant; his enim medius thorax dirimitur, 6. de uſu p. & 5. de anat. adm. quæ membranæ non aliter differunt, niſi quòd in coſtis ὑποζωκότες, i. ſuccingentes appellantur; ubi verò rectæ ad Claves feruntur, διαφράττον-

τες, id eſt interſepientes, 5. de anat. adm. vide Diaphrattontes.

Medicari, non de omnis medicamenti exhibitione intelligit Hip. ſed de eorum tantùm quæ purgant, 2. de fra. 29.

Medicamentum omne id dicimus, quod noſtram naturam alterare poteſt, 1. ſimpl. cap. 1.

Medulla ſpinalis, (quæ & Dorſi medulla, & Rhachitis, Græcè μύελος, & vulgò Nucha nominatur) eſt quæ omnibus, & ſingulis vertebris ineſt, 8. de uſu part. cap. 4. eſtque Cerebro continua, ejuſdem cum eo generis & naturæ, niſi quòd ipſo multò eſt durior, potiſſimùm in infernis ſpinæ finibus; eam tamen perperam medullam appellarunt, cum medulla ipſa non modò ſpinali hac, verùm etiam Cerebro ipſo ſit humidior, mollior, & pinguior, quòd verò in ſpinæ oſſibus contineatur, coloremque habeat medullæ aſſimilem, ob id ipſam medullam nominant, quo modo quidam ipſum Cerebrum vocitarunt, 3. de alimen. fac. c. 10. Atqui ſæpe eam ſpinalem vocant medullam, addita ſcilicet medullæ appellatione, interdum verò ſine additione ſimpliciter ſpinam nuncupant, 3. loc.aff 10. vide Myelon.

Megaloſphachnos vocat Hippo. non eos, quibus magna ex natura ipſa ſunt viſcera, ſed quibus ea ex affectu aliquo intumuerunt, ſive ſcirrhum, ſive phlegmonem, ſive œdema, nacta ſint, 3. acut 9.

Melancholia morbus, eſt inſaniæ ſpecies ab humore melancholico, (à quo nomen ſortitus eſt) in ipſo Cerebri corpore contento proveniens, qui ſi aſſetur Maniam facit, & furorem. 3. loc.aff. 7,

Melancholia & flatuoſa hypochondriaca affectio, morbus eſt ex tertia melancholiæ ſpecie, indicante nomine humorem, qui ipſius cauſa eſt: Cum-

Cumque circa ventriculum prima incæperint accidentia; ipſiſque auctis melancholica ſequatur affectio, deinde alvi dejectione, vomitu, proba coctione, ructibuſque levetur is, qui laborat, Hypochondriacum, flatuoſumque morbum ipſum nominabimus, 3. loc. aff. 7.

Melancholicam ecſtaſim vocat Hipp. motionem mentis, aberrationemque intelligit vehementem & ferinam, quæ irrigante Cerebrum aſſata flava bile oritur, quæ in nigram permutari ſolet, 1. prorrhet. 14.

Melancholicus humor, alter eſt qui propriè melancholicus ſuccus, ſive melancholicus ſanguis à Galeno dicitur, eſtque veluti fœx ſanguinis, ſatis craſſus fœcibus vini non abſimilis, qui in terram effuſus non inducit fermentationem niſi fortè in ardenti febre aſſetur, neque ullius acidæ qualitatis eſt particeps; qui in meatibus Cerebri contentus, Comitialem morbum in Corpore Cerebri melancholiam morbum generat, vide Nigra bilis. Alter eſt tenuior, guſtu acidus, qui terram radit, attollit, fermentat, ampullaſque excitat, qui atra bilis appellari poteſt, quique præaſſata atra bile naſcitur ferinaque deliramenta, modò cum febre, modò ſine febre inducit, 3. loc. aff. cap. 7. & 2. de diff. feb. 9.

Meliceris, Μελικηρὶς, eſt apoſtema, humorem melli ſimilem, membranâ concluſum habens, ſpecies eſt apoſtematis, ut & ἀθέρωμα, & ςεάτωμα, quorum hoc adipe, illud à pulticula intra membranam concluſa, nomen habet. Sic Meliceris humorem continet, melli ſimilem, eumque membrana comprehendit, qui ea ſecta non aliter, quam mel è favis diffluit, vide Atheromata.

Melicratum, ſive aqua mulſa, ſive Hydromel eſt mellis & aquæ compoſitio, vel æqua utriuſque

portione,ut viam aquæ paret, & ad diſtributionem agat, vel altera alteram ſuperante. 3.acut.13. Licet quidam velint μελίκρατον ἀπὸ τοῦ ὑδρομέλιτος vetuſtate differre, quòd melicratum ſit aqua mulſa ſubita & recens,hoc eſt ex tempore parata;hydromel autem inveterata, & recondita.

Melon, eſt tertius modus egreſſionis uveæ óculi,cum tantum egreditur,ut palpebræ minùs prævaleant,& pili palpebrarum pungentes,jungendo dolorem inferant, lib. de ocul. part.4. cap.11.

Membrana, quam Græci nunc ὑμένα, nunc χιτῶνα, nunc μήνιγγα vocant, vide Tunicarum.

Membrana Adelon, quaſi minùs apparens, eſt quarta oculi tunica, à nonnullis invecta,quam Amphibleſtroide tunica, quaſi in ſummo excipit,membrana minima ſimul & tenuiſſima, quam Hipp. non cognovit, lib. Intro. c.11.

Membrana dura inviolata, craſſa, cuticularis (idem enim ſignificant) eſt quæ primum calvariæ oſſibus exemptis, Cerebrum in orbem contegens apparet, (quæ vulgò dura mater appellatur.) Cui altera tenuis, molliſque ſubnectitur, (quæ pia mater nominatur) 9. de anat.adm.c.1. Utranque meningem vocant,ſolis Cerebri membranis nuncupatione hac reſervata; cum veteres non has ſolùm membranas,ſed omnes etiam,Meningas vocarent. ibid. c.2.quas etiam Vaginas vocant, 3.de artic.33.

Membrana Pericardios, quæ & Tunica, & Domicilium, & ſecurum vallum Cordi circumjectum dicitur, eſt membrana in cujus medio Cor eſt ſuſpenſum, quæ ex capite ipſius ampla valde exoriens, poſt autem paulatim coarctans ſeſe, modo quo Cor, ipſum in quandam Coni acutiem, & ipſa definit, oſſi pectoris annexa, 16. de uſu p. c. 16. quæ Capſula Cordis, & Cordis involucrum vulgò appellatur.

Membra-

Membrana Perioſtios, eſt involucrum tenue, fibroſum, velut indumentum oſſium, à natura condita, lib. finit. per quam oſſa ſentiunt (ſi modò quid ſentiunt) generaleque quidem nomen eſt, habetque pro varietate partium, ſpecialia quædam nomina, in Cranio. n. περικράνιον, in coſtis, ὑπεζωκὼς dicitur, vide Perioſtios.

Membrana pinguis, id eſt Meſarœon, & Meſenterium, 10. meth. 8.

Membrana ſecundi formis, vide Choroides.

Membranæ Sigmoides ſunt tres illæ membranæ in vena arterioſa, à qua Pulmo alitur, intus foras ſpectantes, quas à figura literæ Sigma, Sigmoides appellarunt, 6. de uſu p. cap. 14.

Membranæ ſubcingentes, vide Hypozochotes, Cingentes, Diaphrattondes, & Medianum.

Membranæ Triglochinæ, ſunt membranæ arteriæ venoſæ, quæ in pulmonem diſtribuitur foris intrò pertinentes, quas Triglochinas appellarunt, non à figura aliqua, ſed à mutua inter ſe ipſarum compoſitione, quæ Cuſpidum, telorum eminentiis, atque angulis, quos glochinas vocant, penitùs eſt ſimilis, 6. de uſu par. capit. 14.

Membra ſpiritualia ſunt, Pulmo, Cor, Thorax, & duplex arteriarum genus, læve & aſperum, 7. de anat. adm. capit. 1.

Membrum ſimplex eſt, cujus quamcunque partem ſenſibilem aſſumpſeris, erit illa toti communicans in nomine & definitione, ut caro, & os, oppoſitè verò membrum compoſitum, lib. de anat. viv.

Mendoſæ coſtæ, vide Illegitimæ.

Mendoſæ ſuturæ, vide Lepidoides.

Meninx Græcè μήνιγξ, vide Membrana dura.

Meningophylax, id eſt membranæ cuſtos: Lamina ęnea eſt firma, paulùm reſima, ab exteriori parte lævis, qua chirurgi in vulneribus capitis

utuntur,

utuntur, quoties excidendum, & attollendum eſt os, metuſque imminet, ne in ipſo opere Cerebri membrana, negligentiùs & ultra quàm res expoſtulat, premendo, lædatur, ex quo ſopores, & graves inflammationes cum mortis periculo oriuntur, propterea quòd membranam à curationis injuriis tueatur, μηνιγγοφύλαξ appellata eſt, 4. loc. aff. 2.

Menſes, i. menſtruæ mulierum purgationes, quę per uterum ſingulis menſibus fiunt, lib. de atra bile, cap. 8. quæ & muliebris fluxus, & uteri Rheuma appellatur, 3. de cauſ. ſymp. c. 4. Unde menſes moventia medicamenta ſunt, quæ in peſſis, aut fomentis, aut quovis alio modo vulvæ admota, non habent vim familiarium ſuccorum attractricem, ſed hoc ſolo nomine bibuntur, ut ſanguinem extenuent, & meatus uteri obſtructione liberent, 5. ſimpl. 20.

Mentagra, vide Impetigo.

Menti eruptiones ſunt affectiones ulceroſæ & aſperæ, in mento ſua ſponte naſcentes, quæ & menti papulæ, & mentagræ appellantur, 5. de com. med. loc. c. 6. & cap. 7.

Mentum, quod Græci γένειον dicunt, id omne eſt, quod labro inferiori, longa orbiculari figura ſubjacet, lib. Introd. c. 10.

Meri Arabibus, Gula Latinis, Græcis propriè οἰσοφάγος dicitur, communiter Στόμαχος; omni enim ventri, collum præpoſitum, inſtar Iſthmi cujuſdam anguſtum, nominatur ſtomachus. Meri autem communis quædam via eſt, quæ ab ore fert ad Ventriculum, inter hunc, & fauces media, 4. de uſu p. & 13. meth. c. 4.

Meſenterium (quod & Meſaræon, dicitur) utroque nomine ab accidentibus ipſi indito; Meſenterio quidem a ſitu, Meſaræo autem a peculiari ſubſtantia;

tia ; nam & medium inter inteſtina ſitum eſt, & omnes venas ex jecore in ipſum deſcendentes(quæ ob id Meſeraicæ dicuntur) vicinis arteriis, & nervis, in orbem complectitur, quemadmodum inteſtina ſingula, 6. de anat. adm. cap. 6.

Meſenterii appendiculum nominant, illud unum principium, in quo meſenterii venæ, ac arteriæ, quæ veluti radices in arboribus ad concavam anfractuum partem, inſeruntur, invicem coëunt, (in quo totum meſenterium cum inteſtinis continetur) ligamenti natura præditum, ſurſum tendens, adjacentes ſibi habens venas ad Iecoris portas; arterias autem ad eam ſpinæ partem, quæ in ſeptum tranſverſum & renes habetur, 6. de anat. adm. cap. 6.

Meſeraicæ venæ, vide Meſenterium.

Meſopleuria, id eſt, Intercoſtalia loca, lib. de muſ. diſſ. cap. 23, vide Intercoſtales muſculi.

Metacarpium, vide Brachiale.

Metalepticus, i. tranſumptivus, vel tranſlativus motus, quem natura muſculis quibuſdam conciliavit, 7. de uſu par. ca. 14. vide Tranſumptivus, & Euthyporos.

Metaptoſis, tranſitus eſt, ſive tranſmutatio, alicujus morbi, vel febris in aliam ſpeciem, ut ſi ex acuto fiat non acutus, ἐκ τῆς μεταπτώσεως fieri dicitur.

Metaphrenum, id eſt, Dorſum, media eſt ſcapularum pars, cui ſtomachus intus ſubjacet, lib. Introd. cap. 10. cui Thorax configitur tanquam ad carinam navis, libr. tegni, cap. 29. vide Spina, Dorſum.

Metaporopœeſis eſt exiguorum meatuum ſtatus mutatio, ad naturalem ſtatum, nomen eſt, idem planè poteſtate ſignificans, quod μετασύγκρισις, à quo μεταποροποίησις, nihil diff. 14. met. c. 4. Unde Metaſyn-

ſyncriticum medicamentum, quod à dolore tollendo, etiam anodynon nominatur, confirmatorium eſt, & perſanat, lib. de Dynamid. in prooemio, & 7. de com. med. per gen. c. 11. ex alto adhuc humores evocat ac tranſfert, 1. de comp. loc. ca. 8.

Metaſyncriſis, vide Metaporopœeſis.

Metaſtaſis morbi propriè appellatur, cũ ex parte una in alteram malum migrat, per abuſionem autem ipſius etiam ſolutio, ita nominatur, 5. aph. 7.

Metopon, μέτωπον, pars faciei ſupra oculos ſita, & ad tempora uſque protenſa, ſubſtantia muſculoſa, & oſſe ſubjecto conſtans: Aliis frons tantùm dicitur quantùm inter ſupercilia, & capillos patet, pilis nudum. Alii totum id ſpatium quod ab oculis, ad coronalem uſque ſuturam interjacet, frontem appellant, quod totum illud frontis os nuncupetur.

Metrenchytæ, ideſt uteri clyſteres inſtrumentum eſt, per quod in uterum medicamentorum idoneorum aliquod immittimus, quemadmodum & Otenchytæ, id eſt auricularii clyſteres, per quos in aures & Recti Syphones, quos Catheteras vocant inſtrumenta quibus in veſicam aliquid infunditur, 5. meth. 11.

Methodica medicina eſt, quæ communitatibus, & ſimilium ſpeculationi adhæret; omnes enim particulares affectus, ad generales duos reducunt, adſtrictum, & fluentem, quas communitates vocant, lib. Introd. vap. 3.

Milphoſis, Μιλαφαὶ ἢ μίλφωσις, idem eſt, ac Madaroſis, pilorum defluvium eſt à palpebris, ab acri fluxione, vide μαδάρωσις.

Mina Attica, & Ægyptia, habet uncias ſexdecim, Romana uncias viginti, lib. de pond. & menſ. cap. 3. Dicitur etiam Mina, Cordis capſula, & glandula, lib. de anat. viv.

Mochlia,

Mochlia, traductio eſt oſſis, aut oſſium ad naturalem locum, ab eo qui præter naturam ſit lib. fin.

Modus morbi, vide Morbi mos.

Mola, μύλη, eſt os latum & rotundum, toti genu ſuprapoſitum, ob figuræ ſimilitudinem ſic dictum, a quibuſdam patella, rotula, ἐπιγονάτης dicitur; Eſt adhuc Mola, caro informis, & inutilis, in muliebri utero concepta; quem conceptum inutilem in utero concretum, ſi ſubdurus ſit, μύλον, ſive μύλην Græci appellitant, id eſt ſcirrhum.

Molares dentes, vide Dentes, & Tomi.

Mollicinum emplaſtrum, vide Malthacode.

Mollieuria medicamenta, vide Malagmata.

Mollis pulſus eſt, in quo arteria quaſi carnoſior in occurſu apparet, durus ubi ſiccior; regidiorque in modum Corii, de pulſ. ad Tyron. cap. 3. mollitudo autem & durities ſunt tunicæ arteriæ qualitates, ibid.

Mollities oculorum (quæ & paralyſis oculorum dicitur) morbus eſt, cum illorum voluntarius motus omnino aufertur, quemadmodum cum minuitur, tremor & titillatio dicitur, Cum verò depravatur, ipſiuſque lacerti, non ut decet, moventur, Spaſmus nuncupatur, lib. de ocul par. 4. ca.7. vide Paralyſis.

Monoculum, vide Cœcum inteſtinum.

Monohemera collyria ſunt, quæ unius diei operâ, lippitudines apta ſunt curare. 4.de comp.med. loc. cap. 2.

Moram, ideſt Trivon, ſive attritionem dixeris, Hippoc. appellat, callo obduratam ſedem, quæ ex diuturna capitis brachii immoratione efficitur, in ea carnis circumjectæ parte, in quam id prima prolapſione incubuerat, 1. de artic. 21.

Morbidus rigor, perfrictio ſanis eveniens, cum à nulla exteriori cauſa violenta corpus, ſed ex ſe talem

ſe talem obtinet diſpoſitionem; at cum aquâ frigidâ corpori ſuprainfuſa rigor excitatur, non eſt morbidus rigor, ſed cum ex ipſa corporis diſpoſitione ſuſcitatur, lib. de trem. conv. c. 6.

Morboſum (νοσώδες) dicitur, ut corpus, ut cauſa, ut ſignum; nam corpora quæ morbos continent, cauſæ quæ hos efficiunt, & ſigna quæ ipſos indicant, νοσώδη Græcis, nobis morboſa dicuntur, Gal. initio artis parvæ.

Morbus, νόσος, eſt diſpoſitio præter naturam lædens operationes, 2. criſ. c. 2. primò & ſecundùm ipſius ſubſtantiæ rationem, lib. de ſymp. diffe. cap. 1. Præter naturam dicere, ſive contra naturam, nihil prorſus refert, utrunque enim uno verbo παρὰ φύσιν Græci dicunt; nam & fædus Ictericorum color, & lentigo, & alius quivis etiam leviſſimus affectus, contra naturam eſt, nec tamen morbus dicitur ſi propter ſui exiguitatem, actionem non lædat.

Morbus Herculeus, vide Comitialis.

Morbus magnus, vide Comitialis.

Morbus puerilis eſt Comitialis affectus, cum à naturali intemperie provenit, quibus humidum naturâ eſt Cerebrum, teſte Hipp. lib. de aëre, aqua, & locis, ita ſcribente, pueris accidere convulſiones & ſuſpiria, quæ putant puerulum efficere, & ſacrum morbum eſſe, ubi per puerulum, intelligit affectum, com. 1. in 6. de morb. vulg. 5. vide Comitialis.

Morbus regius, qui Arquatus, Aurigo, & Icteros dicitur, eſt bilis refuſio in cutem, quo fit ut ſuperficies tingatur, luteaque fiat, & vitietur cutis, albæ quoque in ventre dejectiones fiant eo morbo affectis, lib. finit. vide Icteros.

Morbus ſacer, vide Comitialis.

Moria, & Moroſis, eſt deficiens functio, ratio-

ci-

cinatricis facultatis, quæ etiam fatuitas dicitur, Græcè μώρια, μώρωσις, de ſympt. diff. cap. 3. vide Fatuitas.

Mortifera facies eſt, de qua in Prognoſtico dixit, Naris acuta, oculi concavi, collapſa tempora, 3. acut. 54. vide Facies Hippocratica.

Morbi mos, ſive Paroxyſmi, quem etiam modum vocant, ut ſi benignus, vel malignus ſit, tum ex propria morbi ſpecie, tum ex ſupervenientibus ei ſymptomatibus, ſpectatur, 1. de criſi. c. 3.

Motòs, μοτὸς, linamentum, ſeu linteum carptum, quod vulneribus, ulceribus, apertionibus corporis ſeu ſiccum, ſeu medicamentis, quæ ob id ἔμμοτα, vocantur oblitum, inditur; vel ad ſiſtendum ſanguinem, vel ad detergendum, ſiccandum, exedendum; Adhuc motòs linamenta vocant, & medicamenta ſunt, quibus foris impoſitis, vel eſchara ulceribus inducitur, vel meatus obſtruuntur, vel cum carnoſæ partes, quæ circa ulcus ſunt, ulceribus ſuperimponuntur, aut ipſa cutis, aut quæcunque ipſi comminiſcimur, 5. meth. 3. vide Emmota.

Motus naturalis, vel ſecundùm naturam, ac ejus carentia eſt, quando voluntatis imperium ſequuntur, ſi involuntariè in corpore fiant præter naturam ſunt. Ad Thraſib. c. 26. Motus enim ſenſibilis in animantium corporibus, cum ſana ſunt, duplices genere apparent, ex arbitrio ſanè, ac voluntate, ac impetu, aut quomodocunque nominare velint, nimium quidem periti, rerum autem ſcientiam negligentes, qui nervorum, muſculorumque miniſterio fiunt; atque has medici voluntarias actiones appellare ſolent; Alii verò motus in animantium corporibus exiſtunt, qui arteriarum, & Cordis officio obeuntur, quos vitales nuncupant. Ac aliud quoddam tertium motuum genus in venis habetur, quod & naturale dicitur, & ſenſibus non perci-

percipitur, lib. de trem. palp. cap.2. Unde motus naturalis & genus & ſpecies motûs eſt.

Mox apparentia ſymptomata, vide Aſſidentia.

Mucor vide Coxendix.

Mucoſum humorem, eum conſuevit appellare Hippo. qui lentore quodam, & albedine præditus eſt, qui ad exangues partes, hoc eſt oſſa, & chartilagines cogi conſuevit, cum imbecilla ita natura eſt, ut bene conficere alimentum in ipſis nequeat, ſed quaſi ſemicoctum quid relinquat; Non ſecus atque in oculis membranæ relinquunt, cum lippitudinel ıborant. Evadit autem natura imbecillior, aut ex propria intemperatura, aut ex multitudine humoris, qui illuc confluxit, ut in præternaturalibus tumoribus, 3. de artic.65.

Mucro eſt inferna Corporis Cordis pars, quæ tantum protenditur, quantum Cordis magnitudo occupat ſpatii, 2. de placit.4. vide Baſis Cordis.

Mucronata chartilago, vide Chartilago enſiformis.

Mucus ſive Gravedo, ſive Coryza, non eſt pituitæ ſpecies, ut quidam falsò aſſerunt, ſed excrementum eſt quod à Capite diſtillat, 2. natur.fac.9. Mucus ſive Blena eſt craſſior pituita, 2. de ſem. cap. 6. Prodigus mucum vocat phlegma frigidum & humidum alibi coloris, 2. de natur. fac.6. Mucum adhuc vocat Hippoc.4. de artic.42. quem alibi vocaverat mucorem, vide Coxendix, Blena, Phlegma.

Muliebris fluxus eſt humorum delatio, per uterum ad multum tempus perdurans, quam ejus facit excretio lib. finit. Unde muliebria, id eſt menſtruarum purgationum vacuatio, quæ per circuitum repetit, 3.prorrhet.50. 5.aph.28.vide Menſes.

Mulſa, vide Melicratum.

Multitudinis (quæ & Plenitudo dicitur) notæ ſunt,

ſunt, vaſorum diſtentio, robur, gravitas univerſi corporis, pigritiâ ad motiones, & tentiones membrorum, ulceroſa, & laſſitudinaria ſenſio, traducta in otio prior vita, non ſine ciborum, ac potuum largiore ingeſtione, & ſolitarum excretionum ſuppreſſione, lib. de mult. c. 1. & lib. de cur. rat. per ſan. c. 4. Eſt autem multitudo, omnium humorum æquabilis redundantia, vel ut alii, ſolius ſanguinis, non qui ſincerus ſit, & aliis humoribus impermixtus, ſed cum iis naturæ modo confuſus, qui cum in hominum corporibus exuperat ejus exceſſus πληθώρα vocatur; Ea autem duplex eſt, una πρὸς ἀγγεῖα, vel ut alii vocant κατὰ τὸ ἔγχυμα, hoc eſt quoad vaſa, quoniam humoribus per vaſa infuſis, conſiſtit; quæ & vaſorum plenitudo dicitur, cum venæ tunicæ in tumorem impletæ ſupra naturalem cuique modum ſe attollunt, præterque id tenſio accidit, de multit. c. 10. Altera πρὸς τὴν δύναμιν, ideſt quoad vires, cum nonnulli, qui conſueta etiamnum munia obeunt, ſentire ſeſe graves, pigros, ſegnes atque ægrè mobiles referunt, lib. de cur. rat. per ſan. cap. 4. Illa propriè Plethora dicitur, qualis athletarum eſt.

Muſculus, lacertus, Μῦς, nervoſum corpus eſt, permiſta huic carne, ad partium corporis motum procreatus, lib. finit. Eſtque proprium inſtrumentum, motûs voluntarii in animalibus, 16. de uſu par. c. 2. cujus ſubſtantia duobus conſtat, carne & fibris poſitû ſimplicibus & ſecundùm longitudinem ut plurimùm exporrectis. Cujus tres ſunt partes, caput quod & principium appellant, in quod nervus & ligamentum inſeri ſolent, venter carnoſus magis & muſculum præcipuè circumſcribens, & finis ex quo Tendo & Aponeuroſis oritur, atque in partes movendas inſeritur, 1. de motu muſc. & 12. de uſu par.

Muſculi carnoſi, ſunt muſculi recti, quibus nulla caro ſubeſt; unde ambientibus muſculis candidiores ſunt, 5. de anat. adm. ca. 7.

Muſculi cremaſteres, id eſt ſuſpenſores, ſunt duo graciles muſculi, in utrumque teſtem pervenientes quorum alter à pubis, alter ab ilium oſſe, per membranoſum ligamentum tenue exoritur: illic per meatum, qui ad teſtem devenit, perferuntur, qui teſtem ſurſum attollunt, libr. de muſc. diſſ. c. 27.

Muſculi maſticatorii, vide Mandibularii.

Muſculi Rachytæ, i. ſpinales, lib. de muſc. diſſ. cap. 24.

Muſculi temporales, vide Crotaphitæ & Mandibularii.

Muſculus cuticuloſus, vel carnoſa cutis, qui extremis cutis ſedis partibus, admiſcetur, lib. de muſ. diſſec. cap. 30.

Muſculus latus, μυεῖδὲς πλάτυσμα, vide latus muſculus.

Muſculus maximus, qui Pſoa dicitur, eſt qui ab imis regionibus exortum habens, ad humeri dearticulationem aſcendit, lib. de muſc. diſſ. cap. 1. vide Pſoa.

Mydeſis commune nomen eſt, partium, quæ ex putrefactione corrumpuntur, lib. Introd c. 15.

Mydriaſis dicitur, cum pupilla quidem, nihil colore variat, dilatatur autem magis quam natura poſcat, ut Iridis circulo fiat proxima, & viſioni noceat; eſt enim pupillæ nimia dilatatio, 3. meth. 2. & lib. Introd. cap. 15.

Myelos, quaſi medulla μύελος, familiare oſſis nutrimentum eſt, 2. de uſu p. 16. ſubſtantia ſimplex eſt humida, pinguis, alba, ſensûs expers, in cavis oſſium contenta, exanguis quidem, ſed ex ſanguine in ipſas cavitates per venas illabente ortum habens, quæ ſi in Cerebro ſpectetur, dicitur

μύελος

μύελος ἐγκεφαλίτης, i. medulla ſpinalis, vel νωτιαῖος, vel διαυχένιος, vel ψοίτης, ad alterius differentiam.

Myla, vide Patella.

Mylphæ appellantur, defluvia palpebrarum, 4. de comp. medic.loc. 5. Adhuc ſunt pharmaca arida, quæ ſcabris palpebris conveniunt, & ad palpebrarum defluvia conducunt, & obtusè cernentibus, ſive per ætatem, ſive craſſitudinem, aut frigiditatem humorum in oculis, aut flatus caliginoſi redundantiam, id accidat, ibidem.

Myocephalon, id eſt muſcæ caput, eſt exigua uveæ tunicæ porrectio in nigro oculi, muſcæ capitis ſimilis, per ulcerationem facta, lib. finit. ſpecies eſt τῆς προπτώσεως id eſt procidentiæ oculi.

Myodes platyſma, vide Latus muſculus.

Myopiaſis, eſt diſpoſitio ab ortu contracta, quâ propinqua cernimus, remota vel parùm, vel omnino nihil, lib. fin. μυωπία, affectio, μύωψ, qui afficitur; differt a Nyctalope, qui non naturâ, ſed morbo talis evaſit; vide Luſcioſus.

Myracopa, medicamenta ſunt, quæ laſſitudines tollunt, cum quadam odoris ſuavitate, 6. de comp. med. per gen. cap. 11. μυράκοπον Græcè.

Myrmecia Μυρμηκία καὶ ἀκροχόρδων, utrunque malum, cutis exigua eſt excreſcentia calloſa, & magna ex parte rotunda. Sed Myrmecia latiore baſi & ſeſſilis eſt, ac in ſcalpendo & attritu mordentis formicæ ſenſum efficit, ideoque Latinis formica appellatur. Acrochordon autem baſim anguſtiorem obtinet, ut chordæ nexu ſuſpenſa eſſe videatur, Latini verrucam vocant ſimpliciter, aut cum adjectione penſilem, 2. meth. 2. quas Clavos, Callos, & Pylus vocant, quas aceto acri macerantes corticem arboris Itææ combuſtum, tollunt, 6. ſimplic. vide Formica.

Myſis, i. meatum conniventia, vide Stegnoſis.

Myurus pulſus, ſive Sorici cauda, eſt qui ſoricis, muriſve caudam imitatur, quę in acutum terminatur, vt cum ſecundus ictus primo eſt paulò minor, tertius ſecundo, quartus tertio, 1. de differ. pulſ. c. 11. A figuris nomen, quæ in acutum terminant, mutuantes, ibid. Adhuc myuri pulſus dicuntur, qui ex majori adaucto fiunt minores, ex frequenti rariores, ex celeri tardiores, lib. finit. μυουρίζων σφυγμὸς Græcè.

Myxa, Græcè μύξα, eſt humor ex naribus fluens; Latinis mucus, & pituita narium dicitur.

N

NARCOTICA, quæ & hypnotica, ſtupefacientia, ſomnifera, Græcè Ναρκωτικὰ φάρμακα (Colica etiam appellantur, 5. de comp. med. loc. c. 9. & lib. 7. cap. 5.) nuncupantur, hoc eſt ſomnum conciliantia medicamenta, quæ temperiem ſortiuntur, vel ſummè adverſam iis, quæ revera ſunt anodyna; refrigerant ſiquidem omnia corpus, & ſenſum eò uſque obſtupefaciunt, ut ſi paulo liberaliùs ebibantur mortem afferant, 5. ſimplic. 19. vide Anodyna, Colica, Hypnotica.

Nares, μυκτῆρες propriè dicuntur, concavæ naſi partes utrinque poſitæ, quæ meatum præbent ſpiritui & odoribus, veruntamen quandoque totum etiam id membrum μυκτὴρ a medicis appellatur, qui Latinè Naſus dicitur, odoratus inſtrumentum, quippe ſi occluſis naribus ſpiritum ore adducimus odorem nullum ſentimus; ſin autem ſpiritum apertis naribus attrahimus, odor ſenſum protinus movet, in medio oculorum prominens, libr. de inſtr. odor. capit. 1. Naſus verò in ſe ſeptum quoddam per media loca diductum habet, duoque

que foramina ſatis conſpicua, hæc inquam, quæ cernuntur, & in ſingulis naribus ſingula ſunt, nares dicuntur. ibid. cap. 2.

Narium alæ, vide Alæ narium.

Naſus, vide Nares.

Nates, quas πυγὰς, καὶ γλουτοὺς Græci vocant, ſunt inferiores corporis partes, quibus natibus carnoſa corpora ſubſtrata ſunt, quarum gibbæ partes, quòd orbiculares ſunt, ſphæromata, ceu modo orbium factæ, Græcis appellantur, libr. Introd. cap. 10.

Nates Cerebri, vide Glutia.

Nativus calor, (quem & calidum innatum vocant, cujus vi omnium animantium vitam natura moderatur) apud Galenum eſt aut anima, aut primum & præcipuum animæ inſtrumentum, quo omnia quæ ſunt ad vitam neceſſaria, adminiſtrat; cujus caloris præſentia, vita eſt, ut abſentia mors; inæqualiter in ſingulis corporis partibus diſperſus; In Corde flagrantiſſimus, in ventriculo & præcordiis moderatior, in capite & Cerebro adhuc minor, in oſſibus perexiguus, prout natura unicuique particulæ expedire adjudicavit. Hic fixus inſituſque dicitur, hoc eſt à natura, in prima conformatione ſingulis partibus certâ menſurâ inditus; Cui calor fluens adventitius opponitur, quem natura in Corde tanquam in quodam penu collocavit, qui ab eo per arterias cum ſpiritu & ſanguine ſuis vehiculis & pabulis continenter depromitur, ferturque in ſingulas partes, ut earum calorem nativum, fixum, inſitumque foveat, atque inſtauret; qui calor fluens; in mœrore, metu, verecundia initio, frigore, acceſſionum principiis & ſomno, intrò cum ſanguine & ſpiritu ad Cor recurrit, ob idq; per eos affectus, & cutis, & ſubditæ illi partes frigent & pallent, contrà in gaudio,

verecundia jam vigente, ſtatu acceſſionum, vigilia, ad cutim copioſior effunditur, cum ſpiritu, & ſanguine, à quibus, calor, rubor, tumor & nitor inducitur.

Naturæ nomine, temperamentum intellexiſſe Hippocratem, atque id eſſe præcipuum, & maximè proprium Naturæ ſignificatum, ab ipſa naturæ ſubſtantia deſumptum, cum ſæpiſſimè, tum libro toto de natura humana, Galenus teſtatur, 3. aphor. 2. ubi naturarum has dicit æſtate, hac hyeme, malè benevè ſe habere.

Naturalis motus, vide Motus naturalis.

Naturalis virtus φυσικὴ δύναμις, à Galeno in arte parva, diſtinguitur, in primas ſeu principes, & in ſecundarias, ſive miniſtras; primæ ſtatuuntur tres, generatrix, auctrix, nutrix. His omnibus ſingulis, aliæ quatuor inſerviunt, attractrix retentrix, concoctrix, expultrix, quæ non in jecinore modò, ſed in omnibus vel minimis corporis partibus, inſunt.

Naviforme os, vide Scafoides.

Nauſea, vide Vomitus.

Nauſeationes in venis, id eſt ναυσιώδεις appellat Hippocrates, quas priùs vocaverat exuccationes, hoc eſt ſugillationes, cum venæ (more eorum, qui nauſeam patiuntur, & evomunt,) ſanguinem expuunt ac quaſi evomunt, tum ex propria imbecillitate, quam ex inflammatione contraxerunt, tum ex ipſius ſanguinis copia, & pravitate, 2. de fract. 24.

Nebulæ, Græcè νεφέλια, ſunt utriuſque oculi membranæ ex aliquo ulcere tenues & ſuperficiariè albedines & caligines; nam ſi craſſiores ſint & profundum petant λευκώματα, & albugines dicuntur, libr. de remed. part. fac. c. 12.

Nephritis dicitur omnis affectus, quo ren laborat, ſive is ſimilaris ſit ut intemperies, ſive inſtrumen-

men-

mentalis, ut Calculus, ſive communis, ut ulcus inflammatum; propriè tamen Lithiaſis, i. calculi morbus, Nephritis appellatur, lib. de ren. aff. dign. ca. 2. Omnes verò homines, qui ſubinde difficulter mejunt, aut etiam ſuppreſſam urinam omnino habent, ubi circa lumbos dolent, ac arenoſa mejunt, nephriticos dicunt, quo calculo emicto, eorum protinus dolor, & urinæ ſuppreſſio deſinit, 1. de placit. cap. 13. Unde nephriticas antidotos, & compoſitiones appellant, quas renibus affectis accommodant, ut ex ipſa appellatione manifeſtum eſt; nephriticæ enim nihil aliud, quàm renales ſonant, 10. de comp. med. loc. cap. 1.

Nervum quidam appellant, omnia ſimilarium corporum genera, in animalibus quæ & exſanguia, & ſenſu carentia videntur, ut quæ ex oſſibus ab Hippoc. Copula vocata, quæ ex Cerebro & dorſali medulla ab eodem propriè Nervus & Tomus, dicta quæque ex muſculis Tendones dictis, prodeunt; quidam igitur omnia hæc nervos appellantes, primum ipſorum genus colligatorium eſſe ajunt; ſecundum autem ſenſibile, atque electorium, tertium aponeuroſim, hoc eſt nervorum propaginem, cognominant, com. 1. in 6. de morb. vulgar. νεῦρον igitur, ἀπὸ τοῦ νεύειν, Græcis dictum eſt, quod nutare & flectere ſignificat, ut docet Gal. initio libri de motu muſcul. vide Tonos.

Nervum colligantem medici vocant, νεῦρον συνδετικὸν, quem Hippocr. vocat ligamentum, ſeu συνδεσμὸν, Copulam, ex oſſibus ortum ducit, vide Nervum.

Nervi duri, & molles non eâdem ſubſtantiâ ſunt; molles enim ad ſenſum, duri ad motũ ſunt deſtinati; non quidem quòd duri non ſentiant, ſed à duris hebetior & obtuſior ſit ſenſus, quàm à mollibus, mollium principium eſt Cerebrum, durorum ſpinalis

medulla; ab hoc principio ſinguli in ſuas ſedes à natura mittuntur, molles quidem in organa ſenſuum, duri in muſculos; dicuntur autem molles, vel duri ſibi & ad Cerebrum, collati.

Nervos opticos, ſeu viſivos, vide Nervos ſenſificos.

Nervos ſenſificos in genere vocant, qui ad ſenſuum inſtrumenta mittuntur, aliis quidem, qui movent membrum molliores, 7. de plac. 5. Propriè autem ſenſificos vocant nervos, ſive Poros, nervos à Cerebro ad oculos deſcendentes, qui ſoli ſunt conſpicuæ & ſenſibiles viæ ſpiritus, 10. de uſu par. 12. eoſdem Opticos vocant, 16. uſu p. 3. eoſdem & viſivos ab actione nomen imponentes, libr. de nervor. diſſ. cap. 2.

Nervi vocales ſunt nervi gutturis, qui ad inſtrumenta vocem concinnantia propriè pertinent, quos Galenus, & invenit, & eo nomine donavit, quibus vel inciſis, vel laqueo interceptis, vox perit; qui alii ſunt à nervis apud arterias exiſtentibus, quos recurrentes nominant, ipſorum enim eſſentiæ pars ſunt, utrique enim vocem efformant. 1. loc. aff. 6.

Nervus cavernoſus, vide Nervoſum.

Nervi voluntarii (ne æquivoca nomina obſcuritatis aliquid afferant) qui ex Cerebro, dorſique medulla ortum ducunt, qui ex muſculis tendones, qui ex oſſibus ligamenta à nobis appellantur, libr. de oſſib. in prooemio.

Nervorum conjugatio dicitur, quoniam nervus non unus aut ſimplex aut ἀζυγὴς, à ſuo principio proficiſcitur, ſed omnes conjugati feruntur, ideoque ab anatomicis nervorum paria appellantur, ac ſeptem quidem paria à Cerebro, triginta verò à ſpinali medulla proficiſcuntur.

Nervi recurrentes, νεῦρα παλινδρομοῦντα, ſunt rami

rami duo nervorum ſextæ conjugationis à Cerebro prodeuntium,quorum dexter circum arteriam, quæ axillam adit, ſiniſter verò circum magnum arteriæ deſcendentis truncum obvolutus, ſurſum revertitur in laryngem, ad vocem efformandam, quare Galenus 4. loc. aff. φωνητικὰς, maluit appellare,ideſt vocales,ita enim ſunt neceſſarii ad vocem, ut ſecti vel interſepti vocem prorſus aboleant; refrigerati verò tantiſper vocem impediant, donec calefacti, naturalem temperiem recuperaverint. 1. loc. aff.6.

Nervoſum, νευρῶδες, corpus eſt ſpermaticum, & exangue, ad nervi naturam & ſimilitudinem accedens; licèt enim Gal. tria nervorum genera dicat initio, libr. 15. de uſu par. & com.1. in 6. τῶν ἐπιδημιῶν, ut verbo Nervum docui; præter illa tamen tria genera, ſedes, uterus, veſica & pudendum nervoſa dicuntur,cum tamen nullo prædictorum generum contineantur, aut componantur, ſed quòd nervoſorum corporum ſimilitudinem gerant; contrahi enim in anguſtum, & extendi in latum poſſunt, quæ corpori carnoſo & pingui non conveniunt. Unde quidam Penis colem, nervum cavernoſum appellant, ab eoque penem & ipſum totum cavernoſum vocant, quod contrahi, extendique poſſit, com.1. in 6. de morb. vulg.2.

Nervoſæ diſcriminationes ſunt fines membranarum, quæ orificiis cordis adjacent, 1. de placit. 10.

Neſtes inteſtinum,vide Entera, & Iejunum.

Neurotonus eſt is, qui in nervis vel tendonibus, ſine diſcrimine, vulneratus eſt, 3. de comp. med. per. gen.2.

Neutrum corpus eſt, vel quod neutrius extremæ diſpoſitionis eſt particeps, vel quod utriuſque, vel quod nunc hujus, nunc illius, ut ſalubre nunc, nunc inſalubre, lib. regn. cap.6.

Nigra bilis eſt humor melancholicus, qui dum animal naturaliter ſe habet, quotidie gignitur, quæ alia eſt ab ea quæ ex uſtione ac velut aſſatione conflatur, 14. meth. c. 9.

Nigra vena, vide Media, Communis.

Nigritia, & Nigror, vide Contuſio, & Effuſa.

Nodi ſunt extrema pars poſtbrachialis, à quib. digiti incipiunt, quos Condylus Græci vocant, libr. Introd. c. 10.

Nomas appellare medicis mos eſt, putreſcentia ulcera, ab eo quòd putredo depaſcat, & ad vicinas partes ſerpat, (ἀπὸ τοῦ νέμεσθαι, quod paſcere ſignificat) unà cum primùm vitiata, & ipſas corrumpens, 9. ſimplic. vide Phagedænas.

Nothæ coſtæ, vide Illegitimæ.

Nothon, vide Tergum.

Notyæos myelos, vide Myelos.

Nubis nomen, ſolent Medici ab aëre, ad urinas transferre, ſive Hippocrates hoc nomen primus pro aliqua eorum, quæ pendent in urina, ſpecie, vel Urinarum, ſive is alius attribuerit; Ut ergò in aëre interim tempeſtas fit, ubi nubibus condenſatus ſit atris, caliginoſa; interim purus apparet & ſerenus, videnturque nubes quædam per eum disjectæ ac tum aër nubiloſus dicitur; quo quidem tempore nubium cernimus colorem, non exquiſitè atrum, nec lucidum, ſed inter hos medium; haud aliter nubes in urina, quam vocat etiam Hippocrates nebuloſam ſuſpenſionem, alia alba, alia nigra, alia media eſt, com. 1. in 3. de morb. vulg. 4. quæ dicitur Nubes, Nubecula ſublinamentum, ἐναιώρημα, ἐπινεφέλον, Cæterùm id omne crudum eſſe, & à flatuoſo ſpiritu, in altum efferri Galenus docuit, quod verò perfectè concoctum, ſecretum, æquale, ſimilareque eſt, id certè quoniam nihil flatûs habet, in fundum vaſis urinarii deſcendit.

Nucha

Nucha, vulgò appellatur, quæ Latinè ſpinalis medulla, Græcè νωτιαῖον μυελόν, vide Medulla ſpinalis.

Nutrimentum eſt, quicquid ſubſtantiam noſtri corporis conſervare, & augere aptum eſt, 1.ſimp. cap. 1.

Nutritio eſt continuo effluentis ſubſtantiæ reintegratio, unumquodque verò, eâ ſubſtantiâ, quâ primum genitum eſt, ali etiam perpetuò conſuevit, 1.de ſemin.c.16.vide Protheſis. Vocatur autem alteratio ipſa, uſque quo alimentum in ſimilitudinem partis, quæ nutritur, tranſmutatur, concoctio, ubi verò jam parti apponitur, nutritio, 8. de compoſ. med. loc. cap. 6.

Nyctalops, νυκτάλωψ, luſcioſus, is eſt qui die videt obtuſiùs, ſole occiduo acriùs, nocte magis adhuc, vel contrà die parùm, veſperi aut nocte prorſus nihil, unde nocturna oculorum cœcitas appellatur, 2. meth. 2. 4. de comp. med. loc. 8. & lib. Introd. vide Luſcioſus.

Nympha, vide Colliculum.

O

OBAUDITUS, ſive Obauditio, eſt vitiata actio auditricis facultatis, pro portione reſpondens vitioſo viſui, veluti cum oculis, colore, figura, magnitudine, vel ſitu mutata videntur, differens à Barycoïa, quæ eſt audiendi difficultas, gravis auditus, ſeu diminuta audiendi actio, ut ſurditas eſt ablata audiendi actio; Aufertur autem, minuitur, vel depravatur auditus, aut læsâ aliquâ aurium particulâ, aut nervo, qui in has à Cerebro, pertinet, aut Cerebro ea parte, quâ is nervus exoritur, 1. de Sympt. cauſ. capit. 3. 4. 5. vide Barycoïa.

Obli-

Obliquatus pulſus eſt, qui, non conſtitutâ in rectum arteriâ præter ſitum editur, lib. finit.

Oblongum & depreſſum dicunt oſſis caput, ad cervicem id ipſum cui adnaſcitur, referentes, lib. de oſſibus in proœmio.

Obelæa ſutura, eſt cranii commiſſura recta, quę à media ſyncipitis ſutura ad mediam ſuturam occipitis ſecundùm longitudinem extenditur, Græcè dicitur, ὀβελαία, καὶ ῥαβδοειδὴς ῥαφὴ, Utrunque nomen inditum eſt, quòd veru aut ſagittæ aut virgæ inſtar rectà incedit, Latini rectam & ſagittalem vocant, 9. de uſu p. 17. & lib. de oſſib. in proœm.

Obſervatio, Τήρησις, Empyricorum vox eſt, qui quicquid obſervaſſent fieri in morbis, id ἄθροισμα, & quaſi axioma nuncupabant; à qua proximè artem conſtituebant.

Obſtipitas eſt diſtortio, ſpinæ ad lateralem corporis partem 3. de artic. 2. quam Scolioſin Græci vocant, vide Cyphoſis.

Obſtructio, vide Compreſſio.

Obſtruentia corpora, quæ Græcè Stegnotica, quæque generaliori nomine contrahentia, occludentia, & conſtringentia dicuntur, ſunt quæ ora vaſorum occludunt, & quæ ſenſibiles excretiones cohibent. Corpus enim ſtegnoticum, quod claudit, & continet in ſe, nec quicquam quod ſenſu queat percipi, ex ſeſe emittit, Græcè στέγνον nuncupatur; Differunt à condenſantibus, quòd hæc poros & meatus corporis contrahant; obſtruentia autem & oppilantia, vaſorum corpora. 5. ſimp. 14. illa στεγνωτικὰ hæc πυκνωτικὰ Græci vocant.

Obſtupeſcentia eſt, cum ęger jacens, neque aliquid dicit, neque agit, ſed apertis oculis quietus manet, ſimilis iis, qui ex timore ſunt attoniti, 7. aph. 14.

Occiput, ἰνίον, ea eſt capitis pars, quæ à vertice tanquam à centro circuli, unde capillorum proventus

tus

tus incipit, ad poſteriorem Capitis partem, uſque ad Tendones, deſcendit, lib. Introd. cap. 10.

Ochima τροφῆς, i. vehiculum nutrimenti, ſimul cum appellatione, uſum oſtendens, quod Hippo. vocat ſeroſum recrementum, eſt aquoſa & tenuis ſanguinis humiditas, ad craſſam ſubſtantiam Chymi, per arctas venas, in totum corpus ferendam, 4. de uſu par. cap. 5.

Ochthode ulcera, id eſt verrucoſa, quæ non maligna, & contumacia ſunt, ſed ſolùm labra calloſa & dura habent, 4. de com. med. per gen. ca. 5. vide Dulcia ulcera.

Ocrea, vide Tibia.

Odaxiſmus, ὀδαξισμὸς, eſt pruritus is, qui conceptis jam intra gingivas dentibus, & erumpere feſtinantibus, ſentitur; quo ſolent infantes relatis ad os digitis, identidem eos mordere, & ipſi gingivas ſuas confricare.

Odontalgia, id eſt dentium dolor, 2. meth. 2.

Odontoides, vide Dentem.

Odontophyia, puerorum eſt dentitio, ubi ſcilicet è gingivis prorumpunt dentes.

Odoratum, nominant, non ſolùm odoris ſenſum, ſed etiam vim ipſam, cujus odorandi officium eſt, libr. de Inſtrum. odor. c. 1. ὄσφρησις Græcè.

Oedema, οἴδημα, videtur Hippocr. omnes præter naturam tumores, hoc vocabulo nominare, ſive dolore careant, durique ſint, quos ſcirrhos Græci appellant, ſive dolorem inferant, quos phlegmonas, ideſt inflammationes propriè vocant, ſive abſque dolore laxi, atque molles ſint; hos verò ſolos οἰδήματα, Græci nominant, com. 1. in 6. de morb. vulg. 2. Atqui Oedema eſt tumor præter naturam, qui dolore vacat, & digitis cedit, aliquando apud Hippocr. ſignificet durum, & dolentem tumorem, 1. progn. 29.

Oeno-

Oenodes vinum, id eſt vinoſum, quod multam ſuſtinet aquæ miſtionem, & imbecilles vires ferit, quod & Polyphorum, & multiferum appellatur, quod ut bene temperetur, multam exigit aquam; Contrario autem modo, Oligophoron, ſive pauciferum, quod ut bibatur minima eget aquæ miſtione, 3. acut. 20. & 7. meth. 6. vide Hydatodes.

Oeſophagum veteres nominabant, eam partem, quæ inter fauces, & os ventriculi media eſt; Ariſtoteles, & qui poſt ejus ſeculum ſcripſerunt, ſtomachum, nos gulam appellamus, quæ via eſt eorum, quæ tum devorantur, tum vomitione dejiciuntur, 5. loc. aff. 5. Gula, Arabibus Meri dicitur.

Oeſyperus, id eſt lana ſuccida, ſive non lota, 14. metho. 7. vide Lana ſuccida.

Olecranos, quartus eſt muſculus, qui per profunda adit cubitum, in medio gibberi interioris, inferioriſque brachii capitis intervallo conſtitutus, 3. de anat. adm. ca. 4. à quo, & Cubitus, & Cubiti os, Olecranos appellantur, vide Ancon.

Oligophoron, vide Oenodes.

Oligotrophia, i. parcior nutritio, 3. ſanit. tuen. cap. 8.

Omentum, ἐπίπλοον ἢ ἐπιπλοῦν, eſt corpus membranoſum ex duplici peritonæo, ceu plexu compoſitum, procedenſque medium inter vaſa, quæ in ipſo continentur, quibuſdam aut multò infra quàm umbilicus conſiſtens, quibuſdam ad pubis oſſa deſcendens, cum in pronum, ceu ad Umbilicum, parvæ màgnorum vaſorum ſoboles, ex alto deferuntur, 6. de anat. adm. 5. ex duabus tunicis denſis, & ſubtilibus ſibi incumbentibus, quàm plurimis arteriis & venis, & pinguedine non pauca conflatum, gratiâ calefaciendi, 4. de uſu par. 9. quod Epiploon, ſive Epiplun, Arabibus Zirbus, Antiquis Rete, quòd ita inſtructum Omentum reti non ſit abſimile,

abſimile, indeque γαγγαμῶν & σαγήνη à pleriſque dictum fuit, libr. de ner. & art. diſſ. cap. 1.

Omiæa vena, id eſt humeralis, ramus eſt venæ cavæ claviculas ſupergreſſæ per omoplatam in brachium deſcendens, quam Galenus interdum externam vocat, ad differentiam axillaris, quam internam nominat, vide Humeraria.

Omotribes, ſive Omphacinum oleum, i. crudum oleum, ex olivis immaturis expreſſum, 8. meth. 3.

Omoplatæ (quæ & homoplatæ dicuntur, & Scoptulæ, 8. met. 8.) id eſt ſcapulæ, quæ humeri articulum conſtituunt; eſt enim in extremo ſcapularum inſculpta capacitas tanta magnitudine, quanta Capiti brachii dearticulando, cui inſeritur, eſſet aptiſſima, 13. de uſu par. cap. 10.

Omos, humerus. Propriè dicitur id totum, quod in articulatione brachii cum Omoplata apparet ſenſibus; eſt enim revera ipſe articulus brachii cum Omoplata.

Oncos, apud Hippocr. idem eſt ac tumor, ſignificatque id, quod eſt ſupra id, quod eſt ſecundùm naturam incrementum, lib. de tumoribus ca. 1. Onchos verò & Poros quidam noſtri corporis meatus vocant, 1. ſimplic. cap. 1.

Onyx, idem quod πύωσις, libr. finit, eſt autem puris collectio in nigro oculi, cum phlegmone, juxta Iridem, Græcè ὄνυξ.

Ophiaſis, eſt affectus capitis, quo capilli primùm extenuantur; deinde decidunt, certis ſpatiis in Serpentis ſimilitudinem; Idem revera cum Alopecia malum eſt, ſolâque figurâ ab eo differt, vide Calvities & Madaroſis.

Ophthalmia, hoc eſt lippitudo, frequentiſſima oculorum affectio, eſtque inflammatio tunicæ, ſeu pelliculæ, os capitis, & Calvariam ambientis, quam & mem-

& membranam agnatam vocant, propterà quòd aliis quæ oculum ipſum conſtituunt, tunicis, forinſecus adnata ſit, ligamentum exiſtens toti oculo, ad circumſita oſſa,& ob id omnia,quæ circum-circa oculos ſita ſunt, uſque ad malas, quandoque in vehementi lippitudine attolluntur, 4. de comp. med. loc. c.2.

Opium, eſt papaveris lacryma & ſuccus. 2. de antid.7. Unde opiata medicamenta ſunt, quibus opium admiſcetur, quæ Arabes vocant Alſabiar, id eſt Somnifera.

Opiſtotonos, vide Diſtentio.

Opopanacem vocant Panacis guttam & liquorem, 3. de comp. med. per. gen. cap.5.

Oppilatio, vide Compreſſio, & Obſtruentia.

Optici nervi, ſunt primum nervorum par, quod cum utroque Cerebri panniculo,ad oculos deſcendit, ſecum viſibilem ſpiritum ducens, libr. de ocul. part.2. cap.3. vide Nervos ſenſificos.

Ordinatus pulſus eſt, quando ictus pari ſemper numero, paribuſque pulſibus procedunt, quique per circuitum par eſt, de pulſ. ad Tyron. c.6.

Orexis ὄρεξις, appetitus, ſive appetentia, eſt concupiſcentia cibi & potus, quam Hippoc. λιμὸν, hoc eſt famem appellavit, eo aphoriſmo, quo ſcripſit, famem meri potione ſolvi, ut in commento Galenus annotavit.

Oricularia, vide Laminas.

Oroboides Urina, quæ habet hypoſtaſin ſimilem orobis, eaque fit à Colliquatione, & diſſolutione Carnis, lib. de urinis, cap.26.

Oros dicitur à quibuſdam τὸ πέδιον, hoc eſt pars tota pedis ſuperior quam alii πολυόστεον appellant, id eſt multorum oſſium. Orros verò tum ſerum lactis ſignificat, tum Perinœon, tum etiam ſacri oſſis extremum, ad Caudam uſque protenſum.

Ortho-

Orthocolon, ὀρθόκωλον, quaſi rectus articulus eſt articuli vitium, quando ob durum aliquem tumorem chorda muſculos partem aliquam inflectentes, non ſequitur, ſed perpetuò articulus tenditur, nec inflecti poteſt, 3. de art.

Orthopnœa, quaſi rectam ſpirationem dixeris, eſt magna ſpirandi difficultas, ut non aliter ea fieri poſſit quàm recta cervice, & thorace, quale iis accidit, qui velociter cucurrerunt, unde affectio ὀρθόπνοια, qui ſic affecti dicuntur ὀρθοπνοικοὶ. Idem malum ab alio ſymptomate Aſthma nuncupatur; viſcoſis, & craſſis humoribus, circa aſperas in pulmone arterias ſine febre congregatis, de difficult. reſpir. cap. 11. & com. 4. in 6. de morb. vulg. 4. vide Anheloſi.

Os Στόμα, duobus modis dicitur, primùm quantum diducta labra patent; ſecundò & propriè totum id ſpacium, quod dictis labris, ad imas uſque fauces interjacet, in quo dentes, palatum, lingua, gurgulio, & tonſillæ duæ continentur, quarum omnium partium una tunica eſt, etiam naribus communis.

Oſſa ὀστᾶ, partes humani corporis duriſſimæ, ſicciſſimæ, maximèque terreſtres & frigidæ ſunt, quæ ſe mutuò, & alias partes omnes, tanquam fundamenta ſuſtinent, & firmant, atque ad univerſam corporis ſubſtantiam ſuſtentandam ſubjiciuntur, quibuſque omnia adnaſcuntur, & ſtabiliuntur, lib. de oſſib. in procœmio.

Oſſa alata, vide Pterigodes.

Os Balliſtæ, vide Aſtragalus.

Oſſa cavernoſa, vide oſſa Ithmoidea.

Os chartilagineum, eſt quod ad caput Cordis invenitur, ad quod omnium ipſius ligamentorum principia adaptantur, quod aliqui os chartilagineum, alii chartilaginem oſſeam nominant, 7. de anat. adm.

Oſſa colatoria, ſive Colo ſimilia, vide oſſa Ithmoidea.

Os cubiforme, vide Os Cyboides.

Os Cyboides, id eſt, cubiforme, eſt quod ab externis Tarſi partibus eſt locatum; firmumque in terra ſtatuitur, 3. de uſu p. cap. 7. & dearticulatur cavitati calcanei, ad finem adjacenti, ibid. cap. 8.

Oſſa foraminulenta, vide oſſa Ithmoidea.

Os frontis, quod vulgus Coronale vocat, vide Coronale os.

Os humeri, quod Arabes, os adjutorii vocant, vide Adjutorii os.

Oſſa Ithmoidea ſunt oſſa quædam foraminulenta, & cavernoſa in meatu olfactorio poſita, quæ natura variè pertuſa velut ſpongiam & cribrum appoſuit; ſimul ne aliud corpus durum extrinſecus incidat, ſimul ne virib. integris aër frigidus inſpirantibus nobis, rectà in Cerebri ventriculos ſeſe inſinuet, ſimul ut vapor odorem ſecum ferens per ea foramina a Cerebro recipiatur, ſimul ut Cerebrum vacuaret repentè, ac ſemel ſi quando uſus inciderit, excrementorum copiam; quæ quoniam ad cribri & ſpongiæ ſimilitudinem perforata ſunt, ideo Ithmoidea, & Spongoidea dicuntur, 8. de uſu p. cap. 6. & 7. quæ oſſa Galenus 3. loc. aff. 10. Colatoria, vel Colo ſimilia vocat, quòd per illa craſſum Cerebri excrementum purgetur & percoletur; quod Ariſt. vocat Perittoma; tenuiora autem excrementa, & quæ vapori ſimilia ſunt, in ſublime lata per calvariæ ſuturas excernuntur; craſſiora autem prona feruntur, quorum altera pars in eas vias, quæ ad os pertinent, influit, & per ſcreatum ejicitur, altera, quæ mucus dicitur, in nares, & per efflatum vehementem, excernitur, lib. de inſt. odor. cap. 2.

Os Iugale, vide Zygoma.

Os latum, vide Spina.

Os

Os magnum, vide Spina.

Os naviforme, vide os ſcaphoides.

Os palati, vide Sphenois os.

Os petroſum Λιθοειδὲς, oſſis nomen, ſic dicitur pars oſſis temporalis, protenſis ſuturæ lambdoidis finibus terminata, ſic dicta, quòd petræ, vel rupi videatur ſimilis, non duritie modò, ſed etiam ſpecie.

Os ſacrum, ὀςῦν ἱερὸν, duobus modis a Galeno ſumitur, uno latiùs ut Coccygem etiam apprehendat, ut 12. de uſu p. ſcribens os ſacrum conſtare oſſibus quatuor, tribus ſcilicet propriis, & Coccyge; hæc enim oſſa ſibi unita per ſymphyſim, efficiunt unum os, quod parte ſupernâ vocatur ſacrum, infernâ Coccyx. Altero, ſumitur pro ea tantùm parte, quæ re vera ſacra eſt, id eſt magna, & lata, qua parte hoc os, cum oſſe Ilio per ſynarthroſin jungitur, id eſt magnum & latum, tunc quæ ejus reliquum gracileſcens ſemper ac tenuatum, in tres chartilagines acutiſſimas deſinit, & Coccygem vocant, lib. de oſſib. ca. 12. & 3. de artic. 104.

Os ſcaphoides, vide Scaphoides os.

Oſſa ſpongoidea, vide Oſſa Ithmoidea.

Oſcitatio, & Pandiculatio, ſunt mediocres motus virtutis expultricis Cerebri, 2. de ſympt. cauſ. cap. 6. per quæ contenta aliqua in muſculis (per quos quoque voluntarii fiunt motus) vel humiditate flatuoſa, vel ſpiritu flatuoſo expurgantur, 7. aph. 56. Oſcitatio tale quidem in ſolis maxillæ inferioris muſculis accidit, quale in Pandiculatione in omnibus muſculis ſymptoma eſt; utraque enim evacuandorum in muſculis halituoſorum excrementorum cauſâ fit, com. 1. in 6. de morb. vul. 4. & 7. aph. 56. χάσμη illa, hæc σκορδίνημα, Græcè.

Oſculorum apertio, quæ tum in arteriis, & venis fit per reſudantiam, & dicitur Anaſtomoſis, ſive Exanaſtomoſis, tum in ulceribus & vulneri-

bus, quæ ſinuoſa ſunt fiſtuloſa, & anguſti orificii, quæque dehiſcunt, 6. de comp. med. loc. cap. 2.

Oſtocopi, id eſt, oſſium dolores nominantur, cum membranarum, quæ oſſibus adjacent, dolores, & profundi ſunt (id eſt in intimo corpore ſenſum excitantes) & oſſium ipſorum veluti dolentium inducunt imaginem, qui magna ex parte ab exercitationibus evenire ſolent, interdum à frigore, & plenitudine, 2. loc. aff. 8.

Oſtracoderma, animal omne eſt, cui pro cute teſta eſt, lib. 1. de aliment. fac. 1.

Oſtraga, inſtrumenti genus eſt, quo in oſſium fracturis, colliſſionibus, & comminutionibus utimur, 6. meth. 6.

Otalgia, aurium dolor eſt, non omnis quidem, ſed qui ad profundum auditorii meatus pertinet, 2. meth. 2.

Otenchytæ inſtrumenta ſunt chirurgica, quibus aliquid in aures infunditur. Auri fuſoria ſpecilla ab aliquibus, à Celſo ſtrigiles, aliàs auriculares clyſteres appellantur.

Oxelœum, id eſt compoſitio ex aceto, & oleo, 1. de compoſ. med. per gen. cap. 7.

Oxycratum, id eſt compoſitio ex aqua, & aceto, 1. ſimplic. 29.

Oxydercica facultas eſt, quæ oculos, ubi nullum inſit illis ſenſibile pathema, malè tamen munere ſuo fungentes, corrigit & in integrum reſtituit, ac nimirum & in auribus & naribus, & per quemque aliorum ſenſuum ſingulatim pro portione talis quædam ſit facultas, eſt neceſſe, quæ in auribus oxycoos dicitur, 5. ſimplic. 23.

Oxygalax id eſt acidum lac. 3. aliment. 16.

Oxymel, non ex aceti, melliſque miſtione tantùm, compoſitio eſt, verùm ex mulſa paulum aceti accipiente, 3. acut. 24. & 4. ſanit. tueh. cap. 6.

Oxy-

Oxyregmia, id eſt acidus ructus, qui ſine aliqua pituita, quandoque in ventriculo frigidiore, & in quibuſdam lævitatibus inteſtinorum, quæ ex frigiditate ortum habent, unà fiunt, 6. aphor. 1.

Oxyrhodinum, quod & Rhodinum dicunt, eſt frontis linimentum, ex aceto, oleo, & roſacea capiti phreniticorum, perfuſum, 13. meth. 21.

Oxys, id eſt acutus, à quo ὀξεῖς πυρετοὺς, acutas febres, ὀξεῖαν νόσον, & ὀξὺ νόσημα dictum eſt; Conſiſtit autem acuti morbi eſſentia, non in celeri tantùm motu, ſed in magnitudine & periculo. 2. ap. 23.

Ozena, eſt ulceratio in naribus profunda, tetri odoris, atque halitum emittens lib. finit. & 3. de comp. med. loc. cap. 3. Unde ex ulcerum genere eſt, eoque à polypo differt, qui in tumorum tantùm genere eſt, non ulcerum; naſcitur influxu humorum acrium, & putreſcibilium à Cerebro in nares facto, unde, vel earum alæ, vel interſtitium, vel aliæ partes exulcerantur.

P

PÆDOTROPICA, eſt medicinæ pars, quæ de puerorum ſanitate, doctrinam inſtituit, libr. de part. art. med. cap. 5.

Palatum, partem illam in ore altioris ſedis cavam vocant, quæ ſuper foramina è naribus in ipſum pertinentia, ſublimis eſt, com. 1. in 6. de morb. vulg. 3.

Palati os, vide Baſim Cerebri.

Palimvolus homo doloſus eſt, qui aliud loquitur, aliud ſentit, & qui facilè ſententiam mutat, ejuſmodi quoque morbus appellatur, qui ſpeciem quidem illi facit levationis, ſed tamen intus malignus eſt, com. 1. in 6. de morb. vulg. 6.

Pallida bilis, vide Bilis pallida, & amara.

Palma eſt ea pars manus, quæ Metacarpium, & Poſtbrachiale dicitur, 1. de muſc. cap. 21.

Palmos, vide Palpitatio.

Palpitatio, quæ & Subſultio, & Palmòs παλμὸς Græcè dicitur, ſimiliter atque tremor, motus eſt, quo partes palpitantes, circa voluntatem noſtram, nobiſque invitis attolluntur, & deorſum aguntur, à craſſo & vaporoſo ſpiritu, cui non adſit exitus; differunt verò palpitatio à tremore, quòd nemo, qui artus movere non inſtituerit, tremet; palpitantes autem particulæ etiam, ſi in quiete fuerint, ſique nullum illis motum induxeris, palpitant; Etenim ſupercilium palpebrę, & oculus ſubinde citra omnem voluntatem, attolluntur; tremor autem totius & integri membri motus eſt, ut totius manus, brachii, capitis; palpitat verò pars membri, ut vel ſola cutis, vel ſola arteria, ut cenſebat Praxagoras, vel ſolus muſculus, ut Herophilus. Tum & quæ tremunt totum mutant locum, quæ autem palpitant partes, eundem obtinent, ſed modò ampliorem, modò minorem; in ſeipſas enim concidunt partes palpitantes, dum contrahuntur, àliò autem moventur, quæ tremunt. lib. de trem. palp. cap. 4. & 5. Adhæc Palpitatio eſt contractio quædam præter naturam, in illis corporis partibus, in quibus diſtentio, dilatatio, & contractio accidere poſſunt, 2. de ſympt. cauſ. cap. 2. non enim os, vel chartilago palpitant, quòd dilatari non poſſint. Adhæc palpitatio motus eſt à toto genere præter naturam, tremor autem miſtus ex motu ſecundum naturam, membrum movente, & motu præter naturam, virtutem ad violenter movendum proritante & cogente, 2. de ſympt. cauſ. cap. 2.

Palpebræ ſunt externæ oculi partes, ſuperciliis ſubjacentes, ſuperiùs, inferiùsque interiores tunicas contegentes, hæc inferior, illa ſuperior, lib. Introd. c. 10.

Pan-

Pancœnus, vide Endemus.

Pancratium; vide Pancreas.

Pancreas, corpus glanduloſum, vel caro glanduloſa eſt in medio meſenterio ſita, quam natura quatuor vaſis, venæ, arteriæ, nervo, & veſicæ bilis in orbem ſubſtravit; diviſioneſque inter ſe mutuas replevit, ne ullum ipſorum facilè ſcindatur, propter vehementem motum, ſed molli cedente corpore, conquieſcat, 5. de uſu par. cap. 2. quod corpus, vocat etiam Pancratium, 1. de motu muſc. 6. Idemque & Pancreon, & Calicreon, dicitur, lib. de ven. & art. diſſ. cap. 1.

Pancreon; vide Pancreas.

Pandemus, vide Endemus.

Pandiculatio, vide Oſcitatio.

Panus, id eſt tuberculum immaturum, quod aliquando & magnum, & durum, & diuturnum exoritur, 3. de art. 2. eſt enim tumor, non altus, ſed latus, in quo quoddam puſtulæ ſimile eſt, panis ſimilitudinem habens, hinc Latini Panum etiam appellant, vide Phygethlon.

Papilla mammę, id eſt extremum mammę mulieris, quod ori infantis inditur, 15. de uſu p. c. 7.

Papula, nomen eſt iis, quæ ſponte extuberant in cute, conveniens, quæ ſuperfluis conſtant humoribus, atque qualitatem etiam non injuriâ ſubſequuntur, cum tenues humores ſunt, exulcerationem potiùs, quàm tumores creant, at craſſi in tumorem pellem attollunt, co. 3. in 3. de morb. vul. 5 1.

Paracenteſis, ideſt punctio, quæ Hydropibus, & Hernioſis adhibetur, ad aquam evocandam, 14. metho. 13. & 6. aph. 27.

Paracmaſtica vide Continua.

Parachynanche, vide Cynanche.

Paralyſis (quæ & Pareſis à Medicis dicitur) eſt nervorum reſolutio cum nervi, alicujus ex non

præcipuis corporis partibus omnino ſenſûs, & motûs expertes ſunt, 1. de ſympt. cauſ. cap. 5. fitque cum humorum multitudo indiſſolubiliter in aliqua corporis parte ex non præcipuis impacta fuerit, ut & Epilepſia, & Apoplexia partis dici poſſit, 4. acut. 27. Exquiſita autem paralyſis eſt, in qua nervi omnino ſenſum & motum perdiderunt; imperfecta, in qua, motus quidem perit, ſervato ſenſu, imperfectior in qua incolumi motu, ſenſus aboletur; eſt enim paralyſis motus potiùs, quàm ſenſûs affectio; quæ ſi fiat in univerſo corpore apoplexia potiùs dicenda eſt, quam vera paralyſis. Acciditque paralyſis oculis, ubi & mollities dicitur, cum oculus, vel motu, vel viſu, vel utroque privatur, læſo vel Cerebro, vel nervo concavo, vel ſpiritu viſibili, lib. de ocul. part. 4. capit. 13. Eſtque Paralyſis etjam imaginatricis facultatis affectio, qualis, quæ & Caros, & Catalepſis nominatur. de ſympt. differ. cap. 3. vide Reſolutio.

Parameſus digitus, id eſt digitus anularis, libr. de muſcul. diſſ. cap. 22.

Parophroſyne, parvus quidam, erranſque motus virtutis imaginatricis Cerebri eſt, qui & delirium dicitur, de ſympt. differ. cap. 3. Differt verò ab Anæa, & amentia quòd illa ſit imaginatricis, aut ratiocinatricis depravatus, vel diminutus motus, hæc verò earundem facultatum paralyſis, & reſolutio.

Paraphimoſis, vitium eſt Phimoſi contrarium, cum videlicet ea quæ naturales meatus concludunt, ita diducta ſunt, ut reduci nequeant; propriè tamen dicitur de præputio retrorſum adducto, ut glandem tegere nequeat; quod malum ex nervi, contractione maximè contingit, fit & ex immodica præputii ſiccitate; ei contrarium vitium Phimoſis appellatur, lib. finit.

Paraplegia, eſt alicujus corporis partis immobilitas

bilitas ſanſûſque privatio, quam etiam Apoplexiam per abuſum vocat Hippoc. com.2. in 1. prorrhet. 50. quòd utraque à frigidis, & pituitoſis fiat humoribus. Paraplegia affectio unius partis corporis talis eſt, qualis paraplexia totius, com.3. in 1. prorrhet.26. Interdum facta abſque convulſione Apoplexia, in partis alicujus reſolutionem finiens, Paraplexia appellatur, 4. acut.27. & com.2. in 1. de morb. vulg.59. Apoplexia, à paraplexia, ut à toto pars, differt; Apoplectici namque prorſus & paraplectici ſunt; Paraplectici verò, non omnino & Apoplectici. Adde ſanos mente paraplecticos, reſolutos parte una corporis dextra, vel ſiniſtra, Apoplecticos & mente, & toto corpore reſolutos eſſe conſtat, lib. finit. Ex quibus omnibus locis nunc videntur idem ſignificare paraplexia, & paraplegia, quaſi unam apoplexiæ ſpeciem, nunc paraplexia genus eſt ad paraplegiam, ſuam ſpeciem.

Pararhythmus pulſus eſt, qui (cum quæque ætas proprium pulſum agnoſcat) non convenit illi ætati, in quo eſt ille pulſus, ſed alterius proximioris, quemadmodum heterorhythmum pulſum vocamus, qui alterius ætatis habet rhythmum. lib finit.

Pararoſis, eſt depravata viſûs actio, cum oculis colore, figurâ, magnitudine, vel ſitu, mutata videntur veluti Amblyopia eſt diminuta actio viſûs, & cæcitas, ablata. 1. de ſympt. cauſ. cap.5.

Paraſtatæ qui & ſeminarii meatus dicuntur, quaſi Latinè aſtites nominentur, ſunt qui ex vena & arteria conſtant, in unam naturam conſertis, ſemen confoventes, lib. finit. vide Glanduloſi aſſiſtentes.

Paraſynanche, vide Cynanche.

Paregorica, id eſt mitigatoria medicamenta, quæ non ſanant, ſed mitigant, ne malum creſcat, lib. de Dynamid. in prooemio.

Paremptoſis, (quam & Periptoſim, hoc eſt incidentiam & caſum vocat. 3. κτ̃ γλῶν) eſt intercidentia, ſive coincidentia, cum ea plenitudo, quæ ex ingeſtione eorum, quæ comeduntur, & bibuntur in venis gignitur, à venis in arterias delabitur, lib. de cauſ. procatarct. cap. 3. Atque univerſim peremptoſis eſt, quando aliunde in aliud vas humor fluit, 7. de anat. admin. capit. 16. ſpeciatim, tranſumptus ſpirituum ex arteriis in venas, paremptoſis dicitur, lib. de venæ ſect. contra Eraſiſtratum, c. 2. vide Coincidentia.

Parencephalis, quod & Cerebellum, & Encranion dicitur, eſt poſterius Cerebrum, quod a priori (anterius enim propter ſui magnitudinem, nomen totius ſibi vendicaverat) craſſæ meningis duplicatione eſt diremptum, 8. de uſu p. cap. 1. vide Cerebrum.

Parenchymata (quaſi affuſiones dixeris) Græci vocant carneam illam ſubſtantiam, quæ inter vaſorum intercapedines recipitur, 7. de anat. adm. cap. 5. ut quæ in viſceribus, ceu Iecinore, renibus, liene, & pulmone viſitur, quam ſubſtantiam Galenus non vult vocari carnem; ea enim ſolùm caro dicitur, quæ in muſculo eſt, reliquarum nullam homines carnem vocant, præterquam admodum pauci, ſed quæ in viſceribus, ceu Iecinore, renibus, liene & pulmone viſuntur, eas parenchymata, (quaſi affuſiones dixeris) Græci vocant; quæ verò in inteſtinis ventriculo, ſtomacho, & utero ſunt, ſine nomine relinquunt, 10. meth. 11.

Pareſis idem quaſi paralyſis, id eſt reſolutio, vide Paralyſis.

Parietalia, vide Bregmata.

Pariſthmia, quæ & Tonſillas, & amygdalas vocant, ſunt locorum ad Iſthmum (id eſt eam oris regionem, quæ os & gulam interjacet) attinentium inflam-

inflammationes, 3. aph. 26. Pariſthmia, Tonſillæ, & Uvæ, nihil aliud ſunt, quàm inflammationes; Uvæ quidem Gargareonis, Tonſillæ verò adenum, qui in principio faucium inter ſe oppoſiti ſunt; Pariſthmia, corporum eorum, quæ in faucibus ſunt, lib. de tumor. cap.17. Quo nomine non ſolùm inflammationem, ſed etiam faucium partem illam nominant. Sic autem eam appellaverunt Græci, quòd locus ille, cui adjacent, cui veluti Iſthmus quiſpiam anguſtus eſt, quum inflammatione tumet, multò quàm antea anguſtior fiat. Latini Tonſillas diminutiva voce a tolles, hoc eſt, tumore appellant. Alio nomine etiam ἀντιάδας vocant. vide Iſthmus.

Parocheteuſis, id eſt derivatio, eſt cum ſanguis avertitur, atque ad alia membra proximiora converſus, derivatur; ſi verò ad contraria revellitur, Antiſpaſin Græci vocant, 5. meth. cap.2.

Parωnychia, abſceſſus eſt, qui ad latera unguium adnaſcitur, 8. de comp. med. loc. cap.2. quem Arabes Panariticum vocant, Latini Reduvias.

Parωtides, vide Eparmata.

Paroxyſmus, vide Acceſſio.

Partes inanes corporis ſunt quæcunque inter extremam thoracis coſtam, & femoris oſſa habentur, 2. progn.1.

Partus τόκος, actio eſt partim uteri, ipſius adaucti fœtûs gravitate, & excrementorum redundantia læſi & diſtenti, vi propria expultrice, fœtum in cutem ejicientis; partim ejuſdem fœtûs grandioris effecti, & majori alimento, quàm quòd in utero recipere poſſit, indigentis, atque ex uteri anguſtia & adaucto nativo calore ſuffocationis imminentis periculum averſantis, quum non ſufficiat ſpiritus maternus, quem illa per arterias ſubminiſtrat, ad exitum repentè concitati.

Paru-

Parulides, vide Epiludes.

Parygron, id eſt, humidum, ſeu liquidum medicamentum, quod medetur particulæ, parva adhuc phlegmone, conflictanti, non multo poſt confectionem tempore, ſed protinus impoſitum; ubi duritiem à dolore alienam pars affecta acquiſierit, vel paulo recenti vetuſtius utile eſt, quemadmodum etiam ſi phlegmonoſo affectu, omnino ſit libera, 7. de comp. med. per gen. cap.2.

Paſſio, πάθος, πάθημα, generaliter quidem dicitur, omnis motus, qui ab altero in alterum fit, ſive ſecundùm naturam fiat, ſive præter naturam, qua parte ab altero recipitur, hinc viſio, auditio, calefactio, frigefactio, humectatio, delectari, dolere, gaudere, triſtari, paſſiones dicuntur, quorum eſſentia in fieri eſt, cum motus ſint, cujus nullæ ſunt partes permanentes, ſed dum fiunt ſolùm ſunt; ſolùmque inverti & mutari generationem habent; Cum motus autem deſiit, non affectio, aut paſſio, ſed affectum eſſe & paſſum dicitur, Græcè διάθεσις; ſpeciatim verò non ſolùm, dum fit alteratio, paſſio dicitur, ſed dum facta eſt, quæ motu abſoluto ſuperſtes eſt, quam etiam πάθη appellant, ut ex vulnere cæcitas, ex contuſione nigror; ex febre tabes, ex continuis vigiliis ſapientia. Tertia adhuc ſignificatione ſpecialiùs, non modò paſſio quæ fit, nec quæ facta eſt, ſed quæ eſt præter naturam tantùm facta affectio, ut ex vulnere cæcitas, qua ſignificatione morbi, & ſymptomata, à medicis paſſiones dicuntur; vide Affectus & Symptoma.

Paſtilli Græci τροχίσκοι, ſeu rotulæ & orbiculi ab efformationis figura, dicuntur medicamenta plana in rotæ aut circuli formam coacta, 5. de med. per gen.11. & 1. de antid. cap.9.

Paſtio, id eſt ulcus depaſcens, 5. med. per gen. cap.3.

Patella

Patella eſt os chartilaginoſum, & rotundum, gibbum, qua femur Tibiæ connectitur, aliterque Mola dicitur, lib. de oſſib. 23. quæ & Rotula & Myla & Epigonatis, i. ſupergenualis appellatur, 3 de uſu par. cap. 15.

Pathema, i. paſſio, vide Affectus, Paſſio, Symptoma.

Pathognomonica ſyndrome, id eſt concurſus effectuum index, 1.lo.aff.1. Pathognomonica autem ſigna ſunt, quæ & homoidea, & homogenea dicuntur, ideſt, ejuſdem ſpeciei, vel generis, quæ in una aliqua fiunt affectione, quæ perpetuò & ſoli illi inſunt, tanquam ſoli propria, & inſeparabilia exiſtentia, veluti quæ per ſputa excernuntur, affectionis tum pulmonum, tum thoracis, tum aſperę arteriæ, tum gutturis, & tantùm reſpiratione ſubſervientium inſtrumentorum, ſigna ſunt, quæ & in reſpiratione vitium per ſe & primum contraxerunt, non per conſenſum: atque hæc ſigna ſunt certiſſima, non autem ea, quæ perpetuò, ſed non ſoli inſunt, vel ſoli, ſed non perpetuò, com.1.in 1.prorr.2. & inſeparabilia dicuntur, vide Aſſidentia.

Pathologica, ſive Ætiologica medicinæ pars eſt, quæ cauſas & ſymptomata, & morbos inquirit, vide Ætiologica.

Pauciferum vinum, vide Oenodes.

Pechys, vide Cubitus.

Pecſis, id eſt Congelatio, πῆξις Græcè, idem quod ἑδραίωσις, hoc eſt firmitas, ſtabilitas, fixio; quum verò illa, quæ frigore concreſcunt & congelant firma quoque fiant ac ſtabilia, ob id malum hoc, ubi corporis partes præ frigore rigent, adeoque ſtabiles ſint, πῆξις, id eſt congelatio, dicatur.

Pecten eſt ſinus ipſe, quo muliebre pudendum clauditur, lib. Introd. ca.10. Eſt adhuc pecten ea plantæ pedis, qua terram contingimus, pars, quæ poſt

poſt concavum ad digitos aſſurgit; dicitur & Pectẽn ea pars manus,unde digiti procedunt, ibidem. Pectorale os, quod medio pectore ſitum, coſtis utrinque alligatum eſt; conſtat autem ſeptem parvis oſſibus per ſynarthroſim colligatis, quibus ſingulis ſingulæ coſtæ connectuntur; quæ tota pectoralis oſſis figura à nonnullis, quia gladii ſimilitudinem repreſentat, Xiphoides nominatur, quaſi enſiformis lib. de oſſib. cap. 13. quod & ſternon appellatur, 7. de anat. adm. cap. 2. vide Sternon.

Pectus, ea eſt corporis pars, quæ inter medias coſtas, & utrunque latus jacet, lib. Introd. c. 10.

Pedem ſummum, partem eam pedis vocat Hip. quæ a planta & ſolo, uſque ad digitos, & ungues porrigitur, 3. de artic. 106.

Pedicularis morbus vide Phthiriaſis.

Pedion, id eſt planum, planities, ſeu planta, eſt pars pedis, quæ eſt ante digitos, quæ verò pars ante hanc ſita eſt, Tarſus dicitur, 3. de uſu par. 5. Arabicè Raſcetta. Illud metacarpio manûs,hoc Carpo proportione reſpondet, cap. 6. Atqui & interiorem ſummæ manûs regionem, & quantum infra pedem eſt, pelma Græcè, plantam Latinè dicunt, 3. de anat. adm. cap. 1.

Pelignus eſt color lividus, 14. meth. 9.

Pelma, vide Pedion,

Pelvis, vide Infundibulum & Choana.

Peltalis chartilago, vide Cricoides Chartilago.

Pemphygodes febris,vide Febris Pemphygodes.

Penis ϛῆμα virile membrum, quod & αἰδοῖον, & καυλὸς dicitur, 2. de ſympt. cauſ. cap. 2.

Penſilis Verruca, (vide Acrochordon) dicitur, quòd in imo uſque adeo ſit anguſta, ut pendêre videatur, tota enim foràs prominet, adeo ut exciſa nullam radiculam relinquat, anguſtiore baſi prædita, atque ob id pendêre videatur, ſummę chordæ ſi-

dæ ſimilis; à Myrmecia differt, quæ baſim habet latiorem, & nigro colore præditam, atque ubi à chirurgo tollitur, ſanguinem fundit copioſiorem, quæ & ſeſſilis Verruca appellatur, vide Myrmeciç.

Pepaſmus, πεπασμὸς, morbi eſt, & eorum, quæ præter naturam ſunt veluti coctio quædam & maturatio, in qua quod aſſimilatur paucum eſt; quod autem ſemicoctum & ſuperfluum, multum; Quamquam alibi πεπασμοῦ ſignificatum latiùs extendit Galenus, dum omnem deductionem in mediocrem temperiem πεπασμὸν appellat, & alibi omnem morborum πέψιν, id eſt coctionem in ſuccorum alteratione conſiſtere ſcribit.

Pepſis, vide Pepaſmus.

Peracutus morbus, vide Acutus ſimpliciter.

Per conſenſum morbus, vide Idiopathia.

Perditio, vide Aborſus.

Perfrictio eſt nativi caloris frigiditas ſine ſenſu doloris, longiori temporis ſpatio, & paulatim facta, lib. de tremor. convul. cap. 6. quæ nativam caliditatem, ab humorum multitudine gravari odit, 4. acut. 26. vide Frigus.

Perforatio, eſt ſectio, quæ in ſpatioſam pulmonis ſedis capacitatem penetrat, reliqua verò omnis diviſio ipſius, vulneratio quidem dicitur, perforatio non item, 7. de anat. adm. ca. 14. Nominatur adhuc & perforatio, magnus quidam ventriculus, & meatus, qui ab anterioribus duobus Cerebri ventriculis in ipſum Cerebellum prorumpit, per quem parencephalis Cerebro eſt communis & connexa; cum enim Cerebrum ſit à parencephalide, craſſæ meningis duplicatione diremptum, ipſumque oporteret aliqua parte illi conjungi, quo prædictum meatum produceret, in unum prius locum utroſque ventriculos terminavit, quem ſanè quartum totius Cerebri ventriculum nonnulli nuncupant;

pant ; alii rectiùs non ventriculum, ſed perforationem nominant, ex qua cavitate animalis ſpiritus parenchephalidi tranſmittitur, 8. de uſu par. c. 11.

Periapta medicamenta, ſunt capitis dolori conferentia, quæ Latinis Amuleta appellantur, quod de collo ſuſpendantur, aut alicui corporis parti alligentur, lib. de remed. par. fac. c. 1. vide Amuleta.

Pericardium, quod & membrana, & tunica dicitur, membrana à ſubſtantia, tunica ab uſu, 7. de anat. adm. c. 2. vide Membrana Pericardios.

Pericranios membrana, tunica eſt crania ſuperpoſita, quæ ex duplicatione duræ meningis connatæ undique & adhæreſcentis intrinſecus cranio, per ſuturas extra cranium egreſſæ, ut cranium duræ meningi & Cerebro arctiùs vinciret, ipſi cranio extrinſecus in orbem circunfunditur, 8. de uſu par. cap. 9.

Pericharia, hoc eſt, ſubitum, & vehemens gaudium, contrarium Ecplexiæ quæ eſt ſubitus timor, ambarum occaſione ſcimus multos interiiſſe, 12. meth. cap. 5.

Pericholus, id eſt biliosus, ſive is homo ſit, ſive dejectio, ſive urina, ſive morbus, com. 2. in 1. prorrhet. 18. Conſueverunt autem excrementa, bilem ſubſtantiâ tenuem circiter habentia, atque ea circumvoluta, vocare Perichra, id eſt circiter colorata, ibid.

Perinœon, quod & Perinœum, femen, & interfemineum dicitur, vide Interfemineum.

Periodus, vide Circuitus.

Perioſtios membrana, & tunica eſt ea, quæ ſingulis oſſibus adjacet; aggeneravit enim natura ac circumjecit omnibus oſſibus carnes, ſimulque ipſa pinguiſſima quoque parte ſuctu extracta, terreſtria atque arida, nec non pinguedine omni prorſus carentia reddidit, atque ex eo, quod extraxit

lentum

lentum ac tenax ſingulis, & in capitibus colligamina, quibus inter ſe connectuntur, & in longitudine circum undique tenues membranas produxit, quæ circum oſſa, hoc eſt, oſſium involucra, & perioſtia nuncupantur, quibus carnes aggeneravit, 1. de ſemin. ca. 10. Eſtque perioſtios membrana, ſuccingentem & coſtas circundans, quæ coſtis intus tenditur, ita ut inter coſtas & ſuccingentem, media collocetur, 8. de anat. adm. cap. 10. Eſt quoque perioſtios oculi tunica, ſeptima in ordine, quæ totum oculum cum oſſibus colligat, ſimul autem & moventes ipſum muſculos operit, 10. de uſu par. cap. 2.

Peripneumonia, ſeu Pulmonia, pulmonis inflammatio eſt, quam ſemper acuta febris comitatur, qui cum viſcus ſit laxum & molle, fiſtuliſque inanibus undique infinitis cavum, cordi vicinum, à pituitoſiore atque craſſiore ſanguine inflammatur, cum ſubtilis, bilioſuſque fluat ferè, nec cum viſcere ulla ratione cohæreſcere poſſit, 4. de cauſ. pulſ. ca. 12. eadem pulmonia appellatur, 2. progn. 64. Quam ſequitur ſpirandi difficultas, tantaque anguſtia, ut ſuffocari laborantes videantur, ac recti ſedere conentur, calidamque ſentiunt expirationem, multumque aërem frigidum attrahere concupiſcunt, atque inter tuſſiendum ſputum varium colore ejiciunt, inſuper gravitatis cujuſdam, thoraci incumbentis ſenſum ſæpe percipiunt, ac dolorem ex imo ad ipſum pervenire, & ad os pectorale, & ad ſpinam, 2. loc. aff. cap. 9.

Periptoſis, vide Paremptoſis.

Peritonæum, membrana eſt à Græci vocabuli etymologia dictum, quòd alimenti vaſis prætendatur, quę & Peritonæos membrana, peritonæos tunica, & tegumentum appellatur; tenuis ſubſtantiæ membrana eſt, ex ſimplicium & primorum

corporum numero, prætenditurque tum viſceribus, tum inteſtinis, tum vaſis, quæ inter ſeptum tranſverſum & crura habentur, tum etiam iis, quæ interjacent, quale eſt vulva & veſica, tenue admodum corpus, latis araneorum telis ſimillimum 6. de anat. adm. c. 4. abdomini ſubſtratum, 4. meth. 6. Arabibus Siphac.

Peritonæi vertex membrana eſt, telis araneorum ſimilis, inferioribus ſepti partibus objecta, ſibi continua, totam inferiorem ſepti tranſverſi regionem ſubliniens, eidemque circumhærendo, & ſimul ſerpendo, 6. de anat. adm. cap. 8.

Perittoma eſt id, quod poſt completam coctionem, nec confectum, nec aſſimilatum relinquitur, quod corpori nec adnaſcitur nec accreſcit, ſed per ipſius laxiora intus ſpatia tanquam ſupervacaneum errat: Unde nomen quoque rectè à majoribus ei, Perittoma eſt inditum, (1. de ſanit. tuen. cap. 3.) id eſt excrementum, ſive id ſpiritus, ſive corpus aliud ſolidum ſit, περίττωμα Græcè.

Perniones, quæ & Chimethla dicuntur, ſunt intertrimenta, & ſciſſuræ manuum, & pedum, hyberno tempore à ſummis algoribus factæ, libr. de med. fac. part. cap, 203.

Perona, Sura, Fibula à quibuſdam; eſt alterum os tibiæ exterius & tenuius; alterum enim quod craſſiſſimum eſt, & interiori in parte ſitum, κνήμη Græcis, eodem cum tota parte nomine, Latinis Tibia appellatur. Galenus autem ex Hippocrat. in ταῖς γλώσσαις dicit, Peronam diverſa ſignificare, aliquando quidem os totum membri, aliquando ipſius oſſis epiphyſin, interdum ejus protuberantiam id eſt malleolum.

Peroſis, hoc eſt oblæſio, eſt privatio & impedimentum naturalis functionis, aut alicujus particulæ mutilatio, lib. finit.

Per-

Perſiſtentes morbi ſunt, qui eiſdem horis accedunt ac remittunt, lib. de Typis, cap. 3.

Perſpiratio, perſpiratus, vide Inſpiratio.

Per viciniam affici, vide Idiopathia.

Pes, πȣ̃ς, pars infima cruris eſt, quæ multiplici oſſe conſtat malleolis, talo & digitis definitur, ex Ariſtot.

Peſſarium, Peſſus, πεσσὸς, eſt lana concerpta, aut pannus, aut bombyx, aut linamentum, ad digiti figuram, rotundum factum, demerſum in medicamentum aliquod, involutum ſerico, filoque appenſum, tum præſertim utero accommodatum.

Peſtilentia, febris peſtilens, morbus peſtilens, Λοιμὸς, idem ſignificant, eſtque morbus Epidemius, contagioſus, pernicioſiſſimus, communis, è communi cauſa natus, adventitius, (non patrius, aut familiaris,) præſentis periculi, ut qui maligna & venenata putredine humores, vitales ſpiritus, & ſubſtantiam Cordis labefactet, quam aër tota ſua ſubſtantia putris & corruptus, ſive quòd is incluſus non diffletur, ſive à non humatis cadaveribus, ſive à vaporibus, & halitibus putridis non diſcuſſis, excitarit. An verò corporum cæleſtium influxus peſtilentem reddant aërem, dubitare malim, quàm credere, præſertim cum medico ſenſus magis ſequenti, aëris mutationes pro omni ſint Aſtrologia, ut ex Hippocrate conjicere licet, 3. aphor. & initio progn. & lib. de aqua, aëre & locis.

Petaloides urina eſt, quæ habet hypoſtaſim ſimilem ſquamis piſcium, lib. de Urinis, cap. 27.

Petia oculi eſt ſanguis fluens de aliqua arteria, vel vena, quam patitur ex ictu, lib. de ocul. par. 4. cap. 7.

Phacos faciei macula eſt nigra lentis ſimilitudinem obtinens, Latini lentiginem & lenticulam vocant.

Phagedænas antiqui nominant ulcera, quæ ſemper majora, & deteriora fiunt, vel cicatrice nullo modo adveniente, vel ſi facta ſit, reſoluta, vel propter influxum vitioſorum humorum, vel propter diſpoſitionem longo tempore factam, ex influentibus humoribus, vel ob aliquam diſpoſitionem oſſis in eo loco corrupti; ſed nobis ſufficiat ex iis, quę aliqnid loci circumſtantis occupent, alia nominare Herpetes, quæ ſummam cutem tantùm infeſtant, alia Phagedænas, i. exedentes, quæ carnem ſubjectam corrumpunt; nam quod putridum, atque depaſcens à nonnullis ulcus vocatur, non eſt propria ulceris differentia, ſed paſſio implicita, ex ulcere atque putredine, 6. aph. 45. quas adedentes vocat, libr. de aqua, aëre, loc. c. 2. Adhuc phagedænæ ſunt illa ulcera, quæ partes vicinas continuò depaſcunt, non tamen eas putrefaciunt, febreſque inferunt; quòd ſi depaſtionem cum putrilagine ſuſtinent Nomæ dicuntur, id eſt depaſtiones, 6. de comp. med. per gen. cap. 1. φαγεδαῖναι Græcè.

Phalacroſis φαλάκρωσις, calvitium, ſeu calvities, pilorum capitis defluvium eſt, propter humoris penuriam, non autem humoris vitio; nam tunc diceretur Alopecia, vel Ophiaſis, vide Madaroſis.

Phalanx articulus eſt, tum maximè, quo magnus digitus oſſi Carpi propinquo, dearticulatur, 2. de uſu par. cap. 9. Græcè σκυτάλιδες, φάλαγγες, vidè Digiti.

Phalangoſis, affectus eſt, quo pilorum ſubnaſcentium, duplex, triplexve acies; vel in ſuperiore, vel in inferiore palpebra, provenit; libr. Introd. ca. 15. Ex quo videtur author Introductorii, phalangoſin, idem facere, cum diſtichiaſi, quod falſum eſt, quoniam in hac novi pili, & non naturales ſuccreſcunt, in illa ſoli naturales pili ſunt, qui inverſi negocium oculo faceſſunt; in qua cilium intrò ſpectat,

ctat, pilorum acie ſimul cum eo inverſa, ut inquit Paulus; ſic enim oculum compungunt; quibus duobus affectibus, commune genus eſt Trichiaſis, id eſt noxa oculis a pilis proveniens, qui pili ſi recenter exoriuntur, diſtichiaſim efficiunt, ſi nativi, & naturales, phalangoſim.

Pharmaceutica medicinę pars eſt, quæ medicamentis per os aſſumptis affectubus medetur, 3. de comp. med. per gen. cap. 2. altera therapeuticæ medicinæ pars.

Pharmacia, purgatio, κάθαρσις, ἀνακάθαρσις, duplicem habet apud Hippo. & medicos ſignificationem, unam qua ſignificat, humorum, qui ſua qualitate moleſtant, evacuationem ſive naturâ, ſive arte fiat, per quamcunque regionem, vomitum, ſudorem, urinam, nares, tuſſim, alvum, uterum; alteram quæ ejuſdem humoris fit evacuatio per alvum tantùm ope medicamenti, prior ſignificatio habetur, com. 4. in 6. de mor. vulg. poſterior in eo aph. qui bene corpore habent, difficulter ferunt purgationes; & corpora ſana cum purgantur, exolvuntur.

Pharyngethron, apud Galenum, nunc pro Pharynge ſumitur, nunc pro oſſe hyoide, quòd ſit portio maxima Pharyngis, vide Hyoides.

Pharynx, duo ſignificat, & fauces, id eſt regionem intra os, ubi tum gulæ, tum aſperæ arteriæ extrema concurrunt, id eſt medium illud ſpatium inter laryngem & gulam, & ipſam aſperam arteriam, cujus ſummum laryngem vocant; veruntamen loci vicinia effecit, ut pharyngis nomine, nunc pro medio inter laryngem & gulam ſpatio, nunc pro aſpera arteria, nunc pro ipſius aſperæ arteriæ ſummo capite, i. larynge, indifferenter ſumatur, ut ex pluribus Galeni, & Hippocrat. locis elicere eſt.

Phathnia, ſunt oſſa dentes continentia, libr. de oſſib. vel, ut alii, ſunt alveoli & præſepiola, & ca-

vitates, quibus dentes inferuntur, quas Græci βό-θρια, vocant, unde videntur hæ duæ voces φάθνια & βόθρια idem ſignificare.

Phaulon ſimplicem & vulgarem victus rationem vocat Hippoc. ita eam, quæ huic contraria eſt, exquiſitam, inter utranque autem mediam, hypophaulon, id eſt ſubvulgarem nuncupavit, 1. de fract. 45.

Phimos, & Phimωſis, vitium quoddam in maſculis eſt, ut docet Celſ. lib. 7. cap. 25. in quo Colis glans, ita cutis tegmine contecta eſt, ut nudari non poſſit; huic contrarium malum, in quo propter cutem curtam, aut retro abactam glans tegi non poteſt, Periphimωſis vel paraphimoſis appellatur.

Phimoſis eſt, cum cutis palpebrarum extrinſecus valde inflammatur, atque id, eò uſque, ut vicinæ regionis pars aliqua occupetur, palpebra invertatur, cum verò modica quidem in cute inflammatio eſt, at membrana, quæ intus ad Irim uſque extenditur, valde deficit, tunc fit, ut intro palpebra convertatur, quod vitium cum utriſque palpebris accidit, Phymoſis, hoc eſt, Capiſtratio nuncupatur, cum diducere eas æger atque aperire ita oculum nequit. Idem morbus interdum in labiis oritur, & præputio & ano, cujus cauſa eadem eſt, 3. de iis, quæ in med. 32. vide Paraphimoſis.

Phleborrhagia, id eſt venarum ruptio, 4. acut. 86.

Phlebotomia, id eſt ſanguinis per venæ ſectionem, miſſio 11. meth. 1.

Phlegma, humor eſt frigidus & humidus albi coloris, qui tum in ſenibus, tum iis, qui ratione quavis ſunt perfrigerati plurimus acervatur, autumno abundans, quem Prodicus Blenam & Mucum vocat, 2. de nat. fac. cap. 9. vide Pituita, Gravedo, & Coryza.

Phleg-

Phlegmatiæ ſignificant, ſive illas, quæ propriè phlegmonæ, id eſt inflammationes nominantur, ſive etiam libeat febres unà complecti, ſecundùm antiquam vocabuli acceptionem, 1. apho. 7.

Phlegmone, eſt abſceſſus, in quo ſanguis calidus copioſior in aliquam animalis partem, procumbens, majora ejus vaſa diſtendit, ab his ad minora procedit, à quibus exudat foràs in ea ampla ſpatia, quæ inter vaſa ſunt, ut etiam omnia, quæ in compoſita carne habentur, loca occupet, 10. meth. 6. Solet etiam Hippoc. phlegmonas appellare omnes inflammationes, & ſi tumore præter naturam careant, ſed ipſo poſteriores, nomen phlegmones tumoribus præter naturam attribuunt, quando cum inflammatione & reſiſtentia & pulſatorio dolore conſtiterint. com. 4. in 6. de morb. vulg. 1. Conſueverunt antiqui in omni caliditate, nomine phlogoſis, id eſt inflamminis, & Phlegmones hoc eſt inflammationis uti, 2. Glauc. 1. & 4. acut. 21. & 13. meth. cap. 1. φλεγμονὴ, καὶ φλόγωσις Græcè.

Phlegmone eryſipelatoſa, eſt tumor præter naturam, à ſanguine & bilioſo humore ſubortus, ſed ſanguine in prædominio peccante, bile in ſubdominio; è contra Eryſipelas phlegmonoſum, in quo prædominatur bilis ſanguine in ſubdominio peccante, ita ut ab eo, quod in miſtura exuperat, nomen ipſi indatur, ac dicatur de eo, id quod exuperatur, ſic ut phlegmonem eryſipelatoſam, vel eryſipelas phlegmonoſum id vocemus; Ubi autem neutrum vincit, ibi vitium phlegmones, eryſipelatoſque medium nominetur, 14. meth. cap. 2. vide inflammationis.

Phlegmone oculi tumor eſt circa oculos, qui cum rubore & caliditate multa & motu difficili, & punctionibus gignitur, lib. finit. vide Inflammatio.

Phlo-

Phlogoſis,id eſt inflamminis nomen ſæpe Hipp. affert, pro phlegmones, hoc eſt, inflammationis vocabulo ſingulari, 3. prognoſt. 71. vide Inflammatio, & Phlegmone.

Phlyctænam vocant, ubi per exulcerationem, vel etiam ſine hac exterior Ceratoidis tunicæ membrana tenuiſſima, & ſublimis elata, intra ſe humorem collegerit, aut ſub tunicæ ſpatio, craſſior humor currens phlyctænam pariat. Introd. cap. 16. Inde ad puſtulas per corpus erumpentes ob ſeroſos humores ad cutem tranſlatos, nomen tranſfertur, 2. progn. 70.

Phlyctides, ſunt puſtulæ, quæ in ardentiſſima febre per caloris intenſionem, in ore generantur, lib. finit. vide Febris pemphigode.

Phocatos, inſtrumenti genus eſt, quo in fracturis calvariæ utimur, à lenticulæ ſpecie dictum, 6. meth. 6.

Phœnigmus, rubrificatio, eſt ruboris per medicamenta, in aliqua corporis parte, excitatio; quædam. n. medicamenta, eam vim habent, ut cuti admota, ruborem, caloremque accendant, atque etiam ſi dutius immorentur, veſiculas excitent, tandemque exulcerent, ab Arabibus Veſicantia, & Veſicatoria appellantur.

Phoxos, eſt depravata capitis figura, cum acuminato eſt vertice, & non ad oblongæ ſphæræ ſimilitudinem, qualem ſecundum naturam humanum caput habet, lib. de oſſib. cap. 1.

Phrenitim, mortales omnes eam affectionem appellitant, in qua Phrenas, id eſt mentem læſam eſſe videant, 1. prorrh. 1. Eſt verò phrenitis mentis alienatio cum febre acuta, quando Cerebrum propria, primariaque affectione laborat, ſi verò Cerebrum per conſenſum afficiatur, dicitur Delirium. 5. loc. aff. 4. Eſt autem affectio, inflammatio in meningi-

ningibus; & in ipſum etiam Cerebrum aliquando pervadit, eſtque perpetuum cum acuta febre delirium, 1. prorr. 1. Quòd ſi febrem adjunctam non habeat, tunc non phrenitis, ſed vel delirium, vel mania, appellatur; ſi verò perpetuum non ſit delirium, adhuc phrenitis dici non debet, ſed vel paraphroſyne, vel paraphrenitis, ut quæ tum à ventriculo, tum à diaphragmate, tum in ſummo febris vigore excitatur; tunc enim declinante paroxyſmo, ceſſat mentis alienatio, com. 3. in 3. de morb. vulg. 45. unde omnia ſigna, quæ eam, vel efficiunt, vel ſignificant, dicuntur phrenitica, com. 1. in 1. prorrh. 4.

Phrenas, vide Diaphragma..

Phrenicæ venæ, ſunt duæ propagines venarum, è trunco venæ cavæ ſuperioris orientes, inſertæ in diaphragma, ipſumque totum nutrientes.

Phtharticum, vide Deleterium.

Phtiriaſis, eſt ſcabies, circa palpebrarum radices, quæ ſquamas furfuri ſimiles dimittit, lib. finit. Vocaturque morbus pedicularis, cujus generatio quibuſdam contingit in capite acervatim, ex multis videlicet humoribus, calidis quidem, ſed non ad totam caliditatem progreſſis, ad quantam proveniunt acres Ichores, id eſt ſanies, 1. loc. aff. 7.

Phthiſicus, Græcè φθινώδης is dicitur, vel qui phthiſi correptus eſt & contabuit, vel qui quavis ex cauſa macilentus evaſerit; vel qui ad phthiſim, natura proclivis eſt, anguſto ſcilicet adſtrictoque exiſtens thorace, ut à tergo, operta ſcoptula, inſtar alarum promineant (unde πτερυγώδης, hoc eſt alatus nominatur) tandem cui caput imbecillum eſt, organaque reſpiratoria facilè omnem ejus fluxionem recipiunt, com. 2. in 1. de morb. vulg. 13.

Phthiſis, quæ Tabes Latinis, dicitur, ſi communiter ſumatur, eſt diminutio, & colliquatio corporis; Tabes verò, propriè eſt pulmonis ulceratio.

vel thoracis, vel faucium, ut & tuſſicula & debiles comitentur febres, & corpus conficiatur, ea verò quam Phthoën proprio vocabulo appellant, eſt corporis conſumptio ex ulcere, libr. finit. φθίσις Græcè, & φθόη Phthoëa etenim propriè Græci, & præſertim Athenienſes nominant, ob pulmonis ulcera inſanabilia, totius corporis cum parva febre extenuationem, eandemque Hippocra. vocavit Phthiſim, 7. apho. 16. atque ideo aliquando Galen. ſanguinis ſputum, vocat Phthoën, 5. meth. 15. eandem vocat Tabem, 1. aph. 12.

Phthiſis oculi, vide Tabes oculi.

Phthoë, vide Phthiſis.

Phthoria, i. medicamenta, quæ valent ad ejiciendos fœtus, vivos vel mortuos alio nomine Ecbolia appellantur.

Phthoropœum, vide Deleterium.

Phygethlon, inflammatio eſt adenum, quæ in inguinibus, & aliis eſt, calore ſcilicet & celeritate generationis, ab aliis tuberculis diſtincta, lib. de tumoribus cap. 15. Phygethlon, eſt eryſipelas inflammationis particeps, 2. Glauc. 1. figurâ illi pano ſimilis eſt, quo textores utuntur, atque ideo panus & panis dicitur.

Phyma eſt phlegmone glandulis, ſicubi fluxio in eas procubuit, citra ulceris occaſionem accidens, 13. metho. cap. 5. quæ ſtatim augetur, atque ad ſuppurationem venit, 2. ad Glauc. 1. vide Tuberculum, Furunculus.

Phyſema eſt reſinæ ſpecies, quam & pityinam, & piceam nominant, expers pinguitudinis, admodum exſiccans, 7. de comp. med. loc. c. 3.

Phyſiognomonica ſigna, ſunt quæ rei naturam indicant, lib. quod animi mor. c. 6.

Phyſiologia, id eſt naturalis ſcientia, 1. de elem. 5. qualis medicina cenſetur, quæ & Phyſiologica appel-

appellatur, nomine ſumpto à materia, quæ cognitioni medici expoſita eſt, quæque materialis propriè appellatur, lib. de part. art. med. cap. 6.

Phyſis, apud Hippocratem nunc naturam, nunc temperamentum ſignificat, 2. acut. 31. Vocatur adhuc Phyſis flatus, flatuoſus, ſive halituoſus ſpiritus, ſuccis quibuſdam pituitoſis, vel cibis in ventre à deficiente calore, in halitum ſolutis; qui cum per os excernitur, ructum creat, cum per ſedem, ſonorum ſilentemve flatum; cum verò neutra parte emittitur, ſymptoma creat, quod Empneumatoſis hoc eſt inflatio vocatur, ventre ſcilicet impotente ad excrementoſum, nebuloſumque excernendum ſpiritum; ſed is retentus propter magnam ſpiritus viæ, & inteſtinorum latitudinem, graviter ſonat, murmur quoddam, quod Ględci Borborygmon vocant, cauſans, 3. de ſympt. cauſ. cap. 2. vide Clydones.

Pia & dura mater, vide Membrana dura.

Picatio auxilium medicum eſt, quo parte aliqua corporis pilos exſcindente, medicamento utimur, tum maximè cum quidam novaculæ præſidium formident, præſertim in gutture, iiſque abraſis pharmacum aliquod applicamus, 1. de comp. med. loc. cap. 5. Aliqui verò picationem & picam ſignificare inquiunt, ſymptoma depravatæ, vitioſæque appetentiæ cum ſtomachus vitioſos, & à natura alienos cibos concupiſcit præter morem, quo malo mulieres gravidæ infeſtantur, ad extremum uſque ſecundum vel tertium menſem, quarto namque ferè eo liberantur; quod malum & Citta, & Cittoſa ab ave, quæ Pica dicitur, denominatur, vide Cittoſa.

Pica, vide Picatio, & Cittoſa.

Picea, vide Phyſema.

Picra ſimpliciter, ſive hiera picra, eſt idem ac medica-

medicamentum ex aloë, 4. loc. aff. 2. quod ſui amaritudine morbos & humores expellit, de Dynam. in prooemio. eadem & amara ſimpliciter appellatur, de cur. rat. per ſang. cap. 18.

Picrocholus homo, i. amara bile abundans, 2. acut. 29.

Pinguedo eſt affuſio alimenti, circa membranas maximè concreſcens, ſenſu carens, lib. finit. vide Adeps.

Pinnæ, ſeu Pinnulæ ſunt alæ narium. lib. finit. vide Alæ narium.

Pituita, eſt omnis frigidus & humidus naturâ humor, qui & phlegma dicitur, 8. de placit. cap. 6. quatuorque humorum unus eſt, omnis qualitatis & ſaporis expers, nonnunquam verò & dulcis particeps fit qualitatis, ſed hunc humorem qualiſcunque fuerit, ſi modò albus exiſtat, pituitam appellant, lib. de atra bile, cap. 2. Scindapſon Galenus jocandi gratiâ, nunc pituitam, 8. de placit. cap. 6. nunc Cerebrum nominat, 8. de placit. cap. 4.

Pityina, vide Phyſema.

Pityriaſis & pityra, vide Furfuratio.

Pityroides urina, quæ habet hypoſtaſim ſimilem furfuri, i. furfuraceam hypoſtaſim, lib. de urinis, cap. 28.

Pladarotes, ſunt mollia veluti corpora vetuſta, & maximè decolora, palpebrarum parte interna, nondum aſpredinem habentia, lib. Introd cap. 15.

Plados omnis humiditas redundans, ſuperflua, & excrementitia, ſive tenuis ea ſit, ſive in modum puris craſſa, 3. de fract.

Plagulæ, quæ & ſplenia dicuntur à ſplenis forma, firmamenta ſunt quæ ſtabiliunt deligationem; luxato enim, fracto, vel comminuto oſſe faſciæ imponuntur, quæ confirmatum ac repoſitum os continent, prohibentque ab affecta parte inflamma- tionem,

tionem, præſentem humorem repellendo, & adve-nienti obſiſtendo, quæ faſciæ, & ſubfaſciationes, & ſubligamina appellantur; ſupra has ne dimove-antur, ac divertant, plagulæ imponuntur cerato aliquo intinctæ, quarum duplex eſt uſus, unus ut ſubligamina contineant, alter ut ea membra cir-cùm expleant, quæ in acutum deſinunt; Plagulis tertiò aliæ faſciæ, quas ſuperligamina nominant, convolvuntur, quibus ferulæ ſuperponuntur, quæ totam deligationem firment, ac ſtabiliant, 3. de iis quæ in medic. 11.

Planities, vide Pedion.

Planta, vide Pedion.

Planum, vide Pedion.

Platyſma, hoc eſt latius linteum, quod ulceri-bus extrinſecus ſuperdatur, 4. de comp. med. per gen. 14. Platyſma autem myodes, eſt, dilatatio muſculoſa, ſive latus ille muſculus, qui cuti ſub-naſcens, buccam, ſine maxilla, movet, lib. de ner-vor. diſſe. cap. 6. vide Latus muſculus.

Plectrum, vide Pharynx, & Iſthmus.

Plenitudo, vide Multitudinis.

Plenus pulſus, qui arteriam oſtendit pleniorem, & occurſum humidè tumidum, 1.de diff.pulſ.c. 6.

Plethora eſt ubi æqualiter inter ſe omnes ſucci ſunt adaucti, id plethos, plethoram & plethorian Græci vocant, nos plenitudinem, & ſuccorum redundantiam dixerimus; ubi verò vel flava bile, vel nigra, vel pituita, vel ſeroſis humoribus refer-tum jam corpus fuerit, eum habitum Cacochymi-am,quaſi ſuccorum vitium dicas,non plethoram vo-cant,3.met.c.6. & 13.meth.c.4. vide Multitudinis.

Pleuritis, quæ & Pleureſis dicitur & morbus lateralis, eſt inflammatio illius membranæ quæ coſtas intus ſubcingit, 6. aph. 33. Quæ membrana mutuato à coſtis nomine, quæ Pleuræ dicuntur,

& pleu-

& pleura ipſa dicitur vulgò. Exquiſita verò Pleuritis fit, ubi cingens membrana coſtas, primario affectu laborat; proinde dolor, vel ad jugulum, vel ad præcordia pervenit; ad jugulum quidem ſuperioribus ejus partibus affectis, ad præcordia verò ubi inferiores afficiuntur, atque vehemens quoque febris hanc inflammationem perpetuò ſequitur, quia ſedes affecta, & parùm diſtat à Corde, & cum panniculo ipſum involvente, ac ſepto tranſverſo cognationem habet, 5. de loc. aff. 3. lib. de conſtit. art. cap. 15. Arabibus Soſati, Birſen, & Pleureſis, Græcis πλευρῖτις appellatur. Non exquiſita verò pleuritis eſt, in qua dolor externus eſt, & contactu movetur, vel quòd ſine febre, vel ſine ſputo, vel ſine tuſſi, vel ſine ſpirandi difficultate ſit, vel quòd neque tenſionem, neque duritiem ullam pulſus habet, quæ tamen ſingula exquiſitam efficiunt pleuritidem. Pleuritidem verò incoctam appellant, quæ vel celeriter hominem jugulat, vel non niſi longo tempore finitur, 5 loc. aff. c. 2.

Plexus choroides, vide Choroides plexus.

Plexus retiformis, ſeu reticularis, eſt involucrum ex multis arteriis, ſub dura meninge collocatum, ad retardandum ſpiritum animalem, ne ſtatim effluat; ubi enim natura voluit diutius morari, materias, ubi tranſitum ipſis difficilem molita eſt, quemadmodum in Ventriculo quidem Pylorus, in inteſtinis involucra, & ante teſticulos arteriæ & venę multipliciter invulvuntur, non ſecus in capitè ſub dura meninge plexus arteriarum retiformis & reticularis, & Choroides dictus, 4. de uſu par. cap. 13. & 9. de uſu p. ca. 7. quem vulgò rete mirabile appellant, vide Glanduloſi aſſiſtentes.

Plexus variciformis, vide Flexus variciformis.

Plixada, id eſt greſſuram, totum id, quod inter inguina utriuſque cruris eſt, ſolet Hipp. appellare, 4. de artic. 45.

Pneu-

Pneumatias, & Pneumatodes, vocat Hippoc. anheloſos, qui denſum ſpiritum habent, 3. de diffic. reſpir. capit. 12. Adhuc Pneumatodes vocat Hipp. aliquando eos, qui ventrem inflatum habent. ibid.

Pneumaticus, id eſt ſpiritalis, qui omnia ſpiritibus attribuit, libr. Introd. cap. 9. vel qui de ſpiritibus agit, 3. de differ. pulſ. cap. 6.

Pneumonphalon, Umbilici eſt dilatatio, à flatuoſo ſpiritu, libr. finit.

Pnigalion, morbus Incubus Latinis dictus, alio nomine Ephialtes, vide Ephialtes.

Podagra eſt Arthrites pedum; ut enim Arthritis, univerſi corporis & articulorum omnium, morbus eſt, ita ſi ſolùm pedum ſit, ab affecta parte, podagra, ſi manuum, chiragra nuncupatur, vide Arthritis,

Pollex, eſt brevior & major digitus manûs, quem Antichira & promanum vocant, lib. de oſſib. cap. 22. vide Digiti.

Polychreſta, medicamenta ſunt, quæ multis affectibus conveniunt, quæ contrariis medicamentis conſtant, etiam juxta ſecundas qualitates ac vires, non tantùm primas, 5. de comp. med. per gen. c. 1.

Polychronius morbus, qui longo tempore comprehenditur; qui & Chronius dicitur, cui opponitur Brachichronius, qui brevi tempore finitur, 3. dier. decr. cap. 13.

Polymorphum, vide Sphenois os.

Polypus, tumor eſt præter naturam, in naribus genitus, polypodis carni aſſimilis, juxta ſubſtantiæ proprietatem, 3. de comp. med. loc. cap. 3. cujus quinque affert ſpecies Hipp. lib. περὶ παθῶν.

Pompholix, bulla, eſt elevatio in humore facta à flatuoſo ſpiritu, quo intra humorem concluſo bulla excitari ſolet, præſertim ſi humor tenax, viſ-

coſus

coſuſque eſt; tunc enim bulla permanet, nec facilè ſolvitur, quales ſæpe in urinis viſuntur, renalem & longum morbum ſignificantes. Eſt & Pompholix metallicum medicamentum.

Ponos, nunc laborem propriè dictum, nunc dolorem, ſeu, ut quiſpiam dixerit, malam affectionem, qua in acutis morbis, ægri malè afficiuntur, ſignificat, 2. acut. 47.

Poples, ſive Ancyle, eſt articulus ille, quo os magnum femoris articulatur oſſi tibię, in quo pars exterior genu dicitur, interna verò, qua crus flectitur, dicitur poples, vel Ancyle, lib. Introd.c. 10.

Porocele, eſt ramex calloſus, ſive tophus in teſticulo, aut in membrana Erythroide concreſcens, multus, renitens, durus, & inæqualis. His notis ab Hydrocele, & Sarcocele, diſtinguitur, lib. finit.

Poromphalon, eſt concretio tophi in Umbilico lib. finit.

Poropœia, eſt exiguorum meatuum ſtatus, 4. meth. 4.

Porracea bilis, vide Bilis pallida.

Porrigo, i. furfuratio, vide Furfuratio.

Porta vena, vide Cava vena.

Portæ Hepatis, πύλαι ἥπατος, ſunt pars ſima hepatis, in qua ſita eſt ea vena magna, quam vocant venam portam, vel venam portæ, quâ eſt ingreſſus chyli in jecur, ſicut in gibba ſanguinis ex eo egreſſus.

Porta Ventriculi, eſt inferior ventriculi terminus, qui & pyloros dicitur, 3. loc. aff. 7. vide pyloros.

Portinarium eſt primum inteſtinorum, quod duodenum appellatur, lib. de anat. viv. vide Dodecadactylon.

Porus eſt nervus mollis ex prima conjugatione ner-

nervorum oculum moventium, à Cerebro ad oculos pertinens, qui ſolus manifeſtum habet foramen, unde & viſificus, & meatus abſolutè dicitur, 4. loc. aff. 2. Porus eſt exiguus omnis corporeæ molis meatus, 1. ſanit. tuen. cap. 12. Atqui & porus tophum ſignificat, tum qui in Arthriticis, tum qui in calculoſis generatur; cum enim humor crudus lentorem aſſumpſit, & tranſitus per renes quibuſdam naturâ ſunt anguſti, id, quod craſſiſſimum eſt, & maximè lentum, diutius moratum, tophum gignit, 1. de alim. fac. cap. 5. Porus adhuc & Callum ſignificat, ad quem gignendum cogi, concreſcereque, aliquid proprii oſſium alimenti oportet, quod in fracturis oſſium accidit, 6. met. c. 5. vide Meatum, & Oncos.

Poſt-apparentia, vide Aſſidentia.

Poſt-brachiale, vide Brachiale.

Poſterius Cerebrum, vide Cerebellum.

Poſthia, ſive Crithe dicitur, cum parte interna palpebrarum, juxta corollas, ſuppuratum tuberculum oblongum, figurâ hordeo ſimile fit, unde appellatum eſt lib. Introd. c. 15.

Præcedentes cauſæ, vide Antegreſſa, & Febres putridæ.

Præcognitio, πρόγνωσις, prænotio eſt futuri eventûs morbi, vel futuri ſymptomatis eorum, quæ neceſſariam habent generationem ſolùm, non autem omnium, quæ circa ægrotos eveniunt: modò nihil aut ab ægro, aut ab aſſidentibus fuerit commiſſum, quo medici judicium jure fruſtrari poſſit.

Præcordia, hoc eſt phrenas non ipſe tantùm, ſed alii etiam veteres ſeptum appellarunt; infra verò hæc præcordia tum venter, & inteſtina, tum jecur ipſum ſita ſunt, 8. de placit. cap. 9.

Pregmatis oſſa duo ſunt, capiti deſuper incumbentia, parte poſteriori, ab oſſe occipitis, anteriore

verò frontis, utrinque ab oſſibus temporum lineis fuerunt diſtincta, quæ & Bregmatis oſſa appellantur, 12. de uſu par. cap. 20. vide Bregmata.

Præincipientes cauſæ, vide Antegreſſa.

Præputium, cutis eſt, quæ glandem pudendi veſtit, 5. meth. 15. vide Glans.

Præſepiola, vide Phathnia.

Præter naturam, vide ſecundùm naturam.

Prætextus, manifeſtiſſimas cauſas, & veriſſimas vocavit Hipp. cum tamen, in uſu ſit, ut falſæ cauſæ prætextus appellentur, 2. de fract. 62. Quin & prætextus aliquando non falſas cauſas, ſed veras dicit, 3. de fract. 46.

Priapiſmus (qui & Tentigo) eſt auctio pudendi ſtabilis in longitudinem, ac orbem tumefacti, citra rei venereæ appetentiam, 9. de comp. med. loc. ca. 9. à flatuoſo ſpiritu, 14. meth. 7. nullo ſtimulante ad libidinem, aut deſiderio, aut acquiſito calore, ut quibuſdam accidere conſuevit, qui ſupini decumbunt; ducta denominatione a Priapo animali; nam hunc, ut cui ſuapte natura hujuſmodi Coles eſſet, ita finxerunt, atque picturâ deſcripſerunt homines, 6. loc. aff. 6. quem & ſatyriaſim & ſatyriaſmum Græci vocant, quòd Satyri arrigere ſemper crediti ſint, de tumor. cap. 14.

Prima corpora, vide Homiomeres.

Prima particula, vide Similare.

Primæ venæ, (quæ & magna vaſa appellantur, & vaſorum radices, 5. meth. 3. ſunt, quæ ſunt circa jecur, & meſenterium & Cor, 12. meth. cap. 3. vide Radicem vaſis.

Primarius affectus, vide Idiopathia.

Primitiva cauſa, vide Antegreſſa.

Princeps inteſtinum, vide Rectum.

Principium morbi triplex dicitur, ſecundùm unum quidem modum de primo inſultu qui ſimplex eſt,

eſt, & latitudine caret, ſecundùm alterum verò de eo quod ad tertium extenditur diem,& præter hæc etiam id,quod tanquam pars accipitur totius morbi, in quod manifeſtæ coctionis ſigna deſiderantur, 1. de criſ. cap. 8. & 19.

Proboſcis, ſive pronomœa eſt pars quædam pendens angusta, & longa in Elephante animali (quo loco aliis eſt naſus) adeò ut ad terram pertingat 16. uſu p. 14.

Procatarctica cauſa vide Antegreſſa.

Proceſſus anchoralis, vide Ancyroides.

Proceſſus cornicularis, vide Ancyroides.

Procidentia oculi, eſt cum ab ictu aliquo violento, aut ſtrangulatione, cum febre continua, vel capitis dolore, prolapſus oculus fuerit, lib. finit.

Procondyli dicuntur, primi digitorum articuli metacàrpio proximi, ut medii digitorum articuli, condyli; extremi verò, metacondyli.

Proëgumena cauſa interna eſt, quam antecedentem ſolent nominare, quam Celſus vocat abditam, in occulto poſitam, & morbi continentem cauſam.

Productio, vide Dodecadactylon.

Profundatio ſudoris, vide Chorion.

Prognoſtica ſigna nuncupantur, quæ futura prænunciant, Diagnoſtica, quæ præſentia declarant, Indicatoria, quæ curationem indicant, lib. de Optim. ſec. emp. cap. 6.

Prolapſiones,ideſt oſſium integras alternationes, Dimotiones non integras appellat, Hippoc. 3. de fract. 51. & 2. de fract. 36.

Prolepticus morbus, vide anticipans & Cinumenus.

Promanus, vide Digiti, & Pollex.

Pronervationes, vide Tendones, & Aponeuroſis.

Pronomæa, vide Proboſcis.

Prophaſis, vide Antegreſſa.

Prophylace, ea eſt artis medicæ pars, quæ morbi cauſam adimit, Prophilactice verò, quæ à morbo præſervat, 11. meth. cap. 2.

Proprius affectus, vide Idiopathia.

Proptoſis, id eſt procidentia appellatur, ubi cum inflammatione moti oculi, ſede ſua procidunt, lib. Intr. cap. 15.

Proſartefis hoc eſt appenſio, longiorum eſt membranarum ad vicina loca applicatio, lib. finit.

Proſpheromena, id eſt ſumenda vocantur, quæ intro in corpus ſumuntur, ut quæ eduntur, ac bibuntur, & inſpiratus aër, 10. meth. 7.

Proſphyſis, vide Proſtheſis.

Proſtheſis prior eſt virtutis nutritivæ facultas, quæ nutrimentum membro, quod nutriri debet, apponit, unde appoſitio dicitur, quam ſubſequitur Proſphyſis, id eſt agglutinatio, ſive unio, quæ nutrimentum appoſitum agglutinat, & unit membro. Tertia his annectitur, quæ unitum nutrimentum aſſimilat membro, quod nutritur, diciturque Nutritio, 3. de natur. facult. cap. primo. & 13.

Proſthetis, eſt pars carnoſa, quæ in manuum, & pedum cava parte attollitur.

Protopathia, vide Idiopathia.

Prurigo, pruritus quidam eſt, cum exigua quadam moleſtia, qualis puerorum, qui jam dentire incipiunt gingivis accidit, 3. aph. 35.

Pſallidæ, vide Fornices.

Pſallioides, ſive Pſalloides, vide Camarion.

Pſammiſmus, curationis genus eſt, quo Hydropici arena calida, tecto capite, ad aquam ab univerſo corpore, ciendam, & ejiciendam, ſepeliebantur, & ſoli ardenti exponebantur.

Philothra medicamenta ſunt, quæ pilos & capillos auferunt, vel duros, magnos, multos, craſſos, & ve-

& veluti ſuillos pilos attenuando, & minores reddendo, vel ipſos penitus extirpando, & partes corporis depiles reddendo, 1. de comp. med. loc.cap. 4. Differunt à Dropace, quòd ſint viribus Dropace valentiora, vide Dropax.

Pſoa, quaſi pulpam, id eſt lumborum carnem dixeris, eſt magnus muſculus, ab undecima thoracis coſta incipiens, per univerſa ilia & pubem progrediens. lib. de muſcul. diſſ. cap. 31.

Pſora, ſcabies eſt, cum aſperitate ſummæ cutis cum pruritu, furfuribus, & corporis colliquatione, lib. Introd. cap. 13. quæ omnia etſi illi cum lepra communia ſint, differunt tamen, quòd in pſora ſumma cutis occupatur, in lepra malum altiùs deſcendit, adhuc in pſora, furfuracea fit cutis, in lepra ſquamoſa; adhuc pſora variè figurata eſt, lepra verò circularibus magis eroſionibus cutem depaſcitur. Quam pſoram Avic. diſtinxit in excorticatam & non excorticatam, fœdam & non fœdam, humidam, & ſiccam; quòd fortè aliud ſit Græcis Pſora, ac Arabibus.

Pſoriaſis hoc eſt ſcabies, & duritia ſcroti, cum intenſa prurigine; quandoque verò & ulceratione, lib. finit.

Pſorica medicamenta ſunt, quæ ſcabras in palpebris affectiones ſanant 2. de com.med.loc.ca.3.

Pſorophthalmia, id eſt pruriginoſa ſcabies à ſole, & pulvere orta, lib. de remed. par. fac. cap. 10.

Pſychrophobus, homo eſt qui frigidæ aquæ exhibendæ eſt timidus, ſicut & hæmophobus eſt ſanguinis mittendi timidus & hydrophobus, qui à rabido Cane morſus, aquam reformidat, 9. meth. 5.

Pſyctica medicamenta ſunt, refrigeratoria, quę omnem calorem, & laſſitudinem mitigant, lib.de Dynam. in prooem.

Pſydraciæ ſunt parvæ efflorationes factæ in ca-

pite ſimiles veſicis eminentibus in ſuperficie, lib. de med. fac. par. cap. 5. Differunt a Phlyctenis, quæ toto corpore non tantùm capite, ut Pſydracia, oriuntur, & ſi autor Introductorii fortè aliter ſentire videatur; tum quòd Phlyctenæ à calidiori, acriórique, hæc a minùs calido humore, & acri gignantur.

Pterna, calx, os pedis omnium maximum eſt, parte qua ingredimur leniter rotundum, & latiuſculum, poſteriore tibiæ rectitudinem longè excedens, inferiore aſtragalo, anteriore oſſe ſcaphoidi inarticulatum.

Pterygoidea, quæ & alaria oſſa dicuntur, vide Sphenois os.

Pterygium dicitur, nervoſa ſuperinnatæ oculi membranæ eminentia incipiens ab angulis, & procedens uſque ad corneam; quando verò inſuper augetur cooperit & pupillam, lib. de med. fac. par. cap. 12. Pterygia etiam vocant alas narium, i. fines ejus infernos, qui moventur, 11. de uſu par. ca. 1. Eadem Ungula appellatur & Unguis, differens ab Encanthide, quæ eſt carnis in majore angulo excreſcentia; Pterygium verò nervoſa caruncula eſt, 10. de uſu par. cap. 10.

Ptilos, glabras, ſimulque naſcentes alias palpebras quique pilos non habent, Græci vocant, 4. de comp. med. loc. cap. 8.

Ptiloſis eſt caſus pilorum palpebræ, lib. de med. fac. par. cap. 12.

Ptiſana, nunc pro ſucco hordei percolato, nunc pro juſculo ex hordeacea etiam ſubſtantia ſumitur, 9. de plac. cap. 6.

Ptoſis oculi vitium eſt, quod alio nomine φαλάγγωσις appellatur, vide Phalangoſis.

Ptyelos, vide Choana.

Pubes, pubertas, tempus eſt ætatis, quo lanugo circa

circa pudenda oriri incipit, quod initio anni decimi quarti incipit, ad vigeſimum quintum terminatur, 5. apho. 7. Eſt & Pubes, idem quod pecten, poſtrema pars hypogaſtrii, ſive Aqualiculi, qua pili naſcuntur, vide Aqualiculus. Cujus pubis, ſeu pectinis oſſa, apophyſes ſunt oſſis ſacri tenues perforatæ, & in anteriora protenſæ.

Publicè graſſantes, vide Communis, & Endemus.

Puerilis morbus, vide Comitialis.

Pulmo, caro quædam rara, tenera, & ſpongioſa eſt, in cujus cavis aër attractus modicè retinetur, & rectificatur à ſuis pravis qualitatibus, libr. de anat. viv. Unde reſpirationis & vocis inſtrumentum eſt, 7. de uſu par. 1. eſtque viſcus quemadmodum hepar; vaſis quàm plurimis contextum, quorum intervalla carne molli, inſtar ſtoëbes cujuſdam opplentur, quo omne id, quod inter vaſa omnia eſt inane, repleret, eſſetque firmamentum ac propugnaculum imbecillitatis ipſorum, ibid. cap. 2. & 8. πνεύμων Græcè, & ſpongioſus, quo follis inſtar aëre impleri diſtendique citra noxam poſſit, ſubſtantiâ ſpumam ſanguinis referens.

Pulmonia, vide peripneumonia.

Pulſativus dolor, vide Dolor pulſativus.

Pulſus eſt ſenſibilis Cordis, & arteriarum motus dilatione, & contractione factus, 1. de differ. pulſ. ca. 2. & 4. de differ. pulſ. ca. 3. Hoc nomen pulſus veteres primùm adhibuerunt deſignandis motibus dolorificis pulſantibus ex inflammatione, & palpitantibus concitatis, vehementique motu arteriarum; Deinde medici ea voce uſurparunt in ſignificando motu ſecundùm naturam in Corde & arteriis facto per ſyſtolem, & diaſtolem, cujus naturam Hippocrates vel non callebat, vel ut fallacem neglexit; in quo ſi medici tactus

 ſua

ſua diaſtole evertitur, aut violenter impellitur, & cum renixu quodam pulſat, vehemens pulſus, φοδρὸς σφυγμὸς dicitur, cui oppoſitus, ἀμυδρὸς, languidus dicitur.

Pulvis pinguis, eſt in quo nec aſperum quippiam, nec acre ſubeſt, 5. ſanit. tuen. cap. 3.

Punctio, ſolutio continuitatis in carne eſt, ab aliquo acuto incidente, & tenui facta; Græcè νύξις, & νύγμα dicitur. Eſt adhuc punctio, quę & compunctio appellatur, inciſionis ratio, quæ hydropicis ad ciendam aquam debetur, quæ παρακέντησις Græcè dicitur (de qua conſule Aulum) Arabibus punctura.

Punctorius dolor, vide dolor triſtis.

Pupilla, Græcè Κόρη, foramen medium Uveæ tunicæ oculi eſt, in quo fit viſio, libr. de anat. viv. Eſtque media totius Iridis pars, lib. Introd. ca. 10.

Purgatio, evacuatio eſt per propria loca, derivatio per propinquiora, Revulſio per contraria, 4. meth. 6. & 5. meth. 3. Vacuationem appello propriè materiæ, ubi quantitate exuperet, purgationem verò alienæ per qualitatem, ſecundo, progn. 14. 1. aphor. 2. vide Evacuatio, Pharmacia.

Purgamenta, Λόχεια Græce dicuntur ea omnia, quæ à puerpera, poſt fœtum, & ſecundas exeunt per uterum, quæ & Catamenia appellantur, ſoloque hoc differunt, quod hæc ante partum ſint, illa poſt partum.

Purgatoriam facultatem non omnes intelligunt, quod duo ſignificat, alterum commune omnium quæ quovis modo animalis excrementa expurgant, alterum verò per Excellentiam de iis tantùm dicitur, quæ aut per vomitum, aut per ventris dejectionem purgẽt, 5. de ſimp. med. c. 20. vide Cathartica.

Perpurea vena, vide Communis, & Media.

Purulentiam, Suppurationemque appellat Hip-

poc.

poc. ubi pus univerſum conſtiterit, concocto tumore quopiam præter naturam, 1. progn. 40.

Purulentus & ſuppuratus, vide Empyus, & Empyius.

Pus, πύον, eſt humor putris, partium ſparmaticarum ſubſtantiæ magna ex parte aſſimilis. Eſtque humor, quod in humoris modum fluat, atque ex humore habet originem, qui in partem inflammatione laborantem decumbens, & per inania ejus ſpatia diffuſus, occluſis undique meatibus, perſpiratione intercepta computreſcit, perinde atque alia omnia, quę perſpiratu carentia, alieno in loco vehementius incaleſcunt.

Puſtulæ Græcis Hydatides, hoc eſt Exanthemata, 4. ſanit. tuen. cap. 4. ſunt & puſtulæ abſceſſus in nigro oculi humorem continentes cum phlegmone & fluxu, lib. finit. vide Exanthematum.

Puſtulæ latæ, ſive tubercula omnia, duplicem habent differentiam, quoniam quædam tendunt in acumen, & altum petunt, quædam ad majorem extenduntur locum, non tamen in altum attolluntur; ſic & puſtulæ nonnullæ ſublimes, nonnullæ latæ fiunt. 6. apho. 9. latæ quidem tum ob humoris frigiditatem, lentorem, & craſſitudinem, tum propter continentis membranæ denſitatem; ſublimes verò tum propter humoris caliditatem, & tunicæ raritatem, tum propter virtutis robur, foris expellentis pus, unde Coni ſimilitudinem referunt, & in mucronem faſtigiantur 1. progn. 40.

Putredo eſt mutatio totius putreſcentis corporis ſubſtantiæ ad corruptelam, à calido externo, 11. meth. 8. Cæterùm non quicquid corrumpitur. σήπεσϑ, hoc eſt putreſcere dicimus, ſed quibus id cum foetore accidit, 5. ſimpl. 15. dicitur autem putredo, ſive putrefactio Græcè Σῆψις, quem duplicem Galenus facit, 1. de diff. feb. unam, quę fit ſupe-

rante natura; alteram, quæ ſit ſuperata, Galenum eo loco conſule.

Pycnotica, & Pycnoſis, vide condenſantia, & Obſtruentia.

Pyelus Græci vocant parvos alveos, in quibus natationes inſtituuntur, 7. meth. 6.

Pylωρος poſterior eſt, & inferior ventriculi terminus, ſic dictus, quoniam portæ modo, ne nutrimentum ex eo confeſtim dilabatur, prohibet, libr. Introd. cap. 11. Qui & Pyloron dicitur ad dextram propè jecur ſitum habens, lib. de ven. & art. diſſect. cap. 1. qui & Ianitor dicitur, vide Porta Ventriculi.

Pylus, vide Myrmeciæ, Clavus, Callus.

Pyωſis, vide Onyx.

Pyricauton, id eſt ambuſtum igne, ſimul & is affectus eodem nomine appellatur, quo quis in aqua ferventi uſtus fuerit, 1.de comp.med.per gen. cap. 4.

Pytiroides, vide Hypoſtaſis.

Pyriama, fotus, fomentum eſt, non uno modo corpori admotum, ſed vel per ſuffitum, vel calidam ſpongiam humido aliquo decocto imbutam, vel vaporem per arundinem, vel cucurbitulas.

Pyrinoides, vide Dentem.

Pyulcon organum, ſive inſtrumentum eſt, quo mulſa per ulcus infuſa, jubemus aliquando quidem, ut ægri inclinati in laborantem partem tuſſiant, aliquando etiam molliter concutiendo, ſicque pus univerſum, ſaniemque ulceris extrahimus, 5. meto. cap. 8. à quo & Pyulca, i. puris attractiva medicamenta denominantur, 2. ad Glau. 8.

Q

QUADRATUM corpus, quod & Euſarcon vocant, eſt quod nec gracile, nec craſſum, nec

cali-

calidum, aut frigidum, aut alio quovis nomine ex iis, quæ exceſſum defectumve indicant, dicere poſſis, 1. de temp. cap. 9. ſed inter hæc omnia extrema medium conſtituitur, 3. de cauſ. pulſ. c. 11.

Quartana febris, τεταρταῖος πυρετὸς, eſt, cujus circuitus eſt quarto quoque die, quo unam & eandem acceſſionem facit, ac unam, & eandem remiſſionem, libr. de Typis, cap. 4.

Quaſſatio eſt quartus luxationis vertebrarum modus; tria enim vitia ex vertebrarum exturbatione contingunt, cum retrò abeunt gibberoſitas, cum intrò repanditas, cum in latus torquentur obſtipitas, præter hæc quartum vertebrarum vitium accedit, cum dimotæ quidem juncturæ ac compages ſunt; ſed vertebræ tamen in ſua ſede permanent, quaſſationem hanc appellant, 3. de arti. 2. Dicitur & quaſſatio caſus inæquabilis pilorum non diſſimilis iis, quæ abſcidit bipennis, lib. finit.

Quotidiana febris, vide Cathemerina.

Quotidianarum febrium typus eſt, qui quotidie unam, & eandem acceſſionem, & eam quidem longitudine commenſuratam, & unam eandemque remiſſionem habet, ut Tertianus circuitus eſt, qui tertio quoque die, unam & eandem acceſſionem longitudine commenſuratam, & unam & eandem remiſſionem facit, libr. de Typis, cap. 4.

R

RADENS bilis, vide Ater ſuccus, & Acida bilis.

Radius, vide Cubitus.

Radicem vaſis, ſeu venæ voco priorem ejus partem, quæ vel jocinori propior eſt, vel etiam Cordi: hæc in collo ab inferiore eſt parte, in brachiis & cruribus à ſuperiore, 5. meth. cap. 3.

Ramen-

Ramenta ſunt membranarum inteſtinorum raſuræ, aliquando etiam cruentoſæ, 1. loc. aff. 4 vide Strigmenta.

Ramex, Hernia, Græcè Cele, eſt omnis in Scroto tumor ſive ex delapſu inteſtini, ſive Omenti, ſive Vaſorum ſpermaticorum, varicis, tophi ſive lenti humoris, ſive aquoſæ ſubſtantiæ, libr. finit. Fit autem & aliquando Ramex in inguine, quoties quidam validus Tendo (qui & membraneus dicitur, qui ante inguina ortum habet, & pubis oſſi inſeritur) laxeſcit, ejuſque robur infirmius fit, & cum eo totus hic inguinum locus, laxior redditus, partes quaſdam corporis ſubjacentium in ſe recipit veluti inteſtinorum, vel omenti, 4. de anat. adm. cap. 6. vide Celas.

Ranula, tumor eſt phlegmonodes ſub lingua conſiſtens potiſſimùm in pueris, quem Græci βάτραχον vocant.

Rarefacientia medicamenta, quæ Aræotica Græci vocant, ſunt quæ cutis meatus referant, 5. ſimplic. 14. vide Anaſtomotica.

Rarum corpus eſt, cujus partes multis ſpatiis inanibus interceptæ ſunt, aëre plenæ; è contra corpus denſum, ſeu ſpiſſum 1. ſimplic. 13. ſive rarum corpus eſt, quod meatus, quos Græci poros vocant magnos habet, 2. de ſanit. tuen. cap. 5.

Rarus pulſus, vide Creber pulſus.

Raſcetta, vide Brachiale.

Rationalis medicorum ſecta eſt, quę naturæ rationem præbet, morborum cauſas inquirit, & ſignis ad illarum inventionem utitur, curationem capiens à contrario, prout cauſæ exigunt, in Introd. c. 3.

Raucedines, vide Branchos.

Recidiva febris eſt, quam pravorum humorum reliquiæ putreſcentes accendunt, cum omnis humor alienus a natura corporis, in quo continetur, aptus

aptus non ſit ad ejus nutritionem, & deinceps neceſſariò ad putredinem convertatur, 2. aphor. 12.

Reciprocus pulſus, vide Deficiens, & Recurrens.

Reciprocus decurtatus, vide Deficiẽs decurtatus.

Recrementum, vide Calloſum corpus.

Recrudeſcentia, ulcera maligna vocat, & recrudeſcere, quaſi rurſus crudum fieri, atque in priſtinam malignitatem quippiam redire, ac rebellare, 2. de fract. 28.

Recta ſutura Calvariæ, vide Obelæa.

Rectum inteſtinum eſt ultimum inteſtinorum omnium, quod ad ſedem uſque porrectum eſt, 6. de anat. adm. cap. 9. quod & princeps inteſtinum vocatur; laxaque ejus pars inferior, qua maximè laxatur, ad cujus finem eſt Sphincter, id eſt conſtrictorius muſculus, ad cujus diſtinctionem reliquam recti partem, qua maximè dilatatur laxam appellamus, lib. de vulvæ diſſec. c. 1. quod & extenſum, & longum dicitur lib. de anat. viv.

Recurrentes nervi, vide Nervi recurrentes

Recurrens eſt, qui ad quantum excurrit magnitudinis aut vehementiæ, in aliis rurſus ad tantundem recurrit, lib. finit.

Reduvia, vide Paronychia.

Refrictio, vide Anatrypſis.

Regius morbus eſt, qui amaram bilem in toto corpore redundantem comitatur, eriſypelata & ulcera ſerpentia, cum eadem amara bilis unam quampiam particulam obſidet; nigram verò in toto quidem corpore, elephantia, in una quapiam particula, Cancer ſubſequitur. Pituitoſo excremento in toto quidem corpore, ſuccedit hydrops leucophlegmatias dictus, cum in una inſedit particula tumor, qui ædematoſus dicitur, 3. de ſympt. cauſ. cap. 2. vide Arquatus, & Icteros.

Relaxantia quædam medicamenta vocantur, Græcè

Græcè Chalaſtica, familiari omnibus propè recentioribus medicis vocabulo, inde nimirum, ſicut & nomen ipſum indicat, quòd tenſas laxant particulas, quippe relaxari ac intendi, contraria inter ſe dicunt, 7. de compoſ. med. per gen. cap. 9. vide Chalaſtica.

Remiſſionem febris vocat ſecundam totius circuitus paroxyſmi partem, in duo univerſa diviſi, acceſſionem & remiſſionem, lib. de totius morbi temp. cap. 8. vide Ablatio.

Remiſſus pulſus, vide Vehemens.

Renes, νεφροὶ, peculiare quoddam corpus ſunt, denſum, ex carne & fibris conſtitutum, carneaque ſubſtantia, non paucas habens involutiones, figurâ autem Græcę literę C, & in medio cavitatem quandam, qua ex venis & arteriis ſeroſum excrementum excipiunt, ad quos non majores ſolùm venæ, quarum aliæ in cavitatem hanc inſeruntur, aliæ in membranam, quæ eos tegit, ſed meatus etiam capillis modò exiles deferuntur, ad renes ſiti, paulò altiùs quàm ilia, à quibus duo urinarii meatus emergunt, quibus ad veſicam urina reducitur, quorum operatio eſt ſecernere, & percolare ſeroſum excrementum à ſanguine, lib. de ren. affect. dign. cap. 1.

Repanditas, vide Obſtipitas, Quaſſatio, Chyphoſis.

Repercutientia, vide Attrahens.

Reſpiratio, & Reſpiratus, vide Inſpiratio, & Tranſpiratio.

Reſolutio nervorum, eſt deperditio motus in aliqua corporis parte, non autem ſenſus; ſi enim deperditur ſenſus dicitur ſensûs reſolutio. 3. loc. aff. 10. Licèt ejuſdem capitis initio dicat, ubi omnes pariter nervi tum ſenſum, tum motum amiſerint, apoplexia hæc affectio appellatur; ubi verò alteri late-

laterum, aut dextro, aut ſiniſtro id accidat, reſolutio, ejus ſcilicet partis, in qua conſiſtit affectio, interdum dextræ, interdum ſiniſtræ, quòd ſi in aliquo membrorum idem evenerit, ejuſdem membri reſolutio, Græcè paralyſis eſſe dicetur, 3. loc. affect. 10.

Reſolutus oculus dicitur, ubi naturali motu deſtitutus, neque ſurſum, neque deorſum intendi poteſt, verùm ſensûs expers fit; frequenter id mali, partibus etiam oculi accidit, lib. introd. cap. 15.

Reſtitutio, eſt oſſis vel membri in propriam ſedem collocatio, & repoſitio, 3. de fract. 38.

Rete, vide Omentum.

Retentrix facultas, vide Attractrix.

Retiforme corpus, eſt quaſi tunica, humorem vitreum oculi ambiens, quod ex Cerebri portione ſupernè deſcendente atque amplificata conflatum eſt, reti ſimile, quod à Choroide, i. tenui Cerebri tunica, quæ illi ſupernè dimittitur, continetur, unde tunica oculi Choroide, id eſt ſecundina nominatur, 10. de uſu par. cap. 2. vide Choroides.

Retiformis plexus, vide Flexus variciformis, & Amphibleſtroide.

Retina eſt panniculus vitreum humorem oculi circundans quaſi rete, cui annectitur alius, qui dicitur ſecundina quòd ſecundinæ ſit ſimilis, juxtà quem tertius eſt, qui oſſa contingit, durus & ſolidus, unde ſcliròs dicitur, lib. de ocul. ca. 2.

Reverſiva febris nominatur, quæ non eſt acuta, ſed diuturna, & imperfectas habet ſolutiones. com. 2. in 6. de morb. vulg. 21.

Revulſio eſt, evacuatio alienæ materiæ per loca contraria, vide Purgatio, & Derivatio. Eſt autem revulſio facienda deorſum quidem, ubi ſucci ad ſuperiora feruntur, ſurſum ubi ad inferiora vergunt, & ubi introrſum ad exteriora, ubi extrorſum ad interiora,

teriora, ubi dextrorſum inclinant in ſiniſtrum, ſi ſiniſtrorſum ad dextram revulſio facienda; ſic ſanè fluxiones, quæ retrò inclinant in priora revellendæ, quæ in priora, in poſteriorem regionem abducendæ ſunt, lib. de hyrudin. cap. 2. lib. de Derivat. cap. 19. quam Græci Antiſpaſin vocant, vide Antiſpaſis, Derivatio, Purgatio.

Rhabdoides ſutura, eadem eſt ac recta capitis ſutura, vide Obelœa.

Rhachitæ, qui & Rhachiœi ſunt dorſales muſculi, 4. de anat. adm. cap. 6. 7. aph. 36. Rhachitis medulla, i. ſpinalis medulla, unde Rhachis ſpina eſt, vide Dorſum, Medulla.

Rhacodes, i. laceroſa, univerſa eſt cutis à pure circa abſceſſum aggregato, ſufficienter extenuata, inſtar laceræ veſtis, idque accidit, ubi qui ad abſceſſum perveniunt tumores tardè ſecti fuerint, aut ob medcantium imperitiam, aut eorum, quibus medela adhibetur, timiditatem, qui ſecari non patiuntur, ſed expectant ut longiori tempore cutis à pure rodatur, 2. Glauc. 8.

Rhacoſis, i. detritio, multa ſcroti extenſio eſt, lib. finit.

Rhagas, id eſt ſciſſura, fiſſurave, diviſio eſt labia obtinens callo obdurata, libr. finit.

Rhagades, ſunt rugæ ani intumeſcentes, rimæque ac fiſſurę ſedis, 1. de comp. med. loc. cap. 8. quæ & rimæ ſedis dicuntur non aliter quàm labra, quandoque & manus ex vehementi frigore, Plinius fiſſas appellat.

Rhages dicuntur extremi digitorum fines, qui & κορυφαὶ vocantur.

Rhagois tunica, quæ cærulea, uvea & uviformis dicitur, eſt oculi panniculus, albugineum humorem tangens, & circundans, nigri coloris, unde uvea tunica à colore dicitur, pòſt quem eſt alius panni-

panniculus cornu ſimilis. Unde Ceratoides,i. Corneus appellatur, juxta quem eſt tertius non circundans alios, ſed eos intra ſe jungens, quem conjunctivam vocant, & Adnatam, ſive Agnatam; Inter cryſtallinum & albugineum eſt tela aranea, lib. de ocul. cap. 2. & Introd. cap. 11. & 10. uſu p. c. 4.

Raphe, id eſt ſutura, commiſſura, ſyntaxis ſerrata, vide Commiſſura.

Rhegma, i.ruptum, eſt oſſis ad os traductio à profundo ad ſuperiorem, lib. finit. vel Rhegma eſt ſolutio continuitatis in vaſis, ut Fractura in oſſe; Convulſio, ſeu ſpaſma in nervo, Apopaſma in ligamentis, Thlaſma in Muſculis, ita Rhegma in vaſis ex violento ictu, vel gravi caſu, vel alio quopiam valente motu excitata, 4. meth. c. 1.

Rhetidoſis, id eſt oculi tabes, & corrugatio, 3. meth. 2. vide Tabes oculi.

Rheuma, id eſt fluxio, & humorum decubitus, 1. de comp. med. per gen. 4. vide Fluxio.

Rheumaticus vocatus affectus, ea ratione provenit, qua toto videlicet corpore infirmo, quę una eſt mali habitus ſpecies, principibus verò illius partibus, paulum licèt ipſis inſit ſanguinis, gravari tamen ſolitis, eumque ad carnoſas cutis partes protrudentibus, potiſſimumque ad adenas, excipiendis recrementis idoneos,tum ob ſubſtantiæ laxitatem,tum quia omnium partium minimè robuſtas habent naturales virtutes, ſicut & pinguedo; partes enim infirmiores omnium primæ, excrementitijs morbis corripiuntur, lib. de cur. rat. per ſang. ca. 8. fluentibus verò humoribus Rheuma, ſeu fluxio dicitur, cum verò in aliqua parte conſtiterint, is affectus, qui inde generatur, Rheumaticus appellatur, 2. Glaucon. capit. ſecundo.

Rhexis, id eſt ruptio, eſt ulceratio ab ictu, vel alia quapiam cauſa, in alto totas ſubinde membra-

nas dividens,vel etiam humores,quibus videndi facultas adminiſtratur, effundens, lib. Introd.ca. 15.

Rhodinum, vide Oxyrhodinum.

Rhodomeli,id eſt, mel roſaceum,quod aliquando ſimplex, interdum purgatorium paratur.

Rhœas, ſive Rhyas, vide Encanthis.

Rhogme eſt oſſis interruptio, per ſuperficiem recta vel anguſta; vel lata, lib. finit.

Rhopaloſis concretio eſt ſummorum pilorum indiviſibilis, qui etiam ampliùs non creſcunt, lib. finit.

Rhus, profluvium fœminarum propriè apud medicos ſignificat, fluente ſanguine aſſiduè penè & inordinatè per uterum; longèque diverſa fluxio eſt ab ea, qua fluit ſanguis per uterum menſtruis periodis, cum illa præter naturam ſit, hæc verò ſecundum naturam; Morbi nomen eſt ῥοῦς, γυναικεῖος fluxus muliebris.

Rhyas, eſt oculorum vitium, quando meatus, qui ab oculis in palatum deſinit, vel obſtructus,vel connivens, excrementa,non ad loca conſueta tranſmittit, ſed in oculos regurgitare facit, com.2. in 6. de morb. vulg. 32. vide Rhœas, & Encanthis.

Rhypodea medicamenta ſunt Græcè appellata, quæ à ſordium ſimilitudine,quaſi ſtrigmentoſa nominantur, 2. de comp. med. per gen. cap. 1.

Rhyptica ſive extergentia ea medicamenta nominantur, quæ in ſuperficie, ſive in cute, ſive in ulceribus ſordem auferunt; quæ verò altiùs poros expurgant, ea Ecphractica, & Eccathartica, quaſi expurgantia, & farctu liberantia dicas, appellantur, 5. ſimplic. 12.

Rhythmus in pulſu eſt proportio temporis ictus, ad tempus quietis, 1. de differ. pulſ. cap. 7.

Rigor ῥῖγος, eſt inſiti caloris perfrictio, cum ſenſu doloris ſubita & univerſim facta, lib.de tremor.

con-

convul. cap. 6. Nominaturque etiam Rigor, nervorum convulſio, & Tetanos, 3. loc.aff. 10. Eſtque concuſſio & commotio inæqualis totius corporis à tenui & acri, copioſorique humore quàm qui in horrore peccet, 3. ſanit. tuen. 5. qui & Rigor & Rigos dicitur, 1. de ſympt. cauſ. cap. 8. vide Frigus.

Rigos, vide Rigor.

Rigor ſine febre nonnullis quidem accidit ſemel, nonnullis autem per vices interpolatas multorum ſpacio dierum, vel à principio uſque ad finem continuatur; aut videlicet eſt ita omnino exiguus, ut neque adeſſe videatur, cum ſe quieti tradiderint, ſed cum moveri cœperint, tunc demum eum ſentiunt, aut totam vim habet, ut ſit etiam ſine motu moleſtus, quod accidit pituitâ humore redundante, ſed non putreſcente; quando autem hoc tempore humor putruerit, non modò rigent, ſed etiam febricitant ægri, 2. de differ. febr. cap. 5.

Rob, vide Succum medicatum.

Ros, tertia eſt humiditatis ſpecies, unde partes noſtri corporis nutriuntur, quæ continetur in omnibus animalis partibus, ceu ros quidam per eas ſparſus, quam inſerere particulis, ſine nutrimento non eſt, 7. meth. 6.

Rotula, vide Patella.

Rubra bilis vide Bilis Pallida.

Ructus eſt flatûs excretio per gulam; cum & alius ſit, qui per inteſtinum rectum ſecernatur, comm. 5. in 6. de morb. vulg. 4.

Ruptura, vide Unionis ſolutio.

S

SACCUS, vide Cœcum Inteſtinum.

Sacer morbus, *ἱερονόσος*, i. Epilepſia quo ejus

 mag-

magnitudo deſignetur, ſacrum. n. apud antiquos, ſignificat magnitudinem, alii verò ſacrum dici putant, quòd divinus eſſet, & à diis in vindictam mitteretur, quos Gal. reprehendit.

Sacer ignis,i.Eryſipelas li.de purg.med.fac. licèt Celſus, ignem ſacrum pravum ulcus exiſtimet dici.

Sacrum os vide Dorſum.

Sagittalis ſutura, vide Obelæa.

Salſa pituita eſt, quæ alieno calore computruit, 2. de natu. fac.c.9. quæ ſalſa redditur, aut propter putredinem, aut propter ſalſæ ſeroſæ humiditatis admiſtionem, 2. de differ. febr. cap. 6.

Saltus, qui & Palpitatio, & Palmos dicitur, ſecundo meth. 2. vide Palpitatio.

Salvatella vena eſt ramus venæ axillaris, media percurrens inter medium digitum manus, & auricularem, 3. de anat. adm. c. 5.& lib. de anat. viv.

Salubre corpus ſimpliciter eſt, quod ab ipſo naturæ ortu, bonam habet temperaturam, in ſimplicibus & primis particulis, atque in iis, quæ ex illis componuntur inſtrumentis, eſt commenſuratum, lib. Artis med. cap. 4. ex adverſo Inſalubre ſimpliciter, ibidem.

Sanguificatio, quæ & Hœmatoſis nominatur, eſt mutatio alimenti, in ſanguinem, lib. finit. vide Attractrix, & Hepar.

Sanguifluas venas eas appellat Hipp. quæ magnæ ſunt quibus ruptis, ſanguinis eruptiones contingunt, id quod ex parvis evenire non conſuevit; nam & paucus ex hujuſmodi ſanguis effunditur,& citò, ad oras ipſas diviſas coaleſcit, nocumentumque non affert, 2. de fract. 24.

Sanguinarium medicamentum,quod & glutinatorium, cruentis opitulans; Græcè autem Enæmon dicitur,eſt quod vulneris oras committere, ſeu glutinare molitur, 3. de compoſ. med. per gen.ca.2. vide Glutinatorium. San-

Sanguineus Cordis Ventriculus dexter ipſius eſt, quo priori orificio ſanguis in Cor intromittitur, poſteriori autem ex ipſo in pulmonem deducitur, ut alius eſt Cordis ventriculus ſiniſter quidem, quem ſpirituoſum nominant; quo priori quidem orificio iis quæ in pulmone ſunt, arteriis, poſteriori omnibus, quæ toti animali ſunt diffuſæ, Cor eſt continuum, 6. de uſu par. 7.

Sanguis nunc ſumitur pro omni in vaſculis incluſo ſucco, in quo pituita, utraque bilis, & tenues ſeroſique liquores continentur, nunc pro quarta ſubſtantia, ut è directo reliquis humoribus opponatur, qui propriè ſanguis dicitur, & è cujus exuberantia tota collectio nominatur, commen. 4. in 6. de morb. vulg. 29. & comm. 2. in 6. de morb. vulg. 38. & lib. de multit. cap. 10.

Sanies, vide Sordes.

Sanitas partium ſimilarium, eſt calidi, frigidi, humidi, & ſicci ſymmetria, diſſimilarium verò compoſitio, numerus, magnitudo, figura conveniens, 1. de ſanit. tuen. c. 1. & 4. & com. 2. in 1. de mor. vul. 3.

Sapa, quam alii Sirœon vocant, eſt muſtum plurimùm coctum; ſunt qui & ficuum ſiccarum decoctum ita nominant, lib. de attenuante diæta. cap. 12. vide Apothermus.

Saphatum apud Avicennam, & Plinium manantia capitis ulcera, una voce nominant, quæ Græci ἀχώρας & Κήρια, Aliabbas tineam, ſub quo & ficus, & ψυδράκια, ἐξανθήματα collocavit.

Sapor, vide Chymus.

Saphæna vena eſt, quæ deſuper ad partem cruris domeſticam deſcendit, quæ deſcendendo occultatur, donec partem ſuper malleolum interiorem operire incipiat, lib. de ana. viv. vide Malleoli vena.

Sarcocele eſt morbus teſticulis induratis conveniens, quòd ſi aquoſus humor in tunicis, quæ circa teſti-

teſticulos ſunt,aggregetur,Hydrocele,Epiplocele, & Enterocele dicitur, libr. de tumor.cap. 15. Sarcocele verò ſimpliciter Ramex dicitur, 14. meth. cap. 17.

Sarcoma eſt carnis in naribus præter naturam auctio, differens à Polypo magnitudine & opificio, lib. finit.

Sarcomphalon incrementum carnis eſt, præter naturam in Umbilico, vel mitis, vel malignæ, lib. finit.

Sarcoſis in utero eſt carnis collectæ expullulatio, quam, ſi magna ſit, particulatim recidere convenit vellicatam ſcalpris, quò celeriùs emoriatur, ſin' parva, protinùs tollere,lib. finit.

Sarcoticum medicamentum eſt, quod carne ulcus implet, 3. meth. 2.

Satyriaſis, & Satyriaſmus, vide Priapiſmus, & Elephas.

Scabies, vide Pſora.

Scabies oculi eſt ſummarum genarum, angulorumque oculi eroſio cum pruritu, quam acerrima fluxio progignit, lib. finit.

Scalpella, vide Laminas.

Scalptum vocant frictionem, motumque per ungues effectum, quod in prurientibus particulis animalia naturaliter faciunt, idque in ipſis omnibus reperitur, com. 5. in 6. de morb. vulg.4.

Scamnum Hippocraticum, vide Hippocraticum ſcamnum.

Scaphoides, i. os naviculare, ſive naviforme,eſt os profundo ſinu excavatum, Tali caput anterius & oblongum excipiens; ſic dictum à ſcaphæ ſimilitudine; cavitatem enim habet oblongam ſcaphæ ſimilem, qua ſimile caput Aſtragali, ſeu Tali intra ſe admittit, vide Cubiforme.

Scapulæ ſunt oſſa poſt thoracem ſita, cum oſſe occi-

occipitis, ſpinâque thoracis, coſtis & oſſe, quod gutturi præjacet, muſculorum operâ copulata, lib. de oſſib. cap. 14. quæ & Omoplatæ dicuntur, lib. Introd. cap. 10. vide Omoplatæ.

Scarificatio id eſt cutis inciſio, libr. de cucurbit. cap. 4. vide Encharaxis.

Sceletos eſt oſſium humani corporis invicem cohærentium univerſa compactio, libr. de oſſib. in proœmio; appellatur autem ſceletos, quaſi cadaver aſſiccatum, 1. de anat. adm. cap. 2.

Scelos, crus, pars eſt corporis organica, à coxendice ad imum pedem protenſa, præcipuum ambulationis inſtrumentum, cui per oſſa innitimur, in femur, tibiam & pedem diviſum.

Scelotyrbe, quaſi cruris turbam, vel perturbationem dicas, ſpecies eſt reſolutionis, quà erectus ambulare homo non poteſt, & latus aliàs in rectum, quandoque ſiniſtrum in dextrum, nonnunquam dextrum in ſiniſtrum circumfert, interdum quoque pedem non attollit, ſed attrahit, velut ii, qui magnos clivos aſcendunt, lib. finit.

Sceptica, eſt illorum medicorum ſchola, qui nihil ſciri poſſe dicebant, lib. an ſanguis in art. nat. cont. cap. 5. atque in ſingulis rebus hærent, atque hæſitant, libel. de ſubfig. emp. cap. 1.

Scheſis diſpoſitio eſt, quæ facilè diſcutitur, ut calefactum in ſole lignum, ex adverſo ei, quæ ægrè ſolvitur, ut quod igni eatenus excalefactum eſt, ut jam accendatur, & fumum edat, 8. meth. cap. 1. Scheſis eſt adventitius corporis habitus, 3. de cauſ. pulſ. cap. 10. vide Affectus.

Schetica febris eſt, quæ facilè diſcutitur, velut hectica, quæ difficilè, 8. meth. 1.

Schetron, exquiſitum victum vocat Hippoc. ita qui contrarius ei eſt Phaulon, id eſt ſimplicem ac vulgarem & exquiſitum; Medium autem Hypo-

pophaulon ,. id eſt ſubvulgarem nuncupavit, 1. fract. 45.

Schidacedon, eſt diviſio per longitudinem facta conveniens fractis oſſibus, in qua non omnino ſeparantur à ſe partes ſic affecti oſſis, ſed veluti per rectitudinem finduntur, veluti Cauledon, diviſio eſt per tranſverſum facta, 6. meth. cap. 5.

Scindapſos, vide Pituita.

Scirrhoſis eſt liveſcens & creſcens caro, ex vehementia diuturnæ inflammationis orta, lib. Introd. c. 15.

Scirrhum nominamus tumorem durum, qui ſine dolore eſt, non tamen omnino ſine ſenſu; talis enim ſanabilis non eſt; Sunt qui eos duntaxat tumores, qui præter naturam ſunt, & omnino inſenſibiles, ſcirrhos appellandos cenſeant, reliquos non ſcirrhos, ſed ſcirrhoſos tumores, 14. meth. c. 6. Exquiſitus verò Scirrhus nominatur, qui omnino durus, ſenſuque privatus eſt; qui verò non omnino inſenſibilis eſt, difficulter tamen omnino ſentit, ex humore lento, & craſſo, qui partibus, quæ indurantur, tenaciter infigitur, non exquiſitus, 2. ad Glau. 4.

Scleriaſis, id eſt durities, eſt tumor palpebræ cum rubore, & dolore, difficilè aboletur, durat magis quàm inflammatio, lib. Introd. cap. 15.

Sclerintica pharmaca, i. indurantia medicamenta, quæ duritiem corpori inducunt, quod tribus auxiliis præſtatur, congelatione, ſiccitate, & repletione ſive tenſione.

Scleroma, id eſt durities, tumor eſt duriuſculus qui in parte vulvæ aliqua naſcitur, fitque plerumque ex phlegmonis, quæ diu permanſere, lib. finit.

Sclerophtalmia dura lippitudo, qua oculus durior, ad motum pigrior, dolens, rubicundus, redditur, palpebræque duriores, ſiccioreſque ſint, nec poſt ſomnum aperiri facilè poſſint vel inverti propter

pter

pter duritiem : differt à Xerophthalmia, ſola magnitudine doloris, duritiei, & ſiccitatis, quòd hæc ſit illa ſatis imbecillior.

Scleros tunica, vide Retina.

Scolioſis, vide Obſtipitas, Chyphoſis.

Scoptulæ, vide Omoplatæ

Scotodinos, hoc eſt tenebricoſa vertigo; cum. n. caput circumagi videtur. Dinos, id eſt vertigo nuncupatur; cum autem & tenebricoſa fuerit viſio, Scotodinos, hoc eſt tenebricoſa Vertigo affectio appellitatur; fit autem ob inordinatam ſpiritus flatuoſi motionem; qui vel in capite localem habet generationem, vel ſurſum ex infernis fertur partibus, 4. acut. 42. Eſt autem Scotodinos, ſeu tenebricoſa vertigo, quando ſimul res conſpectæ videntur circumvolvi, & ſenſus viſus repentè deſtruitur, cum ægrotus ſibi tenebras circumfundi opinetur, 4. aph. 17. Idem affectus, & Scotomia, & Scotoma, & Scotomaticus appellatur; ex ipſa appellatione qualis ſit apparens, quippe à parva occaſione hebetantur ii, qui ſic laborant, adeò ut interdum cadant, maximè ſi aliquando in circum rotentur; ſeu alium quempiam, ſive rotam, aut id genus aliud quippiam, aut ipſos quoque quos vocant in aquis vortices circumagi viderint, 3. loc. affect. 8.

Scotomia, Scotoma, Scotomaticus affectus, vide Scotodinos.

Scrofulæ, quæ & Strumæ Chærades, & Parotides, & Eparmata dicuntur, ſunt apoſtemata, ſecus aures, lib. de med. facil. par. cap. 11.

Scrotum eſt tunica extrinſecus teſticulos ambiens, lib. Introd. cap. 10. quod & Scortum, & vulgò Burſa teſtium, dicitur.

Scutiformis chartilago, vide Cricoides.

Scybala excrementa, ſicciora, & quaſi in nucle-

um formata, combuſta ſcilicet à viſceris phlegmone. 4. acut.

Scypho, vide Choana.

Scyros, id eſt Callus & Porus.

Scytalides, vide Digiti.

Sebum, ſive ſevum, eſt oleoſa, & pinguis ſubſtantia adipe ſiccior & magis concreſcens, ejuſdem tum adipe generis, (utrumque enim ſanguis eſt concoctus, ex nutrimenti bonitate) niſi quòd ſevum fragile uſque quaque ſit, nec ad ignem admotum tam facilè liqueſcat, & cum refrixit denuò concreſcat, ut ovis & capræ; pinguedo liquidior ſit, minimèque apta durari, oleo longa vetuſtate incraſſato ſimilis, ut equi, & ſuis.

Secundiformis tunica, Græcè Choroides; vide Choroides.

Secunda, ſive ſecundina, vide Chorion, Retina, Retiforme.

Secundum naturam fieri, cum multis modis dicatur, in eum tamen ſenſum frequentiùs accipiendum eſt, ut ſignificetur, quod prima ratione à natura ſit, id eſt quod quaſi finis ab ea conjectatur, non quod ex conſequutione quadam aliis ſuccedere conſuevit, talis motus ſecundùm naturam eſt, ſive ex ſe aliquid, ſive ab alio moveatur, ut motus Cordis qui in pulſibus fit eſt operatio, & ea ſecundùm naturam; qui verò in palpitationibus fit, is & Corde fit, ſed affectio eſt, & ea non ſecundùm naturam, 6. de placit. cap. 1. Præter naturam autem quicquid eſt, aut affectus ſunt, à quibus functio læditur, aut cauſæ horum, aut ſymptomata, 3. de præſag. ex pulſ. cap. 1. differtque ab eo quod eſt non naturaliter ſe habere, 8. meth. cap. 9.

Sedes, vide unionis ſolutio.

Sedimentum eſt id quod in urina reſidet, libr. de urinis cap. 16. Quòd ſi ad ſupremam ſuperficiem

ciem terminatur, dicitur Nubecula, ſi ad mediam regionem Suſpenſum, ſi profundiori parte inferiorem occupat locum, Hypoſtaſis, ibidem c.21.

Semen ex Ariſtotele, eſt quædam pars utilis excrementi, à quo & ex quo ſingula fœtûs membra efformantur, 1. de ſemin. c. 14. Adhuc ſemen nihil aliud eſſe dicunt, quàm ſanguinem à venis, quæ ipſum continent, exquiſitè confectum, 2.de ſem.c. 2, quod & genitales vires vocant, 1. progn. 42.

Semicoctos, humores appello, qui à ventriculi calore alterationem perpeſſi, non etiam perfectè ab eo ſuperati fuerunt, 4. ſimpl. cap. 15.

Seminarii meatus, vide Paraſtate, & Glanduloſi aſſiſtentes.

Semeiotica hoc eſt, adnotatrix medicinæ pars eſt, curationi morborum per victum, ſummè neceſſaria, præterita, præſentiaque ſymptomata ad morbi cauſam inveniendam, & ad præſagiendam, diligenter inſpiciens, lib. Introd. cap. 8.

Semiſyderatus homo, vide Syderatio.

Semitertiana, quæ hemitritæus dicitur, eſt febris quæ ex quotidiana continua, & tertiana intermittente fit, 2. de diff. feb. cap. 7. frequenter febris ſecundùm ſuam ipſius naturam ex intermittentium genere eſt, ut tertiana; complexus autem quotidianæ febris nullum integritatis tempus priori circuitui relinquit, dum ſecunda acceſſio antequam prior abſolvatur, invadere anticipet; hanc ego febrem compendioſæ, claræque doctrinæ gratiâ, uno volens appellare vocabulo, impoſui ei nomen ſemitertianæ, lib. de morb. temp. cap. octavo. Sanè nonnulli ajunt Semitertianam ita nominatam fuiſſe veluti ſemicirculum, ipſam tertiani circuitus dimidio minorem eſſe aſſerentes; Alii dicunt Semitertianam appellatam fuiſſe, quòd dimidio tempore tertianam ſuperet, ut ſi tertiana acceſſio

ceſſio ex duodecim horis componatur, ſemitertiana, duodecim ipſas horas tertianæ in ſeſe comprehendat, eiſque dimidium duodecim horarum addat, univerſæque ſimul evadant duodeviginti, libr. de Typis, quarto.

Senecta ſerpentum eſt, craſſiſſimusquidam lentor ex diuturna latitandi mora hyemis tempore, ſub cavernis terræ contractus, quæ res potiùs temporis longitudine quàm ſeneſcentis ætatis vitio provenit. de Theriac. ad Piſon. cap. 13.

Senes à Decrepitis, nonnulli Hippocratis ſectatores diſtinguunt, nomen ſeniorum ultimæ ætati tribuentes, ſenes autem in priori ætate ſtatuentes, quæ media eſt inter juvenes & ſeniores; Aliquando ſenes vocat eos, qui extremam agunt ætatem, 2. aph. 31. Eſtque id quod proprie omnes homines ſenectutem appellant, non aliud quàm ſiccum, & frigidum corporis temperamentum, annorum multitudinis ratione comparatum, 5. de tuen. ſanit. cap. 9.

Senſifici nervi, vide Nervi ſenſifici.

Senſus indigentiæ, eſt ſenſus ſoli ventriculo, & maximè ori ejus conceſſus, ad cibum, ſumendum animal ipſum excitans, & ſtimulans, 4. de uſu par. cap. 7. qui fames nuncupatur, lib. 5. cap. 8.

Senſus vitioſus eſt, omnis qui perperam obitus eſt ſenſus, quando ſcilicet proprium ſenſibile non ſentit, vel cum vitio ſentit, vel diminutè, vel depravatè, ut in auditu ſurditas, auditus gravitas, obauditio. In viſu cæcitas, viſus obſcuritas, & depravationes quædam. lib. de ſymp. diff. cap. 3.

Sepedonodes, id eſt putredinoſos Græci vocant, ii ſunt, qui ad putredinem ſunt, proni. 8. meth. c. 7.

Septa, quæ & Septica medicamenta dicuntur, ſunt omnia quæ tum eliquare, tum colliquare, ac potiſſimùm carnem tenellam, idque abſque dolo-

re poſſunt, hujuſmodi ſunt arſenicum; auripigmentum, ſandaraca, chryſocolla, Aconytum; Vocantur autem Septica hoc eſt putrefacientia cum putredine; ſymptomatis autem ſimilitudo ut ſic appellemus efficit; inter hæc autem numerantur, & Cathæretica, hoc eſt detractoria, quæ extimam modò ſuperficiem, quam tetigerint, detrahant, non tamen in altum ſubire valeant, ut alumen, galla omphacium, æs combuſtum lotum, 5. ſimpl. 15.

Serapium vocat Actuarius potionem eam, quam hodie ſyrupum voce magis barbara nominant; ſic verò vocant, quando medicamenta cum melle, vel ſaccharo, donec concreverint, coquuntur. Dividunt ſeplaſiarii ſyrupum in brevem & longum; brevem quod parùm aquei humoris in ſe habet, appellant, alioque nomine communem vocant, longum, quòd humoris aquei multum obtineat, nominantque alia voce decoctum.

Septum tranſverſum, vide Diaphragma.

Seroſum recrementum, vide Ochimatroſis.

Serpigo, vide Herpes.

Seſamoidea oſſa à ſeſami leguminis minuti ſpecie ſic dicta, quæ multis manuum, & pedum articulis natura ex abundanti velut auctarium circumponit, ſecuritatis gratiâ, 2. de uſu p. cap. 12.

Seſſilis verruca, vide Formica, & Myrmeciæ.

Sextans pendet uncias duas, ſeſtarius uncias tres, 4. de comp. med. per gen. 14.

Sicca frictio eſt, quæ corpori foris adhibetur, ad curandam quodammodo laſſitudinem nullo humido, aqua videlicet, vel oleo forís circumfuſis, 2. ſimpl. cap. 25.

Siccus hydrops, vide Hydrops.

Sief, vide Collyria.

Sieliſmus, eſt ſalivæ plus æquo in os affluxus, ſive ab humidiori capite in glandulas ad radicem linguæ

linguæ ſitas, ſive à Ventriculo multa pituita redundante, quæ ex eo ſecundùm gulam in os prorepit. 8. de comp. med. loc. cap. 4.

Sigmoides apophyſis dicitur proceſſus unus Omoplatæ, quod inſtar antiquæ Græcorum literæ C, cavus ſit, qui & Ancyroides & Coracoides appellatur.

Sigmoides membranæ, ſeu chartilagines ſunt tres tunicæ, quæ in vena Cordis arterioſa ſunt, quæ pulmonem alit, intus foràs ſpectantes, quas à figura Græcæ literæ ſigma, qui accuratiùs tractarunt anatomas, ſigmoides appellarunt, 6. de uſu par. 14. Sigmoides adhuc dicuntur, chartilaginum aſperæ extremæ partes, quæ ſigma literæ figuram referunt, 4. loc. aff. 6, vide Cricoides.

Signa judicatoria, vide Decretorius.

Significatio febris, vide Inſultus acceſſionis.

Signa aliqua mala ſunt, tum ut ſigna, tum ut cauſæ, ut ſigna quidem, quoties ex difficilioribus fiunt affectionibus; ut cauſæ verò, quoties ipſa rurſus alias committunt pravas affectiones, progn. 49.

Sima Hepatis pars eſt, concava ipſius pars, qua parte jacet vena porta; Unde per Meſaræi venas alimentum a ventriculo, primiſque inteſtinis attrahit, cujus oppoſita, convexa & gibba nuncupatur. 4. de uſu p. cap. 13.

Similare membrum, quod & ſimplex, homogeneum, & prima corporis particula, quæ ex primis conſtat elementis, & ex qua aliæ ſunt, cujus quamcumque partem ſenſibilem ſumpſeris, erit illa toti communicans in nomine, et definitione, ſicut os & caro, de anat. viv. Cujuſmodi ſunt arteriæ, venæ, nervi, oſſa, chartilago, ligamentum, membrana, caro, libr. de morb. differ. capit. tertio. vide Inſtrumenta.

Simioſis, vide Annotatio.

Sim-

Simplex morbus, vide Compoſitus.

Simplicem febrem vocat Hippoc. quæ mitis eſt, & cum ſignis tutis, 1. criſ. 16.

Sinapiſmus eſt medicamentum vehementer calidum, ex ſinapi compoſitum, capiti conveniens. 3. loc. aff. 4.

Sinciput eſt anterior capitis pars ſupra frontem ſita, capillis intecta, lib. Introd. cap. 10. vide Bregma.

Singultus λύγξ, eſt veluti convulſiva quædam oris ventriculi affectio, quod ex humorum copia gravatur, vel mordetur, vel propter frigiditatem contriſtatur, com. 1. in 1. prorrhet. 23. tum ex immoderata manitione, 4. acut. 69. non autem eſt vera convulſio, utpote quæ in ſolis muſculis accidit, ventriculus autem nec muſculus eſt, nec ejus os, 3 de cauſ. ſymp. cap. 2.

Singultuoſa febris eſt, quæ in ſingultu rodentem, acerrimumque humorem vomit, à quo tamen ſymptomate febrientes ſunt liberati; verùm febris hujuſmodi, nequaquam ſingultuoſa dici debet, niſi ſingultum per totum morbum ſimul cum febre, ægrum exacerbaverit, 4. acut. 69.

Sinus, qui & Vomica, eſt ſolutio continuitatis in carnoſa parte effectus, cum ſanguinis quadam in mediam regionem, affluxione, id quod abſceſſui, & ſinui commune eſt, quoad enim pars ita affecta, in exteriore ſummitate occluſa eſt, atque os nullum habet, abſceſſiſſe quiden ipſa dicitur, affectio verò abſceſſus propriè, id eſt apoſtema vocatur; at ubi aliqua ex parte aperta eſt, ut qui continetur, non ampliùs abſceſſus, ſed ſinus jam appellatur, 2. de his quæ in medic. 27,

Sinus rectus appellatur, cujus os in inferiore parte, fundum in ſuperiore eſt, obliquus cum in latus declinat; fiunt contrario etiam modo ſinus, quibus

quibus deorſum fundum, ſurſum verò os vergat; ſed non his fundum, quo facilior ſaniei exitus pateat, aperimus, 2. de his quæ in medic. 28.

Sinus vulvæ, vide Cornua.

Siriaſis eſt inflammatio Cerebri, & membranarum ejus, quam conſequuntur ſyncipitis, & oculorum cavitas, febris ardens, pallor, totius corporis ſiccitas & inappetentia.

Sirœon, vide Apothermus.

Sitis, Græcè δίψας potionis deſiderium eſt, id eſt appetitus frigidi, & humidi.

Solidas corporis partes, vocat oſſa, nervos, chartilagines, ligamenta, tunicas, muſculos, membranas, arterias, lib. Denotatio dogmatum Hippo. quas etiam particulas, elementares, ſimilares, & ſimplices appellat, 1. de natur. fac. cap. 7.

Solutio morbi ſimpliciter eſt illa, in qua vel virtute, vel morbo ſenſim emoriente, vel morbus, vel vita finitur, 3. criſ. 1.

Solutus eſt, qui laxatos habet articulos, 5. de compoſ. med. per gen. cap. 2.

Sopientia, vide Anodyna.

Sopor, id eſt Coma, propenſio, delatiove in ſomnum eſt, cum vigilare ægri nequeant, non habentes apertos oculos, ſed conniventes, vel altis ſomnis, vel tenuibus, vel vigiliis detineantur; idque accidit, vel humectata ea parte Cerebri, quæ ſenſus fons eſt, ut in ebriis, deinde ob ſolum frigus; aliquando ob utrunque ſubinde propter virium imbecillitatem adeò jam emorientium, ut apertas palpebras ſervare nequeant, com. 1. in 3. de morb. vulg. 7. vide Caros, & Coma.

Soporariæ arteriæ, quæ & Carotides dicuntur, ſunt duæ illæ, quę ab arteria magna ſurſum aſcendente, poſtquam ex Thorace emerſit, ac claviculas transſgreſſa in medium jugulum pervenit, erecta in duas

duas partes ſciſſa, generantur, 1. de placit. cap. 7. vide Carotides.

Sordes, craſſius excrementum eſt; in ipſa enim primæ carnis generatione, duplex excrementum provenit, quod omnem qualitatis alimenti mutationem, alterum craſſius, alterum tenuius ſequitur; quæ per univerſum corpus provenientia: quod tenuius eſt, ipſa eſt inſenſibilis perſpiratio, quæ etiam ſubinde fit viſibilis, quoties vel naturalis calor languet, vel nutrimento utitur, quàm juſtum ſit ampliore, vel motus quiſpiam vehementior animali contingit; alterum ſordes, quæ in ſummo corpore noſtro colliguntur; Quin etiam in ulceribus, tenue excrementum ſanies, Græcè Ichor appellatur, quod craſſum eſt ſordes; ex priori excremento ulcus humidum redditur, ex craſſo ſordidum, 3. meth. cap. 3. vide Ichor,

Sorici cauda, ſive Soricinus, vide Myurus.

Sparganωſis eſt, dum ob lactis redundantiam, mamillæ tumefactæ ſic diſtenduntur, ut copiam hanc vix ferre queant, lib. 2. ad Glauc. cap. 2.

Spaſma, vide Rhegma.

Spaſmus, i. convulſio, muſculi eſt ad ſuum principium contractio, vide Convulſio. Inde ſpaſmoſus affectus, i. Convulſivus, qui in ſuo principio, aut non multò pòſt, quàm fieri cœperit, convulſionem accerſit, com. 3. in 1. prorrhet. Adhuc convulſivum affectum appellant, qui ante mortem neceſſariò convulſionis aliquod periculum inducit, 1. de præſag. ex pulſ. Spaſmoſus autem pulſus ſive convulſivus, eſt pulſus inæqualis in una pulſatione & diverſis arteriæ partibus, in quo utrinque ab extremis retrahi, tendi, convellique arteria videtur, in modum chordæ tenſæ.

Spaſmus oculi, vide Mollities.

Spata, inſtrumentum eſt, quo Pharmacopolæ

confecturas in Caccho, ſeu mortario movent, & nos perſpicuitatis gratiâ ſimiliter nominabimus, 1. de com.med. per gen. cap. 4.

Spathomela, vide Laminas.

Sperma, ſpermaticæ arteriæ, ſpermaticæ venæ, ſpermatici pori, vide Semen, Glanduloſi aſſiſtentes, & Paraſtatæ.

Sphacelare Hipp. in lib. de fract. & artic. pro corrumpere uſus eſt; ſphacelus autem eſt corruptio ſubſtantiæ uniuſcujuſque partis, quæ ſphacelari dicitur, ſanæque partis carnoſæ interitum ex magnitudine inflammationis, quem propriè Medici gangrænam nominant, Græci Sphacelum etiam appellabant, 7. aph. 50. Sphacelon, adhuc vocant oſſis cariem. 14. meth. 17. Sphacelos vocem, ſunt qui dicunt vehementem dolorem declarare, alii tantùm inflammationis exceſſum, ut partem ad corruptionis periculum inducat, 2. loc. aff. 7.

Sphacelodes Hemicrania, id eſt alterius capitis partis convulſorius dolor. 2. loc. aff. cap. 7.

Sphacelon, vide ſphacelare & ſyderatio.

Sphœromata, vide Natem.

Sphage, vide Anticardion.

Sphagitide, id eſt venæ jugulares, 5, meth. c.4.

Sphenois os, (quod & Polymorphum appellatur, lib. Introd. cap. 12.) eſt quod ad cunei ſimilitudinem, ex utroque latere à Calvaria ad palatum tendit, ſuperiorem maxillam conſtituens, cujus oſſis apophyſes utrinque concavæ, ab alarum ſimilitudine, Pterygodes nuncupantur, lib. de oſſib. cap. 1.

Sphincter quaſi ſtrictor, ſeu conſtrictorius eſt muſculus conſtringens orificium recti inteſtini, 6. de anat. adm. 4. vide Rectum.

Spicilla, vide Laminas.

Spina eſt omnium vertebrarum, quas ſpondylos vocant

vocant, ſtructura, ſumitur & ſpina aliquando pro medulla ſpinali, 3. loc. aff. 10. vide Dorſum, Myelon, & Medulla ſpinalis.

Spirationem naturalem appellat Hippo. ſpirationis facilitatem, ſignificantem neque thoracem, neque Cor, aut pulmonem, neque præcordia doloris aliquam habere affectionem, quin etiam neque partes quaſdam iis adjunctas ventriculum; lienem, jecur, 1. progn. 25.

Spiritus πνεῦμα præcipuum eſt naturæ inſtrumentum, quo omnes functiones muniaque exequitur; ſubſtantia aërea calida, leviſſima, tenuiſſima, omnes in corpore motus naturales ciens; eſt enim tertia ſubſtantia, ex adverſo aliarum duarum ſolidorum inquam, & humorum diſjuncta; ejuſdem planè cum calore nativo originis, & temperiei, cujus eſt perpetuò comes & inſtrumentum; nam cum ad vitæ munia oporteret calidum innatum per omnia diffundi, is verò ſingulis ſolidis partibus, inſitus & fixus, & immobilis ſit; ei natura ſpiritum ſocium aſcivit, qui ipſum ſuo celeri motu, quò neceſſe erat, deduceret. Eſtque tanta ſpiritui cum calore nativo ſubſtantiæ communio, & operis ſocietas, ut par ſit etiam ejuſdem eſſe naturæ, ut non immerito Hippo. ſpiritus vocarit, impetum facientia, à ſui motus celeritate. Aliquando Hippo. abſolutè ipſam reſpirationem, vocat ſpiritum com. 4. in 6. de morb. vul. 4. Unde & denſum & rarum ſpiritum, id eſt reſpirationem tardam, & raram vocitabat, 1. de difficul. reſp. cap. 2. Interdum ab eodem aër inſpiratu attractus, qui reſpirationis, vociſque materia eſt, ſpiritus appellatur, 1. acut. & in progn. Aliquando flatus ipſe, quo nervoſa & muſculoſa corpora diſtenduntur, ſpiritus appellatur.

Spirituoſos appellat Hippo. eos duntaxat, qui

cum inſpirant, aëre multo indigent, 4. acut. 115.

Spirituoſus, vide Sanguineus.

Spiritus flatuoſus, qui & flatus etiam appellatur, craſſus, ac vaporoſus flatus eſt, non ſecundùm ſubſtantiam aërius atque tenuis; Cogita verò ejus naturam ex circumſtante nos aëre, in memoriam revocans, qualis in Auſtrinis conſtitutionibus, qualis in Aquilonaribus fiat; etenim qui in Auſtralibus aſſimilatur flatuoſus; alteri verò, qui in Aquilonaribus, is qui in nobis ſecundùm naturam, eſt ſpiritus, 2. Glauc. 6. vide Flatus.

Spiritus animalis eſt primum animæ inſtrumentum, in Cerebri ventriculis contentus, ad ſenſum & motum in univerſas corporis partes tranſmittendos, procreatus, 4. loc. aff. 2. Spiritus equidem, qui in arteriis continetur, vitalis, & eſt, & dicitur, qui in Cerebro animalis, non quòd ſubſtantia animæ ſit, ſed quòd eſt primum ejus illic habitantis inſtrumentum, qualiſcunque ſubſtãtia poſtea fuerit, qui ex vitali perfectiùs concocto, & in Cerebri anfractibus elaborato cõficitur; qui animalis ſpiritus, neque ejus domicilium, ſed primum tantùm inſtrumentum eſt, eo quòd cum ex vulneratione fuerit evacuatus, illico animal quaſi mortuum collabitur; cum iterum colligitur, reviviſcit, 7. de pla. c. 3. Spiritus animalis, exhalatio quædã eſt ſãguinis benigni, 6. de uſu p. 17.

Spiritus detentio, eſt reſpirationis ad plurimum tempus voluntaria cohibitio, qua & ſingultus & oſcitationes ſanantur, 3. de diff. reſpir. cap. 10.

Spiritus denſus, eſt brevis ſpiratio, hoc eſt motus reſpiratoriorum organorum, per breve tempus factus, 3. de diff. reſpir. c. 10. vide Inſpiratio denſa.

Spiritus inter exeundum offendens, vide Expiratus.

Spiritus aſper à quibuſdam appellatur is ſpiritus, qui cum ſono ducitur, ſive ob anguſtiam loci, quo ille

ille redditur, ſive ab humoris copia, 3. de articul.

Spiritus vitalis à Corde genitus in arteriis continetur, nutriturque reſpiratione & ſanguine; quod ſi naturalis quoque alius ſpiritus eſt, utique is quoque in jecinore, & venis continetur, 12. meth. 5.

Spiritus naturalis, vide ſpiritus vitalis.

Spiritus ſublimis eſt, qui ſublimioribus thoracis partibus inſpiratur, 4. loc. aff. 7.

Spirituum interceptio, vide Interceptiones ſpirituum.

Spiſſum corpus, vide Rarum.

Splen, ſive Lien, corpus eſt rarum admodum, ac laxum inſtar ſpongiæ cujuſdam, ut ſuccos craſſos, & melancholicos facilè attrahat, & excipiat, hepârque expurget. Unde ipſum Parenchyma id eſt affuſionem nominant, 4. de uſu p.c. 15. cujus ſimæ partes, ſeu concavæ Iecur, & ventriculum ſpectant, gibbæ his opponuntur, ca. 16. cujus corpus tantò eſt rarius hepate, quantò eſt craſſius pulmone, cap. 15.

Splenica vena, eſt ramus ſuperior & minor venæ portæ, qui totus per lienem ſpargitur; nam cum vena porta in duos præcipuos ramos diſtincta ſit, hic in lienem abit, alter in meſenterium diffunditur.

Splenici dicuntur, ii propriè, qui induratam ſplenis affectionem habent, non quibus inflammatum viſcus eſt; 9. de compoſ. med. loc. cap. 2. Evadunt autem lienoſi à copia melancholici humoris lieni infarcti, quam defluxiones, & fœdus corporis color ſubſequitur.

Splendentem urinam vocavit Gal. quæ & flava eſt, & peculiari, ac propria miſtione conſtat, ita ut gemini coloris eſſe videatur & rufi & rubei; ſplendorem enim à rufo, nitorem autem à rubeo accipit, lib. de Urin. cap. 4.

Splenia, vide Plagulæ.

Spondylus, Sphondylus, Spondylon, Vertebra idem

idem ſignificant; ſunt viginti quatuor oſſa, quibus Rhachis, i. ſpina conſtituitur, tot enim ſunt in homine ſecundùm naturam ſe habente, aliquando verò plura, aliquando pauciora viſa ſunt, omnia cava & forata, ſpinam habent, & apophyſes obliquas, & tranſverſas deſcendentes, & aſcendentes, vide Dorſum.

Spongoidea oſſa, vide oſſa Ithmoidea, & Cavernoſa oſſa.

Spontanea vocantur ulcera, quæ ex mordente humore oriuntur, qui humor ea procreans ſiſtitur in exitu, ac tardat, extremamque cuticulam ſolam, propterea quòd ab ea remoratur, tum erodit, tum exedit; quando ſi hanc quoque ſudoris vice tranſiret, haudquaquam ulcus excitaret, 14.meth. cap. 17.

Spontaneum apud medicos dicitur, non quod ſine cauſa fit, ſed quod noſtrâ cauſâ non fit, 6. apho. 14.

Sponte evacuari à corpore dicimus, quæcunque ſine aliqua medici opera excernuntur; nonnunquam ea, quæ noſtrum regit corpus potentiâ ipſum expurgante, nonnunquam ex irritamento aliquo, aut quia à vaſis non contineantur, 4.aph.2.

Sporades morbi, qui & ſporadici ſunt, qui ſparſim privatimque prehendunt, ægros diſcrepanter fatigantes, neque ſecundùm communem modum conſtantes, 1. acut. 9. vide Endemus, Communis.

Sporades venæ ſunt, propagines quædam venæ maximæ in totum crus, ab interiore ipſius parte per inguina procurrentis, inordinatæ ad cutem perantes, modicis intervallis ſparſæ, 3. de anat. adm. cap. 12.

Spuriæ coſtæ, vide Illegitimæ.

Sputum appellatur, non id quod ſpuendo ſanguineum, ac bilioſum, atque ſpumoſum eſt: tale

enim

enim propriè ſputamen nominamus, ſed cum neque ſanguini, neque bili pallidæ, vel nigræ commiſtum fuerit, id quod tale fuerit, jam ſputum vocamus, 1. de criſ. 5.

Sputamen eſt ſputum, cui aliquid alieni humoris eſt admiſtum, ut bilis, ſanguinis, ſaniei, 1. de criſ. 5. ſputum autem quod ſecundùm naturam ſe habet, eſt, cui flavum aliquid admiſtum eſt, ibidem.

Spiratus vocant Caprarum dejectiones; ſunt autem hæ ſiccæ, atque id quod excernitur propria circumſcriptione rotundum, circumductumque exiſtit. Cum igitur quis hoc pacto, ſicca, & circumducta dejecerit excrementa, Spyratode, ideſt in ſpyras voluta appellantur, fiuntque talia & quòd pluſculo tempore retinentur, & propter copiam igneæ caliditatis, com. 1. in 1. prorrhet. 6. quæ & Scybala excrementa vocantur, vide Scybala excrementa.

Squamoſæ agglutinationes, quæ & mendoſæ commiſſuræ, & temporales dicuntur, vide Lepidoides.

Staltica medicamenta, quæ carnes vulneribus æquant, lib. de Dynam. in prooemio.

Staphyle eſt carnoſa quædam particula quæ in ſummo ore apparet dependens, ſi quis aperto plurimùm ore toto, linguam deprimat; hæc ipſa caruncula duobus nominibus appellatur, à veteribus Græcis, Gargareon, & Cion, hoc eſt Gurgulio & Columna; Cœterùm poſteriores medici ferè omnes non ita, ſed Cyonidem, id eſt Columellam vocant: nam qui ſtaphylen, id eſt, uvam & acinum ipſam appellant, eorum, neque meminiſſe præſtat. Nos enim non particulam illam, ſed unam aliquam ejus affectionem ſtaphylen ſive uvam nominamus; raò autem hæc affectio circa columellam contingit, verùm valde ſæpe inflammatur, 6. de comp. med.

 loc.

loc. cap. 3. quæ & vulva appellatur, lib. de anat. viv. Eſt igitur ſtaphyle non illius partis inflammatio, ut quidam putant, ſed quædam illius paſſio, in qua tota Columella laxata, extrema ſui parte major eſt, & livida; ſuperna verò tenuis ut ſimilitudinem fructus uvæ, unde nomen accepit, præ ſe ferat, Latini uvam nominant, Gal. ibidem.

Staphyloma, eſt oculi morbus, cum in ſumma tunica, quiddam acino ſimile evenit, 2. meth. c. 2.

Statum ab Hippo. ſolere non temperamentum tantùm aëris præter naturam, ſed etiam omnem cujuſque rei formam appellari, recordemur com. 3. in 3. de morb. vul. in proœm.

Status morbi eſt vehementiſſima totius morbi pars, 1. de criſ. 8. vel ſtatus morbi aliud non eſt, quam morbi, quantum ad caſus, & ſymptomata attinet, maximum, 1. aph. 7. vide Conſiſtentia.

Steatocele, affectio eſt ſcorti ſuccreſſente in eo ſevo, lib. Introd.

Steatoma, vide Athoramata.

Stegnoſis, id eſt ſtipatio, cutis vitium, quo per occultos meatus prohibetur tranſmitti quod ſuperfluum eſt, obſtructis, ſive denſatis meatibus, quam denſitatem Myſim, id eſt conniventiam vocant, 3. de ſanit. tuen. cap. 10.

Stegnotica medicamenta, hoc eſt obſtruentia, quæ ſenſibiles excretiones cohibent; corpus enim quod claudit, & continet in ſe, nec quicquam quod ſenſu queat percipi, ex ſeſe emittit, Græcè Stegnon, ſive ſtegnoticum nuncupatur, 5, ſimpl. 14. vide Obſtruentia.

Stelechiæa, vena eſt ſuperficiaria, & Caudicis more ſita, unde omnes aliæ venæ ſanguineis ac pedeſtribus animalibus procedunt, 6. de anat. adm. cap. 8. Eſtque vena magna ad portas jecoris ſita, aliarum omnium caudex, ibid. cap. 10.

Ste-

Stephanos, Corona, & Iris, ſunt locus ille communis, quo univerſæ oculi tunicæ ſimul committuntur, 14. meth. cap. 19.

Stephaniæa vena, ſutura, & os, vide Coronale os.

Sternon eſt anterius Thoracis os, 7. de anat. adm. cap. 2. Sedes omnibus coſtis duplex eſt, prior ſternon, id eſt pectoris os, poſterior vertebræ, quæ totidem numero planæ ſunt, quot & coſtæ habentur, duodecim inquam; quod quidem pectoris os, unum quidem os apparet ob harmoniæ perfectionem, quam ipſius particulæ in contextu ſortiuntur, membranis autem deraſis, quod & plura oſſa ſint, & numero totidem, quot cum eo coſtæ dearticulantur, palàm innoteſcit, 8. de anat. adm. c. 1.

Sternutatio maximum remedium capitis halitu repleti eſt, qua uno impulſu tum à pulmone, tum à capite ſpiritus emittitur, ad expurganda ea quæ in naribus offendunt, 2. de cauſ. ſympt. c. 4. Sternutatoria verò medicamenta ſunt, quæ naribus admota, vapore ad Cerebrum ſublato, craſſitudinem humoris diſſecent, & per nares ſeu palatum Cerebrum expurgent, 13. meth. 21.

Stigmata Græcis, inter cutis vitia annumerantur, & dicuntur non puncta, ſed maculæ punctorum quantitate & forma hominis cutem & ſuperficiem decolorantes, ac variantes; Vermicatam vulgò nominant.

Stomachi paralyſis ſymptoma eſt virtutis attractricis ſtomachi, cum alimentum citò trahere non poteſt, 3. de ſympt. cauſ. cap. 2.

Stomachicos plerique homines eos appellant, qui appetentiam perdiderunt, & quibus poſt acceptum cibum, ventris os gravatur, atque opprimitur, & quandam ægrè tolerabilem anxietatem habet. Appellant eodem modo etiam illos, quibus

nauſea contingit, & maximè ſi ad vomitum impellat, & adhuc magis, ſi ſimul cibi corrumpantur, quandoque acidi, quandoque nidoroſi facti, quandoque aliam vitiatam qualitatem adepti; Adhuc magis eos ſtomachicos appellant, quibus ructus hujuſmodi cum moleſtia quadam, anxietate, & ſubverſione contingunt, ſæpe cum nondum cibum acceperunt; quin etiam ſi per plurimum tempus cibi ore ventris morentur, gravantes & vix deſcendentes, hos etiam ſtomachicos appellant. Alios item appetitum caninum habentes, ut & plurima edant, & maximè gravati paulò pòſt revomant, vocant ſimiliter. Alios rurſus, qui fortiter exolvuntur, ubi diutiùs inædiam pertulerint, & ſi non citiùs cibum accipiant, in ore ventris morſus percipiunt, quorum aliqui etiam nauſeoſi fiunt, niſi citiùs potum ac cibum accептent, ſtomachicos etiam vocant, 8. de comp. med. loc. cap. 2.

Stomachum, os ventris appellant, cum & medici hanc partem ita appellare ſint aſſueti, qui etiam ſtomachica animi deliquia appellant, & quoſdam ſtomachicos eſſe dicunt, à quopiam videlicet in eo loco oborto affectu ita appellantes, velut hepaticos ab hepate, Colicos à Colo, Nephriticos à renibus, Splenicos à ſplene affecto, 2. de comp. med. loc. cap. 1. & 4. de cauſ. pulſ. 23. licèt ſtomachi nomine collum omni ventri præpoſitum, inſtar iſthmi cujuſdam anguſtum, intelligatur, 4. de uſu par. cap. 1. Quin & Oeſophagus, ſtomachus dicitur, vide Oeſophagus. Eſt igitur ſtomachus, os ventriculi id eſt meatus ſuperior ventriculi, per quem cibi in ipſum intromittuntur; aliud habet, & ventriculus os infernum, quod Græci πύλωρον, quo chylus deſcendit, vocitant; duobus enim nominibus, veteres os ventriculi nominabant, Stomachum, & Cardiam, id eſt Cor, 8. de comp. med. loc.

Sto-

Stomatica medicamenta ſunt, quæ modicè ſiccant, ſic vocata, quod in aſſiduo ſint uſu, ea ſunt, quod ex Moris conficitur, & quod ex Rubi fructu, & quod ex ſucco corticis juglandium viridis, atque etiam his magis quod ex muſto, & cupreſſi ſphærulis componitur, 5. meth. 10.

Strabiliſmus, qui & ſtrabiſmus dicitur, eſt muſculorum oculi, non omnium, ſed aliquorum reſolutio, ob quam cauſam, vel ſurſum, vel deorſum, vel in latera nuunt oculi, lib. finit. vide Illoſis.

Stranguria eſt veſicæ affectus, quo urina non retinetur, ſed guttatim diſtillat, libr. finit. quæ & urinæ ſtillicidium appellatur, 8. de placit. 6. Fit autem vel imbecillitate veſicæ, vel urinæ acrimonia, 3. de cauſ. ſympt. cap. 2. vide Iſchuria, & Cæliaca.

Strangulatio, eſt internecio ob reſpirationis defectū facta; qui defectus fit, vel propter anguſtiam, & coarctationem alicujus ſpiritalium inſtrumentorum, i. reſpirationi ſervientium, vel prôpter virtutis thoracem moventis imbecillitatem, vel propter vitalis principii vehementem refrigerationem; Anguſtia autem fit, vel repleta ea regione, quæ inter thoracem & pulmonem media eſt, vel pulmonis cavernis & fiſtulis, vel inflammatione quadam totum viſcus habente, vel aſperam arteriam, vel ejus arterię caput, quod Græci laryngem & Bronchon nominant, Latini guttur; vel illam gutturi præjacentem capacitatem, quam Græci Pharynga, Latini Fauces nominant, 4. aphor. 34.

Strangulatio uteri, & omnes apnææ, i. ſpiritûs interceptiones, quæ mulieribus quidem aſſiduè, & præſertim viduis accidunt, fiunt innata caliditate à multitudine materiæ frigidæ gravata, ad ſimilitudinem flammę, quæ præ multis humidis lignis ſuffocatur, 3. de diffic. reſpir. cap. 10. & 6. loc. aff. 5.

Qui

Qui affectus à Grecis ὑστέρας, καὶ ὑστερικὴ πνὶξ, à quibuſdam ἄπνοια ὑστερικὴ, dicitur, Latini autem uteri ſtrangulatum, uterinam ſuffocationem, vel ſpirationis ob uterum privationem, tum à parte affecta, tum à ſuperveniente ſymptomate appellant.

Strangulator, vide Lycoides, & Lupus.

Strictor, vide Anulus, Rectum, Sphincter.

Strigmenta ſunt particulæ quædam inteſtinorum, quæ in excretionibus biliofis ſimul dejiciuntur, ſumma inteſtinorum tunicâ humoris acrimoniâ deraſa, 4. de art. 31. vide Rhypodea.

Struma, vide Chæras, Parotides, Scrofulæ.

Stryphna, vide Halituoſa.

Stultitia eſt rationis deperditio, cum læſione memoriæ, 3. loc. aff. 5.

Stupefacientia, vide Anodyna.

Stupor inſignis eſt refrigeratio, idcirco corporibus ita diſpoſitis & ſenſus & motus difficultatem inducit, quemadmodum completa refrigeratio & ſenſum & motum omnino tollit; Equidem novi quoſdam adeò refrigeratis pedibus, ut in primis quidem diebus ſenſus periret, ſequentibus deinde diebus emortui pedes putreſcerent, 2. loc. aff. 2. Eſt autem ſymptoma quale dentibus evenit poſt eſum malorum immaturorum, & aliorum acerborum & acidorum, 3. de aliment. facult. c. 16. Eſtque adhuc ſtupor, cum nervus aliquo obſtruente, vel adſtringente cogitur, unde ſpiritum animalem ad membrum tranſmittit, hinc membra ſenſu & motu privantur, lib. de ren. aff. dign. cap. 3.

Styloides, vide Graphoides, & Lithoides.

Stymmata ſpiſſamenta ſunt, quæ oleis adduntur, aut odoris gratiâ, aut ut confecta diutiùs ab injuriis immunia permaneant, 2. de comp. med. per gen. 2.

Styptica, quæ ſtringunt partes relaxatas lib. de Dynam, in Procemio.

Subala-

Subalaris vena, vide Axillaris.

Subclavium, vide Cataclida.

Subchartilaginea, vide Hypochondria.

Subcinctura, vide Diaphragma.

Subcingentes membranæ, vide *Hypezochotes*.

Subductiones ſolitus eſt Hippoc. appellare per alvum exeuntia, 7. aphor. 64. Dicitur autem ſubductio, de ea tantùm excretione, quæ per alvum fit, non de ea, quæ fit per univerſum corpus, 2. aph. 18.

Subfaſciationes, & ſubligamina, vide Epideſmus, & Plagulæ.

Subligamentum, Enæorema, & Nubecula apud Hipp. ſunt id, quod corpulentius, candidiuſque in urina, neque in ſummis ejus neque in fundo vaſis, ſed in media ſede ſublime & exquiſitè medium, vel deorſum potiùs, quàm ſurſum, exiſtit; licèt apud Galenum nubecula ſit id, quod ſupernatat urina deſuper, 1. progn. 26.

Sublimis ſpiritus eſt externus aër, qui ob ſuffocationis periculum, nobis exurgentibus toto thorace, in ſuſpirioſis cynanchycis, ſuppuratis, peripneumonicis magna vi attrahitur; nam nobis inculpatè degentibus ſolis inferioribus thoracis, quæ ad ſeptum tranſverſum ſunt, partibus inſpiramus, ſin ampliorem ſpirationem requirimus, etiam partes infernis vicinas una movemus. Ubi plurimâ indigeamus, tum partes etiam ad operta ſcoptula agitamus, totius thoracis validâ operâ utentes, comm. 2. in 3. de morb. vulg. 4.

Submiſſio, vide Ablatio.

Subſtitutas medicinas appello, quæ in alterius locum ſubrogari queunt, lib. de ſubſtit. med.

Subſultio; vide Palpitatio.

Subverſio ſtomachi, aliquando appetitûs deperditionem, aliquando nauſeoſas affectiones ab accepto cibo factas ſignificat, 8. de comp. med. loc. 3.

Sub-

Subverſio volvuloſa ſtomachi appellatur, fortis & contentioſus vomitus; nam quemadmodum in Volvulis ſubverſiones fiunt cum magna contentione & violentia, adeo ut ſtercus etiam evomant, ſic etiam alios vomitus concitatos, quis appellare volvulos poſſet, 8. de comp. med. loc. cap. 3.

Subvola, manûs pars eſt, ut. n. ſupina pars manûs, juxta pollicem aſſurgens Thenar, & vola dicitur, ita huic oppoſita Hypothenar, id eſt ſubvola nominatur, lib. Introd. cap. 10.

Succus, vide Humor.

Succum medicatum vocamus eum, qui primùm defæcatur, ſubinde verò Solis aut ignis calore ſic denſatur, ut longiore tempore citra corruptionem aſſervari queat, Arabes Rob vocant. Ex hoc genere eſt, quod ab iiſdem Miva dicitur; ſic enim appellant ſuccum fructuum, eò uſque decoctum, ut ſæpe aut mellis conſiſtentiam acquirat.

Sudamina, (Græcè Hidroa,) è genere ſunt puſtularum in ſumma hærentium corporis parte, quæ inſtar ulcerum cutem exaſperant; proveniunt autem veluti & ipſum oſtendit nomen propter multos ſudores, qui vel bilioſiores, vel omnino mordaciores exiſtunt; mordent. n. hi cutem, & pruriginoſam efficiunt, & per modum ulcerum exaſperant, 3. apho. 21.

Sudor, Græcè ἱδρώς, eſt humidum tertiæ concoctionis excrementum, per cutem in aquæ ſpeciem erumpens, cujus materia eſt humor tenuis, & ſeroſus alimento permiſtus, quò id faciliùs exiguas, & capillorum modo tenues venas ſubeat, atque ab his in partes, quæ eo ali debent, ſeſe inſinuet; ejuſdem cum urina generis, in eo tantùm ab illa differens, quod hæc ad veſicam, hæc longiùs in corporis habitum deferatur; cujus humoris excretio ſecundùm naturam eſt, non minus quàm vrinæ & aliorum excrementorum.

Sudor bonus eſt, in febribus, qui evenit die judicatorio, toto promanat corpore, calidus, integrè febrem finit, vel morbum tolerabiliorem efficit, idque in acutis morbis, 1. progn. 26.

Suffocatio, vide Strangulatio.

Suffuſio, vide Hypochyma.

Suffumigium, vide Thymiama.

Sugillatio, vide Contuſio, Hypoſphagma, Hæmalopa, Exuccatio.

Sumen, vide Ephehæon.

Summum humerum, vide Acromion.

Supercilia ſunt ea pars faciei, ubi frons à ſuperioribus deſcendens definit, ceu termini ejus eminentes, & pilis conſiti, lib. Introd. cap. 10.

Super excretionem recentiores medici vocant, eas eruptiones, in quibus natura ad judicatorium auxilium concitata, modum exceſſit, 3. de comp. med. loc. cap. 3.

Supergeminalis, vide Epididymis.

Supergenualis, vide Patella.

Superhumeralis, quæ & Epomis dicitur, vide Humerus.

Superimprægnatio, vide Epicyema.

Superligamina, vide Epideſmus, & Plagulæ.

Superligula, vide Epiglottis.

Superpurgatio, & ſupervacuatio, vide Hypercatharſis.

Supinitas, ſtomachi affectio eſt, qua quidam accepto cibo, ſi paulò fortiori motu moveantur, ſtatim vomunt. Cæterùm quæ à multis vulgò ſupinitas ſtomachi appellatur; contingit quidem juxta intemperiem quamcunque citra vitiatos humores. Aliquando ſequitur ad ſolam oris ventriculi debilitatem, quod cibos amplecti, eiſque obvolvi non poteſt, veluti tota ventris amplitudo ſolet. Fit etiam propter humiditatem multam quidem, non ta-

men

ſphacelon Græci vocant, 7. de anat. adm. cap. 13. Totam ſubſtantiæ uniuſcujuſque partis corruptionem, ſyderationem, id eſt ſphacelon, veteres appellant, ſed in partibus carnoſis, aliis quoque nominibus eandem vocant; quin ipſe Hippocr. tum putridam carnem, tum marcidam, tum vitiatam dicit, aliiſque hujuſmodi nuncupare conſuevit; de oſſe verò quod in tota ſubſtantia vitiatur ſyderationis ſeu ſpaceli nomine uti conſuevit. Tale autem vitium oſſibus contingit, quando adjacens caro pravas ſanies producit, quibus ipſa madefaciendo corrumpit, 2. de fract. 20. Unde ſphacelare, id eſt corrumpere, & ſphacelon, id eſt Caries, 5. loc. aff. 3. Semiſyderatus autem homo dicitur, qui altera tantùm parte dextra aut ſiniſtra computruit, lib. de aqua, aëre, & loc. cap. 6. & 4. de artic. 17 quæ & ſideratio.

Symmetria, id eſt temperies, & contemperatura, eſt debita convenientia, & proportio inter ſe tum ſimilarium partium, in calido, frigido, humido, & ſicco, tum inſtrumentalium in compoſitione, numero, magnitudine, figura, 1. de ſanit. tuen. cap. 1.

Symmetrum abſolutè eſt, quod nulli collatum, medium, mediocreque in omni temperie primarum tum activarum, tum paſſivarum qualitatum, ſecundariumque conſtituitur, tale & Euſarcon, & Quadratum eſt; non abſolutè verò ſymmetrum, quod in aliqua ſpecie, vel genere tale eſt, ut ad ipſius acceſſum, vel receſſum, aliquid temperatum, vel intemperatum dicatur, 1. de temp. ca. 6. Symmetrum verò medicamentum eſt, & quod ſit ſimilis temperamenti cum eo cui admovetur, & medii ſit temperamenti omnium primarum qualitatum, 5. ſimplic. 25.

Sympaſchin, eſt per conſenſum, ſeu per viciniam

am affici, quoties pars aliqua, non proprio affectu, ſed alieno afficitur, primo loc. aff. 6.

Sympathia eſt affectio compatientium alteri cuidam primo patienti, vel propter vicinitatem, vel propter ſocietatem, quæ in ea ſunt partium. com. 1. in 1. prorrhet. 20. vide Idiopathia.

Sympepſis eſt concoctio, qua natura craſſis & crudis humoribus, & concoctu difficilioribus, ſive etiam per abſceſſum providet, veluti calidioribus & tenuioribus per excretionem. 3. progn. 23.

Symphyſis eſt naturalis oſſium unio, vel quando duo oſſa ſibi invicem coaleſcunt, veluti fungoſiora, mollioraque ſunt, vel quando aliorum interventu connaſcunrur, ut ſunt ſicciora, & denſiora, vel media chartilagine, & dicitur Synchondroſis, vel medijs nervis & dicitur Synneuroſis, vel media carne, & dicitur ſyſſarcoſis, lib. de oſſib. in proœmio.

Symptoma (quod & paſſio & pathos & pathema, & Epigennema, quaſi ſupergenium, vel ſupergenitum dixeris, appellant) generatim nominatur quicquid animali præter naturam incidit, ita ut tum morbi ipſi, tum morborum cauſæ, quæ ſcilicet intra corpus ſubſiſtunt, non quæ extra habentur, ſymptomata ſint; Altera verò ſignificatione ac magis propria, detractis tum morbis, tum eorum cauſis, reliqua omnia, quæ præter naturam ſunt, ſymptomata nominantur, lib. de ſympt. differ. cap. 1. & cap. 2.

Symptomaſis affectus eſt, quo meatus qui à Baſi Cerebri veniens, oculo videndi facultatem tribuit, ex atrophia, vel reſolutione fit arctior, conciditque lib. introd. cap. 15.

Symbebicos, idem eſt ac accidens; apud Philoſophos accidens id eſt, quod è regione ſubſtantiæ dividitur, ſed à medicis tum maximè Gal. 1. meth. diſtinguitur, ex adverſo ſymptomatis; quæ. n. in-

quit conſtitutionem,unde actio naſcitur,neceſſariò ſequuntur, ſanis quidem nobis ſymbebicota, i. accidentia, ægrotantibus ſymptomata nuncupantur. Accidentium autem differentias, 2.meth. tres conſtituit, ſunt enim vel ut affectus, vel ut actiones,vel ut paſſiones, quorum etiam hæc exempla ponit,inambulare, uri, cædi, album aut nigrum eſſe; ita ut id ex accidenti dicatur fieri, quod nec primum, nec per ſe fit, quod exemplo calculorum motorum declarat Galen. lib. de differ. ſympt.

Synanche, vide Cynanche.

Synarthroſis, vide Articulus.

Synætia, vide Continentes cauſæ.

Synceras dejectiones vocat Hipp. impermiſtas aquoſæ humiditati, quoniam ſolus humor evacuatus dejicitur, ſive ſit bilioſus, ſive melancholicus, ſive porri colorem præ ſe ferens,ſive bilis quæ æruginoſa nominatur; nam dejectiones hujuſmodi, exuſtam eſſe omnem nativam humiditatem à calore febrili demonſtrant, 7. aphor. 6.

Synchondroſis, vide Symphyſis.

Synchiſis eſt oculi vitium,confuſis ſecum ejus humoribus;id quod accidit ut plurimùm ex vehementi plaga, interdum verò & ex uveæ tunicæ inflammatione, ruptis ejus vaſis, effuſoque humore.

Syncomiſtos panis, vide Autopyrus.

Syncope eſt præceps virium lapſus, 12. meth. 5. quem virium lapſum duo præcipua ſymptomata conſequuntur, exſoluto quidem nativo calore, frigiditas totius corporis;digeſta verò ſolidorum corporum ſubſtantia,ſudor quem Medici ſyncopticon, & diaphoteticum appellant; ex quibus pulsûs defectio, & sensûs motûſque privatio, conſequuntur. Differtque à lipopſychia & lipothymia, quod licèt utraque affectio affatim & confertim fiat,in ſyncope tamen plurimus ſubſequutus ſudor diaphoreticus,

cus, languidiores vires reddit, qui cum aut nullus, aut modicus ſit in exolutione, lipopſychia, & lipothymia, minorem noxam viribus accumulat.

Syncretica, hoc eſt, relaxantia medicamenta, à coagmento ſic dicta, 2. de anat.adm. cap. 1.

Syncrimata, i. corporum ſimplicium & elementorum compoſitiones, ſeu concretiones, de differ. morb. cap. 5.

Syncriſis, id eſt, concretio & temperamentum, libro de marc. cap. 4.

Syndeſmi, id eſt ligamenta, ſenſûs expertia, ex oſſe ortum ducentia, (non ex Cerebro aut ſpinali medulla) rotunda, alba & exanguia, cavitate carentia, in fibras diviſa, 6. meth. 4. vide Ligamentum.

Syndrome concurſus eſt, & congreſſus ſymptomatum, lib. finit. Plethorica autem ſyndrome, eſt omnium humorum concurſus; Syndrome autem pathognomonica, eſt concurſus ſymptomatum morbum indicantium, lib. de cur. rat.per ſang.c.9.

Synneuroſis, vide Symphyſis.

Synocha, hoc eſt, continens febris eſt cujus univerſum tempus una acceſſio eſt, quæ vel ſemper in eodem vigore conſiſtit, vel minuitur, vel augetur, donec judicetur; quæcunque enim per circuitus aliquos, ægritudinis acceſſiones fiunt, ex membrorum diſpoſitionibus ortum habent, quæ .ſ. membra vel mittunt, vel ſuſcipiunt, vel generant, vel attrahunt ſuperfluitates, ſed quæ circuitum non habent, in his nulla eſt corporis pars quæ præcipuè ſit læſa; ſed qui in venis & arteriis omnibus continentur humores, atque ii præſertim, qui in maximis, atque plurimo calore abundantibus ſunt, aut ob aliam quamvis cauſam, ut in Ephemeris, aut ob putrefactionem ferventes febrem unam accendunt, Synocham appellatam, quæ à principio uſque ad finem

finem nullam habet intermiſſionem, ac tam diu perſeverat, hominemque deurit, donec qui ei cauſam afferunt humores, aut ex toto abſumantur, aut coquantur, aut utrumque patiantur, 2. de differ. febr. quæ & ſynochus putrida, deurens, ardens, Cauſon, ſuccenſa appellatur, 2. de criſ. cap. 6. vide Continua, & Febrem Synochon.

Synochus, i. continens febris, quartum febrium genus enumeratur, quod quia ex ſui natura ultra tertium diem extenditur, nec humorem putreſcentem habeat, nec febrilem calorem, ut habitum poſſideat, propterea nec diaria, nec putrida, nec hectica dici poteſt, ſed vel diaria plurium dierum, vel ſynochus concluſa meritò appellari poteſt; quam febrem vel conniventia meatuum, vel recens corporum denſatio excitat, 9. meth. 1.

Synodontes, vide Hiatuli.

Synonyma, i. Univoca, quæ inter ſe communicantia, ab uno factam denominationem habent, 4. acut. 23.

Synopſis, i. compendium lib. de nervor. diſſ. c. 17.

Syntaxis, id eſt mutua compoſitio, & connexio, 1. de uſu par. 14.

Syntaſis, diſtentio, oppoſita eſt laxitati, utraque & in cute & in articulis contingens, aut reſiccatis, aut perfrigeratis, aut inflammatis, aut induratis, in cute verò non his tantùm modis, ſed etiam ubi muſculi intra ipſam, quovis modo augeſcunt, tum maximè ex carnis copia & abundantia, ut in utre pleno aquâ, & Tympania, quod Gal. in pluribus libris Methodi teſtatur.

Syntexis, Colliquatio vide; Febris colliquativa.

Syntheſis, eſt oſſium inter ſe compoſitio qualiſcunque ea ſit: eſt enim univerſi generis nomẽ, quam aliis quoque nominibus vocari tradit Galenus,

Syn-

Syntaxin, ſcilicet, & Homiliam, lib. de oſſib.

Synulotica medicamina ſunt, quæ ulceribus cicatricem inducunt, 13. meth. cap. 5.

Syphon, vide Metrenchytæ.

Syringotomata, inſtrumenta ſunt, quæ ad fiſtulas incidendas ſunt comparata, 6. meth. 4.

Syræon, vide Sapa.

Syrinx, id eſt fiſtula, tubulus eſt calloſus, anguſtus, oblongus, interdum etiam obliquus, os habens cui cicatrix obduci nequit, per quod humor ſtatis temporibus tenuis excernitur, quarum aliæ cœcæ nominantur, quæ oſculum, in profundo, ſinum ad ſuperficiem habent, aliæ occultæ, quæ & os & ſinum obtinent in profundo, lib. finit. vide Fiſtula.

Syſſarcoſis, vide Symphyſis.

Syſtematica inæqualitas, eſt congregatio multarum inæqualitatum, & pulſus ex cumulo multarum pulſationum conſurgens, 4. loc. aff. 8.

Syſtole eſt ſubmiſſio pulſus, 1. de differen. feb. capit. 7. (dicitur etiam Syſtole & Diaſtole, id eſt conſtrictio, & dilatatio, de motibus thoracis & pulmonis, libr. de vocal. inſt. diſſ. ca. 2.) quo motu facultas fuliginoſa excrementa expellit & repurgat, atque ita refrigerium calori nativo moliatur.

Syſtrophe, Phyma & Schleria, hoc eſt tuberculum & durities, ut exponit Gal. in linguis Hipp. quam, 4. acut. ſcribit eſſe eam, quæ à partibus excitatur intumeſcentibus.

T

TABES, quæ Phthiſis Græcè communiter appellatur, eſt ulceratio pulmonis, vel Thoracis, vel faucium, ut & tuſſicula, & debiles comiten-

tentur febres, & corpus conficiatur, lib. finit. Nominaturque etiam Tabes, alicujus corporis particulæ præter naturam diminutio, ſive ea in prima formatione hujuſmodi appareat, ſive poſt, eademque ejuſdem particulæ atrophiam vocant, de diff. morb.c.9. vide ex ægritudine ſenectus & Phthiſis.

Tabes oculi, quæ & Rhetidoſis dicitur, eſt ſolius imminutæ pupillæ corrugatio, incidentibus aliis ſuper alias rugis, quod ſpiritus parcior à primo Cerebri principio, quam pro natura deberet, affluat; differens à Tabe oculi ſenum, quæ eſt corrugatio corneæ tunicæ, & pupillæ anguſtia, tamen ab imbecillitate ſenectæ ex defectu humoris tenuis, quo repletur, tum ex ſpiritûs ſupernè affluentis inopia, 10. de uſu par. 5. 3.aph. 16.

Tabida febris, vide ex ægritudine ſenectus, & Maraſmus.

Tabidos appellant veteres medici, qui morbo tabifico, quem Phthoën vocant, ſunt opportuni. Tales pleniſſimè ſunt, qui adeò ſunt anguſto thorace, & reſtricto, ut à tergo in morem alarum promineant apertâ ſcoptulâ, unde hos etiam Pterigodes, i. alatos vocant; Præterea quibus caput facilè impletur, quòdque ſpiritus organis multas deſtillationes dimittit, hi facilè tabeſcunt, com. 1. in 1. de morb. vulg. 18.

Talpa, & Teſtudo, ſunt affectus cutis capitis proprii, quæ nomina recentiores addiderunt, cum penes antiquos hi affectus, neque nomen, neque tractationem invenerint. Teſtudo autem Guidoni, abſceſſus eſt magnus, mollis, humoralis latiore forma in modum teſtudinis, unde nomen accepit, quæ ſi in capite naſcatur talparia, vel talpa dicitur; in collo, bocium, in teſticulis, hernia; interdum autem cum pure, ſquamis, vel fiſtulis reperitur, reponitur ſub abſceſſuum genere, ſubque meliceride

potiùs

potiùs quàm atheromate. Talpa verò, cum albam materiam contineat, ad atheromata potiùs quàm meliceridem refertur. Bocium verò vulgus vocat, mollem, & laxum tumorem in exteriore gutturis parte, quam Græci Bronchocelem, noſtri herniam gutturis, & eo affectos gutturoſos vocant. Eſt autem colli tumor grandis, & rotundus inter cutem, & aſperam arteriam, in quo, modò caro hebes, modò humor aliquis, melli, adipi, pulti, aquæve ſimilis includitur. Huic ſimilis affectus eſt, quem Guido vocat Natam, ſeu Naptam, quæ eſt excreſcentia magna, carnoſa, veluti caro Natium, vel ancharum, diverſarum quidem formarum, & magnitudinum, cujuſmodi ſunt melopepon & cucurbita.

Talus non idem eſt ac malleolus, ſed talus eſt os ſub malleolis contentum, undequaque contectum, quod ne tangere quidem poſſis, lib. de oſſib. c. 22.

Taraxis, ſeu Conturbatio, eſt cum oculus leviter, ac mediocriter commotus, tandem rubicundior evadit, lib. Introd. cap. 15. quem Paulus definit, eſſe humiditatem & caliditatem oculi cum rubore præter naturam, à cauſa externa inductam, ut Sole, fumo, pulvere, oleo; quò differt ab ophthalmia, quæ cauſam tantùm internam agnoſcit, Paul. lib 3. cap. 22.

Tardus pulſus eſt cum longo tempore, arteria diſtenditur, 1. de diff. pulſ. cap. 7.

Tarſon, vide Pedion.

Tarſus oculi, eſt ſubſtantia quædam membrana durior, ac tenſa, qua parte Perioſtios oculi tunica remeare ad corneam incipit, tenuibus quidem pertuſa foraminibus, ex quibus palpebrarum pili emicant propter ſuam duritiem, extendens in rectitudinem palpebras, 10. de uſu par. vide Cilia.

Taurus eſt inferior Colis pars, in longitudinem ejus vergens, uſque ad ſedem porrecta, lib. Introd. cap. 10.

Tela aranea, vide Rhagois.

Telephia, & Chironia ulcera dicuntur invetera-ta, & quæ vix curam recipiunt, cicatricemque dif-ficillimè contrahunt: ſic dicta, quòd Chirone me-dicinæ peritiſſimo ad ſanationem indigeant, vide Chironia.

Telma, id eſt ſolidum, & tenſum, durumque ac pilis etiam nudum, facilèque ſentiens, pedis veſti-gium, lib. de muſc. diſſ. cap. 33.

Temperies, vide Symmetria.

Tempora, Κρόταφοι appellantur partes ab utro-que ſyncipitis latere ſupra aures ſitæ, lib. Introd. cap. 10.

Tempora morborum talis res morbi ſunt, qua-lis animalibus differentia ſecundùm ætates; neque enim tempus ſimpliciter hoc vocabulo ſignificatur, neque conveniens illud tempus, in quo præſidia eti-am conſideramus, ſed tantùm morborum ætas, quæ temporum viciſſitudine immutatur, ut animal ætatibus, lib. de morb. temp. cap. 1.

Temporales ſuturæ, vide Lepidoides.

Temporales muſculi, vide Crotaphitæ & Man-dibularij.

Tendones, fines ſunt eorum muſculorum, quos pronervationes, id eſt, aponeuroſes vocant, qui qui-dem medijs partibus ſunt nervoſiores, inter ſe ta-men in eo differunt, quòd aliquando minùs, vel carnoſæ, vel nervoſæ ſubſtantiæ in ſe habent; quando ſanè carnis ſubſtantia ineſt amplior, car-noſam pronervationem, quando parcior, nervoſam appellant, 2. de artic. 5.

Teneſmus eſt continua & implacabilis deſiden-di cupiditas, qua nihil præter cruenta pauca, & mucoſa egeritur; quæ affectio aliquando tentio, & tenſio appellatur, quoniam in ea fit in recto inte-ſtino tentio, quam cum dejicere vehementer homi-nes

nes appetant, continuò exurgunt, 7. aph. 27. Tentio item, aliquando tractum corporis ſignificat. lib. finit.

Tenor apud Hippo. eſt idem, quod nervus intentus, 1. de placit. 9. & 1. de artic. 47.

Tenſio, vide Teneſmus.

Tenſivus dolor eſt, qui extenſionis ſenſum inducit, 3. loc. afl. 9. Unde tenſiva laſſitudo, quæ & phlegmonoſa eſt, 7. de comp. med. loc. cap. 1. vide Dolor triſtis.

Tentigo, vide Priapiſmus.

Tenue inteſtinum, eſt tertium in ordine, jejuno inteſtino ſubſtantia ſimile; differt autem, quod neque vacuum reperiatur, neque tot vaſis, & involucris ſcateat, 6. de anat. adm. cap. 9. quod & Ileon & Involucrum appellatur, lib. de anat. viv.

Tenuia appellantur medicamenta, quæ facilè in tenues comminui partes poſſunt, Leptomeri Græcè; Craſſa, quæ contra, Parimeri appellata, 1. ſimpl. 3.

Tenuis pulſus, vide Gracilis.

Terebella, vide Abaptiſta.

Teredo, Teredon, ſive Terdo, eſt caries in oſſe, 3. method. primo.

Teretes lumbrici ſunt, palmi longitudine, vel etiam majore, ad ſtomachum uſque proſerpentes vermes, lib. Introd. cap. 13.

Tergum, Noton Græcè, ſunt poſteriores corporis partes, quæ collo ſubjacent, ſcapulis, dorſo, ſpinâ, & lumbis conſtans, lib. Introd. cap. 10.

Terra Argyrite, vide Argyrite terra.

Terra medicaminoſa, quòd aquâ irrigatâ, facilè in lutum ſolvitur, terra appellatur; quia verò ea utimur velut alijs medicamentis, idcirco non injuria Pharmatitis, Latinè ſola medicaminoſa vocatur, nempe quia ſola eſt ejuſmodi, ut evidentiorem

vim

vim medicaminoſam poſſideat; 9. ſimplic.

Terræ inteſtina, Geſentera Græcè, id eſt, Lumbrici terreſtres, 11. ſimplic.

Tertiana ſimpliciter, eſt tertiana intermittens, contingit enim hanc ipſam ſine aliqua adjectione tertianam ſimpliciter ita nominari, quemadmodum, & quotidiana intermittens, quotidiana ſimpliciter appellatur, 2. de diff. feb. cap. 7. Earum febrium intermittentium, quæ tertia quoque die acceſſionem faciunt, quæ quidem breve habent acceſſionis tempus (quod duodecim horarum, æquinoctialium ſpatio ad ſummum finitur, 2. de differ. febr. cap. 3.) ac cum rigore invadunt, & per ſudores & bilis vomitum, & biliosa excrementa finiuntur, his tertianæ exquiſitæ nomen impoſitum eſt, quibus verò aliquid horum deficit, hæ non exquiſitæ, ſed ſimpliciter tertianæ appellantur; quod ſi intermiſſionem minorem habuerint, acceſſione videlicet in longius tempus protracta, hæ tertianæ extenſæ vocantur, 2. de diff. febr. cap. 8. Exquiſita verò tertiana eſt, quæ ſui ipſius naturam puram, ſynceramque ſervat, id eſt, flavam bilem redundantem, & motam, tempus æſtivum, locum calidum & ſiccum, hominis ætatem, & temperiem ſimilem 4. aph. 59.

Tertianus circuitus, vide Quotidianus.

Teſtes, teſticuli ὄρχεις, ſunt corpora duo glandulosa, alba, mollia, rara, laxa, cavernoſa, rotunda, ſeminis, & generationis principium, quæ quod duo ſint, δίδυμοι appellantur, quos Gal. 3. aliment. fac. glandibus annumeravit; quæ in maribus extra membranam abdominis ſunt, & propendent muſculis, quos κρεμαστῆρας vocant; mulieribus intus latent à lateribus uteri, frigidiores, minores, & imperfectiores quàm marium, 14. de

de uſu. cap. 10.

Teſtudo, vide Camarion, Fornices, Talpa.

Tetanos, rigor, diſtentio nervorum; eſt convulſio perpetua totius corporis rigidi, & in neutram partem ſe inclinantis, contractis ad ſuum principium nervis, & muſculis, quib. caput annuit, renuit, circumagitur, æqualiterque antè & retro tenſis, Gal. lib. de muſc. diſſ. vide Diſtentio.

Tetrapharmacum medicamentum eſt, quod ex cera, adipe, reſina, pice, æqua omnium portione conſtat. Adverſus Lycum. cap. 7.

Thele, papilla, mammæ capitulum eſt, unde infans lac ſugit, medium in mamma protuberans, quam ambit circulus quidam ſubniger, qui φῶς appellatur.

Thenara propriè vocant prominentes volæ manûs partes, à verbo θείνειν, quod eſt verberare, ut nonnulli volunt qui Etymologiis gaudent; quippe cum his prominentibus partibus percutere ſoleamus ea, quæ percutimus; alii non omnes partes prominentes palmæ ita appellari ajunt; ſed ſolas eas, quæ ſub pollicibus extant, 1. de fract. 20.

Therapeutice, id eſt, medendi methodus, 7. de compoſit. med. per gen. cap. 1. quæ & Curatoria dicitur.

Theriacam appellarunt Crito, & eum ſequuti quod viperæ carnes acciperet; Andromachus verò qui primus illam compoſuit, Galenen, hoc eſt tranquillam, lib. de uſu Theriac. ad Pamph. prope finem.

Therioma teterrimum ulcus eſt, tum ex ſe naſcens, tum alteri ſuperveniens, ut refert Celſus, colore lividum, nigrum, odore fædum, multo mucoſo humore repletum, quod inflamma to, febris, prurigo & dolor comitantur, à quo ſanguis interdum fluit, ſerpit & exedit, atque ob id aliqui

herpe-

herpetem exedentem, vocant, aliqui dicunt idem eſſe cum Carcinomate, quod Gal. comm. 2. in 6. Epid. dicit in ſolo pulmone generari, alii in quacunque corporis parte.

Thermantica, calfactoria medicamenta ſunt, quæ ſuo calore omnem perfrictionem, & ſtricturam calefaciunt, lib. de Dynam. in prœmio.

Therminthi nomen, nigras quaſdam puſtulas in cruribus maximè orientes ſignificat, à figura, coloris, magnitudiniſque ſimilitudine, quam cum Therminthorum, id eſt, cicerum fructu habent, derivatum com. 3. in 6. de morb. vulg. 37.

Thlaſma, quæ & Thlaſis dicitur, vide Rhegma, & Unionis ſolutio.

Thlypſis, vide Epiparoxineſte.

Thoracem conſueverunt Medici appellare, totum illud corporis ſpatium, quod duodecim coſtis, utrinque circumſcribitur, pertinetque anteriore quidem parte ad pectorale os, ac ſeptum tranſverſum, declinat verò poſteriore ad ſpinam duodecim vertebris, ac reflectitur, lib. de oſſib. cap. 13. & 6. de uſu p. cap. 2.

Thorexin nominare conſuevit Hippoc. vini potionem, 2. aphor. 21.

Thrombos ſanguinis grumus eſt, ſeu ſanguis concretus, 5. meth. 8.

Thrombωſis eſt dum lac grumeſcit in mammis, & in caſei formam tranſit; grumeſcentiam lactis interpretes nonnulli vocant.

Thymiama hoc eſt ſuffumigium, quod ex moderatè adſtringentibus, reſiccantibus, ac diſcutientibus vitioſos, & ſeroſos humores, & corrigentibus humorum malitiam, & contrariam vim habentibus adverſus putrefactiones, quorum plurima ex aromatum ſylva habentur, conſtat, 8. de compoſ. med. loc. cap. 7.

Thy-

Thymus, aſperæ carnis extuberatio eſt, quæ ſimilis circa genitale, ac ſedem oritur, lib. finit. & 14. metho. 13. Eſt & tumor præter naturam, vide Epulides. Eſt & Thymus idem quod Glandium, ſeu Aden, ſeu Glandula, vide Aden, Glandula, vel ut alii Thymos carnoſa eſt excreſcentia, nunc in Glande, nunc in præputio, nunc in ipſa ſede conſiſtens, ſic dictus; quod Corymbis Thymi ſit ſimilis. Thymorum autem alii mites, alii maligni; Mites ſunt exigui, ſcabri, candidi, dolore carentes; feri autem ampliores, ſcabriores, lividi, dolorifici.

Thyreoides chartilago, vide ſcutiformis, & Cricoides.

Thyroides, eſt oſſis pubis foramen ab oſtii ſimilitudine, ſic appellatum, 3. de anat. adm. cap. 13.

Tibia eſt tota cruris pars, inter talum, genuque poſita, in interiori parte ſita, cujus tibiæ pars anterior tenuis, & carnis expers, Ocrea appellatur, libr. de oſſib. cap. 22. Eademque infra genu Anticnemion, (Latinis Crea) 2. de anat. adm. cap. 4. poſterior Carnoſa pars Sura, & Gaſtrocnemion, 16. de uſu p. cap. 8.

Tilmata, i. vulſiones factæ in fibris muſculorum, dum nimis diſtentæ interdum rumpuntur, 4. de iis, quæ in medic.

Titillatio oculorum, vide Mollities.

Toma pro Phlebotomia uſurpatum, 2. de nat. hum. 9.

Tomi dentes, id eſt Inciſorii, dicuntur quatuor primi anteriores, ad cultri ſimilitudinem, ad eos cibos incidendos, qui mollitiem in ſe habent; ſicuti ad dura confringenda, alii utrinque proximi conſtituuntur; cæteri omnes dentes molares, ſive maxillares appellantur, lib. de oſſib. cap. 4. quos etiam Mylas, id eſt, Molas vocant, 11. de uſu par. ca. 8.

Tonica, ſive Tonotica medicamenta ſunt quæ

extrinſecus illiniuntur, robur particulæ læſæ inſerentia, 13. met. c.22.

Tonicus motus eſt, qui exercetur a corpore laborante Tetano, duabus contrarijs virtutibus oppoſitorum muſculorum inter ſe pugnantibus, 1. de motu muſc. cap. 8.

Tonos, ideſt, nervus, nuncupatur ab ipſis operationibus, vnum inſtrumentum duobus nominibus; eo quod nervus neuin, hoc eſt mutare, ſeu flectere, & tonos tinin, hoc eſt tendere, natum eſt, 1. de motu muſc. capitu. 1. vide Nervus.

Tonſillæ, vide Iſthmus, Uvæ, Pariſthmia.

Tophus; vide Callus.

Topica remedia, id eſt localia, 13. meth. c. 22. quę loco affecto non priùs applicari debent, quàm totum priùs corpus purgetur; ne his irritato affectu, plus etiam affluat ad membrum læſum, vitioſi ſucci, lib. de remed. par. fac. cap. 6.

Torcular, ſive Linon, eſt locus quidam vacuus, quaſi Ciſterna in vertice capitis, in quem meningis duplicationes ſanguinem deducunt, vnde velut ab arce quadam, omnibus ſubjectis partibus, ſanguinis rivi mittuntur, 9. de uſu par. cap. 6. & 9. de anat. adm. cap. 1.

Tormina, ideſt Dyſenteriæ vocabulum, non pro vlceratione inteſtinorum, vt plerique medici ſolent, ſed pro cruenta ex inteſtinis proluvie ſumit Hipp. ut etiam quando ex Iecoris imbecillitate cruenta dejiciuntur, affectio ea torminum nomine appelletur, id quod & fieri, & dici à Medicis quoq; videtur, 4. de art. 40. Fiunt autem tormina, & propter morſum vehementem, & propter ſpiritum flatuoſum, qui non habet exitum, ſed in inteſtinorum involucris eſt interceptus, 4. aph. 11. vide Dyſenteria.

Torpor eſt motus & ſenſus difficultas in toto corpore, & maximè in artubus à frigore, & compre-

preſſione nervoſorum corporum incidens, 1. de cauſ. ſymp. cap. 5. Aliquando torpor ſignificat, ventriculi in concoquendis cibis imbecillitatem, com. 3. in 6. de morb. vulg. 1.

Tortio eſt cum articulus quidem eſt illæſus, ſed nervoſæ circa ipſum partes tortæ ſunt, id quod maximè in ijs contingit, quorum in vacuum greſſus dilabitur, 3. de ijs quae in med. 31.

Toxica, hoc eſt venena, quæ mortem inferunt, libr. de Dynam.

Trachea, id eſt, aſpera medicamenta, quæ ſuffocata loca ulcerant, & exaſperant, lib. de Dynamid. in proœmio.

Trachea arteria, vide Aſpera arteria.

Trachωma, altera eſt ſpecies ſcabiei palpebrarum, aſpera, dolorem, & gravitatem faciens, in oculis humiditatem generans, lib. de ocul. par. 4. cap. 9. Inde Trachomata appellantur, quæ hanc aſperitatem detergunt, 14. meth. 19. Hinc τραχύτης, aſperitas, quæ eſt vitioſa conformatio parti, cui accidit, inæqualitatem abſumpto humore inducens, oppoſita affectio lævitati, quæ ſunt duo prima morborum genera in formatione ſita.

Traductio, eſt diducti oſſis in naturalem ſtatum revocatio, lib. finit.

Tragemata, ſunt ea quæ poſt cœnam, voluptatis inter bibendum excitandæ gratiâ, & ad dulcorandum, aſſumuntur, 1. de alim. fac. 34.

Tranſpiratio, ſeu Perſpiratio, eſt inſenſibilis per poros perflatus, 1. de ſanit. tuen, cap. 12. vide Inſpiratio.

Tranſlativus motus, vide Metalepticus.

Tranſumptivus motus, quem Metalepticum vocant, quo in machinis utuntur plurimi, tum architecti, qui mechanici dicuntur, tum medici, qui organici nuncupantur, qualem motum natura

muſculis conciliavit, quoniam nervorum eorum principio ad Cerebrum appenſo, quando ratio vult tanquam habenis quibuſdam muſculos laryngis intendere, motus qui à principio proficiſcitur à ſuperiori loco per totum collum fertur deorſum, ad multam uſque thoracis partem, indeque rurſus redit uſque ad laryngem, ubi nervis in prædictos muſculos inſertis, quaſi à manibus quibuſdam ſinguli muſculi deorſum trahunt, 7. de uſu par. 14.

Traulotes, Latinis Blæſitas nominatur, qui hac paſſione correpti ſunt, τραυλοὶ Græcis, Blæſi verò Latinis dicuntur, & ſunt qui aliquam certam literam exprimere non valent.

Tremor, vide Palpitatio.

Tremor oculorum, vide Mollities.

Trichiaſis, i. capillitium, morbus eſt in quo cum craſſa urina, veluti capilli unà exeunt, 4. apho. 76. Adhæc Trichiaſis eſt affectio, in qua pili inutiles, & pungentes palpebris enaſcuntur, 4. de comp. med. loc. cap. 8.

Triens, hoc eſt unciæ quatuor, 4. de comp. med. per loc. cap. 14.

Triglochina, ſive Triſulca figura eſt, quæ quinque membranis Cordis, tribus dextera parte, duabus ſiniſtra, ſimiles in figura triangulari, telorum cuſpidi aſſimilatur, 7. de anat adm. cap. 9.

Trigona medicamenta ſunt, ex ſeminibus compoſita, quæ ſicut ad torporem inducendum in præſens mitiora, ita in futurum ſunt tutiora; adque hæc quoque omnia, utiliùs anodyna ſumuntur, 12. meth. cap. 1.

Triſmos, ſive Tryſmos, id eſt ſtridor, eſt convulſio muſculorum mandibularum, ex qua fit dentium invita concuſſio, 2. de cauſ. ſympt. cap. 2.

Triſulca, vide Triglochina.

Tritæophyes (quæ & Tritæus) febris, hoc eſt tertia næ

tertianæ naturam ſapiens nominabitur, quæ tertio die exaſperatur, & fermè in integritatem remittitur; ſed ſi qua febris, tertio quoque die exacerbatur, neque per minimum intervallum ita miteſcat, ut in eo febricitans prope ſinceram integritatem eſſe videatur, hanc ſi quis triæophyes nominare velit, forſan, & ipſe non ſine ratione in hanc ſententiam deſcendere videbitur, com. 2. in 6. de morb. vulg. 23.

Tritæus, vide Tritæophyes.

Trivus, Græcè Τρίϐος, apud Hippoc. ſignificat eam corporis partem cui ſive ſtantes, ſive ambulantes, ſive ſedentes, ſive jacentes, innitimur, ut ſtantibus nobis atque ambulantibus, plantę pedum, nates ſedentibus, ſpina ſupinis, cubito innitentibus, cubitus, 2. de his quæ in medic.

Trochantera, quod & Tuberculum magni oſſis femoris proceſſum vocant, 2. de anat. adm. cap. 6. & lib. de oſſib. cap. 21. vide Femur.

Trochlea brachii, vide Bathmides.

Trochiſcos, vide Paſtillos.

Tromata, hoc eſt ictus, nominat Hipp. magnas noxas ab aliquo extrinſeco, etiam ſine vulnere illatas, com. 5. in 6. de morb. vulg. 12.

Tromos, id eſt tremor, 2. meth. 2.

Trypſin, vide Anatrypſin.

Tryſmos, vide Triſmos.

Tubercula, ſunt quædam ſponte naſcentes, & celerrimè factæ inflammationes, quæ celerrimè in altum attolluntur acumen, & celerrimè ſuppurantur, & plurima horum in inguinibus & alis eſt generatio, quoniam in his partibus plenæ ſunt adenes, qui apti naturâ ſunt ad has ſuperfluitates promptè excipiendas, 3. aphor. 26. Tuberculum adhuc & Phyma nominat Hippoc. quod in aliis ipſe ſolitus eſt vocare ſuppurationem, Græcè Emphyema, 7. aph. 8. de tumor. cap. 15.

Tumor, vide Oncos.

Tunicarum nomine, quidam ſola compoſita operimenta deſignant, alij autem craſſa, alii niſi compoſita ſimul & craſſa extiterint, eis appellationem hanc non tribuunt; Ad eundem autem modum, & de membranis litigant; quibuſdam enim ſimplicitas ſufficit; aliis autem tenuitas; alii ambobus opus eſſe arbitrantur, ut ita nominentur, & niſi tenue fuerit ſimul & ſimplex operimentum, id volunt vocare membranam; At antiqui certè, tunicas, membranas, meningas, prȩter hæc omnia ejuſmodi vocant, quos nos quoque ſequentes, à vana quidem in nominibus garrulitate, diſcedemus, 4. de uſu p. cap. 9.

Tunicæ cordis ſunt corpora tegentia extrinſecus utrunque ventriculum cordis, 6. de uſu p. cap. 8.

Turgere, verbum eſt tranſlatum ab animalibus concubitum appetentibus, ad humores; nam ſicuti illa ſtare loco non poſſunt quadam titillatione impulſa, eoque affectu concitata, ſic & humores plerumque in motu vehementiore, atque transfluxu à partibus ad partes in morbi principio hominem infeſtant, moventes, titillantes, & quieſcere non permittentes, cum & ipſi pariter moveantur, & transfluant, & tanta latione ægrum moleſtent; Tales ſunt humores turgentes, qui ſunt in motu, latione, & fluxu, 1. apho. 22.

Turgidus dolor eſt, qui à parte primariò affecta, veluti è radice incipiens, celeriter in partes adjacentes transfertur, 2. loc. aff. 7.

Turgidus pulſus, vide Gracilis.

Tuſſis, eſt vehementiſſima quædam efflatio, quâ plurimus ſimul, celerrimèque foràs actus ſpiritus attrahat, propellatque ſuo impetu, quæ vias ſuas obſtruunt. 2. de ſympt. cauſ. 4. Cum enim externus aër in aſperas arterias trahatur, quæ cartilagineæ

lagineæ duræque ſunt, nec contrahi circa id quod continent, poſſunt, incitatum hunc excogitavit ſpiritus exitum, quem vocant tuſſim, quo ſpiritus ſibi ipſi violenter, & cum impetu delatus, vias expurgat, non aliter quàm tibias, & fiſtulas expurgant harum opifices, 4. de cauſ. ſympt. 3.

Tuſſis ſicca, in qua nihil expuitur, 4. aph. 54.

Tyloſis, id eſt callus; ſic autem nuncupatur, cum in palpebris aſpritudines ex ſenectute craſſiores, albidiores, & parùm ſenſiles extiterint, eoque minùs deleri poſſunt, lib. introd. cap. 15.

Tympanias qui & Tympanites, Hydropis eſt ſpecies, in quo ſpiritus totam thoracis ſuperiorem, & inferiorem regionem, tumentes facit, 4. acut. 111. vide Aſcites.

Tyneſmus, qui & Tineſmus, & Teneſmus appellatur, eſt recti inteſtini vehemens tenſio, & prompta dejiciendi cupiditas, paucis admodum ſequentibus excrementis, quæ quidem ab initio pituitoſa & pinguia, progreſſu verò temporis, etiam abraſionis ſpecie dejiciuntur; ſed per totum morbi ſpatium, iis quae à ſupernis deſcendunt, haudquaquam miſceri videntur, 6. loc. aff. 2. Atqui Tineſmus ulcus eſt in recto inteſtino factum, quod quidem infert ſymptomata Dyſenteriæ ſimilia, nixus tamen multò vehementiores, 3. de ſymp. cauſ. 2.

Typhodes febres, id eſt ſuccendentes, ut Cauſodes incendentes ſunt, quarum media eſt ſemitertiana, 1. aphor. 12. vide Febris Typhodes.

Typhomania (quae & Typhonia) eſt delirus Lethargus, vel lethargicum delirium, libr. finit. quæque, Typhomia appellatur, commiſtus affectus ex lethargo & Phrenitide, lib. de Comat. cap. 2. Ego verô quoties ad finem uſque tum deſipientia, tum Coma perſiſtunt, affectionem hanc ex phrenitide, & lethargo miſtam appello, quidam Typho-

maniam vocaverunt, 1. prorrhet. 1.

Typus eſt ordo intentionum & remiſſionum; Periodus ſive circuitus eſt tempus intentionum, ac remiſſionum in morbis factum, lib. de Typis cap. 2. ſive eſt formula quædam acceſſionis, cum vel ſubſequitur, vel anticipat, 1. criſ. 3.

Tyria apud Arabes, & barbaram ſectantes medicinam, idem eſt ac Ophiaſis; Tyri enim voce, omnes ſerpentes, & potiſſimùm Viperas intelligunt.

V

VACUATIO, Græcè Κένωσις, vide Purgatio.

Vacuus pulſus eſt, qui arteriæ elevationem facit bulloſam, ut digitorum impreſſioni egreſſus, per vacua occurrat, 1. de diff. pul. cap. 6.

Vaginalis tunica, vide Elytroide.

Vaginæ, vide Membrana dura.

Valga appellantur crura, in exteriorem partem vergentia; quæ verò in interiorem, vara & manca, 3. de his, quæ in med. 31.

Vapor, humor eſt extenuatus, qui pluribus eſt in ſpiramentorum raritate, corporis mollitie, ſubſtantiæ fuſione, 1. ſimpl. 8.

Varices, ſive Cirſus, venas omnes dilatatas antiqui appellabant, lib. de tumor. 16. Varices, ſunt venæ latiores in coxis & teſticulis & cruribus, quæ ex craſſo, & melancholico ſanguine contingunt, adeò ut pellente natura ad partes ignobiliores, humores craſſos, & melancholicos, dictarum paſſionum generatio ſequatur, 6. aph. 21.

Variciformis flexus, vide Flexus variciformis.

Varicoſum paraſtata, vide Glanduloſi aſſiſtentes.

Varicoſus aſſiſtens, vide Genitalis, Glanduloſi aſſiſtentes, & Meatus genitalis.

Varicoſus meatus, vide Genitalis.

Varus, exiguus durusque tumor eſt in faciei cute obortus Græcè Ionthos, qui differt à ficoſis tumoribus in mento provenientibus, non ſolùm quòd ex craſſo humore conſiſtat, verùm etiam quòd participet tenui quadam ſanie, ratione cujus facilè ulceratur, non rectè atque ex arte curatus, lib. de remed. par. fac. c. 11. vide Ionthos, & Ficoſus tumor.

Vaſa deferentia, vide Glanduloſi aſſiſtentes.

Vaſa ſpermatica, Seminaria, quæ vulgò præparantia appellantur, vide Glanduloſi aſſiſtentes.

Vehemens pulſus, ſive Validus, & Fortis, eſt qui violenter tactum impellit, remiſſus ſive languidus, qui debiliter, de pulſ. ad Tyron. c. 3. & lib. 3. de differ. pulſ. cap. 5.

Vehementia morbi, eſt ea, quam magnitudinem vocant, & mos morbi, quem modum appellant, 1. criſ. 3.

Vellicationes, ſeu diſcerptiones, junioribus medicis appellantur, vulſiones, quæ in fibris muſculorum contingunt, dum nimis intentæ interdum rumpuntur, 3. de his, quæ in med. 30.

Vena, φλέψ, eſt vas ſpermaticum, una conſtans tunica, fibris triplicibus contextum, ſanguini deferendo deſtinatum; venæ etiam nomine, arterias comprehenderunt veteres, quo ſenſu Plato in Timæo venas à Corde oriri aſſerit, ut teſtatur Gal. 6. de Pl acit. vide Arteria.

Vena arterioſa, vide Arteria venoſa.

Vena axillaris, vide Axillaris vena.

Vena azygos Græcè, conjugio carens Latinè, vulgò vena ſine pari, ea eſt quæ in quibuſdam animantibus juxta Cor adnaſcitur, in quibuſdam verò ut in hominibus, ex ea emergit parte, qua jam Cordis aurem vena Cava tangit; Hinc ſi quidem emergens, humiliùs depreſſiùſque per Cor defer-

tur, atque in ſpinam contorquetur, 2. acut. 10.

Vena Baſilica, vide Axillaris.

Vena capillaris, vide Apanthiſmos.

Vena capitis, vide Humeraria.

Vena Cava, vide Cava vena.

Vena Cephalica, vide Cephalica vena.

Vena communis, vide Communis vena, & Media vena.

Vena conjugio carens, vide Vena azygos.

Vena coronalis, ſive Stephaniæa, vide vena Periſtephaniæa.

Vena craſſa, vide Craſſa vena.

Vena cubiti externa, vide Humeraria.

Vena cubiti interna, vide Axillaris.

Venæ emulgentes, vide Emulgentes venæ.

Vena Funis brachij, vide Funis brachij.

Venæ guidez, vide Apoplecticæ.

Venæ Hæmorrhoidales, vide Aemorrhagia.

Vena Hepatica, vide Axillaris.

Vena Humeralis, vide Humeraria.

Vena Jecoraria, vide Cava vena.

Vena Iſchiadica, vide Iſchiadica vena.

Venæ Jugulares, vide Apoplecticæ.

Vena lata & magna, hoc eſt humeralis, 1. de artic. 53. licèt communiter medici, & anatomici magnam vocent venam Portę, ſicut Cavam, maximam appellant.

Vena manifeſta, vide Manifeſta vena.

Vena media, vide Communis.

Venæ meſaraicæ, vide Meſenterium.

Vena nigra, vide Media Cubiti vena.

Vena Periſtephaniæa, eſt quæ Cor ipſum Coronat, principiumque ſui ortûs, extra membranas habet, 6. de uſu par. cap. 14.

Vena Poplitis, eſt ramus medius venæ Cavæ, qui deorſum ad poplitem fertur, ubi vulgò vena Poplitis

plitis dicitur, qui per profundum Suræ procedens, non modicam in muſculos ejus ramorum ſobolem ſpargit atque ob id, hæc vena communis, ſeu media dicitur, quemadmodum in manu, lib. de diff. ven.

Vena porta, vide Cava vena.

Vena purpurea, vide Communis vena, Media vena.

Vena ſalvatella, vide Salvatella vena.

Vena ſaphena, vide Saphena vena.

Vena ſine pari, vide Vena azygos.

Vena ſplenitica, vide Salvatella vena.

Venæ, & arteriæ umbilicales ſunt, quæ uteri acetabulis adhæreſcunt, quibus fœtus in utero alligatur, & alimentum trahit, 1. de ſemin.

Veneticos oculos appellant, eos qui ſuffuſione affecti ſunt; fiunt autem Venetici oculi duob. modis, vel propter aquam ſi nimiùm fuerit coagulata, vel propter ſiccitatem, quam patitur Cryſtallinus humor, lib. de ocul. par. 4. c. 12.

Ventralis diſpoſitio, vide Cœliaca.

Ventrem ſuperiorem veteres appellabant thoracem; alimenti receptaculum omne, quod à ſepto tranſverſo eſt, ventrem inferiorem; Interdum autem ventrem ſuperiorem nominabant, in quem cibi aſſumuntur, quæ ab eo ſunt omnia, ventrem ſuperiorem; Interdum quoque & ſola, quæ craſſiora ſunt inteſtina; ſunt qui Colon duntaxat, ventrem inferiorem vocant, 4. acut. 112. 7. aphor. 38.

Ventriculus eſt, in quem primò animalia cibum requirunt, 6. de anat. adm. cap. 2. Aliquando ventriculi os, per abuſionem, pro ſtomacho ſumitur, lib. de cur. rat. per. ſang. c. 1.

Vermiculans pulſus eſt, cum ſpecies exhibetur, quaſi perreptantis arteriam vermis, undarum in modum inſurgentis; & non uno tempore arteriæ diſtentæ parvus, languidus & creber. Sin autem

non parvitati, ſed magnitudini ſit adjunctus, dicitur Undoſus; ſi ad extremam deveniat remiſſionem, crebritatem, & parvitatem, formicans dicitur, de Pulſ. ad Tyronem, cap. 8. & 1. de differ. pulſ. 26. & 27.

Vermiformis excreſcentia, ſive Epiphyſis, vide vermis Cerebri.

Vermis cerebri, eſt obſtaculum quoddam, quod habet porta, qua à medio Cerebri ventriculo, ad poſteriorem itur, cujus forma eſt ſicut pinea, lib. de ocul. par 2. cap. 2. Quin particula quædam Cerebri, incumbit meatui, qui eſt à Cerebro ad Cerebellum, quæ circumſcriptionem obtinet figurâ vermi ſimilem, in lignis enaſcenti; Hinc etiam nomen Anatomici invenerunt excreſcentiam vermiformem, corpus hoc, quod totum meatum contegit, vocantes, 9. de anat. adm. 5. diciturque vermiformis epiphycautes, 9. de anat. adm. 5. diciturque vermiformis epiphyſis 8. de uſu par. c. 14.

Vernaculus morbus, vide Endemus, & Communis.

Verricularis, vide Amphibleſtroide.

Varrucoſa, vide Dulcia ulcera.

Vertex Capitis, (Græcè Κορυφὴ) in media capitis regione ſynciput ſuperante, eſt collocatus; unde velut à centro circulus, capillorum proventus, incipere videtur, lib. Introd. cap. 10.

Vertex Cordis, eſt inferior viſceris terminus, figurâ turbinatus, qui infernæ pectoris oſſis regioni cohæreſcit, cujus in extremo mucronata chartilago conſtituitur, 7. de anat. adm. cap. 3.

Vertebra, vide Dorſum.

Vertigo eſt affectio, qua caput circumagi videtur, 4. acut. 42. vide Scotodinos.

Veſica fellis, vide Cyſtis Choledochos.

Veſtigium, vocatur inferior pars pedis, 2. de fract. 10.

Veter-

Veternus, hoc eſt gravis ſopor, de cauſ. morb. cap. 3. ſive ignavia & ſtoliditas, 1. prorrhet. 31. & 2. aphor. 3. Dicitur autem Veternus, quaſi veteranus morbus, qui Lethargus vocatur, in quo ægri veteranorum, id eſt ſenum more, inexpergiſcibili ſomno detinentur. Terentius in Eunucho.

Vibratio, ſive Agitatio, eſt violentus alicujus corporis partis motus, ut conquieſcere non liceat, etiamſi ſtrenuè admodùm renitaris, differens à Tremore, qui niſi partem movere velis, non accidet, lib. de trem. palp. cap. 6.

Vibratus pulſus, (Græcè κλωνώδης) vide Convulſivus.

Victum appello, non hunc tantùm, qui cibo, & potione conſtat, verùm etiam, qui omnibus alijs, ut ocio, exercitatione, balneo, venere, ſomno, vigilijs, & omnibus, quæ quovis modo fiunt in humanis corporibus, id eſt, vivendi ratio, com. 3. in 3. de morb. vulg. 9.

Villi, vide Fibræ.

Vinaciæ ſunt ſolidæ uvæ reliquiæ, cum in torculari ſuccus ipſarum omnis expreſſus fuerit, 2. de aliment. facult. 9.

Vinum aparachyton, id eſt, originale, cui marina aqua non eſt addita, 4. de comp. medic loc. c. 7. cui opponitur vinum tethalaſſomenon, 4. acut. 2.

Vinum vinoſum, vide Hydatodes, & Oenodes.

Virtus naturalis, vide Virtutes.

Virtus ratiocinatrix, vide Virtutes.

Virtus vitalis, vide Virtutes.

Virtutes, (quas facultates Medici vocant, Plato animas) ſunt tres illæ, quæ toti corpori, ex ſuo quodam veluti fonte diſtributæ, animal gubernant; Prior quæ vel naturalis, vel altrix, vel appetitrix, alterans, & concoquens appellatur, 2. progn. 26. ad nutriendum animal neceſſaria, ſtirpibus commu-

nis

nis, quæ Jecur veluti pro fonte habet; canales verò ab hoc in totum corpus ſparſos, ipſas venas; Altera quæ & facultas, virtus, ſeu anima vitalis, & animoſa appellatur, quæ non modò ut ſtirpibus aut vita præditis, ſed etiam ut animalibus anima eſt inſita, ſedem habens in Corde, cujus canales arteriæ ſunt; Poſterior Ratiocinatrix in Cerebro domicilium habens, voluntarijs actionibus, unà cum ſenſibus præſidens, cujus canales ſunt nervi, ſenſum motumque in totum animal deferentes, 9. meth. 10.

Vitalis motus, vide Motuum ſpecies.

Vitellina bilis, quæ & lutea dicitur, vide Bilis pallida.

Vitiliginum, quas Alphos vocant, generatio ſimilis eſt generis cum eo affectu, quem Leuce ſive albam vitiliginem, Arabes Alboras appellant, non tamen ſub ijs tota caro vitiatur, ut in Leuce, ſed in ſummo corpore, veluti ſquamæ quæpiam, Vitiligines inſiguntur, albæ quidem ex pituitoſo, nigræ ex melancholico ſucco exortæ, 3. de ſympt. cauſ. cap. 2. In Vitiligine autem alba, fit nutrimenti appoſitio, non aſſimilatio, 1. de natur. fac. cap. 11.

Vitreus oculi, vide Hyeloides, & Cryſtallinus.

Vitreus humor à Praxagora, appellatur, qui vitrei nomen ipſi impoſuit, pituitæ ſpecies eſt, frigidiſſimus, quippe vitro fuſo, tum colore, tum ſubſtantiâ, haud abſimilis eſt, 2. loc. aff. 5.

Ulcera dulcia, vide Ochthode, & Dulcia ulcera.

Ulceratio oculi eſt ruptio circa corneam tunicam, quæ vel ex ictu, vel ex ſtrenua phlegmone oritur, lib. finit.

Ulcus, quod Græci Elcos, vide Unionis ſolutio.

Ulcus depaſcens, vide Phagedænas.

Ulna, vide Cubitus.

Ulomelia, id eſt ſolimembria, eſt totius corporis, ex membris compago, 1. de uſu p. 8.

Umbilicus nihil aliud eſt, quàm multitudo magnorum vaſorum, quæ ex multis parvis venis,& arterijs & propaginibus earundem per totum Chorion diſperſis, conflatur, & eo loco uniuntur, per quæ, & ſanguis, & ſpiritus ad fœtum derivatur, in medio urinaculum habentium, lib. de diſſect. vul. cap. 10.

Uncia habet drachmas octo, quæ drachmæ etiam Holce dicuntur; drachma habet ſiliquas duodeviginti,alij dicunt ſcrupulos tres;ſcrupulus habet obolos duos, obolus ſiliquas tres, lib. de pond.& (menſ.c.3.

Undoſus pulſus,vide Vermiculans.

Unguis, ſive Ungula, vide Pterygium.

Unio, vide Proſtheſis.

Unionis ſolutio, ſive Continuitatis ſolutio, eſt morbus, in quo partes, quæ ſecundum naturam unionem acceperunt,inter ſe ſolvuntur,lib. de conſt. art. c. 6. quæ ſolutio ſi in oſſe fiat,dicitur Fractura, ſeu Catagma; in nervoſis muſculorum partibus ex diſtentione, ruptura; in fibris Convulſio, ſeu ſpaſma; in carne ex vulnere inciſio, ex aliquo acuto punctura ſeu punctio, ex aliquo gravi contuſio; ex eroſione in oſſe, Teredon; in carnoſis partibus, Ulcus; in inſtrumentalibus & ligamentis, avulſio, ſive apoſphagma, ibidem. In vaſis, muſculisque ex violento ictu, vel gravi caſu, vel alio quopiam valente motu excitata, Rhegma & Thlaſma; cum contuſione & ruptione,Ecchymoſis,4. metho. 1.ab aliquo acuto occurſante, atque abſcindente,Inciſio, Diſſectio, & Sedes, lib. de cauſ. morb. cap. 11.

Univerſalis morbus, vide Communis.

Univoca, vide Aequivoca.

Vocis organa voco, per quæ ſpiritus redditus vox efficitur, hæc ſunt aſpera arteria,guttur, fauces, veluti ſpiritùs plectrum, per ipſas tranſeuntis, nam hæ vocis inſtrumentum ſunt, ut locutionis lingua.

Vola manûs nominatur, ſupina pars manûs juxta pollicem aſſurgens, Græcè Thenar, cui pars oppoſita Hypothenar, & Subvola vocatur, 1. de uſu p. cap. 17.

Voluntarius motus, vide Motuum ſpecies.

Volvulus, vide Ileos, & Chordapſus.

Volvuloſa, ſtomachi ſubverſio, vide Subverſio.

Vomica, vide Sinus.

Vomitus & nauſea, expultricis facultatis Ventriculi pravi motus ſunt, ad ea, quæ ventris corpus contriſtant, quàm citiſſimè per ſtomachum vacuanda; Nec idem eſt vomentibus & ſingultientibus motus, quippe in vomitionibus, ea quæ in capacitate ſunt ventris rejiciuntur, in ſingultu, quæ in ipſo ventris ſunt corpore, ſimili ſcilicet tum affectu, tum motu, qualis eſt iis, qui ex intemperie tuſſiunt, omnibus nimirùm ventriculi partibus, quod ſe contriſtat, expellentibus, 3. de ſympt. cauſ. c. 2.

Vrachichronius morbus eſt, qui brevi tempore finitur, Polychronius verò, qui longo tempore comprehenditur, 3. de dieb. decr. cap. 13.

Vrachòs, appellatur meatus, qui infantis Umbilico inſeritur, ex quo enaſcitur, & ſuſpenſus eſt, qui meatus mutuo congreſſu quinque vaſorum abſolvitur; nam à venis quæ ſecundas implent, binæ aliæ, prodeuntes ſunt venæ, ab arteriis ibidem ſitis, binæ arteriæ, & à nervis unus nervus, complicati mutuo qui Umbilicum abſolvunt, libr. Introd. c. 11. vide Umbilicus & Vrinaculum.

Vraniſcus, id eſt parvum cælum, quod Latinè palatum dicitur, pars eſt oris ſuperior, à cœli ſimilitudine, nomen accipiens, lib. finit.

Urentia, vide Cauſtica.

Uretheres, (id eſt Vrinarii) ſunt meatus quidam oblongi & fortes, Vrinarii dicti, qui renes veſicæ committunt, ducentes per colatoria, urinas à ſanguine

guine ſegregatas, ad veſicam, 5. uſu p. 5. Qui Vrinarii meatus, nec arteriæ ſunt, cum nec pulſent, nec duplici conſtent tunica; neque venæ, quia ſanguinem in ſe continent, nec ſimilem omnino venæ habent tunicam; à nervis autem plùs diſtant, quàm à jam dictis, 1. nat. fac. cap. 6.

Urethra, ſive Urithra eſt meatus urinæ reddendæ accommodatus, qui in pene eſt, quem & fiſtulam Urinariam appellant, 4. aphor. 82 Eſtque cervicis veſicæ meatus, & urinæ fiſtula, 1. loc. aff. 1. vide Fiſtula urinaria.

Uretica, vide Diuretica.

Urina, quam Græci, Uron, vocant, eſt excrementum tenue & aquoſum ſanguinis, 5. uſu p. 5. vide Lotium.

Urina optima, cujus ſedimen album, & læve & æquale extiterit perpetuo tempore, uſque dum judicatus fuerit morbus, lib. de atra bil. 8.

Urinaculum, quod Græci Urachon vocant, eſt meatus, qui ex fundo veſicæ exortus, lotium in tunicam Allantoidem prægnantis mulieris derivat, quæ ita à ſimilitudine figuræ, quam habet cum inteſtinis, appellatur, 15. de uſu p. cap. 15. vide Vrachos, & Vmbilicus.

Urinarij, vide Vteres.

Urinarius meatus, Græcè οὐραχὸς οὐρήθρα, vide Ureteres.

Urinæ difficultas, & ſuppreſſio, vide Iſchuria.

Urinæ profluvium, vide Diabete.

Vrinæ ſtillicidium, vide Iſchuria, 3. aph. 16.

Vrinæ ſubſtantia, vide Conſiſtentia.

Vron, vide Vrina.

Vteraria; vide Hyſterica.

Vteri ſuffocatio, eſt ſpirationis ob uterum ablatio, quæ & Apnœa vôcatur, eandemque uterinam ſuffocationem, & ſtrangulationem appellant, 5. aph. 35.

aph.35.& Hyſtericum morbum,4. de cauſ.pul.22.

Vteri Rheuma, vide Menſes.

Vterus, Μήτρα, Vulva, & Matrix appellatur, eſt ea corporis pars, quæ mulieribus ad concipiendum & pariendum, à natura eſt conceſſa, 6. loc. aff. 5.

Vtricularii, vide Hyderici, & Aſcites.

Vva, vide Gargareon, & Staphyle.

Vvæ, Pariſthmia & Tonſillæ, nihil aliud ſunt quàm inflammationes: Vvæ, quidem Gargareonis, Tonſillæ verò adenum, eorum qui in principio faucium inter ſe oppoſiti ſunt, quemadmodum Pariſthmia, corporum eorum, quæ in faucibus ſunt. Videtur autem Hippoc. non omnem Gargareonis inflammationem uvam nominare, ſed unam ſolam ſpeciem, qua Gargareonis terminus ſimilis acino Vvæ eſt, lib. de tumorib. cap. 17. vide Staphyle, Gargareon.

Vvæ vinoſæ, quæ nullam vehementem qualitatem habent, 2. de aliment. fac. cap. 9.

Vvea oculi tunica, vide Rhagois & Cærulea.

Vviformis, vide Rhagois & Cærulea.

Vulgaris morbus, vide Communis morbus.

Vulſio eſt cum fibræ muſculorum nimis diſtentæ rumpuntur, quæ nunc vellicatio, nunc diſcerptio appellatur, 3. de ijs, quæ in med. 30.

Vulva, vide Hyſtera & Vterus.

Vvula, vide Staphyle.

X

XEROPHTHALMIA, id eſt arida lippitudo, cum anguli oculi ulcera, & aſpritudinem, pruritumque contraxerunt, palpebræ rubent, & lacrima ſalſa & nitroſa ab oculis profluit, lib. Introd. cap. 15. vide Sclerophthalmia.

Xerotribia, id eſt ſicca frictio, 8. meth. 2.

Xiphoides, vide Pectorale os, & Chartilago enſiformis.

Xiſter, vide Aures.

Z

ZOOGOMIA, id eſt animalium generatio, libr. de conſtit. art. cap. 13.

Zulapium, Actuarius, & alii recentiores Græci, barbara voce, appellant id quod hodie Juleb itidem barbaro vocabulo nuncupamus; fit è ſtillatitio liquore, aut quod rectius eſt, è ſuccis & ſaccharo tantûm, ut ex Meſue ſatis conſtat, licet Seplaſiarii ab ea forma compoſitionis, neſcio quo jure, nonnihil diſceſſerint.

Zygoma os, ſive Jugale eſt, quod temporis muſculo præpoſitum eſt, tranſverſam in medio ſuturam habens, cujus poſterior pars omnis cum capitis oſſe, quod juxta aures eſt, anterior cum parte ſupercilii extrema, ad parvum oculi angulum, continuatur, lib. de oſſib. cap. 2. quod cum duplex ſit ad utramque aurem, ſuper foramina, per quæ facultas audiendi eſt, emergit, libr. Introd. cap. 11. quod vulgò os paris vocant, alii jugamentum, Græcè autem Ζύγωμα, ſive συζυγῶδες, quaſi conjugiale, & ex duobus conjugatum, vocatur.

Zymωſis Jecinoris, eſt tumor ædematoſus Jecinoris apud Hippocratem.

FINIS.

PRAECIPUARUM ARABICARUM vocum, ad artem medicam facientium, ordine Alphabetico ſeries; in qua videre eſt, quæ Arabica vox, cui Græcæ & Latinæ reddatur, & ſignificato reſpondeat.

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Abgas,	*Chorion,*	*Amnium tunica.*
Abortus,	*Amblоſis,*	*Aborſus, deperditio.*
Abrahomia,	*Cacoëthe,*	*Maligna ulcera.*
Accidens,	*Symptoma,*	*Paſſio, Coincidens.*
Achael.	*Pſellotes,*	*Traulus, Balbus.*
Achilus, Algaras,	*Aegilops,*	*Anchilops.*
Achmas,	*Pedion,*	*Planta pedis.*
Achimon,	*Argemon,*	*Iridis oculi ulcus.*
Acrai. Arſarum,	*Priapiſmus,*	*Tentigo.*
Acthalegi,	*Palmòs,*	*Palpitatio.*
Acualis dolor,	*Nitticòs,*	*Perforatinus.*
Adereb fluxus,	*Hepaticus affectus,*	*Iecoris imbecillitas.*
Adjutorium,	*Omoplatæ,*	*Humerus.*
Adorem,	*Raphè,*	*Sutura. (tiones.*
Adorem corticales,	*Lepidoides,*	*Squamoſę cōglutina-*
Adorem laudæ,	*Lambdoide*	*Sutura occipitis.*
Adorem mendoſæ,	*Lepidoides*	*Suturę juxta aures.*
Aduſtiva,	*Cauſon.*	*Adurens febris.*
Aduſtivum, Aufu	*Epicauma,*	*Sordidū ulcus oculi*
Aflicem, (me,	*Ophthalmia,*	*Lippitudo.*
Alabene,	*Supinitas,*	*Succubus.*
Alacaran,	*Ancyroide,*	*Anchoralis proceſſus.*
Alachabab,	*Pterne,*	*Calcaneus, Calx.*
Alachun,	*Larynx,*	*Aſperę arterię caput.*
Alagiagi,	*Oſtùn hieròn,*	*Os ſacrum.*
Alaiuanic,	*Zodynamis,*	*Vitalis virtus.*

Alan-

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
alandagi,	Anadoſis, Diapho-	Digeſtio, concoctio.
alarbian,	Sarcomata, (reſis,	Polypus narium.
alaſch idem ac	Iliſchi, vide infra.	
alaſcilez,	Splenitica,	Salvatella vena.
alaſtardad,	Apotherapia,	Recreatoria.
alatabal,	Coryza,	Gravedo.
alatzar,	Ectropion,	Palpebræ inverſio.
albaras alba,	Leuce, Alphos,	Morphea alba.
albaras nigra,	Lepra,	Morphea nigra.
albarnaber,	Carcynoma,	Cancer narium.
albatagin,	Carpus,	Brachiale.
albere.	Pſogaſtrium,	Ventris medium.
albhear,	Dypſnæa,	Difficultas ſpirandi.
alborati,	Omphalus,	Vmbilicus.
albothin,	Therminthi,	Exituræ nigræ.
albugo, Panus,	Leucoma,	Cicatrix oculi.
alcafa, (Albedo,	Inion,	Occiput.
alcahab,	Aſtragalus,	Talus.
alcangiari,	Sternon,	Os pectoris.
alcarba,	Phalacrotes,	Calvitium.
alcuſi,	Achlys,	Caligo oculi.
alchab,	Aſtragalus,	Clavicula, Talus.
alchada,	Omoplata,	Humerus.
alchael,	Aphonia,	Vocis carẽtia ex lin
alchael,	Diaphragma,	Præcordia. (gua.
alchalcun,	Larynx,	Guttur.
alchama,	Choana, Pyelos,	Infundibulũ, Lacũa.
alhamar,	Amblyopia,	Cęcitas ſolis intuitu.
alchambar,	Anæa,	Amentia.
alchangeri,	Sternon,	Enſiformis chartila-
alchatim,	Pſoæ Iſchis,	Lumbi. (go.
alchef pectinis,	Metacarpium,	Poſt brachiale.
alcheſſir,	Porus,	Meatus.
alchei,	Oſtùn hieròn;	Os ſacrum.
achelof,	Taraxis,	Oculi perturbatio.
alchirunie,	Chironia,	Vlcera rebellia.

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Alchool,	Xerocollurion,	Collyrium ſolutum.
alchola,	Aphthæ,	Oris ulcera.
alchola maligna,	Nome, Phagedænæ,	Vlcera depaſcentia.
alcosbot,	Apoſtoſis, apoſtema,	Abſceſſus. (nus.
alcude,	Cephalæa,	Dolor capitis diutur-
alcurati,	Dyſenteria,	Tormina.
alcuzez,	Tetanus,	Spaſmus, Cõvulſio.
aldaragi,	Raphè,	Sutura.
aldebha,	Cynanche,	Angina.
aldebul,	Maraſmus,	Marcor.
aldees,	Narche,	Ignavia, Torpor, hebetu-
aldhen,	Dianæa,	Mens. (do motus.
aldemamid,	Dothien,	Furunculus.
aldememul, idem ac Aldemamil, & Aldemamir.		
alderab,	Diarrhæa,	Alvi profluvium.
alderabe,	Vla,	Gingiva.
alderez,	Gaſtir encephalos,	VentriculusCerebri.
alduar,	Scotoma, Scotodinos,	Tenebricoſa vertigo.
aldubellet, idem ac Dubellet, & Dubellati, vide in-		
alenada,	Anadoſis,	fra Digeſtio.
alfaſch,	Hypochelon elcos,	Sinuoſum ulcus.
elfaſd,	Phlebotomia,	Venæ ſectio.
alfaſe,	Hæmalops,	Sugillatio oculi.
alficume,	Epicauma,	Nubes Vveæ.
algaras,	Ægilops,	Fiſtula lacrimalis.
algaſamach,	Epiglottis,	Superlingula.
algeßa,	Emphiſæma,	Pneumatoſis, Inflatio.
algeromati,	Eſthinmeon,	Herpes exedens.
algiebar,	Mycoſis,	Luſcioſus affectus.
alguama,	Cittoſa Picatio,	Appetitus depravatus.
alguardenigi,	Ophthalmia vera,	Lippitudo vera.
alguaſa,	Melancholia,	Melancholia.
alguati,	Sperma, (ſis,	Semen.
alhac,	Tenon, Aponeuro-	Tendo, Enervatio.
alhacel,	Paraphroſyne,	Delirium. (tà aures.
alhadani,	Pareſis, Chæras, Struma,	Abſceſſus jux-

Alhadiuth,

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Alhadiuth,	copros gonorrhæa,	Spermatica egeſtiô.
Alhael,	Adenes,	Emũctoria glãdulę.
Alhagiagi,	Oſtùn hyeron,	Os ſacrum.
Alhagran,	Perinæon, ſemen,	Interfœmineum.
Alhaliben,	Adenes,	Inguina, emunctoria.
Alhamear,	Paraphroſyne,	Inſania, fatuitas.
Alhaſad,	Anchon,	Cubitus.
Alhaſos,	Coccyx,	Cauda. (gnum.
Alhauis,	Oſtùn hyeron,	Os ſacrũ, latum, ma-
Alhauti,	Euſarcon,	Quadratum corpus.
Alheame,	Phlebs metopon,	Vena frontis.
Alheaſme,	Ecpieſma,	Fractura cranei.
Alhumor,	Botrya,	Alveoli dentium.
Alices,	Scordinema,	Pandiculatio.
Alicod,	Proptoſis,	Oculi procidentia.
Alintiſar,	Mydriaſis,	Vveæ dilatatio.
Aliſema,	Coryphe,	Vertex capitis.
Allebe,	Sphagè,	Iugulum.
Allui,	Cynicus ſpaſmus,	Canina conuulſio.
Almabad,	Phlebs ancilis,	Vena Poplitis.
Almachade,	Hedra, Archus,	Anus, ſedes.
Almachein,	Ranteres,	Anguli majores oculi.
Almadiam, idem ac	Almabad, &	Almadab.
Almadid,	Phlebs,	Vena.
Almagabin,	Adenes,	Emunctoria.
Almagiat,	Proptoſis,	Procidentia.
Almaxaben,	Maſchalis,	Axilla.
Almecheni,	Canthus,	Angulus oculi.
Almellietu,	Epiſemaſia,	Annotatio febris.
Almeneumat,	Narcotica,	ſomnifera, ſtupefaciẽtia.
Almenthenein,	Pſoa,	Lumborum Caro.
Almerſegi,	Rhagoidis proptoſis,	Vveæ procidentia.
Almes,	Cathocus, catalepſis,	Deprẽhẽſio, Alienatio
Almeſemar,	Porus, Helòs,	Callus, Clavus.
Almesfat,	Phoxòs,	Acuminatum caput.
Almeſſere,	Eryſipelas,	Vicinirubriam.

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Almetacargie,	*Myeſa,*	*Mucor.*
Almirach,	*Mys,*	*Muſculus.*
Almiſmar,	*Elos,*	*Clavus.*
Almochati,	*Pericranion,*	*Pericranium.*
Alneſseme,	*Pſychidynamis,*	*Animalis virtus.*
Alniſuchat,	*Errhyna,*	*Caput purgia.*
Aloſos,	*Lordoſis,*	*Luxatio.*
Aloſos,	*Coccyx,*	*Cauda.*
Alrabin,	*Aſthma,*	*Anhelatio.*
Alrad,	*Sarcotraſma,*	*Carnis vulnus,*
Alrahaune,	*Paraphrosyne,*	*Delirium.*
Alraſaſe,	*Epigonatis,*	*Patella.*
Alraute,	*Pterygia,*	*Alę, Pinnulæ nariũ.*
Alrosbot,	*Porus ſarcoticus,*	*Porus Carneus.*
Alruic,	*Paracme,*	*Declinatio.*
Alſabiar,	*Comotoſa,*	*Somnifera opiata,*
Alſaguaid,	*Embryon,*	*Fœtus.*
Alſahad,	*Pechys,*	*Vlna, Cubitus.*
Alſahafati, idem	*ac Sahafati, vide in-*	*fra.*
Alſaim,	*Neſtes entheron,*	*Iejunum inteſtinũ.*
Alſamach,	*Typholon Eceſma,*	*Cæcum foramen.*
Alſamach,	*Otys,*	*Auris,*
Alſaria,	*Epilepſia,*	*Morbus Comitialis.*
Alſarnach,	*Hydatis veſica,*	*Aquula.*
Alſaterel,	*Ancyloblefaron,*	*Palpebrarũ cohærentia.*
Aliebati venæ,	*Carotides,*	*Soporariæ, apoplecticæ.*
Alſeda,	*Thlaſma,*	*Contuſio.*
Alſedar,	*Scotomia,*	*Tenebroſitas.*
Alſeedic,	*Meliceris.*	*Melleus abſceſsus.*
Alſedeid,	*Brachion,*	*Brachium.*
Alſelac,	*Scleriſis.*	*Palpebrarum durities.*
Alſeriaran,	*Catharticum,*	*Purgans.*
Alshara,	*Epilepſia,*	*Comitialis morbus.*
Alshautat,	*Errhyna,*	*Caput purgia.*
Alshela,	*Ganglia,*	*Contractiones.*
Alſiaſie,	*Hegemonica,*	*Rectrix Virtus animę.*

Alſtrongi,

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Alſtrengi,	*Cerion,*	*Favus.*
Alſurbed,	*Phlebs hypoglottis,*	*Vena ſublingua.*
Altarſar,	*Hypoſphagma,*	*Cruenta ſuffuſio.*
Altenefes,	*Ciaphnoë,*	*Tranſſpiratio.*
Alterbet,	*Cachexia,*	*Pravus habitus.*
Altharas,	*Barycoïa,*	*Obauditus.*
Althaun,	*Phygethlon,*	*Apoſtema peſtilens.*
Altheca,	*Tiaulus,*	*Balbus.*
Althoin,	*Bubo,*	*Abſceßus peſtilens.*
Althumar, idem	*ac Alchamar,*	
Althute,	*Hæmorrois,*	*Molus ſedis.*
Altualil,	*Achrochordon,*	*Verruca.*
Aluardengi,	*Chymoſis,*	*Palpebræ diſtorſio.*
Aludi,	*Gonorrhea,*	*Seminis fluxus.*
Aluebe,	*Palmos,*	*Palpitatio.*
Alunum,	*Botryon,*	*Vlcus cavum oculi.*
Alureſchin,	*Exanthemata,*	*Puſtelæ.*
Aluſuas,	*Paranæa,*	*Dementia. (lities.*
Alzamane,	*Paralyſis,*	*Reſolutio nervorū, mol-*
Ancha,	*Meros,*	*Femur, Crus.*
Anulus,	*Larynx,*	*Aſperæ arteriæ caput.*
Anulus,	*Borrhyon,*	*Foſſula.*
Aqua deſcendens,	*Hypochima,*	*Suffuſio.*
Aqua Cranei,	*Hydiocephalon,*	*Aqua capitis.*
Arcuatio,	*Repanditas,*	*Luxatio poſtica verte-*
Areſſatu,	*Epigonatis,*	*Patella, Genu. (brarū.*
Arſatum,	*Priapyſmus,*	*Tentigo, Penis rigidus.*
Arteria Orithi,	*Aorta,*	*Magna, Craſſa.*
Arteriæ Arulidi,	*Lævis,*	*Arteria venalis.*
Arteriæ ſubnecti,	*Carotides,*	*Soporariæ.*
Artetica,	*Arthritis,*	*Articularis morbus.*
Aſchachilos,	*Sphacelum,*	*Membrum demortuū.*
Aſcham,	*Pathos, Pathema,*	*Paſſio.*
Aſef,	*Hydroon,*	*Sudamen.*
Aſeid,	*Pechys,*	*Cubitus, Vlna.*
Aſelba,	*Oedema,*	*Tumor laxus.*

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Aſellata vena,	*Maſchalæa,*	*Axillaris vena.*
Aſeſtra,	*Ectiopion,*	*Palpebræ inverſio.*
Atanatum,	*Bubon, Læmon,*	*Abſceſſus peſtilens.*
Ataſus,	*Pneumatoſis,*	*Inflatio.*
Athacarugi,	*Myſca,*	*Mucor.*
Atherael,	*Apoſtema,*	*Abſceſſus.*
Aures muris,	*Myotis,*	*Sciſſura Vnguium.*
Balchee,	*Telephion elcos,*	*Vlcus Telephium.*
Balchie,	*Pſydrachia,*	*Puſtulæ capitis.*
Bancharas,	*Pancreō, Calicreon,*	*Caro glanduloſa.*
Baras,	*Pſoronychia,*	*Scabrities Vnguium.*
Barbati,	*Oſcheon,*	*Scrotū, Burſa teſtiū.*
Barachien,	*Bubon læmos,*	*Apoſtema peſtilens.*
Baſilareos,	*Sphenois, Polimorphum,)*	*Os palati.*
Bathara,	*Anthrax peſtilēs,*	*Carbo, ulcus eſcharo- (ſum.*
Baurach,	*Aphronitrum,*	*Salnitrum.*
Bear,	*Dyſpnæa,*	*Difficultas ſpirandi.*
Beditus,	*Strumæ Chærades,*	*Scrofulæ.*
Benat noctis,	*Epinyctis,*	*Nocturna effloratio.*
Beriteron,	*Peritonæon,*	*Peritonæos tunica.*
Besbeia,	*Polypus, Sacroma,*	*Caro multipes nariū.*
Betaram,	*Encope,*	*Inciſio.*
Bezahartica,	*Alexipharmaca,*	*Ad venena pharmaca.*
Bezel,	*Parachenteſis,*	*Punctio, Perforatio.*
Biles,	*Allantoide,*	*Inteſtinalis tunica.*
Birſen,	*Pleuritis,*	*Lateralis dolor.*
Boliſmos,	*Buliſmos,*	*Ingens eſuritio.*
Bothor,	*Bothor,*	*Puſtulæ.*
Bothor,	*Synchyſes,*	*Exituræ oculi.*
Brachium,	*Brachion,*	*Brachium.*
Buri,	*Sarcocele,*	*Carnoſa hernia.*
Cadar,	*Hemiplexia,*	*Dimidij corporis reſo- (lutio.*
Cafacan,	*Cardia,*	*Cor.*
Calcataron,	*Pterygium,*	*Vngula Oculi.*
Callus,	*Helos,*	*Clavus.*
Calvitium,	*Phalacroſis,*	*Capillorum caſus.*

Cama-

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Camaduci,	Inion,	Occiput, Occipitiũ.
Cambium,	Chymus,	Sanguis, ſeu humor.
Camiſia fœtus.	Allantoides,	Inteſtinalis tunica.
Canalis,	Porus,	Meatus.
Cancrena,	Gãgræna, Necroſis,	Gangræna.
Canna Pulmonis,	Trachea arteria,	Aſpera arteria.
Cannæ Tibiæ,	Ocrea, Sura,	Oſſa duo Tibiæ.
Capſula cordis,	Pericardium,	Cordis involucrum.
Caras,	Aphonia, Traulus,	Vox deperdita, depravata.
Caratin,	Gyſenteron,	Lumbrici terreſtres.
Carabitus,	Phrenitis,	Delirium febriens.
Carenum,	Sapa, Sireon,	Muſtum coctum.
Carmata,	Bubon,	Glãdularũ abſceſſus.
Caro addita,	Hyperſarcoſis,	Thymus.
Caſſum,	Thorax,	Pectus.
Cataracta,	Hypochyma,	Suffuſio.
Catalan,	Encope,	Inciſio.
Chadeſſan,	Dereſte,	Excoriare.
Chahab,	Aſtragalus,	Talus.
Chalaban,	Ecſarthrema,	Luxatio.
Chaſem,	Ozænæ,	Narium ulcera.
Chatrab,	Lycanthropia,	Lupina inſania.
Chede,	Anorexia,	Inappetentia.
Cheſaram,	Catagma,	Oſſium fractura.
Chila,	Cirſos,	Hernia.
Chis, Saccus,	Cyſtis,	Veſica.
Chis hordei,	Ptiſana,	Cremor hordei.
Cholera,	Chole,	Bilis.
Cholera citrina,	Picrocholos chymos,	Bilis pallida.
Cholera vitellina,	Cholelechita,	Bilis vitellina.
Cholera famoſa,	Chole nota,	Bilis ſpuria.
Cholera min. famę,	Chole melæna,	Bilis aduſta.
Cholera rubea,	Picrocholos chymos,	Bilis amara.
Cholera nigra,	Chole melæna,	Bilis atra.
Cholirica paſſio,	Cholera,	Bilaris.
Chranites,	Brenitis,	Phrenitis.

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Chuba,	*Lychen, Lepra,*	*Impetigo.*
Chuzez,	*Tetanus,*	*Tenſio.*
Clipealis cartilago,	Chodron Tyroides,	*Scutiformis cartilago.*
Cimbalaris,	Cricoides,	Cooptotiacartilago.
Cobol,	Collyrion,	*Collyrium fuſum.*
Colcotar,	Calcitis,	*Vitrioli ſpecies.*
Complexio,	Craſis, *ſymmetria,*	Temperies.
Conach,	Apnæa Hyſterós,	*Vter præfocatio.*
Congelatio,	*Catalepſis,*	Deprehenſio.
Congelatio dentiũ,	*Aemodia,*	*Stupor dentium.*
Conſinailia,	*Homogenea,*	*Similares partes.*
Contorſio,	*Scolioſis,*	*Obſtipitas.*
Conturbatio,	*Taraxis,*	*Vellicatio oculi.*
Convulſio canina,	*Spaſmus*, Cynicus,	*Diſtorſio faciei.*
Coronale,	Argemõ, *Leucoma,*	*Albugo oculi.*
Corruptio oſſis,	Teredon,	*Oſſis caries.*
Cortex inteſtini,	*Ephelcis, Ramentũ,*	*Inteſtini tunica.*
Cus,	*Cneme,*	*Tibia.*
Cutubuth,	*Lycanthropia,*	*Lupina inſania.*
Coxa,	Meros,	*Femur, Crus.*
Darb, Darab,	*Diarrhæa,*	*Alvi profluvium.*
Debus,	*Maraſmus,*	*Tabes.*
Demonium,	*Mania,*	*Furor.*
Dentes Atham,	*Gomphij,*	*Molares, Sapientię.*
Derezi,	*Raphè,*	*Commiſſura, Sutura.*
Diaciminum,	*Diaſpoleticum,*	*Excumino Pharmacũ.*
Dipſacos,	*Diabete,*	*Vrinæ profluvium.*
Diſlocatio,	*Lordoſis, Luxatio,*	*Exarticulatio.*
Diſnia,	*Dypſnœa,*	*Difficultas reſpirationis.*
Domeſtica pars,	*Maſchalræa,*	*Interna.*
Dubellati,	*Phlegmon,*	*Abſceſſus calidus.*
Duara mater,	*Moninx craſſa,*	*Cuticularis tunica.*
Durities,	*Scirrhus,*	*Abſceſſus durus.*
Embroce,	*Balanion,*	*Balneum.*
Empialos,	*Hepiala,*	*Febris Epialus.*
Emulgentes,	*Emulgentes,*	*Percolantes venæ.*

Emun-

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Emunctori,	*Adenes,*	*Glandulæ.*
Encaras,	*Phlebs Meſeræi,*	*Vena miſeraica.*
Endros,	*Epididymis,*	*Supergeminalis tunica.*
Enervatio,	*Paralyſis,*	*Reſolutio.*
Epittima,	*Epithemata,*	*Linimenta.*
Eſſere,	*Epinyctis,*	*Effulgeſcentia.*
Eſſere cholericum,	*Phlegmon, Phlogo-*	*Inflammatio.*
Eſticos febris,	*Hectica,*	*(ſis, Habitualis, Facta.*
Exitura,	*Apoſtema,*	*Abſceſſus purulentus.*
Expreſſio oculi,	*Proptoſis,*	*Vveæ prolapſus.*
Fagdan,	*Lordoſis,*	*Spinæ luxatio.*
Fames vacciva,	*Bulimos,*	*Vehemens eſuritio.*
Faricon,	*Cauſon,*	*Febris ardens.*
Faſelan,	*Apocope,*	*Abſciſſio.*
Febris triangulata,	*Tetartæos,*	*Quartana.*
Fedehan,	*Hernia, Ramex,*	*Ruptura.*
Feriſmus,	*Priapiſmus,*	*Tentigo.*
Feterat,	*Paracme,*	*Remiſſio morbi.*
Ficter muſculus,	*Sfincter,*	*Conſtrictor.*
Filachaliaſuch,	*Stephaniæa,*	*Sutura Coronalis.*
Fechan,	*Diaſtremma,*	*Luxatio.*
Fiſſura,	*Rhogme,*	*Rima.*
Focilia duo,	*Cerchis, Pechys,*	*Radius, Cubitus.*
Fœdion,	*Epilepſia,*	*Puerilis morbus.*
Formica,	*Myrmecia,*	*Seſſilis Verruca.*
Formica,	*Herpes miliaris,*	*Serpigo.*
Formicalis,	*Myocephalon,*	*Muſcæ caput.*
Foſſula,	*Botryon,*	*Vlcus cavũ Corneæ.*
Franites.	*Phrenitis,*	*Cum febre delirium*
Fricatio,	*Anatripſis,*	*Frictio.*
Furcula,	*Clis,*	*Clavis, Jugulum.*
Furfures,	*Pythiriaſis,*	*Porrigo.*
Fugule, Fulille,	*Parotis,*	*Ad aures morbus.*
Furſus,	*Nympha,*	*Colliculus.*
Gadu,	*Scirrhus,*	*Tumor durus indolẽs.*
Galea, Ovum,	*Cephalæa,*	*Diuturnus capitis dolor.*

Garab,

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Garab, Algaras,	Aegilops,	*Vlcus anguli oculi.*
Gaſi,	*Syncopis*,	*Præceps virium lapſus.*
Gaunoij,	*Pariſthmia*,	*Tonſille, Amygdalę.*
Gedaul,	*Meſotæon*,	*Moſenterium, Lactes.*
Geleniabin,	*Diarhodomel*,	*Ex roſa & melle, gelu.*
Genu.	*Gony*,	*Os Tibiæ, Genu.*
Geſſa palpebræ,	*Scerophthalmia*,	*Scabrities palpebrarū.*
Gibboſitas,	*Cylloſis*,	*Diſtorſio.*
Gienun,	*Mania*,	*Furor.*
Gingia mater,	*Pericranium*,	*Pericranium.*
Glandulæ,	*Ganglia*,	*Contractiones.*
Grando oculi,	*Chalaſion*, *Poſthio*,	*Hordeolus.*
Gueſques,	*Melancholia*,	*Fatuitas.*
Guidez venæ,	*Sphagitides*,	*Apoplecticę, Iugulares.*
Gutta ſerena,	*Amauroſis*,	*Viſus obſcuritas.*
Haben,	*Hydrops*,	*Aqua inter cutem.*
Hacar,	*Apoſtema*,	*Vlcus, ſive abſceſſus.*
Hacuna,	*Satyriaſis*,	*Tētigo, Penis tenſus.*
Halmes,	*Paraphroſyne*,	*Delirium.*
Hamcha,	*Anæa*,	*Dementia.*
Hamicha,	*Lata exanthemata*,	*Variolæ.*
Haſef,	*Hidroa*,	*Sudamina.*
Hazam,	*Encope*,	*Inciſio.*
Hedian,	*Moria*, *Moroſis*,	*Deſipientia.*
Henadam,	*Pepſia*,	*Concoctio.*
Heſme,	*Apoſphagma*,	*Avulſio.*
Hirque oculorum,	*Canthus*,	*Anguli Oculi.*
Humor,	*Chymus*,	*Humor.*
Iaſuc,	*Bregma*,	*Synciput.*
Iectigatio,	*Palmòs*,	*Palpitatio, Saltus.*
Iezemet,	*Catalepſis*, *Caros*,	*Deprehenſio.*
Ibet, *Subeth*,	*Coma*,	*Sopor.*
Ignis perſicus,	*Anthrax*,	*Carbo, Carbūculus.*
Iliſchi,	*Eroticos*,	*Effrænis amor.*
Impetigo,	*Lychen*, *Lepra*,	*Salſa cutis aſperitas.*
Impetigo aſpera,	*Lychenes*,	*Tenſa prurigo.*

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Incubus,	Ephialtes,	Nocturna ſuffocatio.
Inverſa palpebra,	Lagophthalmos,	Leporinus oculus.
Inviſcatio palpebrę;	Ancyloblepharon,	Palpebrarum cōju.
Involutus,	Allātoides,chorion,	Vrinaculum,Secunda.
Iſtimbre,	Craſis,	Tēperies,aſſimilatio.
Iuleb,	Hydrorhodome,	Ex roſacea & ſoccha-
Iuncus,	Jontos,	Varus. (ro.
Kef,	Xir,	Manus.
Kers,	Stomachus,	Ventriculus.
Kili Vena,	Hepatitis,	Cava vena.
Lacertus,	Mys,	Muſculus.
Lachat,	Encope,	Inciſio.
Lapidoſitas oculi,	Tyloſis,	Callus palpebrarū.
Latica febris,	Cathemerina,	Quotidiana,cōtinua.
Lauda,	Os hyoides,	Os gutturis.
Laxatie,	Paralyſis,	Reſolutio.
Lactea,	Galaxi,	Lactes.
Lentigo,	Exuccatio,	Sugillata.
Lepores naſi,	Myćteres,Pterygiō,	Alæ Pinulę narium.
Leucam,	Lepra,	Lepra.
Lilimie,	Coeloma,	Profundus oculi abſceſſus.
Lipiria febris,	Lyparia,	Lyparia. (vus.
Loch,	Apophlegmatiſmus,	Pituitę per os educti-
Longaon,	Apeſthyſmenon,	Rectum inteſtinum.
Lulma,	Cælomata,	Vlcera cava Vveæ.
Lythargirium,	Molybdæna,	Plunbago,limatura plūbi.
Macula oculi,hypophthalmion	Hypoſphagma,)	Sugillatio.
Malum granatum,	Xiphoide,	Os pectoris.
Manuale opus,	Chirurgicon,	Manuum opera.
Maram,	Alimma,	Vnguentum.
Maſera,	Phlegmon mitis,	Leve inflammen.
Maſticatorium.	Phlegma,	Pituitæ eductivus per os.
Mater puerorum,	Epilepſia,	Comitialis morbus.
Mater ſanguinis,	Aneuriſma,	Arterialis ſanguinis
Maudana,	Catapotia,	Pilulæ. (fluor.
Melon,	Pepon,	Anguria.

Melon

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Melon Indus,	Melopepones,	Anguria viridis rotũda
Men,	Droſomeli,	Manna. (pulſus.
Men Giezer,	Syſtole, Diaſtole,	Contractio, dilatatio
Menſtruus ſanguis,	Catamonion,	Menſes.
Meri,	Oeſophagus,	Gula.
Metalachlach,	Tolera,	Turbida vrina.
Metenen,	Pſoa,	Caro lumborum.
Mirach,	Epygaſtriũm,	Abdomen.
Mirachia,	Hypochondreacus,	Flatuoſus morbus.
Mollificatio,	Paralyſis,	Reſolutio,
Morphea,	Alphos, Leuce,	Vitiligo.
Morum,	Condylomata,	Extuberatio ani.
Mucla,	Derma,	Cutis.
Munſis,	Ecpueſmos,	Totius oculi prolapſus.
Muzum,	Muſum,	Auſterus ſapor vela-
Naſcentia,	Apoſtema,	Exiturę. (cerbus.
Naviculare os,	Scaphides,	Naviforme os.
Nebith,	Oenon,	Vinum.
Nerdi os,	Aſtragalus	Talus, Os balliſtæ.
Nervalis, Sutura,	Oboliæa,	Sagittalis, Recta.
Monoculum,	Typhlòn,	Cęcum inteſtinum.
Morbilli,	Exanthemata ſublimia,	Puſtulæ elatæ.
Nocra,	Phlebs,	Vena.
Nodus,	Atheran,	Atheroma.
Nubes,	Hypochyma,	Suffuſio, Cataracta.
Nucha,	Notyæon myelon,	Spinalis medulla.
Nyctalopa,	Nyctalope,	Nocturna cæcitas.
Oculi egreſſio,	Ecpieſmos,	Totius oculi prolapſus.
Oculus Poplitis,	Epigonatis, Myle,	Patella, Rotula, Genu.
Oculi profunditas,	Atrophia,	Nutritionis defectus.
Oculi ulcus ſerpes,	Anthracoſis,	Carbunculus.
Officialia membra,	Organica,	Inſtrumentalia.
Opium,	Meconium,	Succus papaveris.
Oregmon,	Cutarthus,	Deſtillatio.
Os Cruris,	Gony,	Genu.
Os Cunei,	Sphenois,	Baſilare, Palati.

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Os latū. Alchatim.	*Coxa,.*	*Femur.*
Os lande,	*Paryngetron,*	*Os Gutturis.*
Os Nerdi,	*Eyboides,*	*Cubiforme.*
Os Paris,	*Zygomal,*	*Os jugale, Os temporū.*
Os Perdis,	*Pedion,*	*Planta pedis, Pecten.*
Oſſa Shemie,	*Lithoidea,*	*Lapidoſa, Petroſa.*
Oſſeum,	*Scrotum,*	*Teſtium Involucrū.*
Oſſei mollificatio,	*Rhacoſis,*	*Detritio, Scroti extēſio.*
Onum,	*Cephalæa,*	*Dolor capitis diuturnus.*
Panaritium,	*Paronychia,*	*Reduvia.*
Pannus idem ac	*Lentigo, Nigror,*	*Livor, Nigritia.*
Patia,	*Tonos,*	*Nervus.*
Pars domeſtica,	*Oechion meros,*	*Interior.*
Pars sylveſtris,	*Exothen meros,*	*Exterior.* (spōdēs.
Proportionalis,	*Symbolicus morbus,*	*Naturæ loco tēpori re-*
Pecten alchef,	*Metacarpium,*	*Poſtbrachiale.*
Peliòmata,	*Exuccatio*	*Livor.*
Peltalis chartilago,	*Thyroides,*	*Scutiſormis.*
Periodica febris,	*Typica,*	*Intermittens.*
Phitanos febris,	*Palymbola,*	*Reverſiva, erratica.*
Phlebotomia	*Phlebotomia,*	*Venæ ſectio.*
Pia mater,	*Choroides,*	*Meninx tenuis.*
Pixis,	*Iſchias.*	*Coxa.*
Plaga,	*Traſma,*	*Vulnus.* (nes.
Plancta noctis,	*Epinyctis,*	*Nocturnę effloratio-*
Porrina,	*Porracea,*	*Portacea bilis.*
Portinarium,	*Pyloron,*	*Ianitor.*
Pruna,	*Anthrax,*	*Carbo,*
Pupillæ conſtrictio,	*Pthiſis oculi,*	*Tabes oculi.*
Quimdegæ venæ,	*Sphagitides,*	*Apoplecticæ, jugulares.*
Radani,	*Thlaſma,*	*Contuſio, Attritio.*
Radicalia membra,	*Spermatica,*	*Seminalia.*
Ragamia,	*Rhogme,*	*Fiſſura* (rium.
Rahaſ,	*hęmorrhois narium,*	*Fluxus sāguinis na-*
Ranula,	*Sardoa,*	*Ranunculus.*
Ras,	*Cephali,*	*Supernus venter.*

Ra-

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Raſcetta,	*Carpon,*	*Brachiale.*
Raſga,	*Epygonatis.*	*Parella.*
Ravedſeni,	*Rhabarbarum,*	*Rhabarbarum.*
Ranalis dolor,	*Nephriticus,*	*Renum dolor.*
Reſudatio,	*Hidroa,*	*Sudamina.*
Rete mirabile,	*Plegma dictyoides,*	*Plexus retiformis.*
Rhæune,	*Anæa,*	*Amentia, Demētia.*
Rhia alſabiam,	*Hydrocephalon,*	*Aqua capitis.*
Rigil,	*Merὸs,*	*Femur, Crus.*
Rina alſabiam,	*Epilepſia,*	*Comitialis morbus.*
Rob,	*Opos,*	*Succus ſeipſo concreſcēs.*
Roſtrum Corvi,	*Coracoides,*	*Corvicularis proceſſus.*
Rotula,	*Epigonatis,*	*Patella, Genu.*
Ruptura,	*Cele,*	*Ramex, Hernia,*
Ruptura Carneæ,	*Proptoſis,*	*Oculi prolapſus.*
Saccus,	*Catalepſis,*	*Deprehenſio.*
Sacculos,	*Cephalalgia,*	*Capitis dolor.*
Sache,	*Imeſis,*	*Sciſſura.*
Sadacham,	*Thlaſma,*	*Contuſio.*
Sagittalis,	*Oboliæa,*	*Recta Sutura.*
Sahafati,	*Achores,*	*Vlcus capitis manās.*
Saharà,	*Pannychides,*	*Pervigilium nocturnum.*
Saltus,	*Palmos,*	*Palpitatio.*
Sanguis mortuus,	*Exuccatio,*	*Sugillata.*
Sanies in ſiphac,	*Hypopyon,*	*Pus Corneæ.*
Sanies ungularis,	*Onyx,*	*Vnguis oculi.*
Savich,	*Ptiſana,*	*Cremor hordei.*
Sauthat,	*Cephalartica,*	*Caputpurgia.*
Scabies oculi,	*Trachoma,*	*Pruritus oculi.*
Scarificatio,	*Encharaxis,*	*Cutis inciſio.*
Scelen vena,	*Splenitica,*	*Salvatella.*
Sciatica, ſeu dolor,	*Coxendix, iſchias,*	*Coxendicū morbus.*
Scliroſis,	*Scleriosis,*	*Tumor durus palpebrę.*
Scotomia,	*Scotodinos,*	*Tenebricoſa Vertigo.*
Scrofule,	*Chærades,*	*Strumæ.*
Sebel,	*Enchantis, Rhæas,*	*Inangularis.*

Secani-

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Secaniabin,	*Oxyzacchara,*	*Syrupus acetoſus.*
Secundina,	*Chorion,*	*Secunda.*
Secundina tunica,	*Chorodes,*	*Meninx tenuis.*
Sedar,	*Cataphora,*	*Somnolentia.*
Sedere,	*Scotoma,*	*Vertigo.*
Sebagian,	*Trauma,*	*Vulnus.*
Seſaſeve,	*Acantha,*	*Spinæ apex.*
Saphiros,	*Carcynos,*	*Cancri ſpecies.*
Serach,	*Emphraxis pyloron,*	*Obſtructio pyloron,*
Seraſif,	*Hypochondria,*	*Præcordia.*
Sibare,	*Mania,*	*Furor.*
Sieff,	*Hygrocollyria,*	*Arida Collyria.*
Silac,	*Tiloſis,*	*Depilatio palpebræ.*
Siphac,	*Peritonæon,*	*Peritonæos tunica.*
Sirſen calidum,	*Phrenitis,*	*Phrenitis.*
Sirſen frigidum,	*Lethargus,*	*Lethargus.*
Siracoſt,	*Manna,*	*Manna.*
Siſamina oſſa,	*Seſamoidea,*	*Seſamidea.*
Sochos,	*Catalepſis Catoche,*	*Deprehenſio.*
Soda,	*Cephalæa,*	*Dolor capitis.*
Soram,	*Catalepſis,*	*Deprehenſio.*
Soſati,	*Pleuritis,*	*Lateralis dolor.*
Spaſmus humidus,	*Notiodes,*	*Ex repletione.*
Spaſmus ſiccus,	*Xirotes,*	*Ex inanitione.*
Spatula,	*Homoplatæ,*	*Scapulæ.*
Spatulatis,	*Omiæa vena,*	*Humeralis vena.*
Spina,	*Phlegmon cutis,*	*Inflammen cutis.*
Spondylus,	*Spondylos,*	*Vertebra.*
Stoliditas,	*Paraphroſyne,*	*Delirium.*
Strabroſitas,	*Illoſis, ſtrabiſmus,*	*Palpebræ contorſio.*
Subet, Subetia,	*Caros, Coma,*	*Sopor altus.*
Subeticæ venæ,	*Carotides,*	*Soporariæ Arteriales.*
Subet Alſari,	*Coma abypnon,*	*Coma vigil, Vigilãs ſopor.*
Suffuf,	*Conis,*	*Pulvis.*
Suffumigia,	*Thymiamata,*	*Suffitus, odoramẽta.*
Sura,	*Omphalos,*	*Vmbilicus.*

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Sycodei,	*Cyllos,*	*Extuberatio faciei.*
Syncopalis humoroſa,	*chymoſa,*	*Ex crudo humore febris*
Syncopalis minuta,	*Lepton,pyreton,*	*Ex tenui humore febris.*
Tabulos,	*Lyparia febris,*	*Febris inæqualis.*
Tarax,	*Comphoſis,*	*Surditas,Obauditus.*
Taraxis,	*Ophthalmia notha,*	*Conturbatio oculi.*
Tarſatis	*Hypoſphagma,*	*Cruenta ſuffuſio.*
Tarſus,	*Comphoſis,*	*Surditas.*
Tebegi,	*Emphyſema,*	*Palpebræ inflatio.*
Tebiegi,	*Cachexia,*	*Pravus corporis habitus.*
Telha,	*Sapa, Siræon,*	*Muſtum coctum.*
Temor,	*Hypogaſtera,*	*Ventris concavitas.*
Tenur corporis,	*Hypogaſtrion,*	*abdomen.*
Tereniabin,	*Manna,*	*Mannæ ſpecies.*
Tharica,	*Trochanter,*	*Tuberculum femoris.*
Tharcamatica,	*Trachomatica,*	*Detergentia.*
Thau,	*Ganglia,*	*Glanduloſi affectus.*
Theca,	*Cranion,*	*Calvaria.*
Thoeban,	*Parachenteſis,*	*Perforatio.*
Tinea,	*Achores,*	*Manantia ulcera ca-(pitis.*
Tinnitus aurium,	*Ichos, Syriſmos,*	*Sibilus auriū.*
Traulus,	*Pſellotes,*	*Balbuties.*
Trebel,	*Oedema,*	*Tumor laxus.*
Triangula,	*Tetartæos,*	*Quartana febris.*
Tyria,	*Alopecia, ophiaſis,*	*Defluvium capillorū.*
Vachzi,	*Nygma,*	*Punctura nervi.*
Vacillatio,	*Taraxis,*	*Spuria lippitudo.*
Varices,	*Cirſos,*	*Dilatatæ venæ.*
Variolæ,	*Exanthemata lata,*	*Efflorationes.*
Vena almabat,	*Ancyle,*	*Poplitis Vena.*
Vena algebein,	*Metopon,*	*Frontis vena.*
Vena alhaleb,	*Porus Vreter,*	*Meatus Vrinarius.*
Vena Medeni,	*Dracontion,*	*Dracunculus.*
Vena curvaturæ,	*Ancyle,*	*Poplitis Vena.*
Vena Funis brachilij,	*Baſilica,*	*Iecorariæ ramus.*
Venæ ſubeticæ,	Carotides,	*Soporariæ.*

Venæ

Arabicæ.	Græcæ.	Latinæ.
Venæ emulgentes,	*Emulgentes.*	*Colatoriæ.*
Venter,	*Sicya,*	*Cucurbitula.*
Verruca,	*Achrochordon,*	*Verruca.*
Veſicæ,	*Phlyctenæ,*	*Puſtulæ.*
Vgane,	*Gnathus,*	*Gena.*
Virga,	*Ædæon, Caulon,*	*Coles, Penis.*
Viriditas oculi,	*Glaucoma,*	*Glaucedo oculi.*
Vndimia,	*Oedema,*	*Tumor laxus.*
Vngula oculi,	*Pterygion,*	*Ala oculi,Vnguis oculi.*
Vſago,	*Lichyn,*	*Impetigo.*
Vvatio,	*Staphyloma,*	*Vveę oculi egreſſus.*
Zaara,	*Agrypnia,*	*Morboſa vigilia.*
Zachema,	*Catharrus,*	*Deſtillatio.*
Zemane,	*Paralyſis,*	*Reſolutio.*
Zinaria,	*Iode Cholos,*	*Æruginoſa bilis.*
Zirbus,	*Epiploon, Epiplun,*	*Omentum.*
Zuccarum tabarzet,	*Als Indicos,*	*Saccarum album.*

FINIS.